

PERSONHISTORISK
TIDSKRIFT

TREDJE ÅRGÅNGEN

1901

UTGIFVEN AF

SVENSKA AUTOGRAF SÄLLSKAPET

GENOM

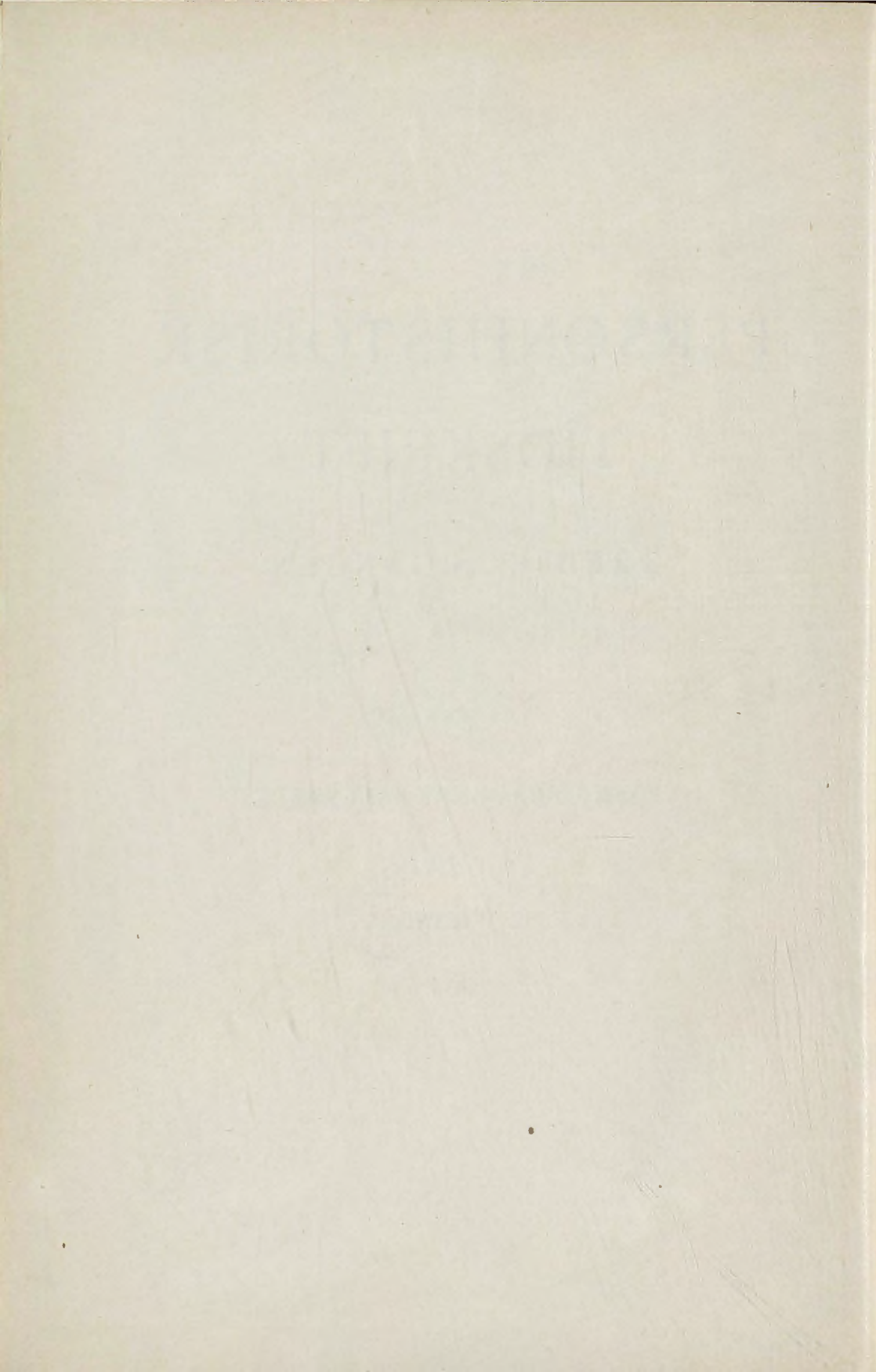
F. U. WRANGEL

SÄLLSKAPETS SEKRETERARE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET, P. A. NORSTEDT & SÖNER

1902

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sid.
Stockholms öfverståhållare (forts.) af <i>N. v. D.</i>	1, 53.
Egenhändigt bref af Ebba Brahe vid 12 års ålder, med facsimile, af <i>Ehd.</i>	10.
De Geerska familjeporätt af <i>O. C-g</i> , med 9 afbildningar och en stamtafla	11.
Studier och anteckningar af <i>Hugo Samzelius</i> :	
I. Det gamla Nederkalix	27, 83.
II. Det gamla Torneå	96.
Smärre biografiska meddelanden af <i>G. L.</i> och <i>C. M. C.</i>	35.
Autografauktion	38, 124.
Svenska Autografsällskapet 1901	40, 109, 180.
Blasius Dundie af <i>F. U. W.</i>	41.
Ett bref från Lovisa Ulrika till Gustaf III	63.
Ett anträd af <i>—g—</i>	64.
Utdrag ur bref från C. G. Gjörwell af <i>Karl K. son Leijonhufvud</i>	66.
Carl Pontus Lilljehorn af <i>N. v. D.</i> med två bilder	74.
Ur den greffliga Bondeska porättssamlingen på Vibyholm m. fl. den Bondeska ätten tillhöriga egendommar, med 6 bilder	81.
Smärre personhistoriska meddelanden	109, 165.
Personhistorisk litteratur	112, 167.
Frågor	123, 178.
Ledamotsförteckning	126.
Knut Håkansson Hands och hans hustru Märta Arvidsdotter Drakes slägt. Meddel. af <i>K. H. Karlsson</i>	135.
En svensk målares utvisning från Danmark af <i>Osvald Sirén</i>	143.
Ätten Boga. Meddel. af <i>Wilh. Planting-Gyllenbåga</i>	156.
Familjeporätt af <i>K. Fr. W—r</i>	163.
Personregister	181.

Porätt.

Knut Posse, Samuel af Ugglas, Laurent De Geer, Ant. Ch. Parmentier, Elisab. Vivien, Charles De Geer, Jean Jacques De Geer, Jacquolina Cornelia v. Assendelft, Frih. Charles De Geer, Cath. Charl. Ribbing, Frih. Charles De Geer d. y., R. Fuchs, J. E. Hamilton, C. P. Lilljehorn, 6 okända från Vibyholmssamlingen, Carl Gustaf Pilo.

Stockholms öfverståthållare.

Af N. v. D.

Grefve Knut Posse.

Öfverståthållaren grefve Knut Posse tillhörde en yngre gren af den gamla svenska adelssläkten med samma namn och var endast en aflägsen frände till den friherre Knut Posse, hvilken 1645 efterträdde Clas Fleming såsom Stockholms stads högste styresman. Hans fader var öfverstelöjtnanten Göran Johansson Posse. Modern hette Brita Hård.

Född på fädernegodset Tisselgården i Vestergötland sannolikt i slutet af 1640-talet blef han efter någon tids studier vid universitetet i Upsala 1667 anstald som page vid hofvet. Sex år senare blef han fänrik vid Lifgardet. Efter ytterligare sex år hade han redan hunnit till major vid samma regemente. Men också hade under den mellanliggande tiden den segerrika fejden med Danmark utkämpats, och Knut Posse med stor utmärkelse tagit del i de ärofulla striderna vid Lund, Landskrona och Halmstad. Under de derpå följande fredsåren gick hans befordran betydligt långsammare. Först 1696 efter sjutton års tjenstgöring som major och öfverstelöjtnant utnämndes han till öfverste såväl för Lifgardet som för Drabanterna. Samma år upphöjdes han jemväl i friherrligt stånd.

Då det stora nordiska kriget kort derefter utbröt, öppnades för Knut Posse ånyo vägen till lysande utmärkelser. I de följande årens vapenskriften intog han äfven ett framstående rum. Vid landstigningen på Seland var det han och Hans Wachtmeister, hvilka närmast omgäfvos och i krigets konst invigde den unge konungen. Vid Narva förde han och Otto Wellingk den höggra flygeln, vid Klissow han jemte Magnus Stenbock och Liewen centern. Vid dessa och öfriga tillfällen gaf han prof på sitt mod och

sin stridsduglighet. Belöningarne uteblefvo ej heller. 1700 blef han generalmajor och 1703 generallöjtnant, hvarefter han 1705 med afbrytande af sin militära bana upphöjdes till kongl. råd och öfverståthållare i Stockholm. I sammanhang härmed erhöill han kort derefter greflig värdighet.

Det kom likväl att dröja ännu någon tid, innan han återvände till Sverige för att öfvertaga sina nya befattningar, vare sig konung Carl endast ogerna skiljde sig från sin omtyckte drabantchef, eller han ansåg, att denne tillsvidare kunde följa sin konungs föredöme och från fältlägret leda förvaltningen af sitt ståthållarskap. Ett försök att sålunda på afstånd styra hufvudstaden synes äfven till en början hafva gjorts. Så ser man i slutet af år 1706 Knut Posse från Altranstadt utfärda order rörande verkställandet af en dödsdom i hufvudstaden. I längden torde dock icke detta sätt att sköta embetet hafva befunnits lämpligt. På våren 1707 återfinna vi äfven Knut Posse i Stockholm i full utöfning af sina nya sysslor. Om man i den tappre karolinen väntat att finna en synnerligen duktig och driftig öfverståthållare, visade det sig dock snart, att man häri missräknat sig. Helt visst hade det långvariga fältlifvet med dess umbäranden och vedermödor hårdt tagit på den nu omkring 60-årige mannens krafter och äfven minskat hans ändliga spänstighet. Helt visst var också den nya verksamhet, i hvilken han inträdde, honom i hög grad främmande och passade hvarken för hans skaplygne eller begåfning. Den stora »confusion», hvari han enligt sin efterträdares vid Gardet utsägo under sin chefs tid bragt nämnda regementes ekonomi, tyckes åtminstone icke hos honom angifva någon särskild kompetens för administrativa värf.

Att man på högre ort snart insett, att ett misstag härvidlag blifvit begånget, framlyser äfven af de bref Carl XII:s förtrogne, Castén Feif, någon tid derefter från Bender skref till Nicodemus Tessin då i Stockholm, i hvilka bref planer till hufvudstadens förskönande ofta omhandlas, vanligen åtföljda af klagomål öfver Knut Posses bristande kraft och ringa embetsnit, och i ett af hvilka, skrifvet i april 1711, Feif förbereder Tessin på dennes snara utnämning antingen till öfverståthållare eller öfverstemarskalk. Det ser sålunda ut, som om man en tid varit betänkt på att skilja Posse från öfverståthållarebefattningen, ehuru sedermera dessa planer öfvergifvits. Ett försvar för Posses overksamhet kan dock sökas i den städse sig ökande penningebristen, som säkert skulle hafva förlamat äfven den mest energiskes bemödanden att uträtta något för hufvudstadens bästa. Det hade ju redan 1707 gått så långt, att ar-

GRAFVE KNUT POSSE,
ÖFVERSTÅTHÅLLARE I STOCKHOLM 1705—1714.
(OLJEMÅLNING TILLHÖRIG LÖJTNANTEN GRAFVE CARL ARVID POSSE.)

betena på den nya slottsbyggnaden, detta Tessins stolta verk, hvarför Carl XII alltid visat synnerligt intresse, måst afbrytas. Under de följande åren blef tillståndet än värre, och de penningesummor, som ännu kunde hopskrapas, slukades genast af det omätliga kriget.

För öfrigt upptogs Posses tid i hög grad af rådssammanträdena och särskildt af arbetet i den afdelning af rådet, som behandlade justitieärenden. I samma mån, som en stor del af den höga församlingens ledamöter genom ålderdomsskröplighet och tjänstebefattningar i aflägsna delar af riket förhindrades att bevista dessa sammanträden, tvungos de få återstående att så mycket mer punktligt derstädes infinna sig. Ehuru en af de vid rådsmötena flitigast närvarande synes dock icke Knut Posse hafva varit en af de driftigaste, arbetsammaste rådsherrarne, en af dem, hvilka afgörande ingrepo i ärendenas ledning. Dock, äfven rådet befann sig i en ställning, som väl kunde verka nedtryckande på dess medlemmars handlingskraft. Till följd af konungens långvariga frånvaro och den ständigt växande nöden och förvirringen hade det småningom tvungits att ej obetydligt inkräkta på den regeringsmyndighet, som konungen sjelf förbehållit sig och i det längsta sjelf sökte utöfva först från sitt läger och sedan från Bender och Demotika. Men de beslut, det sålunda nödgades fatta, blefvo ej sällan af den om sin makt ytterligt ömtålige Carl XII upphäfdade, hvilket åter hade till följd att rådets anseende och myndighet i hög grad försvagades. Ja, det gick ända derhän, att dess beslut och åtgärder föga aktades. Under sådana omständigheter var det ej underligt, att rådsherrarne småningom grepos af en känsla af missmod och hopplöshet, då de sågo svårigheterna och farorna alltjemt tilltaga omkring dem, medan de, utan stöd af sin konungs förtroende, utan auktoritet hos sina underordnade, utan erforderliga medel, funno sig urständssatta att med utsigt till framgång skydda fosterlandets mot dess talrika fienders allt fruktansvärdare anfall.

Året 1714 ingick dystrare och hotfullare än något af de föregående. Sveriges sista här hade kapitulerat, dess konung var sultanens fånge. Redan vid årets början hade Knut Posse till följd af sjuklighet nödgats afhålla sig från sin ämbetsverksamhet. Den 7 augusti samma år, kort innan Carl XII anträdde sin hemresa, hvilken skulle medföra en om ock kortvarig ljusning i det tröstlösa tillståndet, afled i Stockholm den gamle bepröfvade karolin, som i nio år varit dess öfverståhållare.

Liksom så många andra krigiska furstar synes Carl XII hyst den uppfattningen, att en man, som ådagalagt framstående militära egenskaper, derigenom visat sig duga till allt och med synnerlig fördel borde kunna brukas i hvarjehanda civila befattningar. Gång på gång ser man honom sålunda hemsända sina stridsvana generaler för att åt dem öfverlemna rikets främsta embeten. Men med ett och annat lysande undantag torde dessa gamla krigsbussar vida bättre hafva varit på sin plats på slagfältet än på råds- eller presidentstolen. För de flesta af dem liksom för Knut Posse hade det helt säkert varit ärofullare att till slutet få fortgå på den bana, dit begåfning och böjelse en gång kallat dem. Också skall det trots rådspurpur och höga titlar alltid blifva krigaren och hjälten, efterverlden främst hos dem skall skåda, och högre än minnet af kongl. rådet och öfverståhållaren Knut Posse skall det af Carl XII:s käcke, älskvärde gardesöfverste, den tappra kämpen från Lund och Landskrona, från Narva och Klissow för visso af densamma komma att uppskattas.

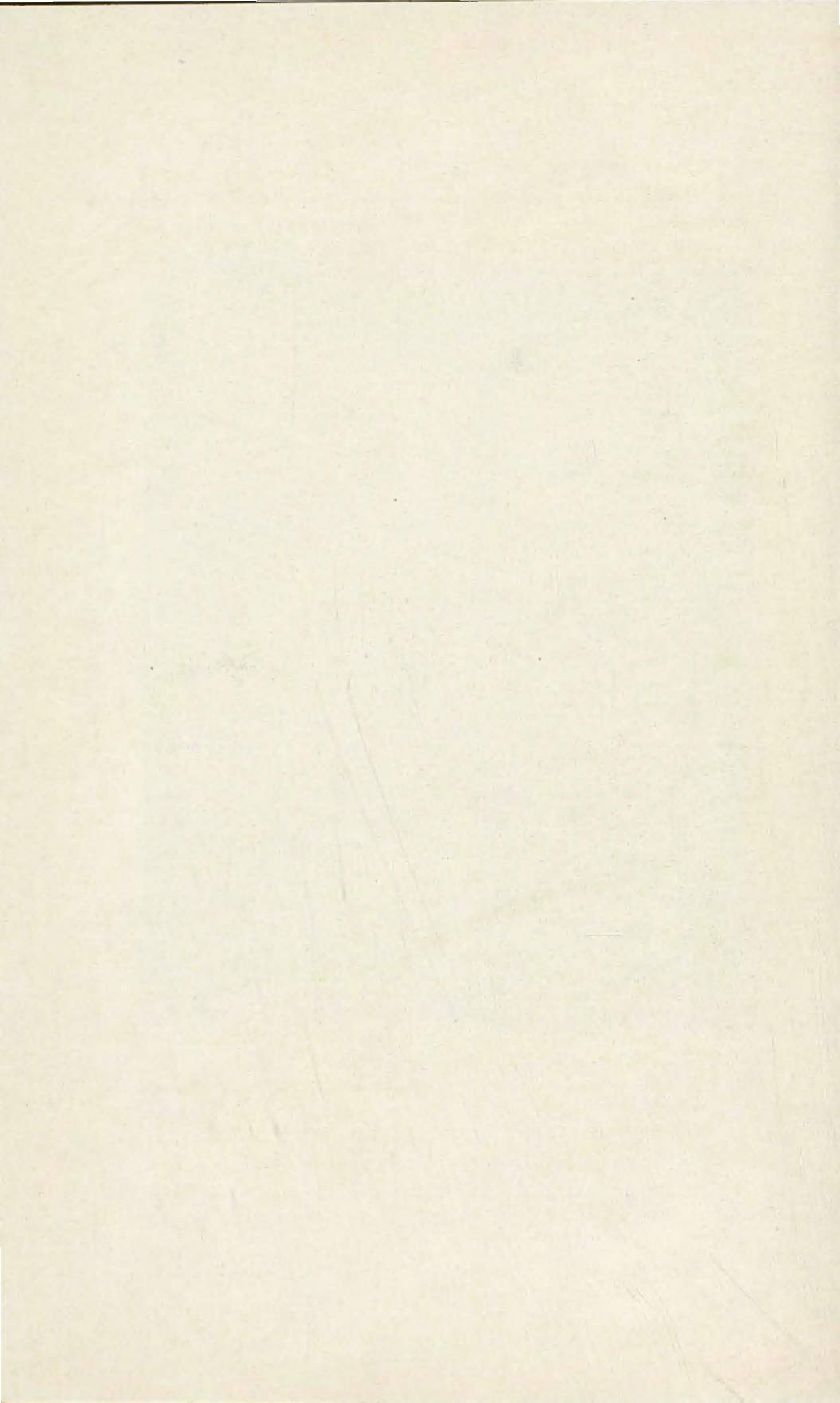
Som ung gardesmajor hade Knut Posse första gången trädt i äktenskap med Ingeborg Bielke, som emellertid redan följande år aflidit. Fyra år senare hade han ånyo gift sig med Anna Kristina Natt och Dag, hvilken i 32 år fick öfverleva sin make. Sju barn föddes i detta senare äktenskap. Af de fyra sönerna blef en envoyé i Berlin, en annan liksom fadern först öfverste vid Lifgardet och derefter medlem af rådet.

Grefve Samuel af Ugglas.

Namnet Ugгла har förutom af den gamla, vidt utgrenade adliga ätten äfven burits af en bergsmansslägt, som varit i Dalarne bekant åtminstone alltsedan början af 1600-talet. Till denna slägt hörde den lärde, värtalige och högt ansedde prästen Petrus Ugгла (eller Uгла) i Hedemora. I sistnämnda stad föddes i hans äktenskap med Helena Norrström år 1750 en son, hvilken erhöll namnet Samuel. Redan vid 9 års ålder sändes denne till Upsala akademi och bedref derstädes i 10 år sina studier, hvarefter han inskrefs som e. o. kanslist i Justitierevisionen med flera verk. Äregirig och full af arbetslust egnade han sig med stort nit åt sina embetsgöromål men synes dock haft tid öfrig att offra åt nöjet och var bland annat en medlem af den muntra krets, i hvilken lifs

GREFVE SAMUEL AF UGGLAS,
ÖFVERSTÅTHÅLLARE I STOCKHOLM 1800.
(OLJEMÅLNING TILLHÖRIG MAGISTRATEN I STOCKHOLM.)

glädjens sångare, den redan då högt uppburne skalden Carl Michael Bellman utgjorde medelpunkten.

Den 19 augusti 1772, denna bemärkelsedag i Sveriges historia, kom emellertid att utöfva ett afgörande inflytande äfven på den unge tjenstemannens öden. Åsyna vittne till Gustaf III:s käcka bragd skall han på ett mycket demonstrativt sätt hafva gifvit sitt bifall tillkänna, ända derhän att han i öfvermåttet af sin förtjusning trängt sig fram till konungen, klappat denne på axeln och ropat: »Bra, Gustaf!» Detta naiva utbrott af rojalistisk hänförelse säges hafva fäst konungens blickar vid hans person och lagt grunden till hans sedan så lysande bana. Det vissa är, att en månad senare den 22-åriga extraordinarien upphöjdes i adligt stånd, en för hans år och ställning så ovanlig utmärkelse, att den ej kan förklaras enbart af hans under en kortare tid ådagalagda embetsmannaduglighet. I sammanhang härmed blef han äfven utnämnd till sekreterare i Lagkommissionen, och man lagade dervid, att hans fullmakt som sådan, ehuru, som det synes, senare utgifven, blef daterad två dagar tidigare än adelsbrevet.

En gång uppmärksammas af konungen sörjde den unge Samuel af Ugglas, såsom han efter adlandet kallade sig, nog för, att han ej blef bortglömd. I hög grad arbetsam och driftig på samma gång som varmt hängifven sin konungslige herre var han just en embetsman i Gustaf III:s smak. Hans befordran gick också snabbt. Så blef han 1775 protokollssekreterare i Justitirevisionen, 1782 förste expeditionssekreterare, 1785 revisionssekreterare och 1788 landshöfding i Stockholms län. En af Gustaf III:s sista regeringshandlingar blef äfven att förläna Ugglas friherrevärdigheten, ehuru diplommet i följd af konungens hastigt inträffade död först 4 år senare af Gustaf IV Adolf, då nyss myndig vorden, blef utfärdadt. Men den ovanligt duglige mannens arbetsförmåga blef jemväl tagen i anspråk utom embetsrummet för en mängd såväl allmänna som enskilda uppdrag. Så blef han 1785 direktör i Sjöassuranskompaniet och 1787 i General-Diskontokontoret samt 1778 ledamot af Direktionen öfver Strömsholms slussverk, om hvilket arbetes fullbordande han skall hafva inlagt stora förtjenster, hvarförutom han insattes i åtskilliga andra direktioner och kommissioner.

De mångfaldiga, ofta tidkrävande uppdrag, hvilka sålunda åt honom uppdrogos, hindrade honom likväl icke att med synnerligt nit sköta sina embetsåligganden. Också betygade Kongl. Maj:t 1794 sitt nådiga välbehag öfver den goda ordning, som var

i Stockholms läns styrelse rådande, och följande år beslöto länets invånare att, som erkänsla för sin höfdings möda och omsorger, öfver honom prägla en skådepenning, ehuru densamma på Ugglas' egen begäran först efter hans död blef utgifven.

Om Ugglas redan af Gustaf III åtnjutit mycken kunglig bevägenhet, blef han i detta hänseende än mer gynnad, sedan Gustaf IV Adolf sjelf öfvertagit regeringen. Den unge konungen omfattade honom tidigt med den största ynnest och gaf honom härpå talrika bevis. Den 15 Juli 1797 förordnades sålunda Ugglas att under konungens utrikes resa förestå öfverståhållarebefattningen i Stockholm, ett förordnande, som räckte till den 4 December samma år, då äfven här de underlydandes erkännande tog sig uttryck i präglandet af en skådepenning, och den 20 Februari 1800 erhöll han, efter att året förut hafva tilldelats greflig värdighet, fullmakt å samma embete, utan att derför nödgas frånträda sin landshöfdingebefattning. Äfven denna gång blef hans styrelse öfver hufvudstaden likvisst af kort varaktighet. Sedan den till minne af Stockholms borgerskaps trohet under 1788—90 års krig uppresta obeliskens, för hvars tillkomst han varit synnerligen verksam, blifvit den 3 Oktober samma år högtidligen invigd, erhöll han på egen begäran afsked och utnämndes samtidigt till serafimerriddare. Åt honom uppdrogs emellertid att trots afskedstagandet fortfarande utöfva öfverinseendet öfver byggandet af nuvarande Norrebro äfvensom uppresandet af Gustaf III:s staty. Vid denna minnestods aftäckande den 24 Januari 1808 blef han äfven hugnad med värdigheten af en af rikets herrar, hvarjemte hufvudstadens borgerskap beslöt att å Börsen uppsätta hans byst i brons.

Med sitt tillbakaträdande från öfverståhållareembetet upphörde dock Ugglas ingalunda att låta sig brukas i statens värf. Han kvarstod fortfarande som landshöfding till 1802, då han utnämndes till president i Kammarkollegium, men öfverhopades härjemte med de mest hedrande uppdrag. Så var han en tid t. f. riksmarskalk och upprepade gånger ledamot af de under konungens stundom ganska långvariga frånvaro från riket tillförordnade regeringar samt insattes i flera viktiga komitéer. 1802 utnämndes han till ordförande i Tullarrendesocieteten och blef samma år ledamot af Allmänna ärendenas beredning äfvensom kallad till medlem af den kungliga konseljen. Af alla konungens rådgifvare blef han ock snart den mest betrodde, kanske »den ende, som utöfvade något större inflytande» på den egensinnige, sjelfrådige Gustaf IV Adolf. Detta inflytande torde dock hafva inskränkts

till de inre angelägenheterna. I ledningen af utrikes politiken har han nog icke haft någon del. Härvidlag om någonsin var Gustaf Adolf sin egen minister och tog endast råd af sig sjelf. Först då de olycksbringande följderna af denna utländska politik begynte med allt mer förfärande tydlighet framträda, då faran för konungen och riket syntes öfverhängande, förmåddes Ugglas att intränga äfven på detta för honom hittills främmande område och göra ett om ock svagt försök att återkalla den förblindade fursten till medvetande om den fruktansvärda belägenhet, hvori han befann sig. I de mest ödmjuka och vördnadsfulla ordalag vågade han i en skrifvelse af den 3 Oktober 1808 uttala en blygsam förhoppning, att konungen skulle uppgifva den gagnlösa striden mot en förkrossande öfvermakt. Denna underdåniga hemställan blef emellertid föga gynnsamt upptagen. »Till min bestörtning och förundran», skrifver Ugglas härom, »feck jag derpå intet svar utan åtta dagar efter brefvet åter.» Man kan nog förstå, att denna händelse skulle verka afkylande på den gamle hofmannens lust att opåkallad uppträda som sin konungs rådgifvare.

Året 1808 hade för öfrigt för Ugglas medfört flera nya och betydelsefulla uppdrag. Så blef han ledamot af den nyinrättade Kongl. Beredningen, ordförande i Krigskomitén och ledamot af Finanskomitén. Men allt hans nit, all hans duglighet kunde föga uträtta, då den högsta ledningen utgick från en furste, hvars förstånd var omtöcknad, hvars högmod och egensinne voro utan gräns, och som med föraktfullt afvisande af alla varningar besinningslöst syntes störta sin undergång till mötes. För klok att ej inse farans vidd men tillika för svag och osjelfständig att söka vidtaga några energiska åtgärder deremot, afvaktade Ugglas modlös och försagd det förkrossande slag, som måste komma.

Helt naturligt blef han också en af dem, som drabbades af detta slag, äfven om han undan det stora skeppsbrottet lyckades rädda några spillror af sin forna makt. Alltid den bestående ordningen trogen slöt han sig genast till den nya regeringen och bibehölls af denna vid sitt chefskap för Kammarkollegium äfvensom vid ordförandeskapet i Tullarrendesocieteten. Denna sistnämnda befattning kom emellertid snart att bereda honom mycket obehag. Under honom tienstgjorde nämligen här som öfverdirektör vid Landtullverket den bekante C. A. Grevesmöhlen. Denne råkade i delo med sin chef och blef på nog svaga skäl suspenderad från sin tienst, hvilken åtgärd hade till följd en rad af processer emellan honom och Tullarrendesocieteten. Lågande af hämnd mot den, som han an-

såg vara upphofsmannen till hans störtande, och i besittning af en bitande qvickhet, en betydande skrifställareförmåga och en oerhörd hänsynslöshet angrep nu Grevesmöhlen sin f. d. förman i en mängd i anledning af dessa rättegångar utgifna ytterst bittra och smädefulla ströskrifter, hvori Ugglas' embetsverksamhet och medborgerliga vandel på det oförsyntaste angrepos. Skrifna i en lätt och lekande stil, späckade med roliga infall och försedda med rafflande titlar slukades dessa uppsatser med begärlighet af den stor mängden och ökade än mer den ovilja, som Ugglas genom sitt gunstlingskap hos den afsatte konungen åsamkat sig. Denna allmänhetens ovilja höll också på att för honom medföra ödesdigra följder på den hemska dag i Stockholms historia, då pöbeln, efter att med barbarisk grymhet hafva misshandlat och dödat den olycklige grefve Axel von Fersen, upptänd af mordlust sökte nya offer för sitt raseri. Det var då lätt förklarligt, att detta skulle riktas mot dem, hvilka i likhet med Fersen betraktades som den fördrifna konungafamiljens vänner, och främst mot den impopuläre Ugglas. Redan stod den ursinniga skaran beredd att storma det Ugglaska huset vid Drottninggatan, då i sista stund en afdelning lifgardisters snabba mellankomst förhindrade ett eljest ej osannolikt återupprepande af det kort förut på Riddarhustorget uppförda gräsliga skådespelet.

Då denna fara hotade honom, satt Ugglas vid sin makas dödsbädd. Han säges vid detta tillfälle hafva ådagalagt både mod och sinnesnärvaro. Men de många hätska anfall, för hvilka han på sista tiden varit utsatt, hade helt visst angripit hans helsa, och han afled sjelf 2 år derefter, 62 år gammal.

Bland alla det gustavianska enväldets högt uppsatte män fins det måhända ingen, som af samtida skildrare blifvit så hårdt och så skoningslöst bedömd som Samuel af Ugglas, ingen, som ådragit sig en så stark och så allmän impopularitet. Delvis kan detta nog förklaras af den omständigheten, att han var en uppkomling och egde det hos en sådan oförlåtliga felet att alltför synbart yfvas öfver sin medgång och att, på samma gång han visade sig till ytterlighet underdånig inför sin öfverhet, gentemot sina underordnade uppträda med en stötande högdragenhet, hvaröfver tillika hvilade något af det löjets skimmer, som allt sedan Molières dagar omgifvit »le bourgeois gentilhomme». Men denna Ugglas' impopularitet synes äfven hafva varit fotad på andra och fastare grunder. Såsom Gustaf IV Adolfs förtrogne rådgifvare fick han i rikt mått uppbära sin andel af det hat och den förbittring, som denne ko-

nungs olyckliga regemente framkallat. Särskildt betraktades Ugglas som upphofsman till och ledare af det hemliga polis- och spioneringsväsen, som under de sista åren af denna regering i hufvudstaden florerat och som der i hög grad alstrat harm och ovilja. Äfven åtskilliga andra misshagliga regeringsåtgärder tillskrefvos hans inflytande; och, om han också icke med fog kunde påstås ega någon direkt andel i konungens utländska politik, beskylldes han, måhända ej alldeles utan skäl, att genom sitt underdåniga fjäsk och kryperi hafva bidragit att hos den svagt begåfvade monarken framkalla detta storhetsvansinne, som kom denne att i dåraktigt öfvermod kasta stridshandsken mot den ene efter den andre af Europas mäktigaste herskare. Man förevitade äfven Ugglas, att han af brist på moraliskt mod, af fruktan att våga sin inflytelserika ställning ej gjort något för att hejda den olycklige monarken i hans hufvudlösa framfart. Vi hafva dock ofvan sett, att Ugglas verkligen vid ett tillfälle försökt att inför sin konung föra det sunda förnuftets talan, men äfven, att det sätt, hvarpå detta försök utfallit, väl varit egnadt att afskräcka från dess förnyande. Och att Ugglas, som hade sin konungs och dennes faders ynnest att tacka för hela sin uppkomst, ej kunde förmås att deltaga i ett mot denne riktadt revolutionärt steg, därför torde han ej med fog kunna klandras. Dertill hade dessutom fordrats en patriotisk heroism, hvaraf den gamle byråkraten och hofmannen var långt ifrån mäktig. En annan beskylning, som mot Ugglas framkastats, är, att den stora rikedom, han samlat, skulle härröra från bristande redbarhet, oaktadt tillkomsten af densamma fullt kan förklaras genom den synnerliga klokhets och omtanke, hvarmed han vårdat den ej obetydliga förmögenhet, hans hustru i boet medfört. Slutligen har han äfven och det på goda grunder vid förvaltningen af sina höga embeten fränkants storslagen uppfattning, djupare insigter och vidtöfattande blick, ehuru för öfrigt de fleste af hans klandrare skänkt sitt erkännande åt hans framstående duglighet och plikt-trohet, liksom alla utan undantag vitsordat hans verksamma nit och stora arbetsförmåga. Också torde i trots af åtskilliga af dessa mot honom riktade anklagelser, hvilka synas dels öfverdrifna dels ogrundade, slutomdömet om Samuel af Ugglas rättvisligen blifva, att han var en ovanligt skicklig, driftig och mångsidigt användbar embetsman, en sin öfverhet ända till blind undfallenhet, stundom ända till förgätande af äfven andra pligter trogen och hängifven undersåte samt en på det hela

taget godmodig om ock temligen fåfång, ytlig och karaktersvag människa.

Gift 1782 med Carolina Wittfoth efterlemnade han en dotter samt en son, sedermera statsråd och excellens.

Egenhändigt bref af Ebba Brahe vid 12 års ålder.

I en intressant volym af Skoklostersarkivet, n:o 178 folio, som innehåller originalbref hufvudsakligen till medlemmar af ätten Grip, förekommer äfven ett bref, skrivet i juli 1608, från den unga fröken till Visingsborg, Ebba Brahe, född den 16 mars 1596 och sålunda den tiden något öfver 12 år gammal, som ansetts förtjäna att i facsimile åtfölja Personhistorisk Tidskrift. Det har följande adress: »Den välborne min h. k. syster fröken Eba Grip båren frihere dåter af Vinas däte brefv systerligen och käriligen til hända». Fröken Ebba Mauritzdotter Grip (1583—1666) var som bekant Ebba Brahes syskonbarn. Att den prydliga handstilen verkligen är den unga frökens till Visingsborg lider intet tvifvel och bestyrkes ytterligare af en jämförelse med senare bref af Ebba Brahe. Innehållet är naturligtvis af rent privat natur men saknar i detta afseende icke intresse såsom prof på en högvälboreng ung svensk dams förtroliga uttryckssätt för snart 300 år sedan. Så önskar hon i ifvern sin »kära syster» bland annat »många tio millioner goda nätter». — Med hennes »hjärtans käre broder grefve Sten», som ej skulle glömma »sin lilla kära trogna syster», åsyftas tydligen grefve Sten Axelsson Lewenhaupt, gift med Magdalena von Manderscheid.

Det har sitt intresse att med fröken Ebbas språk och stil jämföra modrens, grefvinnan Birgittas, postskriptum, som till piktur, stafning och uttryckssätt ganska väl representerar en äldre generation af svenska adelsdamer. Man märker tydligt nog hvilket besvär bokstäfvernas formande (jämför *a, l, s*) m. fl.) har tagit för henne. Ordformerna äro ock obesvärade af allt grammatiskt pedanteri (*hone* = hon, *hennese, beliffü* = blifva o. s. v.).

Begynnelsebokstäfverna framför de resp. brefskrifverskornas namn torde böra återgifvas: *min kära systers trogna syster så länge jag lefuer och min kere syster dåters trogne tienstuillige(?) üen ock kere mor syster.*

Ehd.

De Geerska familjeporätt.

II.

9) **Laurent De Geer**,¹ till Österby, äldste son af Louis De Geer och Adrienne Gérard, föddes i Dortrecht den 10 maj 1614. Efter att hafva under resor i Frankrike och Italien fullbordat sin uppfostran, fick han vid faderns död år 1652 ej blott ärfva Österby, utan äfven öfvertaga hans vidsträckta affärer i Amsterdam. Sitt hus i denna stad, »het huis met de hoofden», hade Louis De Geer redan under sin lifstid skänkt Laurent tillika med vissa andra förmåner utöfver den arslott, som eljest skolat tillfalla denne, samt dervid föreskrifvit, att huset skulle framgent innehafvas af den äldste sonen inom den i Amsterdam bosatta grenen af släkten De Geer, dock med skyldighet för husets innehafvare att intill år 1688 årligen betala ett belopp af 1,000 floriner till ett välgörande ändamål. Denna förpligtelse torde Laurent, hvilken, likasom fadern, var af en ovanligt ädelsinnad, from och gifmild natur, med säkerhet hafva uppfyllt med största beredvillighet. Lifligt intresserad af studier och vetenskaper samt ovanligt språkkunnig, underhöll han äfven i likhet med sin fader förbindelse med språkforskare och andra vetenskapsmän, bland hvilka må nämnas den redan af fadern protegerade Comenius äfvensom lexikografen Nathanael Duéz, hvilken uti en tillegnan till Laurent De Geer af ett utaf sina arbeten gifvit det mest lifliga uttryck åt sin beundran för hans ädelmod och frikostighet.

¹ Då härmed fortsättning följer å den i senaste numret af Personhistorisk tidskrift påbegynta samling af reproduktioner utaf De Geerska familjeporätt vid Leufsta, må till en början såsom komplement till det föregående meddelas bilderna af Laurent De Geer, äldste son af den store Louis De Geer (N:o 3 i förra häftet) samt af Louis De Geers till Finspong (N:o 5 ibm) svärföräldrar, borgmästaren i Utrecht Antoine Charles Parmentier och hans maka.

Laurent De Geer torde under största delen af sitt lif hafva uppehållit sig i Holland; men han besökte dock Sverige flere gånger, äfven för längre tider. Ett af hans barn, dottern Christina Eleonora, föddes i Stockholm. — Af svenska regeringen erhöill han, på grund af åtskilliga utaf honom för svenska kronans räkning omhänderhafda affärer, titel af svensk commissarius. Han afled i Amsterdam i augusti 1666.

Den 10 oktober 1640 ingick Laurent De Geer i Haag äktenskap med Margaretha Crommon, dotter af Gerard Crommon, som var representant i nederländska generalstaterna för provinsen Zeeland. Hon afled 8 $\frac{1}{2}$ år före mannen. I äktenskapet föddes åtta barn, tre söner och fem döttrar, men ättegrenen utslocknade inom ej lång tid. Den siste manlige medlemmen deraf var Laurents sonson Louis, till Österby, hvilken afled ogift år 1731.

Det på Leufsta befintliga porträtt af Laurent De Geer, hvaraf här lemnas en reproduktion, är en vacker originalmålning i olja af holländsk mästare.

10) **Antoine Charles Parmentier**, fader till Louis De Geers d. y. hustru Jeanne Parmentier, tillhörde likasom De Geerarne en brabantisk adlig ätt. Den förde i vapnet en med fem hvita halfmånar belagd blå sparre i guldfält. Son af Antoine Parmentier och Jeanne de Latfeur, äfven hon af adlig börd, hade Antoine Charles Parmentier, hvilken bekände sig till den protestantiska läran, i likhet med familjen De Geer med de sina flytt från de papistiska spanska Nederländerna till det protestantiska Holland. Han blef der borgmästare i Utrecht, hvarjemte han var herre till Heeswijk.

Parmentiers väggfasta porträtt å Leufsta är ett förträffligt konstverk af den skicklige artisten Cornelis Janssens (Jonson) van Ceulen, hvilken, född i London år 1593, i midten af 17:de århundradet under lång tid var verksam såsom en bland staden Amsterdams främsta porträttmålare. Det väggfasta porträttet är signeradt: »Cornelius Jonson van Ceulen fecit 1655».

11) **Elisabeth Vivien**, Antoine Charles Parmentiers maka och moder till Jeanne Parmentier, var dotter af Nicolas Vivien och hans hustru Elisabeth Parmentier. Äfven släkten Vivien var en

gammal brabantisk adelsfamilj, som förde i vapnet en röd sparre i silfverfält med ett rödt tjurhufvud i hvardera öfre hörnfältet och ett svart vildsvinshufvud i det nedersta fältet.

Elisabeth Viviens på Leufsta uppsatta vägghasta porträtt, hvilket likasom mannens är ett betydande arbete af Corn. van Ceulen, är äfven försedt med aldeles likalydande signatur.

12) **Charles De Geer**, till Leufsta, Österby, Harg, Väsby, Örbyhus, Tobo, Kätlinge, Holmsånger och Finnerånger, andre son af Louis De Geer d. y., herre till Finspong, och Jeanne Parmentier, föddes 1660 i Norrköping. Efter fullbordade studier vid universitetet i Utrecht egnade han sig några år åt militärtjänst i Holland och hade redan avancerat så, att han stod helt nära sin utnämning till kapten, då en händelse inträffade, som kom att vända hans håg ej blott från den militära banan, utan äfven från en tillämnad äktenskapsförbindelse med en ung holländsk dam af god familj. Sedan nämligen efter farbrodern Emanuel De Geers i Hamburg timade frånfälle den då 32-årige Charles erhållit kännedom derom, att den rike onkeln insatt honom till sin universalarfvinge, beslöt han att lemna sin tjänst, bryta sin förlofning och begifva sig till Sverige för att genast taga sina jordagods i besittning. Dessa beslut satte han ock omedelbart i verket. Åtföljd af farbroderns bruksförvaltare Eberhard Wynhægen samt talrika tjenstepersonal, reste han öfver Hamburg direkt till Leufsta, der han sjelf var den förste, som öfverbragte underrättelsen om Emanuels död och sin egen nya ställning. Han lemnade sedan aldrig Sverige.

Vid faderns död år 1695 erhöll Charles De Geer i arf det holländska stamgodset Rhijnhuizen, dock mot erläggande till syskonen af en viss penningesumma, hvaremot fadern i sitt testamente föreskrifvit, att Charles, med hänsyn till sin från farbrodern erhållna stora förmögenhet, icke skulle ärfva hufvudgodset Finspong, ehuru han efter brodern Louis De Geers år 1691 inträffade död var den äldste bland bröderna.¹

Under Charles De Geers tid inträffade ryssarnes härjningar i Roslagen och i slutet af juli år 1719 afbrändes under ett af deras sköflingståg icke blott vid sjelfva Leufsta herrgården jemte trädgården med ett vackert orangeri, hamrarne med undantag af

¹ Denne Louis De Geer var nämligen född 1655, ej 1665.

två, de flesta verkstäder och öfriga brukshus, brukskyrkan jemte klockstapelns samt femtio välbygda hammarsmedsgårdar, utan äfven de flesta byar inom Öster Löfsta socken, Öster Löfsta församlings kyrka och prestgård samt det af Charles De Geer inköpta Åkerby bruk med hammare och masugn äfvensom dervarande bruksgård och öfriga brukshus. Öfver denna oerhörda olycka lär Charles De Geer hafva blifvit så förtviflad, att han haft för afsigt att öfvergifva Sverige och bosätta sig antingen i Hamburg eller i Holland, men blef af sin broder Jean Jacques, hvilken var en ovanligt lugn och förståndig man, äfvensom åtskilliga vänner omsider öfvertalad att låta uppbygga hvad som sålunda blifvit offer för fiendernas och lågornas härjningar. Han utvecklade under detta arbete en rastlös ifver jemte stor omsigt och skicklighet samt fann sina mödor så småningom krönta med framgång. Af regeringen erhöll han emellertid vid brukets rekonstruktion föga understöd; dock beviljades honom skattefrihet för hamnarne under åtta år, hvarjemte han såsom ett slags ersättning för sina vid återuppbyggandet af den afbrända sockenkyrkan nedlagda kostnader erhöll jus patronatus i Öster Löfsta församling. Det nuvarande Leufsta kan anses i hufvudsak vara Charles De Geers skapelse. Han uppbygde ej blott hela bruket efter dess förra, af förvaltaren Wynhægen ursprungligen uppgjorda plan, utan äfven herrgården af sten i stället för trä. Det var i sammanhang härmed han lät från Rhijnhuizen öfverflytta och å Leufsta uppsätta den märkliga samling af äldre holländska porträtt, som nu pryder matsalen därstädes. — För bruksdriften intresserade sig Charles De Geer mycket och införde vid densamma förbättrade metoder, bl. a. användningen af sprängkrut vid Dannemora grufvor i stället för den gamla brännmetoden. Han anlade ock masugnen vid Carlholms bruk. Äfven må nämnas, att han byggde flera hus i Stockholm. Charles De Geer, som år 1728 erhöll landshöfdinge titel, är stiftare af Leufsta och Väsby fideikommiss samt De Geerska fideikommissen i Stockholm, hvilka alla upprättades den 6 maj 1730 till förmån för den då blott tioårige brorsonen Charles, son af Jean Jacques De Geer till Finspong (se nedan).

Landshöfdingen Charles De Geer beskrifves såsom en ovanligt tystlåten och allvarsam enstöring, men han var derjemte gifmild samt i grund och botten godhertad, om ock ytan var sträf. Hans frikostighet kunde stundom vara storartad, såsom när han, efter att hafva inköpt Hargs bruk för en summa af mera än 600,000 daler, med varm hand skänkte detta bruk tillika med Burviks

säteri till sin systerson Erik Oxenstierna. Charles De Geer hade en ovanligt stark och härdad kropp; vid 70 års ålder lærer han hafva uthärdat riddurer å sex mil på $7\frac{1}{2}$ timmar. Han afled ogift å Leufsta helt plötsligt af slag den 15 november 1730 samt ligger begravnen i en grön marmorkista uti familjegrav i Öster Löfsta sockenkyrka, der brorsonen Charles låtit uppresa en minnesvård. I Vetenskaps societetens i Upsala handlingar för år 1735 finnes intagen en minnesteckning öfver Landshöfdingen De Geer, författad af assessorn i bergskollegium Johan Wallerius.

Det å Leufsta befintliga väggfasta porträttet af fideikommissets stiftare är en präktig bild, signerad: »George Schröder pinxit».

13) **Jean Jacques De Geer**, till Finspong, den fjerde i ordningen af Louis De Geers d. y. och Jeanne Parmentiers söner, föddes i Utrecht den 4 augusti 1666. Efter att hafva idkat juridiska studier vid akademien i samma stad samt före fyllda 24 år derstädes kreerats till juris utriusque doktor, flyttade han efter faderns död år 1695 till Sverige, hvarest han tog i besittning sitt storartade fäderneärfda gods, Finspong med underlydande. Han förde sedermera under de följande stormiga krigsåren ett lugnt och tillbakadraget privatlif på denna sin egendom, hvarest han, som år 1704 i Haag ingått äktenskap med Jacqueline Cornelia van Assendelft (se nedan), såg en stor barnskara uppväxa omkring sig. Då ryssarne år 1719 härjande hemsökte Östergötland samt derunder plundrade Norrköping och afbrände flere egendomar deromkring, blef Finspong märkvärdigt nog skonadt från lågorna; men såg sig emellertid De Geer nödsakad att med de sina lemna hemmet och medan härjningståget pågick uppehålla sig å en närbelägen landtgd.

Jean Jacques De Geer var icke blott en lugn och ädelsinnad, gudfruktig och välgörande personlighet, utan äfven en högt bildad och särskildt ovanligt språkkunnig man samt dessutom synnerligen verksam och driftig i affärer. Han anlade flere bruk i Hellestads bergslag i Östergötland; förutom Finspongs stora bruks-egendomar innehade han det af honom inköpta Gimo bruk, hvarjeme han genom testamente af sin broder Vilhelm, som var canonicus vid S. Mariæ kyrka i Utrecht och dog 1728, erhöi Fossala i Östergötland. Vidare deltog han i egenskap af förmyndare för sonen Charles i förvaltningen af de till denne såsom

fideikommiss tillfallna egendomarna Leufsta och Väsby samt omhänderhade slutligen äfven skötseln af Österby bruk, hvilket han år 1734 på arrende öfvertog af dess dåvarande egarrinnor, två sondöttrar till Laurent De Geer till Österby (se ofvan). — År 1723 flyttade Jean Jacques De Geer åter till Utrecht, der han erhöi medborgarrätt och hvarest han tillbragte sina återstående dagar. Han afled i sistnämnda stad den 16 september 1738. — Bland hans tretton barn må nämnas sönerna Louis, öfverintendent och kammarherre² samt fader till Jean Jacques De Geer, stamfader för friherrliga ätten De Geer till Finspong, vidare Jean Jacques, canonicus vid S. Mariæ kyrka i Utrecht och stamfader för de holländska grenarna af De Geerska ätten, den ofvannämnde Charles, sedermera friherre till Leufsta, och Anton till Österby, kammarherre och gift med grefvinnan Ulrika Charlotta Taube. Af döttrarne blefvo sex gifta i Holland.

14) **Jacqueline Cornelia van Assendelft**, Jean Jacques De Geers till Finspong maka, född den 6 december 1683 (enl. riddarhusstamtaflan 1682), tillhörde en adlig ätt från Brabant, hvilken i vapnet förde en hvit häst i rödt fält. Hennes fader var borgmästaren i Haag Paul van Assendelft, son af Nicolaus van Assendelft och Jacqueline van Dulman. Modern hette Petronella van der Esch samt var dotter af Engelbert van der Esch och Cornelia Guardes. — Jacqueline Cornelia van Assendelft afled i Utrecht den 2 maj 1754.

15) **Friherre Charles De Geer**, till Leufsta, den ryktbare entomologen, var son af Jean Jacques De Geer och Jacqueline Cornelia van Assendelft (se ofvan) samt föddes på Finspong den 10 februari 1720. Sedan han vid tre års ålder fått följa föräldrarna vid deras flyttning till Holland, erhöi han derstädes en vårdad uppfostran samt undervisning, särdeles uti naturvetenskaperna, vid universitetet i Utrecht. Enligt farbroderns testamente af den 6 maj 1730, hvarigenom den då tioårige gossen utsågs till

² Denne Louis De Geer är ock författare af »Commentarii de gente Degeeriana», ur hvilket arbete, sedermera försedt med vidlyftiga tillägg och anmärkningar samt i fransk öfversättning utgifvet af hans broders sonson Jean Louis Guillaume De Geer de Jutphaas, det mesta af dessa anteckningar är hemtadt.

fideikommissarie till Leufsta, Väsby, Örbyhus¹ m. m., skulle han icke tillträda de stora godsden förr än han fyllt 25 år. Egendomarna sköttes under tiden af den utmärkte förvaltaren vid Leufsta Georg Svebilius under inseende af den unge fideikommissariens fader. Då emellertid Charles, som år 1738 öfverflyttat till Sverige och under ett par år vid Upsala akademi fullföljt sina studier, snart gjorde sig känd ej blott för goda insigter, utan äfven för praktisk förmåga och stadga, fick han redan fyra år före den stadgade tidens utgång, år 1741, sjelf omhändertaga sin ekonomi. Han ådagalade härunder stor drift och skicklighet i förening med varsamhet och omtanka. Särskildt vid skötseln af Dannemora grufvor, i hvilka stora andelar tillhöra Leufsta, fick De Geer tillfälle att gifva prof på dessa egenskaper. Grufvorna, som lågo hvarandra alltför nära, hade blifvit illa brutna, till följd hvaraf flere ras inträffat; ett sådant, som egt rum år 1766, hade till den grad förfärat grufarbetarne, att de icke kunde förmås fortsätta arbetet. De Geer och hans meddelegare i grufvorna läto nu genom bergsrådet Samuel Sandels verkställa besigtning af dessa samt derefter vidtaga erforderliga åtgärder för deras framtida bestånd, framför allt anordnande af pålitliga band och fästen. Härjemte nedlades stora kostnader för att underlätta uppfordringen af vatten ur grufvorna och för att hindra vattnets nedträngande i desamma från den närbelägna Grufsjön. Själva i alla dessa arbeten var De Geer. Jerntillverkningen öfvervakade han likaledes omsorgsfullt och införde vid bruksdriften åtskilliga besparande anordningar. Sina underhafvande lönade han väl, och genom sin kloka hushållning var han i stånd att äfven i bekymmersamma tidsskeden, såsom under det svåra missväxtåret 1772, tillgodose deras behof. Han lät ock bygga och iordningsätta kyrkor samt uppföra skolor för folkundervisningen. Vid Väsby lät han uppbygga den nuvarande hufvudbyggningen samt anlägga parken och trädgården. Äfven vid Örbyhus vittna åtskilliga anläggningar om hans intresse för sina egendomars förkofran, särskildt den af honom anlagda fruktträdgården. Charles De Geer inköpte slutligen Frötuna, äfvensom Österby bruk, hvilket senare han emellertid åter försålde (till medlemmar af släkten Grill).

Genom sin kraftfulla verksamhet i ekonomiska angelägenheter ökade Charles De Geer sin förmögenhet och tillvann sig

¹ Örbyhus förlorade genom byte år 1825 sin egenskap af fideikommiss och skänktes af excellensen greve Carl De Geer till hans enda dotter, grefvinnan Sophia Eleonora Charlotta von Platen, född De Geer.

samtidens erkänsla. Sin egentliga ryktbarhet vann han emellertid på vetenskapens fält. Redan tidigt väcktes hans intresse för naturläran. Vid 6 à 7 års ålder lærer han hafva utaf en släkting erhållit såsom gåfva några silkesmaskar, hvilkas förvandlingar och lefnadssätt synnerligen roat den vetgirige gossen, och hvilka sålunda kommo att blifva den yttre anledning, som först riktade hans intresse på entomologien. Vid universitetet i Utrecht kom han i beröring med den framstående matematikern och fysikern P. van Muschenbroek, hvilken utvecklade och stärkte hans håg för naturvetenskaperna. Med denne likasom med åtskilliga andra framstående naturforskare brevexlade sedermera De Geer flitigt. Till svenska och franska vetenskapsakademierna äfvensom till vetenskaps societeten i Upsala, af hvilka korporationer han var ledamot, lemnade han flera bidrag af lärda undersökningar; och slutligen utgaf han, särskildt på inrådan af Réaumur, ursprungligen såsom fortsättning på ett dennes verk, ett eget arbete öfver insekterna, »Mémoires pour servir á l'histoire des insectes», hvaraf utkommo delarne 1—7 i åtta band, och hvars fint utförda illustrationer samtliga äro ritade af De Geers egen hand. Det storartade verket hann ej fullbordas, utan afbröts genom författarens död. Äfven mindre arbeten i entomologiska ämnen äro af honom utgifna. Han egde sjelf utmärkta samlingar af böcker, naturalier m. m., för hvilkas förvarande han lät vid Leufsta uppföra de der befintliga för bibliotek och stenmuseum särskildt afsedda flygelbyggnaderna. Den utvalda, stora och dyrbara insektsamlingen, som han med egen hand ordnat, äfvensom hans samlingar af uppstoppade däggdjur, fåglar, fiskar och amfibier samt af snäckor och koraller jemte ett mycket dyrbart mikroskop skänktes efter hans död till vetenskapsakademien i Stockholm; mineraliesamlingen är deremot fortfarande orubbad kvar vid Leufsta. Särskild omsorg egnade De Geer sitt bibliotek, hvaröfver han egenhändigt upprättat katalog. — I fråga om Charles De Geers betydelse såsom vetenskapsman finner man i vetenskapsakademiens årsberättelse följande uttalande år 1821 af akademiens dåvarande zoologie intendent Dalman: »Högst få författare hafva mer än i förbigående följt De Geers fotspår på Entomologiens vida mera intressanta och fruktbara fält, och undersökt Insekternas lefnadssätt, förvandlingar och instinkter. I detta hänseende äga De Geers arbeten ännu samma ojemförliga värde för Svenska Entomologen, som för omkring ett halft sekel tillbaka, då de utgäfvos.» Till De Geers ära gaf Linné namnet »Phalæna Tinea De Geerella» åt en art nattfjäril;

om honom erinra likaledes insektnamnen *Degeeria* (*D. nivalis*, en på snön lefvande insekt) och *Eupelmus De Geeri* äfvensom det botaniska namnet *Geeria* (*G. serrata*).

Yttre utmärkelser tillfölo Charles De Geer i rikt mått: han var medlem af vetenskapssocieteten i Upsala, blef 1739 ledamot af Kungl. vetenskapsakademien, 1740 kammarherre, 1748 korresponderande ledamot af franska vetenskapsakademien, 1750 hofmarskalk, 1761 riddare af Nordstjerneorden samt 1772, vid Vasaordens instiftande i sammanhang med Gustaf III:s kröning, kommandör med stora korset af denna orden. År 1773 den 29 augusti upphöjdes han i friherrligt stånd och tog samma år för denna värdighet introduktion, hvarvid han bibehöll ättens gamla valspråk: »Non sans cause». I Charles De Geers och hans makas hem, särskildt på Väsby och i Stockholm i det hus vid Vestra Trädgårdsgatan, som nu har numret 15 a. och b., var Gustaf III ej sällan gäst.

Charles De Geer, som var allmänt aktad och ärad ej mindre för sin öppna och ädla karaktär, sitt angenäma umgängessätt och sin stora välgörenhet än äfven för sina framstående egenskaper i öfrigt, afled i Stockholm den 7 mars 1778 efter att hafva under de sista åren lidit af svår sjuklighet, något som emellertid ej förmådde bryta hans energi och arbetslust. Han ligger begrafven i det af honom uppförda De Geerska grafkoret i Upsala domkyrka, der hans enka lät uppsätta hans af Sergel modellerade byst. — I vetenskapsakademien höll Torbern Bergman öfver honom ett minnestal, hvilket trycktes i Stockholm 1779.

Gift den 12 juni 1743 med friherrinnan Catharina Charlotta Ribbing (se nedan) hade han med henne åtta barn, hvilka alla öfverlefde honom. Tre af sönerna, Charles, kammarherre (se nedan), Emanuel, riksråd, och Louis, kammarherre, fortplantade ätten. Leufsta och Väsby äfvensom Frötuna fideikomissegenomar hafva sedan kammarherren friherre Charles De Geers gren utslocknat på manssidan, öfvergått till den från riksrådet friherre Emanuel De Geer härstammande ättegrenen. Friherre Louis De Geers gren lefver på manssidan i Schweiz.

Af Charles De Geer finnas åtskilliga porträtt, bland hvilka ett tillhör samlingarna å Gripsholm. Det väggfasta porträttet å Leufsta, hvaraf en afbildning härjämte meddelas, är måladt af den svenske artisten Olof Arenius och af honom signeradt. De Geers porträtt är äfven, efter målning af G. Lundberg, graveradt af J. Gillberg. Vetenskapsakademien lät öfver Charles De Gere slå en minnes-

penning med hans bröstbild samt, på frånsidan, inskriften »Sibimet superstes» och bilden af en fjäril med utslagna vingar, krypande ur sin puppa. Hans enka lät öfver honom preglä en dubbelt så stor medalj som den nyssnämnda, försedd med inskriptionen: »Opt. Conjugi Charlotta Ribbing F. F. (= factum fieri) Curavit. MDCCLXXVIII».

16) **Catharina Charlotta Ribbing**, entomologen och hofmarskalken friherre Charles De Geers maka, föddes i Stockholm den 24 november 1720. Hon var dotter af den tappra karolinen friherre Lennart Ribbing till Zernawa, hvilken, innan han 1716 trädde i äktenskap med Catharina Charlottas moder friherrinnan Elsa Elisabeth Banér, bevistat såväl slaget vid Pultava som kalabaliken i Bender. — Catharina Charlotta Ribbing lärar i sin ungdom ingalundä hafva saknat tjusande och behagliga egenskaper, om man får sätta tro till de poetiska hyllningar, med hvilka den store Olof von Dalin, en i Ribbingska familjen ofta och gerna sedd gäst, hade för vana att på hennes födelsedag den 24 November uppvakta henne. År 1737 sjöng han:

»Lycklig född wi den må kalla
Framför alla
Som städs hjertan winna wet»;

och efter drottning Ulrica Eleonoras död, som inträffade den 24 november 1741, fann han sig vid upprepade tillfällen föranlåten att gifva uttryck åt den fågnad och tillfredsställelse, som på den ädla damens födelsedag borde utgöra tröst och lindring i landets stora förlust. Den 24 november 1743, sedan Catharina Charlotta genom sitt giftermål samma år blifvit herskarinna på de De Geerska fideikommisssegendomarna, förekommer t. ex. i födelsedagsverserna följande strof:

»Sveriges Lycka GUD bortryckte
Med en död som sörgs ännu,
Men sin hand Han ej tillyckte,
När vårt Löfstad fick en Fru».

De ungdomligt tjusande behagen torde emellertid icke hafva städse förblifvit allena rådande eller ens förherskande hos den myndiga Leufsta-frun. Catharina Charlotta Ribbing var nämligen icke blott en ovanligt kraftfull och verksam samt ordningsfull

dam, utan äfven utrustad med en synnerligen bestämd karaktär; och det synes, som om denna viljekraft och karaktärsfasthet förledt henne att ej alltid bemöta sin omgifning med den mest utsökta hänsynsfullhet. Något dylikt tycker man sig ock vilja läsa mellan raderna i von Dalins födelsedagsverser till henne den 24 november 1756, hvilka lyda sålunda:

»När man ser det Älskans-wärda
Som är födt på denna dag,
Kan man sinnet liksom härda
Mot all werldens dunder-slag;
Ty om hon förtreter skänker,
Ger hon också mycken frögd.
Wackra Barn! den Er betänker
Kan i största sorg bli nögd.

Lät då Tistels höga stänglar
Fritt bland Hwetet skjuta ris!
Ha wi Troll, så ha wi Änglar:
Denna Födsel ger bevis.
Ädla Foster, som utbreder
Fägnad hwart Ert öga går
Lef nu, werld och Kön til heder
Frisk och nögd i hundra år!»

Sin önskan om en lång och fröjdefull lefnad upprepade von Dalin på friherrinnans födelsedag år 1760, då de långa och många gratulationerna afslutades med den uttalade förhoppningen,

»Att Hon med en älsklig Maka
Ser af sin Stam en oräknelig hop
Och at Hon må äta en kaka
Wid sitt Barnbarns Barnbarns Dop.»

Detta skäligen öfverdrifna hopp gick väl ej i fullbordan; dock blef det Catharina Charlotta Ribbing beskärmt att upplefva icke mindre än 8 barns och 22 barnbarns födelse, af hvilka två af barnen — nämligen äldsta dottern Jacqueline Elisabeth, gift med öfverkammarherren, En af Rikets Herrar, Gustaf IV Adolfs guvernör grefve Nils Philip Gyldenstolpe, och sonen Anton² — samt fem eller sex af barnbarnen afledo före henne.

Catharina Charlotta Ribbings död inträffade i Stockholm den 24 november 1787 — således på hennes mångbesjungna födelsedag.

² Han var först Kungl. lifdrabant, sedan kapten vid Lätta dragonerna (numera Lifgardet till häst) och kammarherre samt afled ogift i Paris år 1780.

Hon begrofs i Jakobs kyrka derstädes, men kistan flyttades senare till Upsala domkyrka, hvarest den nedsattes i familjegravfen.

Till dottern Charlotta, gift med generallöjtnanten och landshöfdingen friherre Anders Rudolph Du Rietz, öfverlemnade Catharina Charlotta Ribbing genom ett af sina testamenten såsom fideikommiss Hedensberg i Vestmanland.¹ För sin andre son, riksrådet friherre Emanuel De Geer, instiftade hon den 15 augusti 1786 Frötuna fideikommiss. Mågen Grefve Gyldenstolpe synes deremot icke hafva tillvunnit sig hennes ynnest. Under hennes lifstid hade han fått af henne mottaga försträckningar till betydande belopp, men efter hennes död fann man, att hon testamenterat sin på detta sätt uppkomna fordran till dotterdottern Christina Charlotta Gyldenstolpe,² och då dennas förmyndare ansågo sig förpligtade att för myndlingens räkning indriva fordringen, lärer hennes fader hafva nödgats, utan sin dotters vilja eller vetskap, att för skuldens gäldande tillsätta största delen af sin förmögenhet.

Öfver Catharina Charlotta Ribbing slogs år 1756 en medalj med anledning deraf, att hon och hennes man voro bland de första i riket, som underkastade sina barn koppypning; den bär inskriften: »Ob infantis civium Svec. felici ausu servatos».

Det härjemte reproducerade porträttet af Catharina Charlotta Ribbing är en väggfast oljemålning å Leufsta, motstycke till mannens och på samma sätt signeradt. Hennes bild har äfven blifvit år 1782 graverad af J. F. Martin efter porträtt af G. Lundberg.

17) Friherre **Charles De Geer**, till Leufsta m. m., den bekante oppositionschefen och riksdagstalaren från Gustaf III:s dagar, äldste son af entomologen, hofmarskalken friherre Charles De Geer till Leufsta och Catharina Charlotta Ribbing, föddes den 8 mars 1747. Enligt tidens sed antogs han redan som barn, nämligen år 1756, »till krigstjenst» och utnämndes till fänrik vid lifgardet den 26 maj 1762. Sedan han vid faderns död år 1778 blifvit hufvudman för sin friherrliga ätt, uppträdde han redan vid samma års riksdag på den politiska vädjobanan och vann snart, icke blott genom sin ställning såsom en af landets rikaste ädlingar, utan äfven

¹ Genom det friherrliga paret Du Rietz' dotter, Jacquetta Eleonora, som var gift med öfverstekammarjunkaren grefve Gustaf Piper, öfvergick detta fideikommiss till sistnämnda makars äldsta dotter, Hedvig Charlotta Jacquette, gift med öfverstelöjtnanten grefve Hugo Diedric Hamilton.

² Sedermera gift med öfverkammarherren friherre Adolf Ludvig Stierneld.

genom andra lysande egenskaper, en mycket framskjuten ställning. Han sällade sig snart till det mot Gustaf III:s enväldssträfvanden reagerande adelsparti, som aldrig kunde förlåta konungen 1772 års statshväfning. Vid 1786 års riksdag lärer konungen hafva, i ej otydlig afsigt att söka vinna honom för regeringspartiet, erbjudit honom landtmarskalksstafven, men han afböjde detta anbud. I stället slöt han sig allt fastare till motståndspartiet och var en bland dem, till hvilka Anjalamännen riktade en vädjan i det »hotade fäderneslandets» namn att »rädda det från undergång.» I den skrifvelse, hvori dessa uttryck förekomma, erhöll De Geer af upprorsmännen det vitsordet att hafva »med patriotismens heliga eld talt för fäderneslandet och njutit den lycksaligheten att i tysthet välsignas». Från det rojalistiska lägret betraktades han deremot naturligt nog med misstänksamhet och med en ovilja, hvilken för öfrigt kort derefter gaf sig luft på ett för honom högst obehagligt sätt. Vid ett tillfälle under de kritiska dagarne i augusti 1788, då inom hufvudstaden, som troget stod på konungens sida, missnöjet och hätskheten mot den oppositionella adeln och armén stigit till den grad, att officerare knappt vågade visa sig i uniform på Stockholms gator, blef De Geer, efter att hafva på ett, såsom det vill synas, mycket hofsamt sätt tagit parti för ett par officerare, hvilka blifvit af en samlad folkhop antastade, ofredad medelst ovett och svordomar af massan, som, enligt De Geers egen uppgift, därtill uppviglats af polismästaren lagman Liljensparre.

Vid 1789 års riksdag stod De Geer åter jemte Axel von Fersen i spetsen för oppositionen å riddarhuset. Då vid riksdagens början fråga uppkommit derom, att ridderskapet och adeln skulle utfärda en instruktion för det af konungen begärda hemliga Riksens Ständers utskott, men konungen skriftligen förklarar, att sådant vore stridande mot regeringsformens bokstafliga innehåll och att frågan derom alltså icke finge på riddarhuset ventileras, var det De Geer, som, bland annat, under den härom uppkomna diskussionen yttrade de stolta orden: »Det måtte hafva blifvit Kongl. Maj:t förebragt, som vore vår öfverläggning emot regeringsformen; men inom dessa murar kan ej något lagstridigt föreslås, och Kongl. Maj:t kan ej vara missnöjd att se Oss ömma om de rättigheter han Oss lemnat.» — De Geer var ock, som bekant, en bland dem af motståndspartiet, hvilka vid samma riksdag på konungens befallning blefvo tagna i fängsligt förvar. Han inspärrades på Fredrikshof, en förödmjukelse, hvilken han säges aldrig hafva kunnat smälta. Huruvida De Geer haft någon kännedom om

Öfversigt af sl

Louis De Geer (de
f. 1535
G. 1:o) m. Maria
2:o) m. Jeann
d

Louis De Geer, d. ä. (3), Nobil. De Geer
G. m. Adrienn

Laurent De Geer (9),
till Österby, f. 1614,
† 1666. G. m.
Margaretha Crommon.

Louis De Geer, d. y. (5), till
Finspong, f. 1622. Assessor i
bergskollegium; † 1695. G. m.
Jeanne Parmentier (6), dotter
af **Ant. Ch. Parmentier (10)**
och **Elisabeth Vivien (11)**.

Emanuel De Geer (7), till
Leufsta, f. 1624, † 1692,
ogift. Testamenterade
Leufsta m. m. till sin bror-
son Charles De Geer (12).

Gerard De Geer, Fem döttrar
till Österby, och två ss.
1642, † 1687. barn afsidne
G. m. Maria söner.
Bernard.

Louis De Geer,
f. 1655, † 1691,
ogift.

Charles De Geer (12), till Leufsta
m. m., f. 1660. Landshöfding; †
1730, *ogift*. Stiftade Leufsta, Väsby
och Örbyhus fideikommiss för sin
brorson Charles de Geer (15).

Laurent De Geer
f. 1664, † 1696

Louis De Geer, Två döttrar
till Österby, f. och två ss.
1677, † 1731, barn afsidne
ogift. söner.

Louis De Geer, till
Finspong, f. 1705.
Kammarherre,
öfverintendent; †
1758. G. 1:o) m.
Eva Christina
Oxenstierna; 2:o)
m. Eva Elisabeth
Ekfelt.

Jean Jacques De Geer,
f. 1714. Canonicus i
Utrecht; † 1781. G.
1:o) m. Constance
Claire Tamminga;
2:o) m. Théodore Anne
van Hæften.

1:o)	1:o)	1:o)	2:o)
Louis	En	Jean Jacques De Geer,	Två
De Geer,	dotter,	<i>Baron De Geer till Fin-</i>	döttrar,
f. 1731.	† ss.	<i>spong</i> , f. 1737. Öfver-	gifta.
Fänrik;	barn.	kammarherre; † 1809.	
† 1758,		G. 1:o) m. Hedvig Beata	
<i>ogift</i> .		Stackelberg; 2:o) m.	
		Fredrica Aurora Taube.	

1:o)	1:o)	1:o)	2:o)	2:o)
Antoine	Jean	Tre	Guillaume	Barthold
Gustave	Jacques	dött-	Charles Pierre	De Geer,
De Geer,	De Geer,	rar,	De Geer, till	till Jutphas
till	till Rhijn-	gifta,	Oudegein, f.	f. 1761, †
Rhijn-	huizen, f.	och	1759, † 1831.	1838. G. m.
f. 1745,	1750, †	två	G. m.	Jacoba
† 1808,	1819. G. m. barn,	† i	Isabelle	Gysberta
<i>ogift</i> .	Jeanne	späd	Charlotte	Béatrix
	Agathe de	ålder.	de Nassau	van Vianen
	Meinertz-		la Lecq.	
	hagen.			

1:o)	2:o)	2:o)	2:o)
En	Jean Jacques	Gerard De Geer;	Fyra
dotter,	De Geer;	frih., f. 1787.	döttrar
gift.	frih., f. 1785.	Hofmarskalk;	och en
	Kammar-	† 1846. G. m.	ss. barn
herre; † 1833,	Henrietta Charlotta	Lagerstråle.	afsidne
<i>ogift</i> .			son.

De holländska grenarna af ätten.

Fjorton barn, deribland justitie-
statsministern frih. Louis Gerard
De Geer.

*Friherrliga ätten De Geer
till Finspong.*

släkten De Geer.

(de Gaillarmont) (1),

† 1602.

de Jalhea;

de Neille (2).

1587. Inflyttade till Sverige 1628, † 1652.

Gérard (4).

Etienne De Geer, till Gimo, f. 1629, † 1685, barnlös. G. m. Haster Bernard.	Jean De Geer (8) , till Godegård och Skyllberg, f. 1632, † 1696. G. m. Sara Cath. Hofvia.	Benjamin De Geer, f. 1634, † 1651.	Tio döttrar.
<i>Stamfader för svenska adliga ätten De Geer N:o 291 samt finska friherrl. och greff. ätterna De Geer till Terwik.</i>			

Jean Jacques De Geer (3) , till Finspong, f. 1666, † 1738. G. m. Jacquelina Cornelia van Assendelft (14) .	Anton Gustaf De Geer, f. 1668, † 1732, barnlös. G. två gånger.	Wilhelm De Geer, f. 1673. Canonicus i Utrecht; † 1728, <i>ogift</i> .	Emanuel De Geer, † ss. barn.	Fyra döttrar.
--	--	---	------------------------------	---------------

Charles De Geer, Baron De Geer , till Leufsta m. m. (15), f. 1720. Hofmarskalk, entomolog; † 1778. G. m. Catharina Charlotta Ribbing (16) .	Anton De Geer, till Österby, f. 1721. Kammarherre; † 1756, barnlös. G. m. Ulrica Charlotta Taube.	Åtta döttrar och en ss. barn afiden son.
---	---	--

Charles De Geer , frih., till Leufsta m. m. (17), f. 1747. Kammarherre, politiker, † 1805. G. 1:o) m. Ulr. Elisab. v. Lieven; 2:o) m. Eleon. Wilh. v. Höpken.	Emanuel De Geer, frih., till Frötuna, f. 1748. Riksråd; † 1803. G. m. Charl. Fredrika von Fersen.	Anton De Geer, frih., f. 1753. Kammarherre; † 1780, <i>ogift</i> .	Louis De Geer, frih., f. 1759. Kammarherre; † 1830. G. 1:o) m. Charl. Cath. Bielke; 2:o) m. Gunilla Bielke.	Fyra döttrar, gifta.
--	---	--	---	----------------------

2:o) Två döttrar. En Carl De Geer, <i>Grefve De Geer till Leufsta</i> , f. 1781. En af Rikets Herrar m. m.; † 1861, utan söner. G. m. Ulrica Sophia Sprengporten.	Emanuel De Geer, frih., till Frötuna, f. 1786. Kammarherre; † 1829. G. m. Carolina Elisabeth Didron.	Fyra döttrar och en ss. barn afiden son.	1:o) Jean Jacques De Geer, frih., f. 1792. Kapten; † 1829 i Genève. G. m. Adrienne Françoise Massot.	1:o) Två barn afidne söner.	2:o) En dotter, gift.	2:o) Charles Louis De Geer, frih., f. 1799. Kammarherre; † 1831. <i>ogift</i> .
---	--	--	--	-----------------------------	-----------------------	---

Dotter, gift m. B. J. E. Leufsta m. m., von Platen. Ryttmästare; † 1877, <i>ogift</i> .	Louis De Geer, frih., till Frötuna, Leufsta m. m., f. 1824. rar. Hofmarskalk; † 1887. G. 1:o) m. Vendela Mariana Johanna Sofia von Wright; 2:o) m. Louise Ulrika Sparre.	Fem döttrar, <i>Den i Schweiz bosatta grenen af friherrl. ätten De Geer till Leufsta.</i>
---	--	---

Den i Sverige bosatta grenen af friherrl. ätten De Geer till Leufsta.

Studier och anteckningar.

Af Hugo Samzelius.

I.

Det gamla Nederkalix.

Kalix älfdal är en urgammal odalbygd, men om dess äldre historia känner man ytterst föga. Här är emellertid ej platsen att närmare afhandla hvad man i detta hänseende har sig bekant.

I det följande meddelas de genealogiska sammanställningar, under-tecknad varit i tillfälle att göra efter ett genomgående af ministerialböckerna för Nederkalix församling intill år 1845. Hvad sålunda blifvit hopbragt ansluter sig, såsom kommer att synas, till en serie anteckningar från de tre församlingarna kring Torneälfvens mynning. Ett afsevärdt antal ståndspersoner och tjänstemän synas varit bosatta i Nederkalix också i äldre tider — alldeles särskildt militärer, enär Västerbottens regementes norra bataljon hade sin mötesplats vid Näsbyn $\frac{3}{4}$ mil från Nederkalix kyrkstad, medan södra bataljonen hade sin vid Gumboda i Bygdeå. Och det förefaller, som om man dessutom i allmänhet föredragit att slå sig ner någonstädes längs den leende vackra Kalixälven framför de flacka stränderna kring Torneå.

Äldsta kyrkoboken inledes med »Anteckningh uppå Brudhe-folck i Nedher Calix Sochn ifrån den X Majj Anno 1656». Såväl i vigsel-längden som födelse- och dödsregistren — där att börja med endast råkås dop- och begrafningsdata tills efter en biskopsvisitation 1688 $\frac{10}{2}$ under Calicius d. ä. födelsedata och dopvittnen intogos (och då gick gamle Calicius så långt i nit, att han mångenstädes, särskildt beträffande sina barnbarn, anmärkte äfven klockslaget för födelsen) — finnas emellertid betydliga luckor, särskildt under 1700-talets förra hälft och midt. Den i en senare tid åstadkomna volymen II vållar också stort besvär vid användandet på grund af den ytterligt felaktiga inbindningen, där ovarsamma händer skurit bort margen och rört de gamla bladen om hvarann som det fallit sig.

Under »stora ofreden» synes här i Nederkalix hafva rådt förvirring och elände. Ryssarna plundrade och brände såsom de plägade, plundrade kyrkan, plundrade byarna. Från december 1716 till långt in på 1717 var också hela gränslandet af nuvarande nordliga Sverige öfversvämmadt af ryssar, som härjade ända uppåt Öfver-Torneå, Pajala och Öfverkalix. Flyktingar från Vasa, Storkyrö, Uleå m. fl. finska orter vandrade, husvillan och utarmade vägarne genom kustlandet i Nederkalix och dogo ute i sjöbyarna (Pålänge, Ryssbält m. fl.) genom öfveranstängning eller sår af kosackernas lansar. »Stucken» eller »dödad af Cossacker» är vid denna tid en vanlig anteckning. Och då man ej

vågade sig fram till kyrkplatsen för att få jordfästning genom prästen, begrof man själf sina döda som det passade ute på byaskogen. Ty ryssen stack både gamla och unga, män, kvinnor och barn utan åtskillnad. 36 män och 9 kvinnor kunde sedermera återfinnas mördade ute i marken och fingo kristlig begrafning.

År 1770 synes sjukdomen koppor hafva gått epidemiskt i socknen, hvilket föranledde kyrkoherden *O. Örnberg* att föranstalta om vaccinerings år 1782 å 570 barn genom stadsfältskären *Toden* från Jakobstad.

Från 1809 års krigshändelser är Kalix sorgligt beryktadt såsom den plats, där generalmajor Gripenberg, som hade sitt kvarter i Månsbyn, efter en mindre förpoststrid vid Sangis och ehuru han afsett att vid Kalix sätta sig till ordentligt motvärn mot ryssarna, hvilket forskningen ådagalagt också varit det enda riktiga, ingick den nesliga kapitulationen, hvarigenom finska arméen sattes ur stånd att vidare försvara sitt hemland.

Carl von Linné besökte Nederkalix år 1732 vid återkomsten från sin resa i Lappland, bodde 11 dagar hos bärgmästaren *Sejer Swanberg* på Björknäs och inhämtade därunder proberkonsten. Såsom i det följande finnes antecknadt vid Swanbergs son *Sejer*, stod den store naturforskaren fadder här s. å. $\frac{2}{9}$ (i Linnés af *E. Ahrling* utgifna »*Iter Lapponicum*» läses emellertid å sid. 187: »D. 3 Sept. Stod fadder för Bergmästaren Hr *Sejer Swanbergs* lille son, som ock blef kallad *Sejer*, och var född dagen förut eller emellan d. 1 och 2»). Professor *Jöns Nilsson Swanberg*, f. 1771 $\frac{6}{7}$ i Nkx, bondson från Ytterbyn (vi hänvisa också rörande honom till en mindre känd biografi, jämte porträtt, i *Tidn. f. Idrott* 1896, nr 35), har utgått från Nederkalix, men antog jämte sina syskon namnet *Swanberg* och synes ej stå i släktskapsförhållande till bärgmästarens familj.

Carl IX besökte Nederkalix såsom hertig år 1602; Carl XI 1694 — på sommaren, då han beundrade midnattssolen från Torneå stadskyrkas torn och vid farten öfver Kalix älf hade öfverraskningen se en stor lax hoppa in i färjan —; Adolf Fredric 1752. Ett par stora oljefärgsporträtt af Carl XI och Carl XII hänga ännu i Torneå rådhus, på flera kanter flängda af kosackpikar eller genomborrade af kulor.

Forskaren i dessa nordliga bygders föga kända personhistoria hänvisas slutligen bl. a. till »Hans *Tunæi* Herda-Minne eller Hernösands Stifts Präst-Krönika» med tillägg af *Isac Biberg* och intagna i den flitige sammlaren *Abr. Abr:son Hülphers'* »*Westerbotten*» (5 Saml. 1. bandet af »*Samlingar til en Beskrifning öfver Norrland*» tr. Sthlm 1789), där ock skolstaten samt *Westerbotnia Litterata* och *Westerbotnia Nobilitata* finnas. Emellertid har utgifvaren där gjort en hel del utslutningar, hvaröfver biografins speciella vänner helt visst ej äro förtjusta. Vidare källor äro *Örnbergs* släktböcker, särskildt 12:e delen.

Uppgifterna i det följande äro, där ej annorlunda blifvit uttryckligen anmärkt, hämtade uteslutande ur församlingens ministerialböcker, incl. förhörböcker.

- Adlerheim.** Bärgmästare *Adlerheim* (efter Seger Svanberg) sedermera bärgsråd. Omnämnes flere gånger ss. dopvitne i Nkk. efter 1740.¹
- Agander.** Christ. *Agander*, d. 1820 ⁷/₈, se *Sondell*.
- Ahlstedt.** Vice Commminister Magnus *Ahlstedt*, g. m. Sara *Lofman*. Barn: Magnus, f. 1748 ³⁰/₈; Olof, f. 1749 ²²/₉; Olaus, f. 1752 ⁵/₈; Jonas, f. 1753 ³/₁₂. Alla barnen födda i Nkk.
- Almquist.** Adj. Christopher *Almquist*, g. 1814 ²⁵/₁₀ i Nkk med Caisa Sophia *Wennberg*. Barn: Lars Christopher, f. 1815 ¹⁸/₉ i Nkk; Pehr Jonas, d. 1818 ³/₁₁ i Nkk, 7 m.; Christina Mathilda, f. 1820 ⁵/₁₂ därtst.; Carolina Dorothea, f. 1822 ⁷/₂ därtst.
- Antman.** Mönsterskrifvaren ifrån Torneå Hans *Antman*, gift 1722 ¹⁵/₄ i Nkk med Catharina *Kiämpe*.
- Arbman.** Inspect. å Björkfors,² sedermera Bruks Patronen Joh. *Arbman*, f. 1740. Dess syster Anna Margareta *Arbman*. (De utflyttade båda 1784.)
- Barkander.** Catharina Maria *Barkander*, f. 1748, se *Åhström*.
- Barkman.** Anna Maria *Barkman*, f. 1770, se *Söderberg*.
- Bäckman.** Elisabet *Bäckman*, se *Markström*.
- Beckman.** Gästgivaren Johan Jönsson *Beckman* i Sangis, gift 1748 ¹⁷/₁₁ i Nkk med änkan Margareta *Kiämpe* i Rolfsbyn. Barn: Johannes f. 1750 ⁴/₅ i Nkk; Elisabetha, f. 1752 ¹/₂ i Nkk (möjligen identisk med Elisabeth *Bäckman*, se *Markström*).
- Bergbom.** Maria *Bergbom*, se *Spolander*.
- Bergdahl.** Fältväbeln, bataljonsadjutanten Jon *Bergdahl*, drunknade vid Halsön i Nkk skärgård 1823 ²⁶/₆. Gift med Catharina *Lind*, d. 1838 ²³/₆ å Innanbäcken, Nkk. Barn: Johan Abraham, f. 1817 ¹⁸/₁₂ i Nkk, d. 1838 ²²/₄ därtst.; Catharina, f. 1819 ¹⁹/₂ därtst.; Gustafva, f. 1821 ⁵/₆ därtst.; Jonas, f. 1823 ¹/₁₁ därtst.
Landtmätaren Jonas *Bergdahl*, gift.
- Bergman.** Greta *Bergman*, se *Strålberg*.
- Bergman.** Nådärspredikanten I. J. *Bergman*, g. m. Carolina Amalia *Kock*. Barn: Carolina, f. 1838 ²²/₆ i Nkk.
- Bermundsson.** Föraren Petter *Bermundssons* son Brynte, f. 1662 ²¹/₇ i Nkk.
- Bergstedt.** Föraren, sergeant Michael Joh. *Bergstedt*, d. 1783 ²⁴/₇ i Nkk, 83 år. Gift 1734 med Brita *Tjernberg* (*Kiernberg*), f. 1708, d. 1782 ²⁵/₁₂ i Nkk, 75 år. Barn: Enok, f. 1746 ¹/₁ i Nkk; Brita, f. 1748 ²¹/₁ därtst.; Jonas, f. 1750 ⁸/₄ därtst.; Helena, f. 1756 ²²/₄ därtst.
Brita Catharina *Bergstedt*, f. 1767, se *Böös*.
Caroline Sophie *Bergstedt*, se *Haggström*.
- Bergström.** Ingeniör Anders *Bergström*. Extra ord. Landtm., f. 1734, d. 1809 ¹⁹/₂ i Nkk, 75 år. Gift 1766 med Maria Margareta *Bodin*, f. 1736, d. 1793 ⁹/₁ i Nkk, 57 år. Barn: Carl Olof, f. 1767; David, f. 1771 ⁵/₁₂ å Björknäs i Nkk.
Ofvanstående Carl Olof *Bergström*, f. 1767, d. 1816 ²²/₁₀ i Nkk, extra ord. landtmätare, gift 1794 ⁵/₈ i Nkk med Helena *Svedin* fr. Forssen, f. 1776, d. 1831 ⁵/₉ i Nkk. Barn: Maria, f. 1794 ⁹/₁₂ i Nkk; Anders, f. 1797 ¹²/₃ därtst.; Anders, f. 1798 ⁶/₁ därtst.; Lars, f. 1800 ¹⁶/₁₀ därtst.; Carolina, f. 1802 därtst.
- Bethén.** Majoren och Riddaren Joh. I. *Bethén*, gift med Elisabeth *Gran*, f. 1764, d. 1831 ²⁶/₂ i Nkk.
- Billborg.** Commissarien Eric *Billborg*, g. m. Maria *Svederus*. Deras son Johan Eric, f. 1739 ¹⁴/₃ i Nkk [Testes, bl. a.: Magister Johan Svederus och Anna Muncktelia].
- Birgeri.** Kyrkjöherden Sal. Her. Ericus *Birgerij* begrofs 1665 ¹²/₁₁ i Nkk.³
- Biörck.** Margareta *Biörck*, f. 1693, d. 1785 ¹⁵/₂, se *Kiöpping*.

¹ Om hans samling af uppstoppade fåglar, se Hülphers V: 1, s. 191. (Not).

² Björkfors sågverk anlagdt 1766. Egdes först af »Plomgrenska Contoiret» och Camrer. Foug, såldes 1781 och 1784 till Hrr Arbman och Åhström (enligt Hülphers).

³ En son till Birger Erici, som 1593 underskref Uppsala mötes beslut och afled i Nkk 1631 (enl. Tunæi Herdam.).

- Biörn (Björn).**² Handelsman Jacob *Biörn* ifrån Torneå. Dopvitne i Nkx 1724.
Handelsman Lars *Biörn* och hans hustru Ingrid *Tåman* voro jämte
Lars Björn och jungfru Helena Björn dopvitnen i Nkx 1732.
Brita Christina *Björn*, se *Ekman*.
- Biörcksten.** Landscapit. Biörcksten dopvitne i Nkx 1721.
- Björckman.** Encke Fru Pastorskan Brita Maria *Björckman*, f. *Höjer*, d. 1805 ²²/₈
i Nkx, 69 år. Hon var född 1736.
Mönsterskrifvaren Jacob *Biörckman*, dopvitne i Nkx 1720.
- Blombäck.** Elisabet *Blombäck*, f. 1756, se *Hjelmdahl*.
Catharina *Blombäck*, f. 1760, se *Stecksén*.
Helena *Blombäck*, d. 1841 ³¹/₁₂, se *Burmansson*.
- Bodin.** Herr Daniel *Bodin*, fältväbel, f. 1761 ²/_{xx}, gift med Catharina *Rutberg*,
f. 1767 ¹⁰/₄.
Maria Margareta *Bodin*, f. 1736, se *Bergström*.
Gustaf Adolf *Bodin*, hemmansegare i Lapptrask, gift 1829 ²⁶/₇ med
Anna Stina från Lapptrask i hennes andra gifte.
- Bodlund.** Sockenskrifvaren Lars *Bodlund*, d. 1825 ²²/₁₂ i Innanbäcken, Nkx, 63 år.
- Bolander.** Anna *Bolander*, se *Nordgren*.
- Bolin.** Margareta *Bolin*, f. 1749, d. 1799 ²/₉, se *Tybelius*.
- Bomberg.** Sockenskrifvaren Johan *Bomberg* och hans hustru Elsa *Rooth* dop-
vitnen i Nkx 1721.
- Boussard.** Inspectoren vid Sandörsunds glasbruk Joh. *Boussard*, d. 1825 ³⁰/₁₂ i
Nkx, 45 år.
Anna Brita *Boussard*, f. 1801, se *Strålberg*.
- Bruggman.** Cath. *Bruggman*, se *Fabricius*.
- Brunberg.** Cornet Adolph Johan *Brunberg*, dopvitne i Nkx 1720.
Comminister Erich *Brunberg*, gift 1. g. med Barbara *Klockhoff*, 2. g.
1731 ²¹/_{xx} i Nkx med Sophia Andersdotter *Lind*. Sophia Lind var född 1710
och dog 1791 ⁶/₂ i Nkx. Barn: Brita Elisabetha, f. 1725 ⁶/₃ i Nkx; Brita
Christina, f. 1726 ¹²/₃ i Nkx; Anna Margretha, f. 1727 ¹⁰/₅ d. äst.; Andreas,
f. 1732 ²⁰/₈ d. äst.; Petrus, d. 1804 ¹⁹/₂ d. äst., 71 år; Brita Helena, f. 1733 ²⁹/₁₂
d. äst., se *Strålberg*; Barbru Christina, f. 1735 d. äst.; Barbro Christina f. 1740
³⁰/₉ d. äst., d. 1809 ²⁰/₁₂ d. äst.
Sara Margareta *Brunberg*, f. 1736, se *Rutström* } säkerligen döttrar
Anna Sophia *Brunberg*, se *Bäckman*. } till komm. Brunberg.
- Brunneman.** Christina Elisabet *Brunneman*, se *Schildt*.
- Brunnius.** Barbara *Brunnia*, se *Höjer*.
- Brunschöld.** Leutinant Nicolaus *Brunschöld*, dopvitne i Nkx 1723 ²²/₃.
- Bränbohm.** Landtmätaren Nils *Bränbohm*, dopvitne i Nkx 1718 ¹⁴/₇.
- Brännmarck.** Rustmästaren Pär Nillson *Brännmarck* och hustru Britas son
Pär, f. 1721 ¹⁴/₄ i Öfre Mordhierf, Nkx.
Änklingen Nils Persson *Brenmarck* och änkans Ingeborg i Ytter-Mord-
hierf, vigda 1748 ²⁷/₂ i Nkx.
- Bröms.** Handelsmannen i Luleå Johan *Bröms*, dopvitne i Nkx 1705.
- Bulér.** Bruks Patronessan Magd. Maria *Bulér*, f. *Thomas*, f. 1756, d. 1797 ²⁷/_{xx}
i Nkx, 41 år. Hennes man, Bruks Patron Joh. W. *Bulér*, f. 1751 ²⁷/₂. Barn:
Thomas Wilhelm, f. 1780 ²/₂; Carl Olof, f. 1782 ¹⁰/₄; Catharina Elisabeth,
f. 1785.
- Burman (Buhrman).** Häradshöfding Olaus *Buhrman*, dopvitne i Nkx 1704 o.
1720 ¹⁹/₇, g. m. Catharina *Orré*. En mässingskrona i Nkx kyrka bär inskriften
»Olaus Burman».
Rådman Erich Petersson *Buhrman* från Ekenäs i Nyland, dopvitne i
Nkx 1726 ¹³/₃. Gift med Maria *Melberg*. Barn: Anna Sophia, f. 1730 ¹⁹/₃ i
Nkx; Brita Helena, d. 1731 ²⁰/₉ d. äst.; Olaus, f. 1734 ²⁷/₇ d. äst.; Seger,
f. 1738 ²²/₂ d. äst.
Handelsmannen från Piteå Elias *Burman*, gift 1761 ²/₂ i Nkx med Elsa
Brita *Lastadia*.

² Öfver-Kalix sockensigill är en björn med yxa i högra ramen. Det berättas
att en riksdagsman *Björn* från denna socken därtill gifvit anledning (enl. Hülphers).

Adj. Herr Eric *Burman*, f. 1762, gift 1785 ²⁶/₆ i Nkx med Sophia Margareta *Örnberg*, f. 1762. Barn: Olof Elias, f. 1785 ²⁵/₁₂ i Nkx; Erik, f. 1787 ²⁴/₂ d.ä.; Axel Johan, f. 1788 ²⁴/₃ d.ä.

Handelsman Jacob *Burman*, d. 1837 ²⁶/₉ i Nkx, 47 år 10 m. 10 d.

Kronofogde Erik *Burman*, gift i. g. med Christina Henrica *Thornberg*, d. 1833 ²⁰/₇ i Nkx, 43 år 2 m. 5 d.; 2. g. med Margareta Catarina *Elfvig*. Barn: Christina Margaretha, f. 1812, se *Kolström*; Anna Hinrica, f. 1819, se *Liljeblad*; Fale Mauritz, f. 1829 ²¹/₁ i Nkx; Maria Helena, d. 1833 ²⁰/₁₁ i Nkx; Maria Wilhelmina, f. 1835 ²⁴/₅ i Nkx; Gulairf Oscar, f. 1836 ²³/₁₁ i Nkx.

Fale Mauritz *Burman*, f. 1829 ²¹/₁ i Nkx, son af kronofogde Erik B. och Christina Henrietta *Thornberg* [Faddrar vid dopet ²⁴/₁: Öfverstelöjtn. och Ridd. G. A. von Essen och dess fru Magdalena Frosterus; Majoren och Ridd. A. J. Taube och dess fru Johanna Mesterton; Provincialläkaren Doctor Er. Englund och enkefru Majorskan Elisabeth Bethén; v. Pastor Carl Eurenus och dess fru Marg. Johanna Nordmark; Passevolance-Commissarien C. Fr. Rutberg och fru Anna Helena Planström; Löjtnanten A. D. von Essen och mamsell Maria Dahl; Löjtn. J. G. von Essen och mamsell Maria Grahn].

Burmansson (Burman). Urmakaren Benjamin *Burmansson*, f. 1740, d. 1830 ²²/₁ i Nkx, gift i. g. med Elisabeth *Pehrsson*, f. 1750, d. 1808 ²³/₄ i Nkx, 58 år; 2. g. med Helena *Blombäck*, d. 1841 ³¹/₁₂ i Nkx, 84 år. Barn: Nils, f. 1772 i Nkx; Benjamin, urmakare, f. 1784 ⁵/₅ d.ä., gift med Maria Catharina *Wallqvist*, d. 1843 ²⁷/₁₀ i Nkx, 63 år. Dessas son: Johan Fredrik, f. 1809 ²⁵/₃ i Nkx. Namnet finnes äfven skrifvet *Burman*.

Byberg. Catharina *Byberg*, f. 1706, d. 1796 ⁷/₅, se *Rutström*.

Bång. Handelsmannen Zachris Isak *Bångs* fr. Uhleå och hans hustrus dotter Elisabetha, f. 1720 ⁹/₁ i Nkx.

Bäck. Sergeant Johan *Bäck*, gift med Margaretha *Erichsdotter*, som dog i Innanbäcken i Nkx 1738 ³/₁₀, 90 år gl. Deras dotter Margareta, f. 1689 ¹²/₈ i Nkx.

Bäckman. Sergeanten Magnus *Bäckman*, f. 1722, d. 1781 ⁹/₁₀ i Sangis, Nkx, 59 år. Gift 1765 ²/₅ i Nkx med Anna Sophia *Brunberg*, f. 1738, d. 1810 ³/₁₂ i Sangis, Nkx, 72 år. Sonen Eric Magnus, f. 1769 ¹⁶/₁₂ i Sangis.

Bäckzelius. Adj., sedermera collega scholæ Anders Andersson *Bäckzelius*, f. 1732 ²¹/₃ i Innanbäcken, Nkx, son af hemmansegaren Anders Andersson och Karin Jönsdotter.

Margareta *Bäckzelius* (Bäckzelius), f. 1803 i Ryssbält, Nkx, d. 1840 ²¹/₁₂ i Nkx, se *Hedström* och *Dahlberg*.

Böckelmann. Capitein *Böckelmann*, dopvitne i Nkx 1720.

Böös. Fältväbeln Anders *Böös*, f. 1724, d. 1787 ⁸/₁₀ i Nkx, 63 år. Gift 1754 med Magdalena *Edin*, f. 1728, d. 1802 ²⁷/₅ i Nkx, 74 år 3 m. [Barn: Mönster-skrifvaren Jakob Reinhold, f. 1756, d. 1829 ²⁰/₁₁ i Korpikån, Nkx, gift i. g. 1782 ²⁴/₄ i Nkx med Brita Ericsson fr. Korpikån, f. 1757, d. 1793 ⁴/₅ i Nkx, 36 år, 9 ³/₄ m., 2. g. 1795 ²/₇ i Nkx med Brita Catharina *Bergstedt*, f. 1767, d. 1833 ²⁰/₁₂ i Nkx (deras barn: Gustaf Wilhelm, f. 1783 ³/₃ å Innanbäcken i Nkx; Carl Anders, f. 1784 ³/₇ å Innanbäcken i Nkx, d. 1786 ²⁰/₄ d.ä.; Brita Catharina, f. 1789 ⁸/₁₁; Sara Maria, f. 1790 ²¹/₁₂, d. 1791 ¹⁶/₄; Charlotta f. 1792 ²²/₂, d. s. å. ²⁰/₇; Johan Fredrik, f. 1795 ²⁹/₁₁; Joseph Carl Jacob, f. 1796 ²³/₁₁; Pehr Adolph, f. 1798 ⁴/₆, d. 1809 ²⁵/₁₁; Daniel, f. 1800 ²/₄; Johanna, f. 1803 ¹⁶/₈; Charlotta, f. 1806 ²²/₁₁ i Nkx liksom alla syskonen); Charlotta Magdalena, f. 1763 ²/₇ i Nkx; Christina Elisabeth, f. 1764 ²⁵/₆ d.ä.; Charlotta, f. 1772 ²¹/₁₁, gift 1800 med Petter *Hindersson* fr. Pålänge, f. 1773].

Anders Böös' brorsdotter Anna Sophia fr. Öfver-Kalix, f. 1773.

Föraren och sergeanten vid Calix Compagnie Jacob *Böös*, gift 1765 ⁴/₄ i Nkx med Helena Andersdotter *Enquist*. Barn: Reinhold, f. 1764 ²¹/₅ i Nkx; Johan Fredrik, f. 1765 ⁶/₇ i Nkx; Carl Jacob, f. 1766 ²⁶/₁₁ i Nkx; Anders Magnus, f. 1768 ²³/₁ i Nkx.

Cajanus. Capellanen Gustaf *Cajanus*, dopvitne i Nkx 1716 ¹²/₅.

Calander. Förridaren Lars Ersson Calander, gift 1721 ¹⁹/₉ i Nkx med borgarenskan fr. Gamla Carleby Kahrin Jönsdotter *Isberg* fr. Gammelgården i Nkx i hennes 2. gifte.

- F. d. Gästgifvaren i Sangis Nils Nilsson *Calander*, f. 1726, d. 1787 $\frac{2}{5}$ i Nkx, 61 år. Gift med Anna *Esaiædotter*, f. 1734, d. 1787 $\frac{26}{4}$ i Nkx, 53 år.
Lars *Calander*, d. 1820 $\frac{9}{2}$ i Nkx, 53 år.
- Calicius.** \approx 1671 $\frac{5}{3}$ mijn Sohn Laurentius *Calicis* brudhugme² i Nkx. Gift då med Marina *Lundell* i hennes 1. gifte. Barn: Nicolaus, begrofs 1672 $\frac{2}{6}$ i Nkx; Karin, kristnades 1673 $\frac{6}{3}$ d. ärst. och begrofs 1679 $\frac{25}{1}$ d. ärst.; Lars, f. 1674 $\frac{25}{2}$ d. ärst., begrofs s. å. $\frac{27}{5}$ d. ärst.; Malin, f. 1675 $\frac{24}{4}$ d. ärst., d. 1682 $\frac{6}{6}$ d. ärst.; Olaus, f. 1677 $\frac{22}{2}$ d. ärst., d. 1679 $\frac{28}{6}$ d. ärst.; Marina, d. 1678 $\frac{28}{6}$ d. ärst.; Andreas Laurentius, d. 1679 $\frac{27}{11}$ d. ärst.; Martinus, begrofs 1681 $\frac{23}{3}$ d. ärst.; Laurentius, f. 1683 $\frac{31}{1}$ d. ärst., begrofs s. å. $\frac{10}{6}$ d. ärst.; Christina, f. 1684 $\frac{2}{11}$ d. ärst.; Elisabet, f. 1686 $\frac{7}{5}$ d. ärst.; Brita, f. 1688 $\frac{4}{10}$ d. ärst.; Barbru, f. 1691 $\frac{7}{1}$ d. ärst.
- Carlenius.** Barbara Magdalena *Carlenia*, se *Thingvall*.
- de Carnal.** Henrica Johanna *de Carnal*, se *Carpelan*.
- Carpelan.** Majoren, v. Lands-Höfdingen och Riddaren Simon Wilhelm *Carpelan*, f. 1731, gift 1764 med friherrinnan Henrica Johanna *de Carnal*, f. 1745. Familjen bodde å Kyrkobordet i Nkx 1774—1782.
Fendrichen Wälborne Herr Baron Carl Maximilian *Carpelan*, f. 1777, inflyttade 1801 till Nkx.
- Cederlöf.** Margareta *Cederlöf*, f. 1753, d. 1808 $\frac{27}{10}$, se *Greiner*.
- Chore.** Guldsmedsgesällen Abraham *Chores* och Elsa *Silfverklots* dotter Brita Helena, f. 1778 $\frac{19}{9}$ i Nkx.
- Clementeoff.** Fänriken vid Västerbottens regte Magnus Fredric *Clementeoff*, gift 1767 $\frac{10}{5}$ i Nkx med Christina Maria *Heinricia*.
Löjtnanten, sedermera brukspatronen å Björkfors i Nkx M. F. *Clementeoff*, f. 1773 $\frac{21}{8}$, d. 1837 $\frac{18}{10}$ å Björkfors, begravnen å Nkx gamla kyrkogård, gift 1806 med Sophia Johanna *Sandberg*, f. 1776 $\frac{6}{2}$, d. 1861 $\frac{26}{6}$ i Nkx och begravnen jämte mannen.
Hofrättsauskultanten Paul Fredric *Clementeoff*, f. 1779 $\frac{18}{7}$, d. 1834 $\frac{16}{2}$ å Björkfors, ligger begravnen å Nkx gamla kyrkogård.
Maria Florentina *Clementeoff*, f. 1802 $\frac{19}{1}$, gift 1826 $\frac{3}{8}$ i Nkx, se *Schmaltz*.
Löjtnant Fredric Gustaf *Clementeoff*, g. m. Helena Catharina *Dahl*.
(Barn: Jacobina Fredrica, f. 1835 $\frac{4}{5}$ å Björkfors i Nkx; Hedvig Sophia, f. 1838 $\frac{25}{5}$ d. ärst.; Emma Gustava, f. 1840 $\frac{26}{1}$ d. ärst.)
- Cluver.** Fältskären Mäster Ludvik *Cluver*, dopvitne i Nkx 1705.
- Creutzer.** Glasblåsaren vid Sandörsunds glasbruk i Nkx J. W. *Creutzer*, d. 1808 $\frac{7}{12}$ d. ärst., 49 år.
- Dahl.** Maria Fredrica *Dahl*, d. 1840 $\frac{5}{6}$, se *Kant*.
Helena Catharina *Dahl*, se *Clementeoff*.
- Dahlberg.** Capitenen vid Västerbottens Fältjägare Regemente och Calix compagni Herr Dan. G. *Dahlberg*, f. 1793, gift 1836 $\frac{24}{7}$ i Nkx med Enkefru Capitenskan Margareta *Bäckzelius* fr. Ryssbält, f. 1803, i hennes 2. gifte. Hustrun dog 1840 $\frac{11}{12}$ i Nkx, 39 år 6 m. 29 d. Barn: Gustaf Erland, f. 1837 $\frac{4}{4}$ å Nynäs i Nkx; Daniel Oscar, f. 1839 $\frac{6}{3}$ d. ärst.
- Danberg (Dannberg).** Skräddaremäst. Israel *Danberg*, d. 1777 $\frac{3}{7}$ i Nkx, 72 år gl. Gift 1759 $\frac{12}{4}$ i Nkx med Anna Charlotta *Gran*. Hans hustru Anna *Nyman*, d. 1791 $\frac{3}{2}$ i Nkx, 70 år 1 m.
- af Donner.** Dåvarande löjtnanten vid Västerbottens regte, sedermera majoren Blasius *af Donner*, f. 1731, gift 1768 $\frac{3}{2}$ i Nkx med Christina *Sylvain*, f. 1749, dotter af prosten Eric Sylvain och Christina Eurenia. Barn: en dödfödd dotter 1768 $\frac{7}{9}$, Nkx; Catharina Christina, f. 1771 $\frac{23}{1}$ i Nkx; Anna Christina, f. 1778 $\frac{7}{8}$ i Nkx.
- Drake.** Fredrica Christina *Drake*, f. 1765 $\frac{22}{11}$, se *Widinghoff*.

² En scholmästare i Uppsala Andreas *Calis* omnämnes 1302 (se Monum. Uller. p. 235). Laurentius A. *Calicius*, bondson fr. Korpikån i Nkx, blef förste präst i Öfver-Kalix: komminister 1639 och kyrkoherde d. ärst. 1644, transporterad 1656 till Nederkalix, gifte sig med företrädarens Ericus Birgeri dotter och afled 1689. Hans son Laurentius Laurentii *Calicius*, f. 1643, d. 1699, gift med Marina *Lundel*, kyrkoherdedotter fr. Sunne. Hon blef sedan omgift med rådman *Orre* i Luleå (enligt Tunæi Herdam.).

- Drugge.** Greta Lovisa *Drugge*, f. 1779, se *Spilhammar*.
Greta Helena *Drugge*, se *Groth*.
Mästersmedens vid Törefors bruk Lars *Drugge* och hustru Maja Hansdotters son Gustaf, f. 1805 $\frac{25}{2}$ i Nkx.
Jonas *Drugges* och hustru Anna Lisa Jönsdotters son Johan Magnus, f. 1821 $\frac{26}{2}$ i Törefors, Nkx.
- Dubb.** Notarien Johan Wilhelm *Dubb*, dopvitne i Nkx 1728.
- Duus.** Leutinantens Arwhidh *Duus*, son Johannes, f. 1662 $\frac{21}{7}$ i Nkx. Arwhidh Duus var förmodligen gift med följande: 1668 $\frac{5}{7}$ begrofs Sal. Leutnantskan Anna Clemetzdotter, welska.
- Edin.** Magdalena *Edin*, f. 1728, d. 1802.
- Ekbäck.** Skrifvaren, sedermera rustmästaren och sergeanten Pet. *Ekbäck* från Råneå, f. 1807, gift 1. g. 1829 $\frac{16}{6}$ i Nkx med Brita Cajsa *Strålberg*, d. 1836 $\frac{13}{9}$ i Nkx, 2. g. 1837 $\frac{12}{5}$ i Nkx med Eva Catharina *Planström* i hennes 2. gifte, f. 1807. Barn: Axel Ulric, f. 1830 $\frac{17}{2}$ i Nkx.
- Ekerman.** Leutinant Evert *Ekerman*, g. m. Maria Elisabetha *Nordberg* (*Norberg*). Barn: Evert Johan, f. 1720 $\frac{29}{2}$ i Nkx, d. s. å. $\frac{21}{4}$ därt.
- Ekerodde.** Fältväbel och Sergeant Johan *Ekerodde*, gift 1749 $\frac{28}{11}$ i Nkx med Maria *Malmstedt*, dotter af kaptenen Diedrich Albrecht Malmstedt och Ingeborg Sundberg. Barn: Sara Elisabetha, f. 1750 $\frac{4}{4}$ i Nkx; Anna Maria, f. 1753, se *Salander*; Johan, d. 1767 $\frac{3}{6}$ i Nkx, 13 år, fadern säges då vara affiden.
- Ekholm.** Enkefru Borgmästarinnan Cecilia *Ekholm* fr. Näsby tullkammare, d. 1839 $\frac{37}{5}$ i Nkx, 71 år.
- Ekman.** Enkefru Häradshöfdingskan Brita Christina *Ekman*, f. *Björn*, d. 1816 $\frac{4}{2}$ å Johannisro i Nkx, 71 år 2 m. 7 d.
- Elfving.** Margaretha Catharina *Elfving*, se *Burman*.
- Enbohm (Enbom).** Märten Olofsson, g. m. Helena Nilsdotter från Byrielsbyn i Nkx. Deras son Ländzman Carl *Mårtensson* kallade sig *Enbohm*. Han dog 1731 $\frac{12}{12}$ i Nkx, 65 år 3 m. Gift 1. g. med Maria Samielsdotter *Kempe*, 2. g. med Helena *Molin* i hennes 1. gifte. Barn: en dotter, f. 1689 $\frac{2}{2}$ i Nkx; Elisabetha f. 1695 $\frac{26}{2}$ å Grööt näs i Nkx. [Testes, bl. a.: Borgmästaren Anders Gertson i Uhmeå, Secreteraren Wälbet. d:r Hans Dubb och Erich Isachsson i Torneå; Hustru Elijn i Grööt näs]; Karin, f. 1698 $\frac{1}{9}$ i Nkx; Samuel, f. 1701 $\frac{25}{3}$ därt.; Carl, f. 1702 $\frac{3}{8}$ därt.; Sophia, f. 1704 $\frac{1}{2}$ därt.; Johan f. 1705 $\frac{24}{4}$ därt.; Abraham f. 1707 $\frac{25}{8}$ därt.
- Ofvanstående Carl *Mårtenssons* son Märten Carlsson *Enbohm*, vice Ländzman och Ländzman samt Gästgivare å Grööt näs, gift 1729 $\frac{13}{4}$ i Nkx med Margareta Christiansdotter *Kiämpe* i hennes 1. gifte. Barn: Carl, f. 1730 $\frac{13}{2}$ i Nkx; Christian, f. 1731 $\frac{15}{12}$ därt.; Maria, f. 1734 $\frac{15}{3}$ därt.; Brita, f. 1738 $\frac{21}{2}$ därt.; Christian, f. 1739 $\frac{17}{12}$ därt.; Margaretha, f. 1741 $\frac{15}{6}$ därt.; Anna, f. 1742 $\frac{9}{8}$ därt.; Christina, f. 1744 $\frac{28}{7}$ därt.
- Kopparslagaren ifrån Torneå Mäster Carl *Enbom*, gift 1771 $\frac{10}{12}$ i Nkx med bonde-dottren Sara Olofsdotter ifrån Gammelgården.
Gästgivaren Carl *Enbom*, f. 1736, d. 1811 $\frac{18}{8}$ å Grööt näs, Nkx.
Margareta *Enbom*, f. 1767, se *Thingvall*.
- Eneskjöld.** Löjtnanten Gustaf J. *Eneskjöld*, f. 1728, gift 1764 med Maria *Sund*, f. 1745, d. 1812 $\frac{4}{4}$ i Landtjärv, Nkx, 66 år, dotter af sedermera kyrkoherden i Umeå Nicolaus Olaus Sund och Magdalena Locknea. Barn: Carl Gustaf, f. 1769, d. 1784; Löjtnanten Nils Henrik E., f. 1773 i Umeå; Magdalena Catharina, f. 1777 $\frac{13}{2}$ å Landet i Nkx, d. 1783; Zachris Gustaf, f. 1783 $\frac{6}{5}$ i Umeå. Lieutenant Gustaf Joh. *Eneskjöldh*, d. 1717 $\frac{22}{7}$ i Landtjärv, Nkx.¹
Enkefru Capitainskan Maria *Eneskjöld*, f. *Bergman*, omgift 1825 $\frac{14}{12}$, se *Ruberg*. Hon afled 1834 $\frac{23}{10}$ i Nkx, 38 år 4 m. 19 d.
- Engman.** Birgitta *Engman*, d. 1782 $\frac{1}{2}$, se *Salander*.
- Enquist.** Helena Andersdotter *Enquist*, se *Böös*.
- Erichsson.** Fendricken Johan *Erichssons* sal. sohn Pedher begrofs 1685 $\frac{9}{6}$ i Nkx.
- von Essen.** Öfverstelöjtnanten och Riddaren af Kongl. Svärds Orden Georg August *von Essen*, d. 1829 $\frac{29}{3}$ i byn Rian, Nkx, 69 år 6 m. 8 d. Dödsorsaken »gickt». »Bevinstat kriget med Ryssland 1788, 1789, och 1790, 1808—1809 samt fälttåget i Norrige 1813 och 1814.»

¹ Han erhöill frälserätt för Landtjärvs nybygge. *H. Szs.*

- Capitain Carl Aug. von Essen och Demoiselle Christina Margareta Petersson, vigda 1820 ²⁷/_x i Nkx. Bruden, f. 1795, var dotter till öfverjägmästaren och krigsrådet Gustaf Eric Petersson och hans 1. fru Barbara Catharina Örnberg.
- Eurenius.** Encke-Probstinnan Fru Catharina *Eurenius*, f. *Renhorn*, f. 1697, gift 1720, d. 1780 ²³/₇ i Nkx, 83 år. Barn: Christina, f. 1722, se *Sylvin*; Anna Elisabeth, f. 1755.
- Fabricius.** Comminister Nicolaus *Fabricius*, d. 1722 ⁴/_x i Nkx, 72 år, gift 1. g. med Cath. *Bruggman*, 2. g. med Margareta *Ståhl*. Dotter: Margareta.
- Fagerlund.** Studenten och Pædagogen Henric *Fagerlund*, f. 1721, d. 1802 ²⁸/_{xx} i Nkx, 81 år 6 m.
- Fahlgren.** Clara *Fahlgren*, se *Jedeur*.
- Fahlström.** Catharina *Fahlström*, d. 1833 ³²/₁₀, se *Gran*.
- Fahländer.** Pastor Eric *Fahländer*, g. m. Brita *Munselia*. Dottern Susanna, f. 1721 ²⁰/₉ i Nkx.
- Fattenborg.** Länsmän och sockenskrifvare Olof *Fattenborg*, gift 1742 ²⁸/₇ i Nkx med Christina Christiansdotter *Kiempe* i hennes 2. gifte. Barn: Olof och Anders, tvillingar, ff. 1743 ¹⁶/₅ i Innanbäcken, Nkx; Anna, f. 1744 ²³/₉ därst.; Christian, f. 1745 ²⁴/₈ därst.
- Fellenius.** Äncklingen och Inspectoren Herr Anders *Fellenius*, gift 1748 ³/_x i Nkx med Catharina *Hegg*.
- Flink.** Brita *Flink*, se *Rutström*.
- Fluur.** Eva *Fluur*, g. 1744 ⁸/_x, se *Nyman*.
- Forbus.** Maria *Forbus*, f. 1703, d. 1778 ²³/₂, se *Svanberg*.
 Probsten Hindrich *Forbus* och fru Probstinnan Margareta Forssman dopvittne i Nkx 1729 ³/₄.
 Pastoren i Kuusamo Magr Zacharias *Forbus*, dopvittne i Nkx 1729 ⁹/_{xx}.
- Foug.** Mag. Abrahamus *Foug*, Scholæmästare i Torneå, dopvittne i Nkx 1720 o. 1724.
- Frisell.** Majoren Carl Friederich *Frisell* med hustru Catharina *Lillje* voro dopvittne i Nkx 1723 ¹⁶/₁₀ och 1728.
 Majoren och Ridd. Friedrich Wilh. *Frisell*, f. 1710, g. 1765 med Margareta *Svahn*, f. 1721. Deras son, f. d. styrmannen Fredric *Frisell*, afled 1837 ⁹/_{xx} på Gammelgården i Nkx, 65 år 7 m. 23 d.
 Rustmästaren scergianten Carl *Frisell* och Mademoiselle Catharina *Frisell* voro dopvittne i Nkx 1730 ³/₈.
- Fritz.** Reinholt *Fritz* från Uhleå begrofs i Nkx kyrka 1716 ²⁴/₂.
- Furubohm.** Leutinant Pehr *Furubohm*, gift 1722 ⁶/_{xx} i Nkx (morgongåfva 100 dukater) med Lucia Margareta *Wolliers* i hennes 1. gifte. [Barn: Erich, f. 1723 ²⁴/₁₀ i Nkx; Margareta Beata, f. 1724 ²⁸/_{xx} i Nkx. (Testes, bl. a.: Baron och Landshöfdingen Jacob Grundell, General Majoren och Öfversten Carl Morath); Anna Catharina, f. 1726 ²⁰/₃ i Nkx (Testes: Assessoren Carl Blixenstråhle, Fru Assessorskan Gretha Eritz, ne de Furubohm; Capitein Hans Adolph Kling, Fru Commissarskan Catharina Christina Furubohm); Ebba Maria, f. 1727 ²⁰/_{xx} i Nkx. (Testes: Öfverste Leutic: Carl Dürietz, Grefvinnan Fru Ebba Catharina Horn, Her Probsten Magr Johannes Unæus, Her Bärgmästar Seger Svanberg, Fru Maria Forbus, Studiosus Philos. Her Johan Steinmejer, Madam Anna Bäck i stället för Fru Probstinnan Sigrid Salin); Ulrica Eleonora, f. 1729 ²²/_x i Nkx (Testes, bl. a.: Hr Commissarien Matthias Säf, Fru Ulrica Eleonora Furubohm); Bernhard Magnus, f. 1730 ¹³/₇ i Nkx, d. s. å. ²⁴/₇ därst. (Testes, bl. a. Öfversten Johan Bernhard Weidemejer, Fru Barbro Apolloff); Peter Anthon, f. 1731 ¹⁸/_{xx} i Nkx. (Testes, bl. a.: Baltzer Wilhelm Wollters, Fru Anna Catharina Lathmers); Hans Magnus, f. 1733 ⁴/₅ i Nkx; Christina, f. 1737 ³⁰/₉ i Nkx; Charlotta Christina, d. 1738 ²⁰/_x i Nkx; Carl Gottfried, f. 1739 ³⁰/₅ i Nkx.]
- Fårdeel (Fordel).** Befallningsman Sigfridh *Fårdeel* i Björknäs, Nkx. Barn: Nils, kristnad 1673 ²¹/₃ i Nkx; Anna, kristnad 1674 ¹⁷/₁₀ därst.; Brita, kristnad 1667 ²/₉ därst., dog gift 1715 ¹⁶/₁ i Nkx jämte sina båda tvillingar Barthold, 7 veckor och Holger, 9 veckor 2 dagar gamla. (Namnet skrifves sistnämnda tillfälle *Fordel*.)
 Margareta Davidsdotter *Fordel*, se *Vhåtl*.

Smärre biografiska meddelanden.

En medlem af ätten von Platen i Skåne i slutet af 1600-talet.

I Färs häradsrätts protokoll (i Riksarkivet) för den 22 okt. 1703 omnämnes en rättegång mellan »Sal: Ryttermester Sapz Fru Sophia von Platten och Nills Torekels angående 8:dehls Hemmanet N:o 9 i Wallarum, som han tillika med henne sedan A:o 1696 åboth». I ett annat protokoll, för den 26 okt. 1720 omtalas en »förening emellan wälborne Hr Lave Beck och wälborna Fru Hedvig Sophia von Platen af den 17 april 1697 om rusthållshemmanen N:is 2, 4, 5, 6, 9 och 15 i Wallarum».

Denna Hedvig Sophia von Platen var enligt en ännu bevarad slägtanteckning af hennes sonson Johan Esaiasson (1723—1791) »född i Tyskland på Lande-Rügen och gården Parko, des fader het Adam v. Platen och modren Anna v. Adram». Någon vidare upplysning om henne har icke kunnat erhållas. Enligt meddelande af C. F. von Platen å Fährhof b. Wiek på Rügen var Adam v. Platen på Parchow, hvilken bevistade hyllningen år 1663, gift 1:o med Catharina Hedvig von Krassow och 2:o med Lucie von Adraham. I första giftet hade han bl. a. sönerna Olof Christoph, Adam Erdmann, Joachim Christian och Paul Moritz samt döttrarna Margarethe, g. m. öfverstelöjtnanten Ziegler, Maria Dorothea, g. 1672 m. Johann von Zepelin på Türkow och Agnes, g. m. Heinrich von Krackewitz. Var han gift en tredje gång och med en syster till sin andra fru? Anmärkningsvärdt är, att af Hedvig Sophias barn två hade namnen Johan Adam och Johan Christian och att en tredje son, Johan Esaias, hade bl. a. sönerna Olof, Christian och Christopher. Alla dessa namn återfinnas hos Adam v. Platens barn.

När Hedvig Sophia var född, har icke kunnat utrönas. Hon gifte sig antagligen 1677, då hennes äldste son Johan Adam var född 1678. Hon dog omkring 1720.

Om hennes man heter det i sonsonens anteckning, att han, som hette Johan Esaias Sapff, »var född i Tyskland och furstendömet Sachsen-Gotha, hvarest des fader varit öfverstlieutenant och hade samma namn». Han bodde först på Fogelsång i Hardeberga socken och derefter från 1686 eller 1687 i Wallarum i Frenninge socken. Han dog omkring 1696.

I jordeböckerna (i Kammararkivet) för åren 1672 och 1673 förekommer på Fogelsång hans namn Johan Saph utan titel. För 1674—1680 fattas jordeböckerna, men i en bevarad mantalslängd för år 1676 står under Fogelsång: »Ryttare Johan Sap ehr uthe.» I jordeboken för 1682 upptages han på Fogelsång som Ryttermest. Johan Saph, för 1685 Ryttermest. Johan Sap. Af sistnämnda anteckningar torde man kunna draga den slutsatsen, att han, som åbodde ett

hemman, anslaget till kavalleriet (vid den tiden öfverste Gyllenpistols regemente), gått ut i kriget som simpel ryttare och för sitt välförhållande blifvit belönad med ryttmästares namn, heder och värdighet.

Att han var af adlig börd, nämnes i sonsonens anteckning. Det omtalas äfven på flere ställen i Färs häradsrätts protokoll beträffande sönerna. I en mantalslängd för år 1709 (i K. A.) heter det om hans enka: »Sahl. wälborne Ryttmest. Zaphs Fru».

Någon tysk adlig ätt med namnet Zapff — så skrefs namnet af sönerna — är mig icke bekant.¹ Det enda adliga namn, i hvilket mig veterligen ordet Zapff ingår, är den numera utdöda bayerska friherrliga ättens von Saurzapff.

Af ryttmästaren Zapffs och hans frus barn (4 söner) gifte sig den äldste, hvars militära bana slutade med kvartermästares afsked, med en prestdotter Annicka Heslenander. Två af sönerna gifte sig med allmogedöttrar. Af dessa lefva ännu många efterkommande såsom bönder i Färs härad och angränsande trakter i Skåne.

G. L.

Var Peter Julius Coijet riddare af Strumpebandsorden?

I Wilh. Julius Coyets »Herrar och Friherrar Coyetters Ättartal» (Sthm 1756) uppgifves att envoyén Peter Julius Coijet (f. 1618 † 1667) varit riddare af Strumpebandsorden. Berch som (anonymt) polemiserar mot Herrar Coyetters Ättartal, i Swenska Mercurius Dec. 1756 sidd. 361—363, drager alls icke i tvifvel att nämde Coijet blifvit Strumpebandsriddare, men att denna utmärkelse, såsom honom tilldelad af Cromwell, vore utan betydelse och endast kunde »anses med åtlöje», samt tillägger (utan någon källhänvisning) att »hade Coyet blifvit hållen för Ordens-messig så hade icke K. Carl II. vägrat att emottaga Bandet efter hans död». I Swenska Mercurius Mars 1757, sid. 591, svarar W. J. Coijet att »Cromwell ansågs som fullmyndig regent, så af Utrikes Puissancer som Ängelsmännenne sjelfva», hvarföre hans ordensutnämningar hade samma värde som en regerande konungs och att Peter Julius Coijet i följd deraf var för strumpebandsriddare ansedd och kallad af svenska konungar uti alla fullmakter och instruktioner hvilka han sedan den tiden erhållit.² Stiernman i sitt »Swar på Anmärkningarna om Coyettiska Ätten», i början af Sw. Mercurius' Aprilhäfte 1757 vederlägger flera origtiga uppgifter i Coyettiska Ättartalet, men förbigår med tystnad uppgifterna angående P.

¹ Tvenne adliga ätter Zapf förekomma i Tyskland; de föra olika vapen. Den ena är bosatt i Nürnberg. *Red.*

² I Riksarkivet förvaras inga fullmakter för Coijet, men väl en diger samling bref till densamme, åren 1654—56, från »Kongl. Maj:t och Rikskansleren» samt från Harald Appelbom, och en mindre samling bref från Coijet till Kongl. Maj:t. Ingenstädes i dessa bref eller af titulaturer framgår att Coijet erhållit den nämnda utmärkelsen. Ej heller i det creditiv-bref Coijet erhöi af Cromwell då han lmnade England nämnes han »Knight of the Garter». (Namnet Coijet har äfven skrifvits Coyet. Peter Julius C. skref Coyett.)

J. Coijets Strumpebandsorden. Uti sin Adelsmatrikel uppgifver han visserligen, sid. 440, endast att Pet. Jul. Coijet blifvit »slagen till Riddare af Cromwell», men synes i sjelfva verket trott att härmed afsågs Strumpebandsorden, efter som han i »Rättelser och Tillägningar», i slutet af matrikeln, der han grundligt (p. XLIII—LX) vederlägger de falska uppgifterna i Coyettska Åttartalet, dock ej på minsta vis söker vederlägga sagda uppgift. I Adelsns Åttartalet läser man ock om Peter Julius Coijet: »Riddare af Strumpebandsorden i England 1655.» Likaså i C. G. Nordins, Minnen öfver namnkunniga svenska män. I: 72. — På grund af allt som nu är anfördt kan det ej öfverraska att äfven i Biogr. Lex. III: 279 få läsa samma uppgift, äfvensom Berchs märkliga notis att Carl II vägrat återtaga ordenstecknet¹ emedan Coyet af honom ej ansågs vara Strumpebandsriddare, då Coijet efter Cromwells död uraktlåtit »söka bekräftelse på denna värdighet». — Emellertid då the most exalted »*Order of the Garter*» endast är afsedd för regerande furstar² och högättade engelsmän, måste det starkt betvivlas att Coijet ens af Cromwell kunnat erhålla en sådan utmärkelse, då ej konung Carl X Gustaf eller Axel Oxenstierna ens erhållit den. För att dock vinna full klarhet i denna fråga tillskref undertecknad sin vän James Armstrong Esq, känd bibliofil, i London, och erhöll följande svar (17/12 1900): »I have now taken a considerable amount of trouble in connection with the question raised in your letter to me of Nov. 29th, and the following is the result that I have arrived at after having made a search through all the Books referring to the Order of the Garter: I can find no account whatever of Peter Julius Coyet having ever been a Knight of the Garter and I am quite certain he never could have been one. 1655 was the period of Oliver Cromwell and *he never made any Knights of the Garter.*»

Saken torde helt enkelt vara den att Coijet blifvit gjord till *Knighth*, ett då i England vanligt sätt att utmärka allierade makters sändebud: Johan Skytte såväl d. ä. som d. y. och under Carl XI:s tid Johan Leijonberg och Wilhelm Julius Coijet blefvo i England knighted. Den förstnämdes diplom finnes ännu i behåll och Leijonbergs vapen, helt olika det i svenska vapenboken, synes i lackaftryck på egenhändigade bref. I Sverige der man föga känner till utländska förhållanden af detta slag, har man trott att det nödvändigt skulle vara fråga om the Garter när man läst i någon okritisk anekdotsamling från 1700-talet att Coijet i England gjorts till Riddare.

¹ Väl möjligt, men behöfde ej vara »*the Garter*». Carl II erkände väl ingen som helst ordensutnämning af Cromwell.

² Endast tre svenska konungar hafva erhållit »*the Garter*»: Gustaf II Adolf, Carl XI, Oscar II. — Carl XII vägrade mottaga denna utmärkelse, ej, såsom ofta påstås, af ordensförakt, utan derföre att den samtidigt utnämde konungen af Danmark, såsom släkting till Engelska konungafamiljen, skulle inregistreras *framför* konungen af Sverige.

Autografauktion.

I slutet af April månad nästlidet år försåldes å H. Bukowskis lokal framlidne Bokauktionskommissarien Claes Gartz' efterlemnade, ganska rikhaltiga och intressanta autografsamling. Högsta priset, 75 kronor, betingade ett egenhändigt bref af härföraren G. C. von Döbeln, 4 sid. 4:0, till Gustava Gyllenhaal, född Rudbeck (åtföljdt af ett bref från henne, ett af Döbeln affattadt förslag till krigsföringsplan m. m.); dernäst nådde ett bref af W. von Braun, 3 sid. 4:0, högst intressant, 25 kronor 55 öre, ett pass undertecknad af Gustaf II Adolf (med porträtter) 22 kronor 50 öre och en instruktion att utskrifva krigsfolk i Upland med namnteckning af densamme 19 kronor; ett gåfvobref med namnteckning af Johan III betalades med 19 kronor 50 öre och Carl XII:s kammartjenare Johan Hultmans egenhändiga supplik om hjälp med 21 kronor.

Af öfriga pris antecknas här följande:*

Svenska kungliga personer:

Erik XIV (gåfvobref med sigill) 7,00; Sigismund (Ls) 8,10; Johan, hertig af Östergötland (Lseca.) 13,50; Carl IX (Ls) 4,00; Christina (Doc. s.) 6,00 och 8,00; Carl X Gustaf (Doc. s.) 5,00 och (Doc. s. och egenhändigt postscriptum) 6,50; Hedvig Eleonora (egenhändiga räkenskaper) 5,05; Carl XI (Doc. s.) 4,00; Carl XII (Doc. s.) 6,10; (Ls) 5,25; Stanislaus Leczinsky (Las till A. Horn) 15,00; Ulrika Eleonora d. y. (Las) 4,00; Fredrik I (riddarebref, svärdsorden, namnstämpel) 5,20; Adolf Fredrik (Doc. s.) 3,25; Gustaf III (approbation af B. Ferrners adliga vapen) 6,50; Gustaf IV Adolf (Ba) 2,25; Hedvig Elisabet Charlotta (Las) 4,75; Hertig Fredrik Adolf (Las) 13,00; Oscar II (Ba) 2,40;

Svenska enskilda personer:

Agardh, C. A. (3 intressanta bref) 4,25; v. Aken, F. M. (Las) 2,05; Almqvist, C. J. L. (bref till W. Dalman) 3,60; Banér, J. (Doc. s.) 3,50; Bellman, C. M. (nummerlotteriets protokoll $\frac{1}{2}$ 1786 egenh. och undert. af B.) 20,00; v. Breda, C. F. (6 bref till Adam Afzelius m. m.) 11,00; Bremer, Fredrika (2 egenh. bref) 5,75; Bure, Jonas d. ä. (manuscr. a. s.) 2,50; Byström, J. N. (Las) 2,00; Böttiger, C. W. (2 bref och ett

* Använda förkortningar: *Ba* = billet autographe, litet egenhändigt bref utan namnteckning; *Bas* = b. a. signé, dylikt med namnteckning; *Doc. s.* = document s., handling med namnteckning; *La* = lettre a., egenhändigt bref utan namnteckning; *Las* = dylikt med namnteckning; *Ls* = bref med blott egenhändig namnteckning under text af annan hand; *Lseca.* = lettre signée et compliment autographe, blott egenhändig namnteckning med föregående höflighetsformel under text af annan; *Manuscr. a.* = manuscrit a., handskrifven uppsats utan namnteckning; *Quitt.* = quittance, qvitto; *Sig.* = sigill; *Sign.* = signature, namnteckning; *Sind* = sans lieu ni date, utan ort eller datum.

poem) 2,50; Cabeljau, A. (Manuscr. a. s.) 3,50; Cronstedt, C. (Doc. a. s.) 4,25; v. Dalin, O. (Bas) 3,85; De la Gardie, P. (Ls.) 2,20; De la Gardie, M. G. (Bs.) 1,75; Ehrensvärd, A. (Bas) 2,50; Ehrensvärd, C. A. (teckningar, m. m.) 2,00; Fitinghoff, E. G. (bref och namnteckn. under handling) 2,05; Fleming, C. (Las.) 7,20; Flygare-Carlén, E. (Las. och quitt.) 2,75; Franzén, F. M. (4 Doc. s.) 2,25; Frigel, P. (intressant bref 16 sid.) 5,20; Fuchs, R. (Las. m. m.) 2,50; Hadorph, J. (Las.) 4,55; Hammarsköld, P. M:son. (quitt. a. s.) 3,05; Helmfelt, S. G. (Doc. s.) 3,05; Hierta, L. J. (Las.) 1,00; Hilleström, P. (Las.) 7,20; Hügrell, B. (9 Las.) 6,00; Hästhufvud, A. E:son. (2 Las.) 5,55; Jolin, J. C. (2 Las.) 4,20; Kexel, O. (Doc. a. s. m. ni.) 5,60; af Klercker, C. N. (Doc. s.) 5,25; v. Königsmarck, H. C. (Ls. och Doc. s.) 4,55; v. Königsmarck, O. W. (Ls.) 2,50; Lenæus, J. C. (Ls.) 6,60; v. Linné, C. (albumblad) 5,65; densamme (betyg med namnteckning) 2,40; Mörner, C. G. H. (signerad handteckning m. m.) 3,40; Nilsson, S. zoolog. (Ls. 23 sid.) 6,20; Nordenflycht, Hedvig Charlotta (albumblad med vers) 3,25; Oxenstierna, A. (Doc. s.) 3,00 och 4,20; (egenhändig anvisning) 5,05; Oxenstierna, B. (Ls.) 5,20; Persson, H. m. fl. (intyg 1572 4 sig.) 2,50; Persson, J. (räfstetingsinstrument 1560, sig.) 3,50; v. Psilander, G. (Las. m. m.) 2,50; Reuterkrants, E. (Ls.) 2,20; Roos, A. E. (Doc. s.) 2,00; v. Sack, O. (quitt. s.) 2,20; Schefferus, J. (albumblad) 1,25; Schröderheim, E. (Las. i »kambio-stilen») 3,60; Schwarz, Marie Sophie (bref till Rosa Carlén) 1,30; Sehlstedt, E. (vers med namnt. under ritning.) 5,00; Silverstolpe, F. S. (Las.) 2,20; Sommelius, G. L. (Ls.) 4,00; Sparre, C. kardin. (Doc. a. s.) 1,45; Stenbock, Cecilia Göstafsdotter. (Ls. 1620.) 1,50; Stenbock, G. O. (Doc. s.) 1,40; Stenbock, M. (La, namnt. bortklippt) 4,60; Stiernsköld, N. (quitt. s. 1618) 3,50; Stråle, O. till Ekna, (Doc. s. 1602) 2,55; Stuart, A. (quitt. s. 1605) 2,30; Stuart, C. M. (Doc. s.) och Sture, Carin Joensdotter (Doc. s.) 2,25; Stårck, J. P:son (quitt. s. 1609) 2,50; Swensson, A. Gustaf II Adolfs lifknekt (quitt. s.) 6,00; Tollin, F. (Doc. a. s. m. m.) 9,00; Torstenson, L. (L. s.) 3,20; Ullrich, C. (Doc. s. med Barthelemys charta sigillata) 4,55; Wachtmeister, H. (1641—1714) (Las) 15,00; Wallin, J. O. (Las) 3,75; Verelius, O. (Las) 3,20; Wijkman, S. C:son (Doc. s.) och Wikner, P. (Las) 8,75.

Utländska kungliga och enskilda personer.

Philip II af Spanien (Ls) 10,00; Tilly, J. T. (Ls) 6,50; Piccolomini, O. (Ls) 3,50; Koullnef (bref t. von Döbeln m. m.) 12,25; Dumas, A. d. ä (Bas) 2,30.

J. R.

Svenska Autograf-Sällskapet

1901.

Sedan föregående häfte (II: 3) af Personhistorisk Tidskrift utkom, hafva följande personer ingått såsom ledamöter i Svenska Autograf-Sällskapet:

Ständiga ledamöter:

<p>De Geer, C. L. E., Friherre, Godsegare. Leufsta bruk.</p>	<p>Karlstads högre allm. läroverks bibliotek. Lagrelius, A., Civilingenjör.</p>
---	---

Årligen betalande ledamöter:

<p>Ahrenberg, A., född Lindhult, Fru. Göteborg.</p> <p>Beck-Friis, G. A., Friherre, Andre Sekr. i Utr.-Dept.</p> <p>Bergensträhle, Gunhild, Fru. Upsala.</p> <p>Björkman, G. A., vice Auditör.</p> <p>Cassel, F. G., Öfverstelöjtnant.</p> <p>von Collan, A., Protokollssekreterare. Helsingfors.</p> <p>Colliander, C. O., Löjtnant. Göteborg.</p> <p>De Geer, G. L., Friherre, Godsegare, Hanaskog.</p> <p>De Maré, T., Öfverstelöjtnant, Eksjö.</p> <p>Edman, C. G., Kanslisekreterare.</p> <p>Ekelund, D., Kansliråd.</p> <p>von Essen, W. H:son, Friherre, Ryttmästare. Örebro.</p> <p>af Forselles, J. A. A., f. d. Löjtnant. Upsala.</p> <p>Gavelius, G., Kamrerare.</p> <p>Grafström, H. F. A., t. f. Landssekreterare. Karlstad.</p> <p>Hyltén-Cavallius, C. H. O. Wexjö.</p> <p>von Krämer, A. R., Friherre, Hofmarskalk.</p> <p>von Krusenstjerna, J. G. F., Amanuens.</p> <p>Leijonhufvud, C. E. A:son, Friherre, Kapten.</p>	<p>Lewenhaupt, G. A. S. A. A., Grefve, Envoyé. Wien.</p> <p>Liliequist, G. N. J., Fil.-Dr., Aktuarie.</p> <p>Lindhult, Ellen, Fil. Kand. Upsala.</p> <p>Lindström, O., Godsegare. Nolhaga.</p> <p>Linnell, C. L., Redaktör. Wexjö.</p> <p>Löwenadler, H., Handlande. Göteborg.</p> <p>Malmberg, E. F. V., Löjtnant.</p> <p>Queckfeldt, I. J. J. R., född. friherrinna Rudbeck.</p> <p>Rogberg, H., vice Härads höfding. Skara.</p> <p>Rydin, K. R., Kammarråd.</p> <p>Sparre, G. A., Grefve, e. o. Hofrättsnotarie. Leksand.</p> <p>Spens, H., Grefve, Löjtnant.</p> <p>von Stedingk, H. L., Grefve, Löjtnant.</p> <p>Tauvon, A. V., Öfverstelöjtnant.</p> <p>Tham, P. A. O., Tjenstemän i Sv. Telegrambyrån.</p> <p>Thorssell, A. F., Kapten.</p> <p>Uggla, E. J. G., Friherre, Kapten.</p> <p>Uggla, T., vice Auditör.</p> <p>Wachtmeister, W. U. M., Grefvinna, född Bennet. Christineholm.</p> <p>Åkerhielm, G. F. N., Friherre, Kabinetskammarherre. Thorsåker.</p>
--	--

LAURENT DE GEER,
TILL ÖSTERBY.

F. 1614; † 1666.

(OIJEMÅLNING Å LEUFSTA; OKÄND MÄSTARE.)

ANTOINE CHARLES PARMENTIER,
TILL HEESWIJK.

FADER TILL JEANNE DE GEER, FÖDD PARMENTIER.
(VÄGGFAST OIJEMÅLNING Å LEUFSTA AF CORNELIS JANSSENS VAN CEULEN.)

ELISABETH PARMENTIER,
FÖDD VIVIEN.

MODER TILL JEANNE DE GEER, FÖDD PARMENTIER.
(VÄGGFAST OLJEMÅLNING Å LEUFSTA AF CORNELIS JANSSENS VAN CEULEN.)

CHARLES DE GEER,
LANDSHÖFDING, STIFTARE AF LEUFSTA FIDEIKOMMISS.
F. 1660; † 1730.
(VÄGGFAST OLJEMÅLNING Å LEUFSTA AF GEORGE SCHRÖDER.)

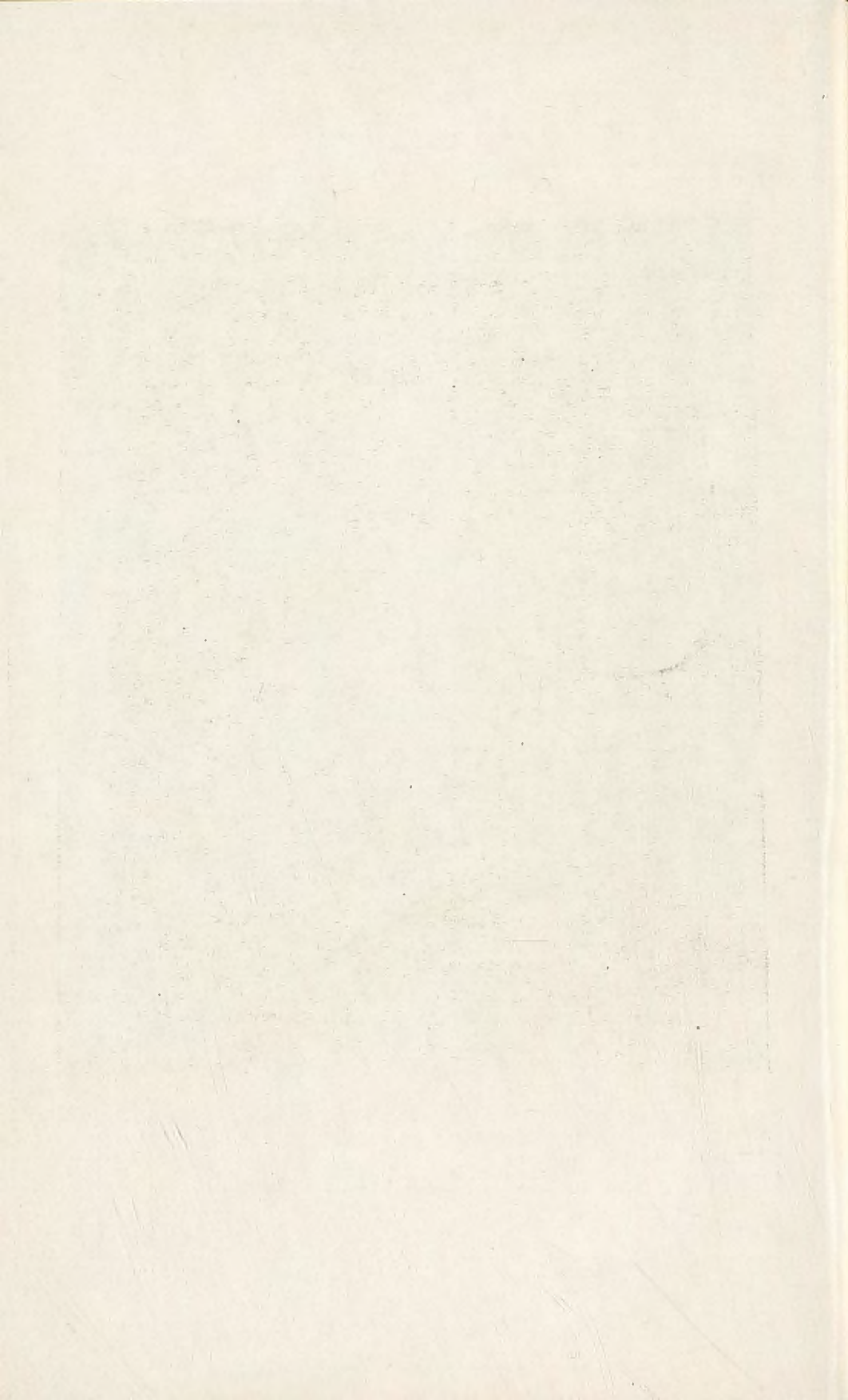

JEAN JACQUES DE GEER,

TILL FINSPONG.

F. 1666; † 1738.

(OLJEMÅLNING Å LEUFSTA; OKÄND MÄSTARE.)

JACQUELINA CORNELIA ASSENDELFT,

JEAN JACQUES DE GEERS MAKÄ.

F. 1682; † 1754.

(OLJEMÄLNING Å LEUFSTA; OKÄND MÄSTARE.)

CHARLES DE GEER,
FRIH. TILL LEUFSTA, HOFMARSKALK.
F. 1720; † 1778.
(VÄGGFAST OLJEMÅLNING Å LEUFSTA AF O. ARENIUS.)

FRIHERRINNAN CATHARINA CHARLOTTA DE GEER,
FÖDD FRIHERRINNA RIBBING TILL ZERNAWA.

F. 1720; † 1787.

(VÄGGFAST OLJEMÅLNING Å LEUFSTA AF O. ARENIUS.)

CHARLES DE GEER,
FRIH. TILL LEUFSTA, KAMMARHERRE.
F. 1747; † 1805.
(OLJEMÅLNING Å LEUFSTA AF C. F. VON BREDÅ.)

Blasius Dundie.

Några anteckningar om en skotsk köpman i Stockholm under 15- och 1600-talen.

För det stora flertalet af denna tidskrift läsare är sannolikt den person, hvars namn tjenar till öfverskrift för följande meddelande, alldeles okänd. Måhända har dock en eller annan sett eller hört detta namn utan att nu erinra sig i hvilket samband. Då emellertid Blasius Dundies namn litet emellan framdrages för att gifva stöd åt den sägen, att han vore upphofvet till namnet Blasie- eller Blasiiholmen torde det icke vara ur vägen och ej utan intresse att något närmare taga reda på mannen ifråga. Det är icke allom gifvet att, så att säga, vara namnfadder åt en hel stadsdel!

Utän att ingå på undersökningar om möjlighet förefinnes för det förmenta namngifvandet, må dock i detta sammanhang påpekas, att Blasii namn under 1600-talet verkligen återfanns i namnet på en återvändsgränd bakom Slottsbacken åt Köpman-gatan; hvarvid likväl är att bemärka, att mannens såväl dop- som slägtnamn ingingo i grändens benämning: »Blasius Dundies gränd». I öfverensstämmelse härmed skulle Blasieholmen snarare fått namnet Blasius-Dundies holme, för så vidt denne Blasius verkligen varit upphofvet till namnet.

Blasius Dundie var dock ingalunda den ende i Stockholm som vid slutet af 15- och början af 1600-talet var bärare af dopnamnet Blasius. Stadens sekreterare Blasius Olofsson, en myndig och betydande man, lefde ännu under 1570-talet; samtidigt nämnes äfven en Blasius köttmånglare; en Blasius Michelsson mördades 1593 på Helgeandsholmsbron femte dag Jul, och under de första decennierna af 1600-talet förekommer i stadens tänkebok en Blasius strömskrifvare. Blasius Dundie kan således mer än väl haft medtäflare vid den omtalade namngifningen. Vi måste emellertid lemna denna fråga oafgjord och nu endast meddela de

ord, hvilka Elers egnar häråt i sitt klassiska arbete om Stockholm. Han säger nämligen (Del. 2, § 5, sid. 311, 312):

»Innan berättelsen derom vidare fortsättes, bör något nämnas hvarifrån Blasius, Blasii eller Blasie-holmen, kan härleda sitt namn; hvarom ingen underrättelse i häfderna kunnat igänfinnas; och hvarom blott en mer eller mindre trolig gissning kan uppgifvas.

Ibland de sju holmar, hvaruppå Stockholm blifvit byggd, räknar Tuneld i sin Geographie öfver Sverige, S:ti Blasii-holmen. Man skulle således lätt falla på den tanken, att detta benämmande skedt efter Blasius, en Biskop, som för sin tro och bekännelse blifvit halshuggen, och hvilken dag på runstafven utmärkes med ett halft korss, och firades såsom half-helig, den 3. Febr. ännu vid år 1526.¹ Men som Helgonens dyrkan, redan var aflagd, då holmen först började kallas Blasie- och Blasius-holmen, och S:ti Blasii-holmen i Handlingarne icke förekommer; synes någon annan orsak dertill hafva föranlett.

En välmående borgare i Stockholm Blasius Dundej omtalas ofta i Stadens Tänkje-bok, på 1590-talet, som skall hafva haft en badstuga på gamla Skeppsholmen. Att holmen mera än 50 år derefter, skulle förvara minnet af denna Blasius och hans badstuga; kan vara en möjlighet, då långt större saker, leda sitt upphof af en lika ringa och obetydelig ordsak; men då här är fråga om gissningar, kan det väl icke anses vågsamt, att underkasta en närmare granskning, om Blasie-holmen, icke skulle kunna vara ett sammandraget ord af gamla Skeppsholmen. Blasius-holmen torde sedan i Handlingarna blifvit nyttjat, för att ändra missbruket, af Blaskeholmen. Många dylika exempel kunde härvid anföras såsom, Bruns-viken, för Brunkebergsviken, Galte-gillet, för Callente-gillet, Kinsta-gatan, för Kinhesta-gatan, med flere, om man vore kär i sin tanke.²

Af flera skäl måste Elers antaganden anses otillfredsställande. Såsom ofvan antyddes är här dock icke rätta platsen för att kritiskt behandla denna fråga.

Vid forskningar, afseende ett närmare studium af Blasii förhållanden har emellertid anträffats en del fakta rörande honom, hvilka ur kulturhistorisk synpunkt ega ett rätt stort intresse. Det är sålunda hvad ur olika handlingar kunnat sammanföras, som här nedan meddelas.

I Svenska Adelns Ättartaflor, utgifna af Gabriel Anrep, finnes på släkten Bergenfelt (Del. 1, sid. 158) meddeladt att Kongl. Räntmästaren Peder Pederson, adlad Bergenfelt, år 1604 ^{3/10} blifvit gift med »Catharina Dundi, dotter af Konung Johan III:s köpman Blasius Dundi af adelig ätt i Skottland» och Catharina

¹ Dijkmans K. Handr. p. 101.

² De gamla Romares »Cæsarea Augusta», heter nu Saragossa; ett bevis att långa ord blifvit ifrån äldste tider så sammandragne, att de med möda igänkännas.

Andersdotter. Denna uppgift är i hufvudsak riktig, dock måste framhållas dels att Blasius helt visst icke var af adlig släkt, dels att han, om han också vid vissa affärstransaktioner handlade på Konung Johans uppdrag, ej synes haft titeln af »Konungens köpman».

När Blasius först kommit till Sverige, är ej känt, men redan 1576 omtalas han i stadens tänkebok med anledning af ett skeppsbrott, som ett af honom i Norrköping jemte en annan skotte, Hans Andersson, befraktadt skepp hade lidit vid Falsterbo ref. Af handlingarna i målet framgår att Blasius stod i begrepp att resa till Holland för att söka få sin rätt emot den holländske skepparen, som förorsakat skeppsbrottet genom att segla på skottarnes skepp, fördt af en skeppare från Rostock, Hans Westphal.

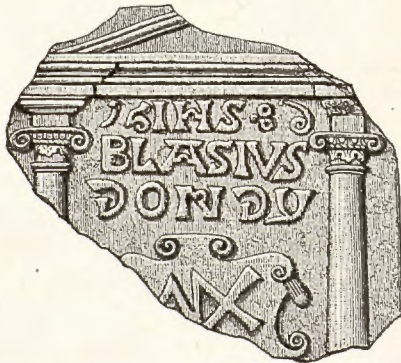
Sannolikt befann sig Blasius under närmaste tiden på resor, men 1578 finna vi honom åter i Stockholm, då han den 17 Juli af konung Johan erhöll tullfrihet för det löpande året samt till ett visst belopp för de båda efterföljande, detta såsom betalning för gjorda förskott. Han tyckes utöfvat en särdeles omfattande affärsverksamhet samt erhöil under den närmaste tiden icke sällan försäkring om friheter och förmåner såväl från konung Johan som från hertig Carl; bland annat erhöil han 1583 förlåning på alla oxhudar från Upland, Småland och Östergötland m. fl. såsom betalning för kläde, sidentyg m. m., som han lemnat dels till krigshären, dels till konungen. Hans verksamhet tyckes hafva rört sig icke blott inom vanlig handel utan var säkerligen förenad med bankirrärelse samt skeppsrederi.² I konung Johans registratur kallas han endast »Blasius Dundij» utan någon som helst beteckning, men i ett bref af 1597 kallas han af hertig Carl: »Vår käre herre broders borgare och undersåte här i staden, Blasius Dundij». Det är måhända detta uttryck som gifvit anledning till att han blifvit kallad konung Johans köpman.

Snart nog synes Blasius ha fått fast fot i Stockholm ty han inköpte vid olika tillfällen hus och tomter i staden: sålunda egde han, bland annat, ett stort stenhus vid Köpmangatan, som han tillhandlat sig af Jacob Bagges arfvingar, nemligen det hus på södra sidan, som var beläget i hörnet af Skärgårdsgatan. Detta hus tillträdde han 1591. Dessutom inköpte han samma år en tomt i S:t Johannes gränd. Framför huset vid Köpmangatan

² Blasius var äfven en af de 6 Stockholmsborgare, som jemte 4 af magistraten erhöilo uppdrag att åt k. Sigismund och hans unga drottning vid deras ankomst till Stockholm 1593 öfverlemla ett förgylt »kredens».

egde han en mindre trädgårdstomt och här befann sig den efter honom uppkallade Blasius Dundies gränd, som fordom hetat Staffan Sasses gränd. På södermalm egde Blasius en »kryddgårdstomt» samt åt Danviksidan en »badstuga», hvilket allt framgår af bevarade handlingar. Deremot har man ej kunnat konstatera, att han egde någon tomt eller gård på norrholm, än mindre på Blasieholmen, som under hans tid kallades Skeppsholmen, senare gamla Skeppsholmen. Första gången namnet Blasie- eller Blasiusholmen nämnes i bevarade handlingar synes vara 1633.¹

Omkring 1586 torde Blasius här i Stockholm ingått äktenskap med Catharina Andersdotter, som måhända var en anförvant (syster) till den ofvan omnämnde skotten Hans Andersson. Vid denna tidpunkt var det äfven som Blasius, blefven mera bofast i Stockholm, inköpte åt sig en familjegrav öfver hvilken en arbetad stenhäll var lagd. Det är helt säkert af denna stenhäll, som här ett stycke i afbildning återgifves. Detta stycke hittades år 1895 vid gräfning i huset N:o 1 Smala gränd och befinner sig nu i statens historiska samlingar.²

Under denna grafsten begrofs sannolikt icke långt härefter Blasii ofvan omnämnda hustru.

¹ Lundeqvist (Stockholms Stads Hist.) uppger oriktigt 1645. Den äfven af honom, efter ett af Adlersparre (Hist. Handl.) tryckt bref till Ax. Oxenstierna, meddelade uppgiften, att en gnista från Blasii badstuga å Blasiiholmen antändt hus i staden vid 1625 års stora eldsvåda, är sannolikt äfven felaktig, ty i sjelfva brefvet omnämnes ej badstugans läge.

² Antagligt är att en del grafstenar från Storkyrkans kyrkogård bortsålt till grundläggning m. m. hvarigenom förklaras att detta stycke kunnat finnas på Normalm. Icke längre sedan än förlidet år (1900) kunde man bland de till omläggning af k. slottets yttre borggård använda gatstenarne finna bitar af grafstenar eller kors, åtminstone en med ännu fullt synliga guldbokstäfver. Denna sten blef likväl strax borttagen.

Härefter ingick Blasius ett nytt gifte, nemligen med Malin Wilhelmsdotter, som förorsakade honom många bekymmer och obehag, hvarom vi här nedan skola meddela ett och annat af intresse. Ungefär vid samma tid, år 1599 i Juli, blef Blasius anklagad af Eric Jöransson å Hertig Carls vägnar »att han här i staden ligger och stämplar hemligen med främmande och andre Sveriges rikets upproriske». Blasius, som inkallades för rådhusrätten svarade: »att med Guds hjälp skall aldrig befinnas att han antingen med en eller annan eller andra, hemligen eller uppenbarligen något till det ringaste stämplat hafver». Något vidare obehag synes han ej haft af denna affär, men deremot torde processen mot hustru Malin, förorsakat honom mer än en bitter stund.

Blasii äktenskapliga vedermodor belysas bäst af följande anteckningar ur rättegångsprotokollen i stadens tänkebok för åren 1599 och 1600.

Den 3 dec. 1599 kom Blasius upp i rätten och beklagade sig »att här i staden ginge ett allmänligt ondt rykte» om hans hustru. Detta tyckte han »af hjertat illa vara» men likväl hade han förnummit att tyvärr funnes »onde liknelser» till att ryktet vore sant. Också ingaf han till rätten en anklagelse afdelad i flera punkter. Bl. a. uppgaf han att hustru Malin, när hon gått ur kyrkan, besökt en man benämnd »Claes Benickenn» samt att hon sändt denne diverse gåfvor såsom vin och stekta höns, för hvilket Claes i ett bref, som upplästes, tackade Malin. Sedermera skulle hon haft förbindelse med en skotsk mönsterskrifvare, med hvilken hon druckit och »pannketerat», gått och »spatserat» med honom samt skänkt honom skjortor och »Ermkleder».

Äfvenledes påstod Blasius att herr Caspers hustru¹ hade »skällt henne för en Slamsäck».

Dessutom tillvitade Blasius sin hustru att hafva skrivit bref till William Brun, »som ärlighe hustrur icke plägar göra», samt att hon gått i badstuga med denne.

Den allvarligaste förebråelsen var riktad emot hennes förhållande till en »Polensk herre, Kornalsky benämnd». Denne hade hela vintern vistats i Stockholm och på hans finger hade Blasius igenkänt sina egna guldringar och en gång, det var »om S:t Johannes tid om en afton», då Blasius varit något beskänkt och lagt sig att sofva, blef Kornalsky kvar i stugan ensam med Malin. Då klockan slog 10 vaknade Blasius. När han fann Kornalsky

¹ Sannolikt pastorns i tyska kyrkan Casper Stappelij fru.

der ännu, hade han gifvit sin hustru ett »munnslag». Då gick Kornalsky efter tvenne sina tjänare, som med dragna värjor så när hade nedergjort Blasius, om icke hans drängar, hvilka blefvo illa sårade, hade kommit honom till hjälp.

Vid ett annat tillfälle hade Blasius genom Sander Trumpe låtit spionera på Malin och Kornalsky, och hade Sander, då han kom tillbaka, sagt: 'O Blasius! om din hustru är ärlig, då är ingen ärlig i Stockholm'.

När Kornalsky skulle resa hade Malin skaffat sig lägenhet att träffa honom och skänkt honom »ett Ermkläde med hennes och hans namn inbundet i ett hjerta med några älskogsrim».

Blasius hade äfven bemäktigat sig sin hustrus »sömskrin» och förvarat det i sin kammare. När Malin fick veta detta, blef hon illa tillfreds och skall hafva sagt: »om jag hade 100 lif, så är jag nu af med dem» samt sökt muta sina tjänare att återtaga skrinet, men först sedan flere, oaktadt frestande löften om ersättning, nekat, hade hon lyckats öfvertala en sin piga, Agda, att söka få tillbaka skrinet mot löfte, att hon skulle få »fem alnar engelskt» (kläde?). Agda lär då praktiserat sig genom ett fönster in i Blasii rum och öppnat dörren, hvarefter Malin skall hafva uttagit en del bref ur skrinet och bränt upp dem, men skrinet lät hon stå qvar. Denna anklagelse bestyrktes af Agda.

En gång hade Blasii dräng, Clemet Eriksson, mött Holger målares mästervän i porten hos Blasius. Då hade mästervennen sagt till honom: »känner Du detta här konterfej?» Clemet hade då svarat: »Det är herr Kornalskys konterfej», hvartill mästervennen svarat: »men din matmoder säger att det intet är likt honom».

Bland inkallade vittnen var en annan af Blasii drängar, Henrik Larsson, som meddelade att Kornalsky en söndagskväll kommit löpande ur sitt herberge och in i Blasii hus; när han kom upp i stugan »buldrade» han på kammardörren, der Blasius låg och sof; fick så upp dörren, kom in och kastade sig öfver Blasius och »skälde honom för en skätzk skälm och förrädare»; sedan kommo hans drängar med värjor och hade helt visst tagit Blasius afdaga i sängen, om icke Henrik Larsson och den andre drängen kommit till hans hjälp; de hade dock båda fått värjsting.

Då emellertid vid detta första förhör intet kunde afgöras, erhöll hustru Malin »respit till nästkommande rådstugudag» och skulle då inkomma med skriftliga svaromål på Blasii anklagelsepunkter.

Derförutom blef den ofvan omnämnde William Brun förhörd inför rätten. Han förklarade att hvad brefvet, som Malin skulle skrifvit till honom, anginge, så hade han aldrig haft det i sina händer och visste intet derom. Rörande anklagelsen att hafva varit i badstugan samtidigt med Malin, nekade han dertill, men att det en dag händt sig om morgonen, då han gått ut på Malmen (Södermalm) och besett sina hästar, att Malin kommit gående. Han hade då frågat henne, hvart hon skulle gå så »bittige»? Hon svarade till »Dannewijkenn»; hvarpå han ytterligare tillade »hafver icke Blasius så många hästar att I kunden köra dit»? Då svarade hon »jag hafver lust till att gå». Härtill hade William Brun sagt: »förr än I skolen gå dit, förr vill jag låna Eder en häst»; sedan satte han henne »på sledan» och körde henne till Danviken dit äfven pigan följde med. Derpå körde han hem och såg henne ej mera den dagen. Om denna sak hördes äfven en skeppsskrifvare Nils Mauritzson, som meddelade, att den gången, då hon var vid Danviken, hade han skjutsat henne hem, och när de kommo till »Södra port», höll hon der och visade pigan hem sägande: »laga så att du får mat åt folket och om Blasius spör efter mig, så säg, att jag kommer strax hem». När pigan kom tillbaka hade Malin sagt till henne: »gack och se om William är inne». Pigan, som kom strax igen, svarade, ja! Hvarefter Malin sände henne till Danviken och lofvade drängen, som skulle följa henne, »en slagen daler».

I denna punkt vittnade äfven hustru Valborg, som bodde i Blasii badstuga vid Danviken. Hon lät förstå, att Malin varit i badstugan såväl med William som med Kornalsky, dock ville hon ej påstå att hon varit ensam med William utan hade badstugupigan och annat folk varit inne samtidigt. Till Kornalsky hade Malin lånat »ett bolster 7 alnar långt, 1 par lakan, en bordduk 9 alnar lång, ett örngått och ett handkläde». Hustru Valborg berättade äfven att Malin en gång hade sändt sin piga efter henne och då hon kom in till Malin, hade denna bedt henne sälja åt sig »en förgylld barnhufva». Sedan hade hon gifvit henne en guldring att sälja, men den kunde hon ej finna köpare till. Då var Malin »svåre bekymred» och sade: »får jag icke penningar så må jag dö, ty jag är någon skyldig»; derpå spände hon ur sitt bälte en kedja, en aln eller fem kvarter lång; den pantsatte hustru Valborg för 11 mark.

Blasius gaf äfven tillkänna, att William Brun hade till hans stuga förärat honom ett fönster med William Bruns och Tomas

Clemetz namn. När Malin fick se det, slog hon ut Tomas Clemetz ruta och lät sätta i en annan med sitt namn i stället.

På angifven dag blef nytt vittnesförhör och derefter upplästes Malins skriftliga svar på Blasii anklagelsepunkter.

Af de mest tidsmålande svaren må anföras: Att herr Caspers hustru skulle kallat henne »slamsäck» vore ingalunda sant; detta ord hade Blasius sjelf använt, såsom tvenne gode män kunde intyga att herr Caspers fru sagt till dem.

Brefvet till William Brun sade hon vara skrifvet, innan hon blef gift med Blasius; till badstugugången nekade hon samt hänvisade till William, som sjelf kunde svara, då han ju var närvarande.

Angående de ringar, som Blasius sett på Kornalskys finger, sade hon att »när hon dansade med Kornalsky i julhelgen, tog denne ringen af hennes finger och satte på sig; två dagar derefter återfordrade hon ringen och fick den strax tillbaka.

Att hon skulle varit ensam med Kornalsky i »stugan» förnekade hon, ehuru Blasius och hans drängar trodde så; hon hade nemligen vid det tillfället varit uppe i vishuset för att taga ned kött. Eftersom Blasius då tilltalat Kornalsky något hårdt, blef denne vred och deraf hade yppat sig det »parlementhe», som skedde mellan drängarne om qvällen.

Hvad »ärmklädet» anginge bad hon Blasius, att han måtte bevisa sanningen af sitt påstående. Äfven rörande »sömskrinet» sökte Malin fritaga sig under påstående, att deruti endast funnits tvenne handskrifter samt tvenne visor, men icke något porträtt af Kornalsky, såsom Blasius torde antagit.

Rätten resolverade att såväl William Brun som Malin skulle aflägga ed, att de vore oskyldiga.

Härmed var dock ingalunda tvisten afgjord, ty på grund af Malins nedkomst blef saken uppskjuten. Påföljande år kom emellertid Blasius inför rätten och yrkade att få målet åter upptaget. Den 11 okt. 1600 företrädde kyrkoherden i Storkyrkan, magister Carolus Petri Hedemorensis och vitnade huru Malins skriftemål hade varit, när hennes nedkomst tillstundade. Då hade han i sina medbröders närvaro »icke en utan några resor» förmanat henne vid hennes själs salighet, att hon skulle se sig visligen före och bekänna rätta sanningen inför Gud och dem, om hon vore fri eller icke, för det som af hennes man blifvit henne tillvitadt på rådstugan. Dertill hade då Malin svarat: »Jag vill ej bekänna annat än rätta sanningen», och medgaf att hon hade

»ställt sig något lättfärdigt» emot sin man i sitt hushåll, men »sjelfva gärningen» vore hon fri för.

Sedan hon ytterligare af kyrkoherden förmanats, »att hon skulle erkänna sanningen och betänka att den eviga plågan och pinan och den eviga skammen vore ojemförligt mycket större än en liten verldslig skam», hade hon sagt, att hon ej visste utaf någon annan man än Blasius. Andra vittnen voro äfven inkallade; de förkunnade att vid den tid, då det steg som allra värst till med Malin, hade modern sagt: »nu ser jag att du äst skyldig». Malin hade då svarat: »Om jag är skyldig eller vet af någon annan man än Blasius, så gifve Gud, att det barn jag skall föda varder likt ett djefvulsbeläte och icke människors».

Några dagar efter detta sista vittnesförhör kom Blasius åter upp i rätten och begärde: »att honom måtte vederfaras hvad Sveriges lag medgifver i den sorgliga saken emellan honom och hans hustru. Antingen rätten vill eller kan värja eller fälla henne, dermed skulle han gärna låta sig nöja». Steg så hans hustru fram och jemte henne sjutton ärlige »Danneqvinnor» från Stockholm. Tillfrågade af rätten, hvarföre de infunnit sig der, svarade de, att de kommit för att »värja» hustru Malin för »det grofva tillmäle, som Blasius hade tillvitat och tillmätit henne».

Malins moder anförde då, att endast tre timmar förrän hennes dotter blef förlåssad, tog hon ett glas »bastant», som stod i fönstret och med detsamma hade hon sagt: Gud gifve, att jag må dricka min död uti detta glas, icke allenast den timliga utan äfven den evige helvetes döden, om barnet tillhör någon annan än Blasius Dundie.

Härefter tillspordes de sjutton hustrurna, om de ville fria Malin med laga ed, om sådant skulle tillsägas dem. Dertill svarade de, ja.

Blasius blef nu inkallad inom »lykta dörrar» och tillfrågad hvad han ville göra i saken; om han ville fullfölja, hvad lagen medgäfvde, eller om han hade andra afsigter. Dertill svarade han, att efter han vore en gammal man och gerna härefter såsom hittills ville bära ett ärligt namn, vore det hans mening att Malin måtte fria sig såsom lagen säger, om hon kunde, hvilket icke blott henne utan äfven honom skulle vara till större »berömmelse» och ära. Dock ginge hans mening ut på, att hon först skulle gå ed allena; sedan skulle de »ärlige danneqvinnorna, som med henne vilja gå lag», frågas af rätten, om de ville bekräfta denna ed. Jakade de dertill, så ville han sedan betänka, hvad han ytterligare skulle göra i saken.

Tisdagen derefter voro Blasius, Malin och vittnena åter uppe på rådstugan, hvarvid förhör anställdes med Arfvid Eriksson, som vittnade att »den tid då fångebyte skedde på gränsen, skulle hvar och en bekänna huru han hade uppfört sig; då hade Kornalsky tagit Arfvid vid handen, i det han steg på den danska gränsen och Arfvid på den svenska, sägande: »jag är beskylld för en hustru i Stockholm, men, så sannt mig Gud hjelpe till lif och själ, är jag fri för henne och Gud skall vara en domare deruti på den yttersta dagen». Blasius berättade då, att han sjelf i sitt eget hus hade sagt till Kornalsky: »Jag manar Eder Kornalsky, på Eder adliga ära, att om I hafven något oärligt i sinnet här i mitt hus mot min fattiga hustru, då beder jag Eder att I mätten blifva härifrån». Då hade Kornalsky högligen svurit vid sin själ och salighet, att något sådant hade han aldrig haft i sinnet. »Derföre» sade Blasius »tror jag visst att Kornalsky hafver en kristlig själ i buken».

Sedan detta var sagdt, steg Malin fram med de sjutton hustrurna, som förut åtagit sig att »värja» henne. Blasius hade emellertid betänkt sig och sade: ed är, Gud bättre, redan härstädes nog aflagd, och på det att ingen »själavåda af så många och stora eder måtte förorsakas», ville han uppgifva sin fordran på edens afläggande. Dock vore detta lika kraftigt som om eden vore aflagd i enlighet med 22. kap. i Rådstugubalken, deri säges: »Gifver målsäganden, fogden och borgmästaren honom den eden upp, vare så god ed gifven som gången».

Härefter blef hustru Malin såväl af sin man som af rättens ledamöter samt af de sjutton »danneqvinnorna», som velat fria henne, »fliteligen och högeligen förmant», att hon efter denna dag skulle taga sig väl tillvara för ett lättfärdigt umgänge med »löst partij», så väl kvinnor som män, och istället akta sitt hus och älska sin kära man samt näst Gud hafva honom för ögonen, honom älska och ära samt med all trohet och rättrådighet mena, både inom och utom huset som andra ärliga »danneqvinor» pläga att göra, af hvilka hon skulle taga exempel och efterrättelse. Sedan Malin inför rätten försäkrat att hennes afsigt vore att uppföra sig sålunda, och Blasius ytterligare varnat henne och förbehållit sig laglig rätt att åtala dem, som »ville förebrå honom eller hans hustru någonting eller förolämpa dem för denna sak, antingen i ögonen eller på baken» blef, såsom tänkeboken lyder: »all denna tvistiga sak mellan Blasius och hans hustru upphäffen, så att han på all vänskap, kärlek och god vilja gaf inför rätten sin hustru

handen och hustrun tog honom på samma sätt i famnen och gingo med hvarandra hem af rådhuset väl förlikte».

Ännu återstod en formalitet. De bref, som Blasius företett under processen, skulle bäras upp i rätten och skäras sönder (kopior skulle läggas i stadens gömmor) och likaså skulle »ärmklädet» förstöras, men i tänkeboken meddelas att Blasius i stället bjöd ståthållarne, borgmästare och råd »till gäst hem till sig» och der blefvo både brefven och »ärmklädet» uppbrända i allas deras närvaro.

Sålunda slutade med glam denna långvariga tvist, som erbjuder många för kulturhistorikern högst intressanta drag, men för hvilken tyvärr ej här kunnat redogöras i detalj.

Sannolikt lefde hustru Malin ej länge efter ofvanbeskrifne händelser. Säkert är att Blasius under det första decenniet af 1600-talet en tredje gång gaf sig ut bland skären i äktenskapets ofta nog stormuppfyllda haf. Hans tredje hustru, Anna Hansdotter, skänkte honom minst tre barn, deraf döptes 1611 $\frac{6}{1}$ i Storkyrkan en son, som erhöll faderns namn Blasius; de tvenne andra barnen med Anna föddes 1615 $\frac{26}{2}$ och 1619 $\frac{29}{4}$.¹ Blasius var då mycket gammal; i det föregående hafva vi sett, att han sjelf redan år 1600 kallar sig en gammal man och enligt ett rådhusprotokoll af 1615 $\frac{8}{11}$ kunde han, på grund af »ålderdomssvaghets», ej infinna sig i rätten. Vid Blasii död, som inträffade år 1620 eller 1621 yppade sig tvist mellan barnen i dessa tre giften samt Blasii enka, ofvan nämnda Anna Hansdotter, som särskildt kom i delo med mannens måg Peder Pedersson Bergenfelt. Denne gjorde svårigheter att lemna henne del i det stora stenhuset vid Köpmangatan, och häröfver beklagade hon sig ännu 1624 i rätten, sägande att: »han tagit hennes mans hjerta ifrån henne och äfven tagit mannens signet, hvarmed han nu gjorde hvad han ville». Han var kort och godt, enligt hennes påstående, en »tjuff».

Den »unge Blasius Dundie» omtalas ännu 1635 $\frac{2}{3}$, då hans »fasta egendom» uppbjöds inför rätten af Simon Simonson, som sannolikt köpt fäderneshuset. Härmed försvinner äfven Blasius Dundies namn ur stadens annaler. D. v. s. ännu 1699 omtalas

¹ Det är sannolikt något af dessa trenne barn, som åsyftas i följande anteckning i Storkyrkans räkenskaper 1627 $\frac{12}{1}$: »Begr. ett sal. Basilius Dundis barn».

den efter honom uppkallade gränden, hvars namn dock då förvandlats till »Bläss Dunderts gränd».

Troligen flyttade den nyssnämnde unge Blasius öfver till Skotland, ty i tillgängliga döds- och begravningsböcker från Storkyrkan, Tyska kyrkan eller Riddarholmskyrkan har han ej kunnat spåras. Deremot vet man, att halfsystemen, Catharina Blasiidotter, som gifte sig med Peder Pedersson Bergenfelt, afled 1650 ²⁴/₁₂ och begrofs i Munsö kyrka. Äfvenledes är det anledning förmoda, att den Brita Blasiidotter, som 1626 ³⁰/₁₁ vigdes i Storkyrkan (se Vigselboken, utg. af Sv. Autogr.-Sällskapet) med en Thomas Glenn, hvilken egde ett hus vid Köpmangatan och omtalas ännu 1646 ⁸/₄, samt helt visst är identisk med en Thomas engelsman, ofta omnämnd i handlingar från denna tid, var en dotter till Blasius d. ä. i något af hans senare giften. Skulle denna förmodan besanna sig, är det äfven mer än troligt att »en gammal skottzk Hustru, som war hos Tomas Glend» och begrofs i Storkyrkan 1635 ⁹/₁₀ (enl. kyrkans räkenskaper) var Blasii sista hustru, den ofvan omtalade Anna Hansdotter.

F. U. W.

Stockholms öfverståhållare

Af N. v. D

Friherre Rutger Fuchs.

Ättling af en gammal adelsslägt af böhmisk- lithauiskt ursprung föddes Rutger Fuchs år 1682 i Malmö, der hans fader öfverstelöjtnanten Christian Fuchs, hvilken vid unga år trädte i svensk krigstjenst, då var kommandant. Modern var af svensk börd och hette Susanna Leonora Leijonsten. Redan 17-årig följde han sin faders exempel och ingick som volontär vid ett svenskt infanteriregemente. Följande år blef han fänrik, samtidigt med att det stora nordiska kriget utbröt. Den unge Rutger blef det dock icke förunnadt att följa hjeltekonungen på hans stolta segertåg. Han dömdes att stanna hemma, medan hans kamrater i Ryssland och Polen höljde sig med ära, men hans befordran synes ej hafva lidit häraf, ty 1704 var han redan kapten och kompanichef. Samma år tog han del i en expedition, som skulle undsätta det af ryssarne belägrade Narva. Företaget misslyckades dock liksom äfven ett annat dylikt följande år, riktadt mot det nyanlagda, hotfullt uppblomstrande Petersburg. Fuchs fick emellertid här tillfällen att visa sitt mod och sin duglighet. 1710 upphöjdes han också till major vid Dalregementet och kommanderades kort derpå med sin bataljon till det af pesten svårt hemsökta Stockholm för att vaka öfver upprätthållandet af de till stadens säkerhet träffade anstalterna. Detta värf fullgjordes af honom på ett synnerligen berömvärdt sätt och rotfäste än mer hans anseende som framstående officer.

Sejerjublets lyckliga dagar voro nu förbi. Det af talrika fiender ansatta fäderneslandet nödgades uppbjuda sina yttersta krafter för att från egna gränser afvärja de fruktansvärda angreppen. Den lyckliga utgången af slaget vid Helsingborg ingöt dock nytt mod i de nedslagna sinnena, och en sista här utrustades för att från Turkiet söka hemföra den konung, hvars återkomst ensam ansågs kunna skänka räddning ur nöden. Nu

fick äfven Fuchs vara med, fick som t. f. öfverstelöjtnant föra befälet öfver Dalregementet, utmärkte sig vid flera tillfällen och tog en synnerligen ärofull del i den glänsande men gagnlösa segern vid Gadebusch. Svårt sårad, med högra benpipan krossad, fördes han från slagfältet till Wismar för att der vårdas. Efter ett år var han väl åter i stånd att föra svärdet för sitt land, men de sår, han erhållit, hade efterlemnadt krämpor, hvilka under hans återstående lefnad skulle tidt och ofta göra sig påmint.

Han återvände nu till Sverige och erhöll i uppdrag att på nytt uppsätta det af kriget hårdt åtgångna Dalregementet. Med detta kommenderades han derpå till Roslagen för att försvara denna landsdel mot ryssarnes anfall. 1716 erhöll han svensk adlig värdighet och fick samma år order att med sina dalkarlar rycka in i Norge och förena sig med den under konungens eget befäl der befintliga armén. Vid det kort derefter företagna första angreppet å Fredrikshalds fästning ådagalade han stor tapperhet och, då vid samma tillfälle öfversten vid Södermanlands regemente stupat, utsåg Carl XII Fuchs till hans efterträdare. I spetsen för nyssnämnda regemente fick han nu 1718 deltaga i det af konungen ledda andra infallet i Norge och den nya belägringen af Fredrikshald, hvarpå Carl XII:s död gjorde ett så hastigt slut.

Med hjeltekonungens död tystnade för en tid det vilda strids-larmet och aflöstes af fredsunderhandlingarne. Men då dessa ej genast tycktes föra till ett för Ryssland behagligt resultat, lössläppte zaren mot det olyckliga Sverige sina mordbrännare-flottor, hvilka på det grymmaste förhärjade och ödelade dess stränder. Efter att hafva nedbränt ett stort antal kuststäder beslöt fienden att rikta ett afgörande slag mot Stockholm, viss om att dess förstörande skulle bryta landets sista motståndskraft. Hufvudstaden var emellertid från sjösidan väl försvarad, hvarför ryssarne ej vågade ett direkt anfall mot densamma. De gjorde stället ett försök att kringgå den starka ställningen och genom det s. k. Ståkesund smyga sig fram till Stockholm. Lyckligtvis upptäckte man i tid den hotande faran, och i feberaktig hast vidtogos på stället anstalter till densammas afvärjande. Försänkningar gjordes, förskansningar uppkastades, och en truppstyrka ditsändes till densammas försvar. Knappt var detta medhunnit, förrän ryska flottan visade sig och landsatte sina skaror. Med våldsamt stormade dessa mot de nyuppförde skansarne och voro nära att trots det mest hårdnackade motstånd sätta sig i besittning deraf,

FRIHERRE RUTGER FUCHS,
ÖFVERSTÅTHÅLLARE I STOCKHOLM 1739—1753.
(OLJEMÅLNING TILLH. MAGISTRATEN I STOCKHOLM.)

då Fuchs, som vid första bud med sitt regemente i ilmarsch skyndat till stället, kom de svårt beträngda till undsättning och höll fienden stången så länge till dess ytterligare förstärkningar hunno anlända, hvarefter ryssarne med sådan kraft kastades tillbaka, att de nödgades åter inskeppa sig och afstå från alla vidare anfall mot Sveriges hufvudstad.

I Stockholm hade vid ryktet om ryssarnes annalkande uppstått en panisk förskräckelse. Så mycket större blef glädjen öfver deras nederlag, och Fuchs, som allmänt ansågs hafva största äran deraf, blef helt naturligt hyllad som stadens räddare. Äfven regeringen skyndade att belöna hjälten med friherrevärdighet och generalmajors grad. Med denna hans främsta militära bedrift kan emellertid hans krigiska bana anses avslutad. Väl blef han äfven följande år 1720 kommenderad till hufvudstadens närhet för att skydda densamma mot befarade nya angrepp, men snart kom freden, och med den öppnade sig för honom nya verksamhetsfält. Han synes nu till att börja med hafva delat sin tid mellan de embetsgörömmål, hans befattning som regementschef medförde, och ett verksamt deltagande i det nyss öppnade parlamentariska lifvet. Liksom flertalet af denna generations män, hvilka varit vittnen till det gränslösa elände, enväldet orsakat, torde han med glädje hafva helsat frihetens återställande och liksom flertalet redlige, upplyste patrioter slöt han sig till det parti, som stödde den store statsmannen Arvid Horn i hans oafåtliga arbete för det förhärjade, utarmade fosterlandets återupprättande ur dess förfall. Han intog snart ett framstående rum såväl på riddarhuset som i mössornas råd och insattes i flera af ständernas deputationer, äfven i den främsta af af dem alla, den politiska maktens brännpunkt, det sekreta utskottet, der han äfven visste att göra sina framstående egen-skaper gällande. Det stora anseende, han åtnjöt, framgår också deraf, att han 1723 af Kongl. Maj:t blef föreslagen till president i Kammarkollegium, äfvensom af ständerna fyra år senare kallades till riksråd, en ära, hvilken han dock trots alla konung Fredriks öfvertalningsförsök undanbad sig.

Nationens krigiska anda, länge domnad till följd af rikets allmänna svaghetstillstånd, började emellertid åter vakna, sedan en långvarig fred skänkt nya krafter. Hoppet att genom upplifvandet af forna bragder kunna från arffinden i öster vinna tillbaka de förlorade provinserna anslog mäktigt i synnerhet de ungas sinnen. Men äfven de gamle karolinerna begynte känna

förra dagars stridslust ånyo uppflamma, och sjelfva Rutger Fuchs, hittills en af fredspolitikens ifrigaste förkämpar och dertill en af Horns förtrogne vänner, greps af den allmänna hänförelsen och närmade sig sina hittillsvarande motståndare hattarne. Också mottogs han af dem med öppna armar och sågs snart som medlem af den krets af generaler, som öfvertagit ledningen af den nya krigiska rörelsen. Likaså blef han en af de 12 ledamöter af sekreta utskottet, hvilka erhöles i uppdrag att utarbete den »plan till rikets försvar och säkerhet», på grund hvaraf kriget följande år blef förklaradt.

Fuchs' hastigt upplågade stridslust dämpades dock snart och det af flera orsaker. Den hätska partiförföljelse, som nu, sedan hattarne fått öfverhand, af desse riktades mot Horn och hans anhängare i rådet, kunde ej annat än väcka liflig förtrytelse hos den store statsmannens vän och beundrare. Klok och besinningsfull, som han var, började han äfven snart nog inse, på huru svaga grunder i sjelfva verket krigsvännernas lysande förhoppningar hvilade, och, väntande föga godt af den äfventyrlighetens och lättsinnets anda, som så tydligt framträdde i de nu styrandes rådslag, vände han snart åter till sina gamla vänner mössorna och sökte derefter på allt sätt bekämpa dem, som nyss förut varit hans bundsförvanter, ådragande sig härigenom desses bittra hat.

Öfverståthållareembetet i Stockholm hade emellertid blifvit ledigt. Fuchs, som länge önskat denna befattning, sökte den nu och erhöles den 18 april 1739 fullmakt derå. En af hans första embetsåtgärder blef att förrätta mönstring med den nämnda år till Finland sända trupptransporten. Tre år senare fick han vidtaga anstalter för att mottaga och herbergera de från det med så stora förväntningar begynta kriget återvändande, af brist och sjukdomar illa åtgångna härskarorna, af hvilka hela hopar dogo på Stockholms gator, innan det blef möjligt att förskaffa dem kvarter. Snart derefter uppstodo nya bekymmer, då de upproriske dalkarlarnes intåg i staden der framkallade allmän oro och förvirring, och knappt hade detta oväsen stillats, förrän generalen grefve C. E. Lewenhaupts flykt ur fångelset, en tilldragelse, som möjliggjorts derigenom, att öfverståthållaren af medlidande tillåtit fången att vara ensam de två sista nätterna före den utsatta afrättningsdagen, ådrog Fuchs mycket klander äfvensom misstankar för delaktighet i rymningsföretag. Också förmåddes han helt visst häraf, sedan flyktingen några dagar derefter blifvit

gripen, att gå till en motsatt ytterlighet i den olycklige generalens behandling, då han lät belägga denne med fotbojor och trots alla böner om ett uppskof med domens verkställande i ändamål att lemna nödig tid för dödsberedelsen lät exekutionen ega rum redan påföljande dag. Denna förklarliga men måhända alltför långt drifna stränghet väckte på riddarhuset en storm af förbittring mot Fuchs, hvilken ansågs hafva kränkt hela adeln genom att på ett så skymfligt sätt behandla en af dess medlemmar. Den misstämning, som härigenom uppstod mellan Fuchs och hans ståndsbröder, synes hafva verkat derhän, att han efter denna dag aldrig satte sin fot på svenska riddarhuset.

Men, om han också ej mer kom att deltaga i de så ofta stormiga öfverläggningarne hos rikets första stånd, drog han sig därför ingalunda nu tillbaka från det politiska stridsfältet. Han betraktades alltjemt som en af mösspartiets främste och vidblef att med kraft arbeta på den regerings störtande, hvars lättsinniga och okloka politik utmynnat i nederlag och vanära. Vid följande riksdag 1746—47 upptogs på nytt den häftiga kampen och Fuchs, fortfarande en af mössornas ledare, tog synnerligen lifligt del i de intima öfverläggningar, i hvilka fälttågsplanerna uppgjordes och de skarpaste angreppen på de förhatlige hattarne bereddes. Men trots de rika penningemedel, som af de engelske och ryske ministrarne lemnades till kampanjens förande och hvilka af ledarne sedan beredvilligt utdelades bland riksdagens ledamöter till de gamla vännernas uppmuntrande och nyas förvärfvande, behöllo dock hattarne, hvilka äfven de hade sina hjälpkällor, öfverhanden. Och ej nog här med, de sökte äfven att hämnas på sina farligaste motståndare och att träffa dem på alla sårbara punkter. Så tilldelades nu Fuchs en skrapa för den mildhet han visat vid behandlingen af den bekante mösspolitikern Springer, hvilken med anledning af principalatfrågan tillställt oroligheter i hufvudstaden. En annan erhöll han på grund af visad obenägenhet att låta ständernas deputerade granska slottskansliets handlingar. Föرنämsta angreppet gälde dock hans stränga förfarande mot Lewenhaupt. Man sökte stämpla detsamma som en akt af egenmäktighet och grymhet och deraf göra ett så stort nummer som möjligt, tydligen i afsigt att helt och hållet störta den fruktade motståndaren.

Derhän kom det dock icke att gå. Fuchs fick hålla till godo med en varning men behöfde icke afgå från sin befattning. Åt skötandet af denna synes han efter denna tid helt hafva egnat

sig, öfvergifvande allt mera aktivt ingripande i politiken. Han framstår äfven som en synnerligen nitisk och driftig öfverståthållare. Särskildt visade han intresse för ett bättre upprätthållande af ordningen i staden. För detta ändamål genomdref han bland annat en inskränkning af krogarnes antal. De skulle ej få vara mera än 40, hvarvid dock bör märkas, att Stockholms invånarantal vid denna tid ej uppgick till 60,000. Likaså gjordes början till en offentlig lyshållning, i det lyktor blefvo uppsatta framför källare och krogar, hvarjemte husvärdarne ålades att anskaffa sådana till de mörka gatornas upplysande. Flera betydande arbeten blefvo äfven nu i Stockholm utförda. Dit höra ombyggnaden af slussen vid Söderström äfvensom af vestra Norrbro samt byggandet af en jernbro öster om Jernvägen. Vidare anlades Serafimerlazarettet, det första sjömanshuset i riket, en tackjernsvåg m. m. Reglementen utfärdades för Stockholms stads brandförsäkringskontor, för Saltkontoret och för Sjöassurancekompaniet. Ett beslut fattades äfven om renhållningsväsendets upplåtande på entreprenad, ehuru sjelfva saken ej förrän under Fuchs' efterträdare blef förverkligad.

Den för sin stads utveckling så nitälskande öfverståthållaren hade i slutet af sin förvaltningstid den sorgen att se densamma förhärjas af en fruktansvärd eldsvåda, som ödelade en stor del af Norrmalm, hvarjemte Södermalm och Ladugårdslandet ungefär samtidigt om ock i mindre grad drabbades af samma hemsökelse. Kraftiga åtgärder vidtogos väl för återställandet af hvad elden förstört, men den gamle Rutger Fuchs fick ej upplefva det stora verkets fullbordande. Efter någon tids sjukdom afled han i Stockholm den 10 april 1753 71 år gammal.

Bland Stockholms alla öfverståthållare finnes det måhända ingen, som gjort sig i så många afseenden förtjent af dess tacksamhet som Rutger Fuchs. Redan som ung officer hade han genom sitt vaksamma nit och sin skicklighet bidragit att sätta en gräns för den inom dess murar våldsamt rasande pesten. Sedermera hade han i sin fulla mannakrafts dagar tack vare sin raskhet, sitt mod och sin militära duglighet räddat staden från att falla i de allt förödande barbarernas våld. Slutligen hade han åt dess tjänst egnat hela sin mognade ålders arbetsförmåga och viljekraft och härvidlag utträttat mera än de flesta af dem, hvilka varit dess högste styresmän. Också skall han bland desse alltid intaga ett framstående rum, förenande med krigarens lysande tapperhet och manligt sinnelag den civile embetsmannens ad-

ministrativa talanger och plikttrogna nit, politikerns omfattande blick och fosterländska glöd samt den enskilde mannens öfver förtalet höjda rena och aktningvärda karakter.

Vid 24 års ålder hade Fuchs första gången trädt i äktenskap med Margareta Stackelberg. Vorden enkling gifte han sig 31-årig med Margareta Gyllenpistol. Sedan han, dock först efter mera än 30 års äktenskap, förlorat äfven denna maka, knöt den nu 68-årige mannen för tredje gången hymens band med den 30 år yngre Sigrid Margareta Mörner. Endast den första frun hade skänkt honom barn, hvilka dock alla i späd ålder afledo.

Grefve Jakob Essen Hamilton.

Bland det stora antal utländske krigare, som under 1600-talet strömmade till de segerkrönta svenska fanorna, befunno sig äfven tvenne bröder tillhörande den gamla, högförnäma skottska ätten Hamilton. Båda nådde småningom generalsgraden och erhöillo 1689 friherrlig värdighet. En son till den yngre brodern steg sedermera under Frihetstiden till fältmarskalk och grefve. Dennes yngste son Axel kom deremot ej längre i tjensten än till ryttmästare hvarefter han utbytte svärdet mot plogen och blef en framstående jorddrott. Gift med Beata Elisabeth von Essen efterlemnade han 6 söner.

Den yngste af desse, i dopet kallad Jakob Essen, föddes 1797 å Kronovalls gods i Skåne. I olikhet med hvad i regeln gälde för adelns söner ännu vid denna tid, fick han ej bedrifva sina studier i hemmet under enskild lärares ledning utan insattes som lärjunge i ett af statens läroverk. Efter slutad skolkurs blef han vid 15 år student i Lund och vid 17 år kornett samt 6 år derefter löjtnant vid Lifregementets husarer. Redan i sistnämnda egenskap kom han snart att ådraga sig en viss uppmärksamhet och genom en ganska oskyldig handling att framkalla en våldsamt storm, som slöt med ett åtal för högmålsbrott.

Han hade nämligen tagit sig för att kassera några af regementsmanskapets beklädnadspersedlar. Bland de rusthållare, hvilka drabbades af ifrågavarande åtgärd, befann sig emellertid den store oppositionsledaren friherre C. H. Anckarsvärd, hvilken

synes med begärlighet hafva omfattat detta tillfälle att låta sin vältalighets åskor rulla. I en till regeringen ingifven skrift beklagade han sig öfver sagda förfarande i så skarpa och vanvördiga ordalag, att allmänne åklagaren deraf fann sig föranlåten att å författaren yrka dödsstraff. Det stannade dock vid hotet, och Anckarsvärd blef af Svea Hofrätt förklarad ej kunna till ansvar fällas.

Året efter detta domsluts afkunnande blef Hamilton 1824 utnämnd till ryttmästare och, då han 2 år senare 29 år gammal tog afsked från regementet, till major i armén. Han lefde nu 4 år som privatman, hvarefter det egendomliga inträffade, att han åter ingick i tjenst och blef major vid sitt gamla regemente. 1838 tog han emellertid definitivt afsked ur krigstjensten med öfverstelöjtnants titel och egnade sig åt värden af sina i Småland belägna egendomar samt sina underhafvandes bästa.

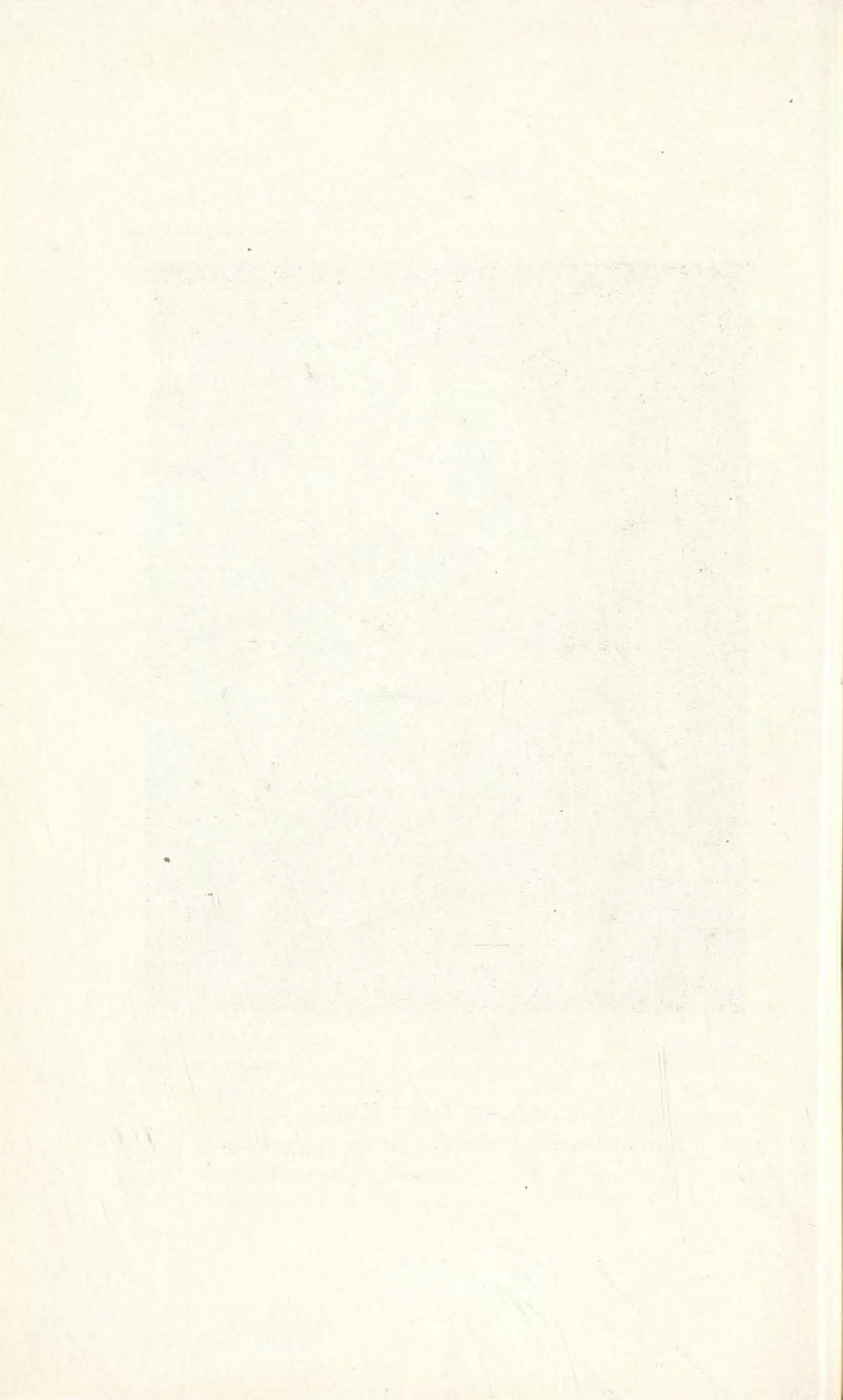
Det politiska lifvet hade emellertid redan länge lifligt intresserat honom. Vid 1828 års riksdag gjorde han sitt inträde på riddarhuset och slöt sig genast till det liberala oppositionsparti, som samlade sig kring hans forne motståndare Anckarsvärd's person. Ja, han synes till och med hafva varit en af de allra flitigaste besökarna af den vid denna riksdag bildade s. k. Anckarsvärd'ska klubben, som afsåg att sammanhålla den adliga oppositionen och som ständigt öfvervakades af den dåvarande öfverståthållarens spioner, likasom han äfven flitigt deltog i de mera intima sammankomsterna i Anckarsvärd's hem.

Ånyo skulle nu Hamilton erfara missödet att komma i delo med en af tidens väldige och dermed gifva anledning till mycket buller. Denna gång gick det dock ej till högmålsåtal, utan det hela inskränkte sig till en skarp och delvis skämtsam ord- och skriftvexling.

Han hade nämligen väckt en motion om indragning af åtskilliga helgdagar. Det utskottsutlåtande, som afstyrkte denna motion, var författadt af sjelfva Esaias Tegnér, väl med dräpande qvickhet men i ett något högtrafvande poetiskt bildspråk, som föga liknade den vanliga riksdagsprosan. Der talades om »solens portar», om »vingarne på odödlighetens hopp» m. m. Också blef detsamma ganska obarmhertigt kritiseradt af Hamilton äfvensom af flere af hans partivänner. Skalden harmades häröfver och skref en kvick parodisk dikt öfver sina vedersakare. Några af desse blefvo ej svaret skyldige, och en hel del stridsskrifter sågo dagen.

GREFVE JAKOB ESSEN HAMILTON,
ÖFVERSTÅTHÅLLARE I STOCKHOLM 1848—1862.
(OLJEMÅLNING TILLH. MAGISTRATEN I STOCKHOLM.)

En annan motion, som af Hamilton frambars vid denna riksdag, gälde införandet af municipalstyrelser. Såsom för tidigt väckt blef den väl nu afslagen, men med densamma kan första steget anses taget till införandet af våra nu gällande kommunalförfattningar.

Alltjemt ifrig oppositionsman, deltog Hamilton 1840 i den mot Carl XIV Johan personligen riktade s. k. koalitionen, hvilkens syfte skall hafva varit att tvinga den åldrige konungen att afsäga sig regeringen till förmån för sin mera frisinnade son. Vid samma års riksdag, då oppositionen äfven på riddarhuset beherskade valen, insattes Hamilton som ordförande i bevillningsutskottet. Han torde i denna egenskap hafva väl dokumenterat sig, ty vid de två följande riksdagarna blef han, ehuru de konservative då ånyo hade öfvervigten, utsedd till ordförande i det vigtiga konstitutionsutskottet. Sedermera fick han äfven samma befattning i bankutskottet.

Helt visst var det denna hedrande riksdagsmannabana i förening med Hamiltons ställning som stor godsegare och kommunalman äfvensom hans städse ådagalagda liberala tänkesätt, som föranledde, att han 1848 efter friherre J. W. Sprengtporten af konung Oskar I kallades till öfverståthållare i Stockholm. Hans första uppgift blef här att söka helt återställa det af smittan från de stora europeiska revolutionshärdarne störda politiska lugnet. Men jemväl på det religiösa området rådde nu stor oro till följd af presterskapets yrkande på ett strängt tilläpande af det s. k. konventikelplakatet gentemot alla af andra än statskyrkans präster ledda andaktsöfningar. Den humane och frisinnade öfverståthållaren vägrade dock att låna denna trångbröstad uppfattning sitt stöd, och den allmänna opinionen stälde sig på hans sida. Till den friare åskådning, som snart kom att göra sig gällande hos regeringen med hänsyn till lagstiftningen rörande kyrkliga ärenden, skall äfven, säges det, Hamilton icke oväsentligt bidragit.

Åt de religiösa angelägenheterna synes i allmänhet den nye öfverståthållaren hafva egnat mycken uppmärksamhet. Under hans ledning utarbetades också ett förslag till förbättrad självård i hufvudstaden. För ett noggrannare iakttagande af sabbats-hvilan visade han sig äfven mycket nitisk. I sammanhang härmed meddelades strängt förbud mot caféers och restaurations öppenhållande under gudstjensten, hvarjemte skärpt kontroll utöfvades öfver offentliga lustbarheter och folknöjen, hvilka åtgärder från vissa håll ådrogo honom mycket klander.

Sitt humanietsintresse visade han genom att taga initiativet till uppförande af arbetarebostäder i hufvudstaden äfvensom andra åtgärder till de fattigare klassernas bästa, liksom hans frisinnaede uppfattning i allmänhet gjorde sig gällande såväl vid utfärdandet af nya som vid tolkningen af äldre polisförfattningar. På kunglig befallning upprättade Hamilton förslag till ny polisinstruktion och höll, då denna institution tog sin början, ett tal som ännu skulle väcka uppmärksamhet.

Bland viktigare tilldragelser, som under hans embetstid i hufvudstaden timade, torde böra anföras nya slussbyggnadens fullbordande, anläggandet af en vattenledning samt det allmänna införandet af gaslysning på stadens gator och torg.

Att hans verksamhet som öfverståthållare till fullo uppskattades på högsta ort, visar sig af de upprepade ynnestbevis, han derifrån erhöll. Så blef han kort efter sitt tillträde af sagda embete generalmajor, 1850 kommandör och 1853 storkors af Nordstjerneorden, 1858 riddare af Serafimerorden samt pryddes 1862, då han begärde och erhöll sitt afsked, med Vasaordens stora band, den enda ytterligare utmärkelse, som kunde tilldelas honom. Äfvenledes synes han i allmänhet hafva åtnjutit Stockholms borgerskaps aktning och tillgifvenhet, hvilket bland annat visade sig vid den vackra afskedsfest, det vid hans afgang från embetet till hans ära tillstälde, vid hvilket tillfälle han varmt hylades och hans embetsförvaltning prisades för

»Drätseln väl i ordning bringad,
brottets hydra strängt betvingad,
tryggad allmän säkerhet
och förbättrad sedlighet.»

Ett annat tecken häruppå är måhända att söka deri, att han följande år valdes till ledamot af den då för första gången funktionerande nya stadsfullmäktiginstitutionen. Längre fick han dock icke förläna densamma stödet af sin erfarenhet, ty redan 1864 afled han, stadd på en utländsk resa, i Paris.

Till såväl karaktär som lefnadsbana erinrar Jakob Hamilton onekligen i ej ringa mån om magnaterna i det land, hvarifrån hans förfäder till Sverige inkommit. Human och själfständig, upplyst och frisinnaed, blef han som högt ansedd jordegare och framstående parlamentariker omedelbart kallad till ett af rikets högre embeten, hvilket eljest nästan uteslutande varit beklädt af män, som dessförinnan innehaft höga militära eller civila tjenster. Och liksom det stolta örikets lorder ehuru vanligen i saknad af

föregående embetsmannafarenhet dock med framgång ses förvalta än den ena än den andra af landets ansvarsfullaste poster, så lyckades ock deras stamfrände i norden att till öfver och underordnades tillfredsställelse utföra sitt värf som Stockholms öfverståthållare. Hans minne förtjenar förvisso att äfven af efterverlden aktas och hedras.

Gift 1:a gången 1834 med Augusta Maria Liljencrantz och 2:a gången 1851 med Stephanie Fredrique Giesecke efterlemnade han två söner samt en dotter, gift först med grefve Carl von Platen och sedermera med n. v. tyske ambassadören i Rom grefve Carl von Wedel.

Ett bref från Lovisa Ulrika till Gustaf III.

Tillh. Kanslirådet Friherre *Aug. Alströmer*.²

Monsieur mon Fils je viens dans ce moment de recevoir votre lettre du 16 et cest avec plaisir que je vois votre prompt retour je suis charmée que votre fièvre cest passée si légerement et jespere que le climat de Suede vous garantira d'une rechutte, je suis surprise de tout ce que vous me dite de la Finlande cest absolument contraire a l'idée que je m'en estois formée et je vois quil ne faut pas se laisser prévenir, je suis ici a Swartsjö depuis 2 jours le tems nest rien moins que favorable et par consequent les promenades interrompüe, Je suis surprise mon cher fils que vous vouillez prendre le Deuil pour la Reine Mathilde pour 6 semaine il me semble que les notification ne venant que de L'Angletaire ce seroit faire trop d'honneur au Danemarck ce nest a ce qui me paroît une politesse pour le Roi d'Angletaire qui puisse nous obliger a prendre ce Deuil puisque celle estoit moralement morte pour le monde vous ferai sur cella ce que vous voudrai mais je crois que cest ainsi lusage n'ayant rien d'interessant a vous mander je me contente de vous renouveler les assurance de la plus vive amitie avec laquelle je suis

Monsieur mon fils

Votre bonne et tendre Mere

Ulrique.

Swartsjö le 23e juin 1775.

² Afskriften benäget meddelad af friherre Alströmer.

Ett anträd.

Meddel. af —g—.

Friherrinnan Agnes Margareta von Helmstedt (-stadt), som tillhörde en bland de äldsta adelslägterna af Badens forna riksfria ridderskap, blef i sitt andra gifte hustru till Friherre Hans Wachtmeister, (f. 1609 $\frac{9}{9}$, Riksstallmästare och Riksråd; † 1652 $\frac{23}{7}$). Genom detta sitt gifte är hon stammoder icke blott till de olika Wachtmeisterska ätterna utan äfven till en mångfald andra svenska adelsätter. Då hennes anor helt visst mången gång af släktforskare sökts utan resultat, må här, efter ett å Kristineholm i Södermanland förvaradt, måladt anträd, denna de Wachtmeisterska ätternas stammoders 16 adliga anor meddelas:

Agnes Margareta von Helmstedt	Riksfriherre Helmstedt	Johan Filipp von Helmstedt	Riksfriherre	Riksfriherre Johan von Helmstedt	}	Riksfriherre Johan von Helmstedt ¹	
				Anna Sibylla von Helm- stadt		(Elisabeth von Ingelheim ² Riksfriherre Filip von Helmstedt ³ Margareta von (Neuberg?) ⁴	
	Riksfriherre Helmstedt	Agnes von Land- schaden	Riksfriherre Blechert von Landschaden	Riksfriherre	Riksfriherre Blechert von Landschaden	}	Riksfriherre Blechert von Landschaden ⁵
					Sibylla, Fuchsin von Bimbach		(Magdalena Nixin von Ho(h)eneck ⁶ Riksfriherre Endrich Fuchs von Bimbach ⁷ Kunigunda von Mamud ⁸
	Riksfriherre Helmstedt	Anna Margareta von und zu Liebenstein	Riksfriherre Burchard von und zu Liebenstein	Riksfriherre Al-	Riksfriherre Burchard von und zu Liebenstein	}	Riksfriherre Moritz von und zu Liebenstein ⁹
					Margareta von Hütten		(Barbara von Styburg ¹⁰ Riksfriherre Eberhard von Hütten ¹¹ Catharina von Zobel ¹²
	Riksfriherre Helmstedt	Margareta von Rosenberg	Riksfriherre Zeisleff Frie- derich von Liebenstein	Riksfriherre	Riksfriherre Zeisleff Frie- derich von Liebenstein	}	Riksfriherre Friederich von Rosenberg ¹³
					Anna von (Keher?)		(Anna von Hütten ¹⁴ Riksfriherre Berend von (Keher?) ¹⁵ Catharina von Rommel ¹⁶

¹ Förde i vapnet en gående svart örn med utslagna vingar i silfverfält; på hjelmen tvenne svarta och hvita vesselborn.

² Ätten von *Ingelheim*, som härstammade från Rhenbessen och Pfalz, förde i en svart sköld ett rött och hvitt schackrutadt kors samt på hjelmen en svart vinge med ett liknande kors.

³ Af samma slägt som ofvanstående *Johan von Helmstedt* och förande samma vapen.

⁴ En bäjersk ätt *von Neuberg*, förande en fyrdelad sköld, 1, 3 blått, 2, 4 hvitt samt på hjelmen tvenne vesselhorn i sköldens färger, finnes omtalad i Rietstaps »*Armorial général*»; då detta vapen öfverensstämmer på det noggrannaste med Filip von Helmstadts gemäls vapen på den ofvan citerade antafian, torde ej kunna betvivlas, att hennes namn verkliga varit som Neuberg och ej »von Neupber» som skriften å antafian synes angifva.

⁵ Den urgamla ätten *Landschaden*, som äfven varit bofast å slottet Steinach vid Heidelberg, förde i vapnet en svart harpa i gyllene fält samt på hjelmen ett krönt, saracenhufvud med långt hår och skägg. Ätten anses nu vara utdöd.

⁶ Enligt antafian förde hon i vapnet ett svart oxhufvud i hvitt fält och ett liknande hufvud på hjelmen. Samma vapen föres af en österrikisk slägt *Hoheneck*.

⁷ Denna ätt, som troligen är densamma som den grefliga österrikiska ätten *Fuchs von Bimbach*, härstammade från Franken, der den hade friherrlig värdighet och äfven skref sig till Dornheim. Stamvapnet är en röd, åt venster vänd upprättstående räf i guldfält; på hjelmen en sittande röd räf.

⁸ Enligt antafian var hennes vapen fyra hvita från öfre sköldkanten nedåt gående uddar i blått fält; samt på skölden tvenne vesselhorn delade blå och hvita.

⁹ Denna ätt är helt visst densamma, som sedermera bar namnet *Longo-Liebenstein auf Wellenburg und Langenstein*. Vapnet: två svarta bjelkar i hvitt fält; på hjelmen tvenne vesselhorn belagda med svarta och hvita bjelkar.

¹⁰ Någon ätt med detta namn har ej anträffats i vanligare tyska genealogiska arbeten. Vapnet är enligt antafian en delad sköld, i öfre hvita fältet ett hjertformadt, rätt uppstående, rödt blad, nedre fältet svart. På hjelmen en svart blomkruka (?) med öfre kanten af silfver.

¹¹ Den bekante reformationskämpen *Ulrik von Hütten* (1488—1523) tillhörde samma ätt, men var af en gren, som skref sig till Steckelburg vid Fulda. Den gren deremot, hvarom här är fråga, skrifver sig till Stoltzenberg samt för samma vapen, tvenne gyllene snedbjelkar i rödt fält, men olika hjälmprydnad, nemligen öfverkroppen af en rödklädd man i profil med röd toppmössa, gyllene fodrad med guld, nederkanten uppviken. Enligt vapenböckerna skall mössan vara försedd i toppen med svarta tuppfjedrar; detta finnes likväl ej iakttaget på antafian.

¹² Vapnet är ett rödt hästhufvud i silfverfält samt ett liknande hästhufvud på hjelmen. Detta vapen föres af en badisk ätt *Zobel von Giebelstadt*, men enligt Rietstap (anf. arb.) skall hästhufvudet i sistnämnda ätts vapen vara betsladt med svarta remtyg.

¹³ Denna ätt von Rosenberg synes härstammat från Bäjern. Vapnet utgöres af en delad sköld, i öfre fältet sex stolpar, hvarannan röd, hvarannan hvit, nedre fältet lika det öfre med färgerna i motsatt ordning. På hjelmen tvenne utåt vända svanhufvuden med böjda halsar, till höger rödt, till venster hvitt samt mellan dem en röd heraldisk ros.

¹⁴ Hon var helt visst af samma ätt som *Eberhard von Hütten*, se ofvan. Vapnet angifves i antafian lika med den ofvan nämndes.

¹⁵ Af antafian att döma skulle denne hetat *von der Keher* samt i den hvita och svarta, delade skölden fört ett tuppen, svart i det hvita fältet och hvitt i det svarta; på hjelmen tvenne hvita vingar, belagda med svarta, tistelliknande figurer samt mellan vingarne öfre delen af en hvitklädd, manlig figur i profil. Hos Rietstap upptages ingen slägt med detta namn, men väl en frankisk slägt *Keher*, *genannt Truchsess von Henneberg*, hvars vapen, enligt sistnämnda källa, mycket öfverensstämmer med det ofvanbeskrifna. Klufven sköld: öfre fältet hvitt, nedre svart; öfver beggä fälten ett tuppen, rödt i öfre och hvitt i nedre fältet; på hjelmen öfre delen af en svartklädd manlig figur i profil, näsan utdragen i form af en tuppnäbb; i armarnes ställe synas tvenne vingar, hvar och en af dem belagd med ett rödt tuppen, det högra omvänt. Mycket antagligt är, att här föreligger en felskrifning med afseende på namnet, äfvensom att en ofullständig vapenbeskrifning legat till grund för antafian. Sådana felaktigheter konstateras mycket ofta i dylika anträd, isynnerhet i de äldre leden af 1600-talets anheruppställningar.

¹⁶ Vapen enligt antafian: fyrdelad hvit och svart sköld, på hjelmen tvenne vesselhorn i sköldens färger. Namnet kan äfven läsas »*Rummel*»; flere ätter med namnet *Rommel l. Rummel* finnas hos Kneschche. Deras vapen äro dock i öfverensstämmelse med ofvan beskrifna.

Utdrag ur bref¹ från C. G. Gjørwell

till

Presidenten Friherre Axel Gabriel Leijonhufvud² och
kammarherren Friherre Knut Henrik Leijonhufvud.³

Den 18 augusti 1786 var »et för Landet och des Gröda mägta osundt Väder, Blåst och Regn hela dagen; så at en vacker Nittonde Augusti i år icke stod at förmoda, icke heller var den aldeles ren och klar, mindre varm, men dock ej oangenäm.» Den 19 på morgonen var det mulen himmel, men klarnade det opp mot middagen, och när kvällen kom kastade månen sitt milda sken öfver Stockholms horisont och »ökade än vidare Dagens Högtidlighet. Högtidlig var den ock i det afseendet at vår Nådige Gustaf begaf sig om förmiddagen ifrån sit kära Lofö til det sig ännu kärare Haga: en ort, hvar Hans Maj:t, enligt nedanstående Inskription grundat Sveriges väl, eller, som är detsamma, sin magt at göra Sverige rätt lyckligt».

Baron Armfelt hade vid det nya Hagas grundläggning anordnat en fest konungen ovetande; då H. M:t anlände till Haga ofvannämde dag jämte hofvet mottogs han af trumhvirflar, hvarvid »Cycloper, Herdar och Nymphher framkommo utur Skogen» och »under Dans och Sång firades Dagen, dubbelt säll, dels i anseende till Minnet af den för 14 år sedan i samma nejd anlagde Riksbyggnaden, och dels efter i år på samma Dag en ny Bygnad till hägn för Konsterna och Behagen» skulle grundläggas, hvilket skedde med stora ceremonier. Hofmarskalken baron Manderström

¹ Brefven förvaras inbundna på Hvilsta i Klosters socken i Södermanlands län samt äro skrifna under åren 1786 och 1787; det första är dateradt Stockholm den 27 oct. 1786.

² A. G. Leijonhufvud f. 1717 ²³/₉, † 1789 ²⁹/₆. Han började sin bana som e. o. kanslist i riksarkivet, men öfvergick sedan till den militära tjänstgöringen; öfverstelöjtnant i armén 1763 erhöi han afsked 1766 och utnämndes till hofmarskalk och öfverste kammarherre hos prinsessan Sofia Albertina; blef sedermera landtmarskalk (1771) samt president i Åbo hofrätt (1775—1780). Ledamot af Vitterhets och Musikaliska akademierna samt utgaf bl. a. »Tankeval i anledning af Sön- och Högtidsdagsevangelierna».

³ H. K. Leijonhufvud, f. 1730 ²⁸/₁₁, † 1816 ²⁹/₁₀. Den föregående broder. Sedan han tillhört olika regementen såsom styckjunkare, fänrik och löjtnant, blef han 1766 utnämnd till kammarherre hos prinsessan Sofia Albertina. Han har utgifvit Tronchins tal om partiandan.

hade författat inskriptionen på den plåt, som inlades i grundstenen och lydde inskriptionen som följer:

»In amoeno hoc loco,
Ubi ante annos XIV publicae Salutis
Fundamenta meditatus, et unde(r)
eodem hoc die ac mense Patriam
Vindicatum profectus erat
Gustavus III
propria nunc manu edificii hujus
Fundamentum posuit
die XIX Augusti MDCCLXXXVI.

Det nya Haga, som skulle komma att visa sig på en framspringande hög udde strax norr om det dåvarande Brahelund, och hvarifrån det icke allenast var en hänförande utsikt öfver Brunnsviken, utan man äfven kunde se slottet och flera kyrkor i Stockholm, skulle enligt ritningarna »blifva en Rotunda med Dôme öfver och på 4 sidorna i oval uppförda Rum, samt med Colonner bepyrdt». Det förmodades att konungen skulle kalla »denna sin nya Lustgård» för Albano, hvilken skulle få en vacker »Pendant» i det af riksrådet grefve Creutz' planlagda Tivoli vid Bergshamra.

Sedan grundläggningsceremonierna voro öfver, inbjöd den i storamiralsuniform klädde hertig Karl de öfriga kungliga personerna till att i präktigt utstyrda slupar företaga en färd på den förtjusande Brunnsviken. Under färden lät öfverståhållaren baron Karl Sparre från sitt Bellevue affyra det ena kanonskottet efter det andra, för att förhöja festens glans och göra den mera storlagen. Då sjöfärden ändats och öfriga festligheter voro slut begåfvo sig de kungliga personerna med svit utom konungen den vanliga vägen tillbaka till Drottningholm. Konungen däremot för första gången till Drottningholm den »Nya vägen», som hofstallmästaren Munck lät anlägga i det närmaste i rak linie från Kungsholmen öfver en bro till Traneberg. För vägens vidare framdragning hade sprängningar och rödjningar gjorts till närmaste »Båttället» vid Drottningholm. Ehuru denna vägbyggnad, anläggandet af engelska parken vid Drottningholm, uthuggningarna vid Karlberg, planteringarna omkring Haga, det nya slottet vid Brahelund och detta senares inköp kostade stora summor, så ansågs att dessa penningar voro väl använda, då de stannade i landet och kommo konstnärer, arbetare, byggnaderna, vägarna och parkerna till godo.

Däremot klagades kanske tämligen allmänt öfver konungens stora frikostighet med dyrbara presenters förärande till det danska hofvet och dess svit, hvilka kort förut hade gästtat lägret nere i Skåne. De båda prinsarne af Holstein Augustenburg fingo hvar sin dyrbara ring med konungens porträtt, och danska statsministern erhöll den s. k. ambasadörpresenten. Ej långt efter det danska besöket, besvarade konungen detta med en visit hos kronprinsen af Danmark på dennes slott Marienlyst, där hela danska hofvet var församladt, och där konungen intog middag, hvarefter han på eftermiddagen begaf sig till Helsingborg. Vid slutet af middagen serverades en mängd goda och läckra frukter, hvilka konungen lät sig väl smaka. Härunder inträffade det, att konungen af Danmark fick ett af sina vanliga anfall, så att han till allas bestörtning helt hastigt reste sig upp och gick från bordet, hvarvid alla måste lemna sina platser och följa med. Vid den kungliga taffeln, där konungens hofherrar blifvit placerade, hade de danska excellenserna och ministrarna nekat att taga plats då de ej ville sitta under de unga svenska hofherrarna. På tal om danska hofvet yttrar Gjörwell följande: »Hvad Kron Prinsen af Danmark beträffar; så är han mig af en Svensk officerare, som varit flera gånger i Danmark och noga gjort sig där i Hofvet bekant, beskrifven att vara en mycket reglerad och arbetsam Herre, men ej af något stort Snille, äfven som utseendet är icke behagligt. Han är högst ljus eller blond, både til hår, ögonbryn och hy, til vexten mager, lång och gänglig, til sinnet förbehållen, således icke lätt at känna, samt så stor Hushållare, at det går alt til en hos sådan Person oväntad sparsamhet; men det som alt ådrager sig mesta upmärksamheten är det, att en Herre i hans Stånd aldrig synes rätt glad eller njuter några mot hans år svarande nöjen, ja nästan aldrig ser man honom skratta, utan högst litet draga på munnen: hvadan man i sjelfva Danmark börjar frukta för honom när han en gång blifver konung, ehuru mycket han är det nu redan, sedan han förer ordet i Stats Conseilen och besatt densame med sina Herrar, då den förre afskedades 1784, och nu äfven nyligen placerat sin svåger, Arf Prinsen af Holstein Augustenburg där vid sin sida.»

Den 31 december 1786 skrifer Gjörwell att »omöjligen kan jag med godt samvete sluta detta år, utan at upvakta Begge mina Nådiga Herrar», som troligen ej skulle fälla för stränga omdömen om »en gamal Bibliographs små anteckningar». I anledning af Svenska akademiens högtidsdag fortsätter han: »Nya Svenska Parnassen har nu firat sin första Högtidsdag» och att därom fanns artiklar införda i Inrikes Tidningarne, »men hvad de icke förmåla är, til följe af mit underdåniga begrep, det förnämsta och som jag af flera kännare hörer bekräftas, at Åreminnet öfver Fältmarskalken Torstensson är af Hans Maj:ts egen Höga Hand författadt under Des senare vistande i Upsala. Ack! hvad vi alla längta at få läsa hvad en stor Konung skrifer om en stor Man».

»Om konungen ej författade hjältedikter», så är, fortsätter Gjörwell »jag dock nästan alldeles öfvertygad, at Hans Maj:t författar memoirer om sin både Tid och Regering: ty jag har hört af så många, alt ifrån Grefvar til Kammartjenare, att Hans Maj:t skrifer mycket och läser noga in det som således skrives och hvad, kan det annat vara, än les Memoires de Gustave III? Så gärna jag ock dessa läste, så är dock Gud mit vitne at jag aldrig vil läsa dem, dock under vilkor, at jag först blir 100 år gammal och at Gustaf ej lägger Spiran och Pennan ifrån sig, förr än minst 10 år derefter: ty mit Hjerta har ingen Frid, så snart jag tänker på, at en sådan Konung kunde oss i förtid ifrånryckas, och under en sådan förtid hvad blefve då af Sverige? Dock jag hoppas at Gud hörer våra Böner, och uppfyller så denna, som följande önskan af Grefve Gyllenborg för vår Kron Prins, tolkad uti denna handskrifna Tillägning til Tåget öfver Bält», hvilken tillägnan slutade med stroferna:

»Du blir oss dubbelt kär, Du skal för båda svara;
Och med en Gustafs Namn och danad af Hans Sjal
Fullkomna Hjältars Verk och stadga Sveriges Väll!»

Till denna önskan fogade Gjörwell, som han själf skrifer, sitt »okonstlade prosaiska» amen!

Vid relaterandet af en del utländska notiser meddelar Gjörwell att en tysk grefve von Dyhrn i sin skrift »Bemerkungen über die Politik des achtzehnten Jahrhunderts» bland annat förklarar orsaken till Sveriges olyckor under konung Karl XII vara denne konungs känslöshet för det vackra könet, »ty säger han, om antingen Aurora Königsmark icke varit til, eller om Karl XII:s Moder tillåtit denne sin Sons kärlek för samma Grefvinna, så hade

Sverige ännu varit et mäktigt Rike». Detta den tyske grefvens påstående säger sig Gjörwell ej begripa, ty »hade Grefvinnan Aurora Königsmark icke varit til, så hade Comte de Saxe icke kommit til, eller ock hade konung August skänkt verlden denne äfventyrare och Hjelte à l'aide d'une autre Beauté, och hvarvid Sverige förmodligen ingenting hvarken vunnit eller tappat. At Konung Carl, såsom Prins, varit kär i den sköna Fröken Aurora Königsmark, har jag icke hört omtalas. Har det så varit så har det varit en ganska oskyldig kärlek som den dygdiga Drottning Ulrica Eleonora altför väl hade kunnat tillåta emellan 2:ne Barn; ty när hon dog 1693, var Kon. Carl XII nyss 11 år gamal. När han sedan blef Konung 1697, var han en yr Herre på alt sätt, och man får ej svärja honom fri den tiden ifrån alt Galanteri; men med den nyssnämnda Grefvinnan kunde ingen aimable Conversation då äga rum; ty Fröken Auroras sköna morgon var då redan fläckad af de kända molnen, och Grefven af Saxen född 1696. Ifrån den tiden tälte han henne icke heller mera. Men det vil jag medgifva at om Kon. Carl XII fåt mera smak för verkliga Nöjen hema i sit Land än för halsbrytande Kämpadater på Gränsen af Asien, så hade väl Riket härdat vida bättre ut med de förre Campagnerna än med de senare».

Till slut skrifver Gjörwell: »jag har blifvit egare af en interfolierad Almanacka för år 1770, som tilhört Sal. Fältmarskalken Gr. Ehrensvärd och uti hvilken han gjort åtskilliga anteckningar; ibland annat har han i densamma infört utkastet til en Grafskrift öfver sig, så lydande:»

»Här hvilar

Aug. Ehrensvärd

*Som föddes år 1710 under Sveriges nöd
Och som dog år 17 under Sveriges yra.*

Hans vänner hafva varit

*Gabr. von Seth, Axel Fersen, Christof. Joh. Rappe,
Sam. Klingensstierna, And. Celsius, Märten Strömer och
Joh. Haartman.*

*Hans gjärningar ligga tyste uti Sveaborg och vänta
Efterverldens Dom.*

*Hans Hustru har varit Cathar. Elis. Adlerheim
och*

Hans Son Carl August.....

Han tackar nu Gud för det han uplyst får lefva i Evigheten».

»Mycket märkliga ord til slut» fortsätter Gjørwell och säger att Ehrenswärd »hade lefvat länge såsom en deciderad, manifesterad och såsom han själf trodde, raisonnerad Fritänkare, men både lefde de sista åren och dog vid full Sinnestyрка, såsom en Christen»

Från Lilla Bellevue * vid Stockholm skrifver Gjørwell den 13 april 1787 och tackar för bref. »Men förlåt, at jag svarar mycket försent; men ganska få veta, hvad Gubben Gjørwell har för tung Båt at ro uti, med honom får fördenskull något, nej mycket öfverses.» Sedan fortsätter han och meddelar nyheter: »den största af alla är den, att vår Prinsessa, efter 20 års väntan på sin gamla Mosters, Prinsessan Amalias Dödsfall, nu äntligen avancerat ifrån Coadjutorska eller Coadjutorinna, fy! hvad säger jag? uti Svenska Hof-Calendern heter det Coadjutrice, till Abbedissa, *und zwar zu einer gefürsteten Aebtissin in Quedlingburg*, således kommer Hennes Kongl. Höghet at nu snart anträda sin andra utländska Resa för att låta högtidligen eller canonicie inthronisera och investera sig uti detta det Heliga Romerska Rikets Protestantiska Stift, hvaruppå hon får den äran at sitta per Fullmäktig på Riksdagen i Regensburg, men också derjemte hafva den *creve coeur* at erkänna sig för Vasal under Kurfursten af Brandenburg, såsom varande Stiftets Patron eller så kallad Erbvogt. Men emot denna Compliment, som hon nödsakas göra sin Höge Cousin, drager hon också hit öfver sedan årligen 20,000 Rdlr, som fogade til den lilla Bagatellen af minst 25,000 Plåtar uti så kallade Handpenningar, hvilka hon eger af Kronan Sverige, ofelbart blifva tillräcklige at än vidare underhålla den Kongl. Abbedissans ärbara Hof.» Decanissa i Quedlinburg »är åter Prinsessan Augusta Dorothea af Brunswik-Wolfenbüttel den samma, som strax efter vår Revolution var på vägen att träda ut i verlden och gifta sig med Prins Fredric, men hvilket icke kom til verkställighet förmedelst vissa utländska Considerationer, oss sannerligen till ingen froma, ty ofelbart häde Hertigen af Östergötland lefvat ganska Borgerligen med sin Gemål och Kongligen försedt Riket med vederbörlige Arfvingar.»

»Förljudes såsom skulle Öfverste Kammarjunkaren Baron Armfelt ärna med första resa til Finland, för att där taga sit förvärf-

* Beboddes af Gjørwell.

vade Åminne i besittning. Under hans frånvaro, som lärar mycket saknas af Stats Secreteraren Schröderheim, förmodas at Toll, Munck och Ruuth icke lära därvid förlora något inom Hofvet, utan med full Force förestå sina Departementen och försäkras det at vår nye Stats Sekreterare Franc har eller får invisning, eller kanske bättre sagt Survivance på den lilla Sporteln, efter hvilken Stats Contoiret en eller annan gång myst på munnen, jag menar General Post-Directionen; ja man gissar vidare at han torde aldeles adjungeras den fattige Stats Sekreteraren Benzelstierna på des ålderdom såsom Coadjuteur. Om så sker, ligger också uti denna Nåden stor Rätvisa; ty ingen Civil-Ämbetsman har så mycket arbetat för och under Konungens egna ögon, som förstnämnde Stats Sekreterare. Nu är Hr von Asp¹ ifrån Paris kommen uti hans Ställe till Öfver-Chefskapet vid Rikets Hemligaste Bureau, hvilken således hädanefter lärer få den Nåden at beresa Europa med Hans Maj:t; eljest står också Hr von Moltzer² uti stort både Förtroende och Tycke hos Konungen, nyttjas dock merändels vid de inrikes Tourerna. Baron d'Albedyhl, Minister i Danmark, dock hema på Permission, repeterar nu sin Latin i Upsala. Han är en ganska vitter Herre, sjelfva Godheten, ja Ädelmodet, och blir en ofelbar Gynnare af de Lärda.»

»Baron Fredric Sparre,³ har nu åter fåt en ny Dauphin, Gud låte den då lefva, ja länge lefva! Det är den gode Herren just et Önskebarn. Baron Silfverhielm,⁴ Magnetiseraren, opererar nu un peu plus lentement autour de son Bacquet, än vid Harmoniska Societetens första öppnande.» Baron Silfverhielm⁵ Theologen åter, raskar i Upsala ifrån sig sitt Pensum för att i tid komma til Experience af den så efterlängtrade *Cura Pastoralis*. En Baron⁶ Mörner, också officerare och, om jag minnes rätt, Lieutenant vid Sö-

¹ Per Olof von Asp (enl. Svenska Adelsns Ättartaflor af G. Anrep), f. 1745 i Stockholm; presidentsekreterare i ministeriella departementet 1786; † 1808 ²⁹/₂ i Stockholm.

² Sebastian Andreas von Moltzer (enl. Svenska Adelsns Ättartaflor af G. Anrep) f. 1757 ²⁵/₈ i Pomern; förste sekreterare i presidentexpeditionen; † 1826 ²⁸/₇ på Ebbetorp vid Kalmar.

³ Förmodligen friherre Fredrik Sparre (enl. Sv. Ad. Ättart. af G. Anrep) f. 1731 ²/₂; riksråd 1781, † 1803 ³⁰/₁ på Åkerö.

⁴ Öfversten friherre Karl Göran Silfverhielm (enl. Sv. Ad. Ättart. af G. Anrep) f. 1759 ²⁸/₈; † 1808 ²⁸/₁₁ i Uleåborg.

⁵ Förmodligen andre sekreteraren i kabinettet för utrikes brevexlingen friherre Göran Ulrik Silfverhielm (enl. Sv. Ad. Ättart. af G. Anrep) f. 1762 ²⁴/₁₁; † 1819 ²⁰/₉ på Bredsjö i Upland.

⁶ Friherre Ludvig Mörner, (enl. Sv. Ad. Ättart. af G. Anrep) f. 1764 ⁶/₁₂ på Rödjenäs; fänrik vid Södermanlands reg:te 1787; biskop i Vexjö 1800; † 1823 ²⁹/₁₀ i Stockholm.

dermanländingarne, lade redan förlidet år i Upsala bort Värjan, för at gå med Boken i hand fram til en Biskopsstol, utom flere Högvälborne Aspiranter, som omnämnas. Grefve Schwerin² är Präst: han tager saken serieusement, och studerer för at bli en lärd Biskop, ja, hvad ändå mer är, en verkelig biskop. Til den ändan reste han ifrån Fästmö, Ordens-Stift och Biktstol, til Göttingen, ernandes icke komma dädan, förrän han befinner sig väl utrustad emot alla våra Hofjunkares och Kättares anlopp.»

»Bibliothekarierne hafva nu på någon tid just råkat slå Stallbrödra-lag med Theater-Parnassen. Herr Clewberg² är Sous-Directeur vid sjelfva stora Administrationen, medan Hr Leopoldt skrifver Prologuer, Operor och Dramer; men icke nog härmed, Hr Ristell³ kommer nu ock at dirigera en helt ny Upsättning af Svenske Skådespelare hvilka skola på Bollhuset upföra Tragedier och Comedier af det Slaget som äro värdige sådane åskådare hvilka frequentera Hofvet och den Svenska Akademien, medan Hr Stenborg⁴ icke desto mindre fortfarer at förlusta den ädlare delen af Populacen med sina Comiska Sångspel och snygga Farcer. Men tyvärr! hela denna Legion af industriousa Snillen kan dock ej ersätta den stora förlusten af Hr de Monvel⁵ som aldrig mer vil återkomma til det kalla Norden, äfvensom Mad. Hus⁶ nu också endera dagen är resfärdig till Ryssland.»

Gjörwell slutar brevet med följande: »Vil icke bedröfva med flere Nyheter,» utan slutar med att bedja »om alt Godt för Konungen och Riket för Lindö⁷ och Bellevue!»

Karl K:son Leijonhufvud.

¹ Kyrkoherden i Sala, grefve *Fredrik Bogislaus von Schwerin* (enl. Sv. Ad. Ättart. af G. Anrep) f. 1764 ^{9/10} i Stralsund; † 1834 ^{9/4} i Stockholm.

² *Abraham Niklas Clewberg* adlad *Edelcrantz*.

³ *Adolf Fredrik Ristell*; dramatisk översättare, konungens enskilde bibliotekarie.

⁴ *Karl Stenborg*, operasångare, hofsekreterare; f. 1752, † 1813.

⁵ *Jacques Marie Boutet de Monvel*, fransk skådespelare och teaterförfattare, f. 1745, † 1812.

⁶ *Sophie Hus*, fransk skådespelerska, anställd i Sverige 1784—87.

⁷ Ägdes af presidenten friherre Axel Gabriel Leijonhufvud.

Carl Pontus Lilljehorn.

En »kungamördare».

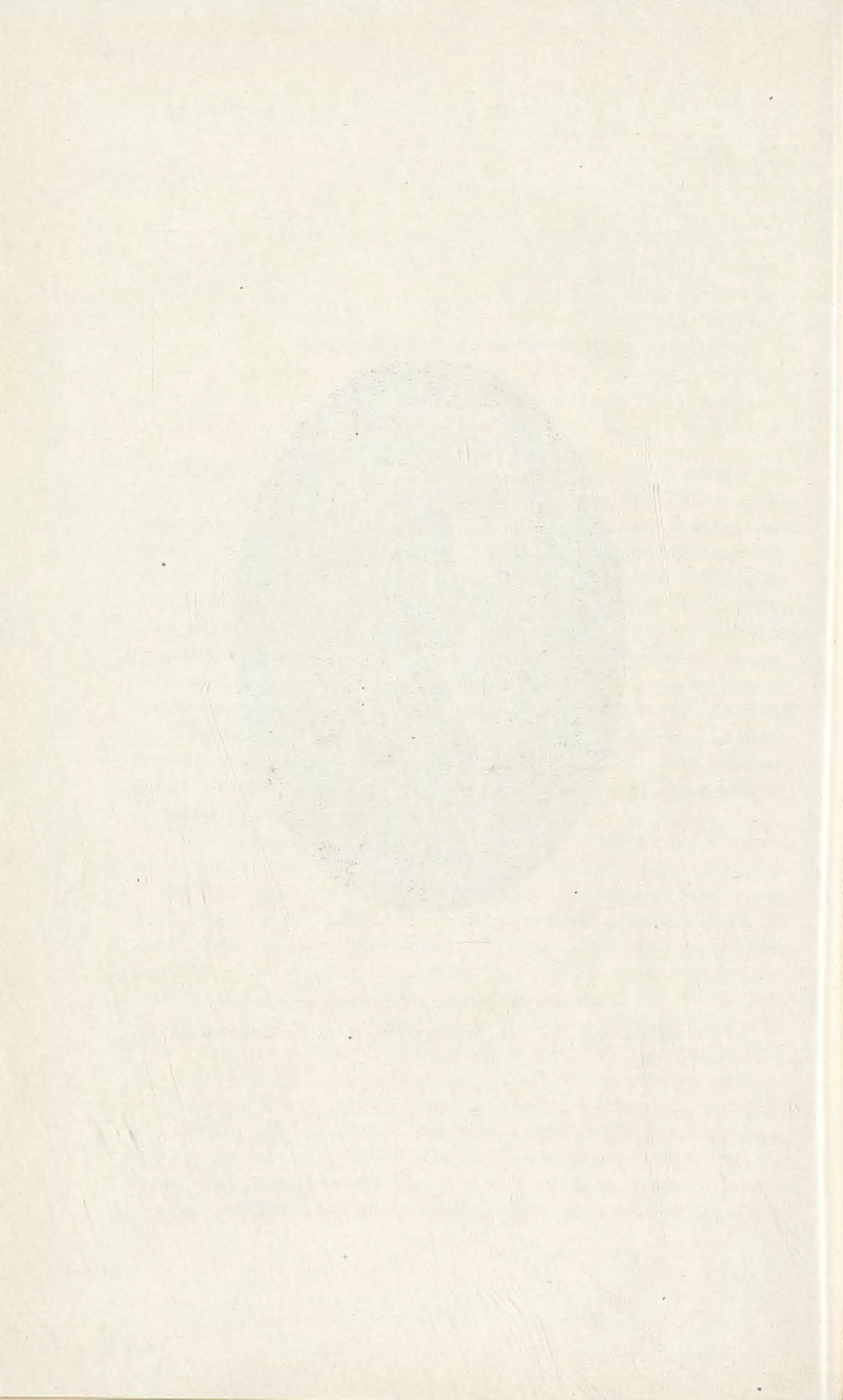
Genom välvilligt tillmötesgående hafva vi blifvit satta i tillfälle att här meddela det hittills okända porträttet af en af de mest bemärkte deltagarne i sammansvärjningen mot konung Gustaf III, en af dessa egendomlige »kungamördare», till hälften aristokrater till hälften jakobiner, lågande samtidigt af en entusiastisk kärlek till friheten och af en våldsam förbittring mot den konung, som vågat kränka och förfördela Sveriges adel. Till största delen begåfvade och verkligt bildade män, varmt hängifne sitt fosterland och dess fria samhällsskick, uppfylde af mod och verksamhetslust förete de onekligen, i trots af det ohyggliga dåd, hvartil de af sin partifanatism förleddes, att i mer eller mindre mån låna sin medverkan, många sympatiska drag, ej minst den, hvars bild här återgifves. En kort skildring af hans lefnadsöden skall kanske därför ej sakna intresse.

Carl Pontus Lilljehorn var född 1758. Fadern, död före sonens födelse, var kaptен vid artilleriet. Modern hette Clara Lothigia och hade varit Gustaf III:s amma. Konungen, som synes hafva hyst tillgifvenhet för henne, omfattade äfven hennes tre söner med mycken bevågenhet. Pontus, som var den yngste, kom tidigt som page till hofvet, der han erhöll sin uppfostran. Vid 15 år anställdes han som fänrik vid lifgardet, vid 18 blef han löjtnant och vid 23 kaptен. Tio år senare hade han stigit till major och var tillika öfverstelöjtnant i armén. Hos konungen stod han alltjemt i nåd och uppbar en icke obetydlig pension ur hans handkassa. Tillika erkänd som en ovanligt framstående och tapper officer och åtnjutande det största personliga anseende ända derhän, att han af föräldrar allmänt framhölls som ett mönster för deras unga söner, kunde han med skäl vänta en lysande framtid på den militära tjenstemannabanan. Men hans ärelystnad var af

CARL PONTUS LILLJEHORN.

(EFTER MINIATYR TILLH. FRÖKEN EVA M. A. CH. LILLJEHORN.)

annat slag. Literärt intresserad hade han egnat en stor del af sin från tjensten lediga tid åt läsning och derunder insupit de frihetsidéer, hvilka då så allmänt omfattades af alla känsliga sinnen och hvilka snart skulle framkalla så fruktansvärda hvälfningar i Europa. Då de första förebuden till den storm, som skulle bort-sopa århundradens verk, visade sig i Frankrike, omfattades de af Lilljehorn med det största intresse. Särskildt blef Lafayette hans hjälte, och han begynte drömma om att i Sverige spela en Lafayettes rol, detta så mycket hellre som de senare årens tilldragelser i hans fädernesland af honom skarpt ogillades. Särskildt hade Gustaf III:s våldsamma tillvägagående mot adeln vid 1789 års riksdag, dervid Lilljehorns egen farbror låtit bruka sig som konungens redskap, uppväckt hans lifliga förtrytelse. Det blef derfor ej svårt för den gamle ränksmidaren general Pechlin, hvilken med allt skäl kan betecknas som hufvudmannen för det sannolikt ej ringa antal missnöjde, som arbetade på att åstadkomma en statshvälfning i frisinnad riktning, att fånga Lilljehorn i sina nät. På grund af hans ställning och hans inflytande vid lifgardet trodde man sig genom honom kunna försäkra sig om detta regementes understöd vid en blifvande kupp. Han blef också snart en af de främste i konspirationen och betraktades som företagets egentlige militäre ledare. Jämsides med denna sammansvärjning, som ursprungligen endast afsåg en ändring af författningen, hade emellertid äfven en annan uppstått direkt riktad mot konungens lif. De båda konspirationerna trädde dock efter hand, om ock endast genom några få af deltagarne i desamma, i förbindelse med hvarandra. Den ena skulle utföra dådet, den andra derefter så mycket lättare verkställa den planlagda statshvälfningen. Till Lilljehorns heder måste det dock nämnas, att han först bäfvat tillbaka för mordgerningen och protesterat mot densamma. Till slut synes han dock hafva förmåtts att gå in derpå. Vål hade Gustaf III öfverhopat honom med välgerningar, men hade icke en Brutus offrat sina egna söner, då det gälde fäderneslandet? Lilljehorn skulle alltså låta det politiskt nödvändiga brottet hafva sin gång och derefter i spetsen för gardet betrygga genomförandet af den nya ordningen. Mordets utförande, flera gånger uppskjutet, utsattes slutligen att ega rum på operamaskeraden fredagen den 16 mars 1792. Nu var sålunda den efterlängtade stund kommen, då Lilljehorn skulle blifva nationens hjälte och återställa dess af konungen våldförda frihet. Men i samma mån det afgörande ögonblicket nalkades, började samvetets röst göra sig hörd hos den af

äregrighet och frihetsentusiasm berusade mannen. Slutligen kunde han ej längre motstå dess manande stämma. Han måste, kosta hvad det ville, söka förhindra, att hans kunglige välgörare föll för mördarens kula. Redan aftonen före den för attentatet bestämda dagen satte han sig ned att skriva ett till konungen stäldt anonymt bref, hvori han, uppgifvande sig vara en riksdagledamot af oppositionen, som genom en tillfällighet fått kunskap om de anslag, som förehades mot konungens lif, besvor denne vid allt hvad heligt var att inställa aftonens maskeradbal, der, om han infunne sig, döden med säkerhet skulle möta honom. Morgonen den 16 mars synes han fortfarande hafva befunnit sig i samma ångerfulla stämning, ty då avslutade han sagda skrifvelse. Han dröjde likväl med att afsända densamma och infann sig sedan på den bekanta middagen hos Pechlin, den s. k. kärleksmåltiden, som bevistades af flere af de främste sammansvurne. Efter middagen deltog han till och med i den slutliga öfverläggningen emellan Pechlin och Jakob v. Engeström om de åtgärder, som skulle vidtagas, sedan konungen mördats. Sjelf säger han sedan i sin bekännelse inför rätten, att han aflägsnat sig från denna sammankomst »med sorg, grämselse och förtviflan i hjertat i det fulla uppsåt att komma hela den djefvulska planen att manquera medelst brefvet till konungen». Häremot strider dock en uppgift af en af de medsammansvurne, C. F. Ehrensvärd, hvilken lemnade Pechlinska huset i hans sällskap. Enligt densamma skulle Lilljehorn vid sagda tillfälle med största hänförelse hafva uttalat sig om den nu förestående revolutionen och med harm tillbakavisat alla tvifvelsmål på, att det denna gång verkligen skulle blifva allvar af. Han hade härjemte tagit löfte af sin unge vän, att denne skulle infinna sig på maskeradens och så snart det märkliga inträffat derom gifva honom underrättelse.

Huru nu förklara dessa mot hvarandra så stridiga framställningar? Helt visst befann sig Lilljehorn i ett tillstånd af feberaktig spänning, af den mest våldsamma sinnesoro. Samvetsbetänkligheter och farhågor å ena sidan, frihetskärlek och äregrighet å den andra kämpade en rasande kamp om herraväldet i hans själ, som svag och obeslutsam vacklade fram och åter. På morgonen hade han skrivit sitt bref färdigt men sedan ej kunnat förmå sig att framlemnna detsamma. Vid sammanträffandet hos Pechlin med de öfrige sammansvurne, hvilka med vörndnad och förtröstan sågo upp till honom, vaknade sannolikt åter hans storhetstankar och togo sig uttryck i eldig hänförelse inför den ung-

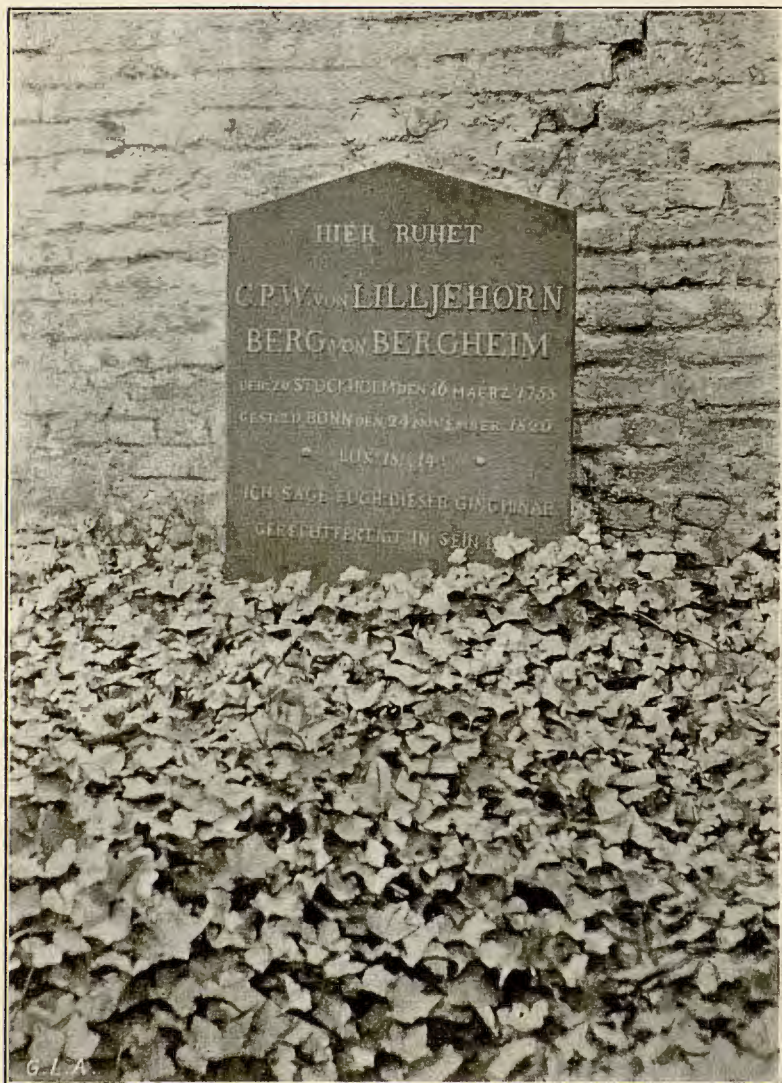
domlige beundraren Ehrensvärd. Sedan i ensamhetens stunder gjorde sig dock på nytt samvetets röst med omotståndlig kraft gällande. Hårtill kom, att hvad han vid den sista öfverläggningen hos Pechlin fått erfara om den för statshvälfningen utarbetade planen ej heller ingifvit honom synnerligt förtroende för företagets framgång. Förmodligen var det nu »sorg, grämelse och förtviflan» hos honom framkallade beslutet att framlemna sitt angivelsebref. Då maskeradtimmen närmade sig, begaf han sig ut. Han vandrade längre af och an framför operahuset, der konungen vid denna tid som vanligt på maskeraddagarne superade, till dess han bland folkhopen fick syn på en ung man med, som han tyckte, synnerligen »ärlig och enfaldig» uppsyn. Åt honom lernade han derefter sitt bref med begäran att denna ville fortskaffa det vidare till konungens kammartjenare. Han säger sig derefter hafva återvänt hem och omedelbart gått till hvila, hvilken uppgift äfven vid domstolsförhöret blifvit bestyrkt af hans betjent. Men ej nog härmed. Han synes icke heller hafva vidtagit några anstalter för att bereda tillträde till sin person för den eller dem, hvilka under nattens lopp kunde vilja bringa honom budskap från operahuset, till följd hvaraf också de, som i denna afsikt sedan sökte honom, blefvo afvisade. Oss synes detta hans beteende sjelfva revolutionsnatten mer än något annat ådagalägga, att han vid afsändandet af sitt bref verkligen varit gripen af uppriktig ånger och med detta steg fullt och fast öfvergifvit alla de högtflygande planer och revolutionära drömmar, hvilka så länge beherskat honom. Hur skulle han icke eljest med otålighet hafva afvaktat underrättelsen, att handlingens ögonblick vore inne, det ögonblick, då den svenske Lafayette i spetsen för trupperna skulle betrygga det nya statsskickets införande. Långt härifrån ser det nu ut, som om han i sin djupt förkrossade sinnesstämning rent af fruktat att få erfara den under andra omständigheter säkert otåligt efterlängtade nyheten, fruktat att få höra, att trots varningsbrevet mordet likväl egt rum. Allt mod, all handlingskraft hade tydligen öfvergifvit honom. Han kände sig ej längre kallad att utföra den stora rol ärelystnadens demon en gång förespeglat honom.

Så synas oss Lilljehorns bekännelser, Ehrensvärds berättelse och vittnenas intyg i viss mån kunna sammanjämkas, och man får härigenom den förklaring af Lilljehorns handlingssätt, som bäst öfverensstämmer med hela hans uppträdande under rättegången och den sinnesförfattning han derunder ådagalade. Den åsikt har dock äfven blifvit framställd, att Lilljehorn vid varningsbrefvets

afsändande endast handlat af försiktighet, för att i händelse af företagens misslyckande kunna undgå ansvar, en uppfattning, till stöd hvarför nog åtskilligt kan anföras. Den har dock det emot sig, att den helt och hållet står i strid med Lilljehorns bekännelser inför domstolen, hvilka onekligen göra ett visst intryck af sanningsenlighet, af en djupt förkrossad syndares uppriktiga bikt. Den gifver oss ej heller någon tillfyllestgörande förklaring på Lilljehorns uppförande natten mellan den 16 och 17 mars.

Ännu mindre antaglig förefaller den tolkning, A. Ribbing gjort af Lilljehorns tillvägagående, en tolkning, alltför mycket färglagd af den ovilja, den sistnämndes beteende inför rätten hos hans forne meningsfränder uppväckt. Enligt densamma skulle Lilljehorn hafva tvekat huruvida »det skulle vara fördelaktigast att vid konungens död få ställningen af en præfectus prætorii eller att försäkra sig om konungens gunst genom att röja hemligheten», och slutligen bestämt sig för det senare alternativet. Hade Lilljehorn varit den skurk, Ribbing synes antaga, hade han helt visst ej begagnat sig af anonymitetens slöja utan öppet angifvit hela komplotten, hvarigenom han ju så mycket säkrare borde vinna sitt föregifna mål. Skulle emellertid Lilljehorn verkligen hyst en dylik tanke, så har väl sällan en större missräkning träffat en dödlig. Långt ifrån att bereda sin författare den ära och de förmåner konungaynnest plägar medföra blef brevet anledningen till hans häktande, och han blef sedan behandlad med samma stränghet som de män, hvilka jemte Anckarström uttänkt och planlagt sjelfva mordgerningen.

Den svaghet och det vankelmod, Lilljehorn röjt den 16 mars, följde honom sedan under hela processen. Först sökte han göra troligt, att äfven han sjelf genom en anonym skrivelse fått kunskap om komplotten, hvarom han för öfrigt intet visste. Denna bekännelse vidhöll han i 10 dagar. Ifrigt ansatt af den sluge polis-mästaren Liljensparre, medgaf han nu, att han plägat umgänge med Pechlin och Ribbing samt att han af den sistnämnde fått höra talas om mordplanen. De följande dagarne skref han den ena nya bekännelsen efter den andra, erkände under jämmerfull klagan och patetiska utgjutelser efter hand, som det synes, allt hvad han visste, komprometterade dervid ytterligare flere af de redan tilltalade och angaf åtskilliga personer, som hittills lyckats undgå att inblandas i processen. Det är förklarligt, att detta hans omanliga, hållningslösa uppförande skulle på en gång uppreta hans forne vänner och väcka hans fienders missaktning. Också synes

CARL PONTUS LILLJEHORNS GRAFSTEN
Å KYRKOGRÅDEN I BONN.
(EFTER FOTOGRAFI TILLH. SV. RIDDARHUSET.)

knappast någon af de anklagade hafva ådragit sig en så hög grad af förakt som Lilljehorn. Liksom Horn, Ribbing och Ehrensvärd dömdes han till döden, hvilket straff dock, sedan Reuterholm tagit makten i sina händer, förvandlades till ständigt landsflykt.

Efter att i 5 månader hafva sutit fängslad fördes nu Lilljehorn jemte sina olyckskamrater i augusti 1792 öfver till Tyskland, der de genast åtskildes. Enligt en uppgift af Barfod skall Lilljehorn nu hafva tagit anställning som skolmästare i Herrnhut. Redan under sin fängelsetid hade han visat sig mycket mottaglig för religiös inverkan. Det påstås, att fångpredikanten haft stor del i uppriktigheten af hans bekännelser, i hvilkas ordalag äfven ett starkt drag af syndaånger och ruelse framträder. Förmodligen var det då under det fortsatta inflytandet af denna religiösa stämning, som Lilljehorn trädde i brödräfsamlingens tjänst. Enligt samma källa skall han emellertid år 1800 sökt begifva sig till Irland för att sluta sig till ett derstädes pågående uppror men på vägen blifvit tagen af engelsmännen och insatt som fånge i Towern. Med visshet vet man blott, att han 1810 varit bosatt i Neu-Wied vid Rhen under namnet Bergheim. Då marskalk Bernadotte blifvit vald till svensk tronföljare, synes Lilljehorn hafva fattat hopp att genom hans bemedling kunna återvinna sina förlorade rättigheter. Han infann sig sålunda i Hamburg vid den nye kronprinsens genomresa och öfverlemnade till honom en böneskrift, hvori han i de mest smickrande ordalag upphöjde Carl Johans förtjenster, på samma gång han häftigt anföll Gustaf III:s minne, tydligen i afsigt att framställa sitt eget handlingssätt i bättre dager. Han anhöll härjemte bevekligt att få återse sitt »ända till dyrkan älskade» fädernesland, der jemväl viktiga ekonomiska angelägenheter påkallade hans närvaro. Sedan denna ansökan afvisats af Carl Johan, förde Lilljehorn hafva återvänt till Neu-Wied. Omsider synes lyckan åter hafva lett mot honom. Han ingick, enligt oss af en härstädes bosatt medlem af ätten lemnad uppgift, ett förmöget gifte med en fröken von Linden och fick sålunda under de sista åren af sitt lif njuta en bekymmerfri tillvaro. Han afled sedermera i Bonn den 24 november 1820, såsom framgår af inskriften på den å hans graf derstädes resta minnesvård, hvaraf en afbildning, förvarad å svenska riddarhuset, här återgifves. Enligt samma inskrift synes han under sina sista lefnadsår hafva kallat sig Berg von Bergheim.

Carl Pontus Lilljehorn var en af dessa visst icke sällsynta människor, hvilka under lugna förhållanden och medgångens da-

gar kunna framstå som hjeltar och efterföljansvärda mönster, men hvilka, så snart deras förmåga eller deras karakter i ett kritiskt ögonblick på allvar sättes på prof, visa idel svaghet och hållningslöshet. Från att hafva varit föremål för den största aktning ja beundran sjönk han också på en gång i ett djup af afsky och förakt som kanske ingen af hans medsammansvurne. Vål hårdt synes han dock hafva blifvit bedömd. Alltför karakterssvag att med afvisande af alla passionernas lockelser oryggligt vandra på pliktens och hederns väg lät han visserligen af sin frihetsentusiasm och sin äregirighet förleda sig att deltaga i stämplingar mot sin laglige konung, ja att om också motvilligt gifva sitt samtycke till hans mördande. Men tillika alltför vekhjertad att beslutsamt beträda brottets bana bäfvade han i afgörandets ögonblick tillbaka och sökte sedan försona sin skuld genom att blotta allt hvad han kände om den ohyggliga gerning, hvari han varit invecklad. Helt naturligt kom han härigenom att föranleda äfven andras olycka. Men några oskyldiga torde dock icke genom hans bekännelser hafva drabbats af lagens arm. Det, som väl också i efterverldens ögon hufvudsakligen fläckt hans minne, är den svarta otacksamhet, han ådagalagt gentemot sin kunglige välgörare. Men, såsom ofvan antydts, svärmeriet för friheten och för antikens hjeltar hade förvillat hans omdöme, fördunklat hans rättsuppfattning och han satte en ära uti att på fosterlandets och frihetens altare offra alla känslor af enskild kärlek och tacksamhet. Först när han såg det hemska mordet, från att vara en omtalad möjlighet, hotfullt närma sig verklighetens gräns, vaknade han ur sin yra och beslöt efter en, som det tyckes, svår inre kamp att söka förhindra dådets fullbordande. Att han gjorde ett om också overksam försök härtill bör räknas honom till förtjenst och skiljer honom fördelaktigt från de öfrige deltagarne i sammansvärjningen.

N. v. D.

Ur den grefliga Bondeska porträttsamlingen på Vibyholm m. fl. den Bondeska ätten tillhöriga egendommar.

Ledamoten af Riksdagens Första kammare grefve C. J. Trolle-Bonde, den ifrige forskaren och samvetsgranne utgifvaren af de intressanta publikationerna om medlemmar af Bondeätten samt om dess gods, har till redaktionens förfogande ställt en del fotografier och clichéer efter porträtt i den sannolikt rikaste enskilda porträttsamlingen i Sverige, nämligen Vibyholmssamlingen. Många bilder från dessa samlingar hafva redan influtit i ofvannämnda af grefve Trolle-Bonde utgifna biografiska arbeten och komma därför ej att här intagas, men göres nu början med en samling bilder, hvilka trots många försök hittills ej kunnat identifieras.

Måhända skulle inom denna tidskrifts numera vidsträckt läsekrets finnas någon, som kunde sätta namn på en eller annan af dessa bilder, gifva någon upplysning eller uttala ett omdöme. Sådana meddelanden mottagas med tacksamhet af tidskriftens redaktion.

De bilder, som nu meddelas, hafva i »*Porträttsamlingen vid Vibyholm beskrifven af Carl Bonde*. Stockholm. Ivar Hæggströms Boktryckeri 1876», upptagits under följande nummer: 226, 229, 232, 246, 247 och 251.

Beskrifningarna till de olika bilderna äro hemtade ur förenämnda af grefve Bonde utgifna förteckning:

1. (246) Fruntimmersporträtt. Bröststycke i hvit sidenklädnings och blå mantel; pudradt hår. Vacker målning och på dukens fransida teckn. J. H. Scheffel pinx. 1727. Höjd 2,6. Br. 2,1.

2. (251) Bröststycke i pastell. Föreställer ett äldre förnämt fruntimmer med litet magert ansigte och framstående näsa, samt skarpa bruna ögon; iklädd kort ljusblå sammetsmantilj med hermeliner; spetsärmar; händerna instuckna i en liten brun muff. Målad af Lundberg. I första upplagan af denna förteckning upptagen som Grefvinnan Tessin, f. Sparre, emedan porträttet utgör pendant till hans (nr 207), om hvars identitet intet tvifvel råder samt emedan det vid köp uppgafs så. Höjd 2,2. Br. 1,7.

3. (226) Ung prins (?). Hel figur stående; i blå guldbroderad rock; harnesk och kyllerskört; höga svarta stöflar med stålsporrar; pudradt hår. Han håller högra handen i sidan; den venstra hvilar på en hjälm med hvita plymer, som tillika med en kommandostaf ligger på ett bord. Vacker målning; möjligen af Täraval. Höjd 5. Br. 4.

4. (229) Mansporträtt från början af 1700-talet (?), Bröststycke ovalt. Klädd i ljusgul rock med gröna broderier; hvit mantel med ljusblå uppslag; långhalsduk af spetsar; lockig ljus pudsad peruk; skägglöst ansigte. God målning. Vacker gammal skulpterad ram. Höjd 2,8. Br. 2,4.

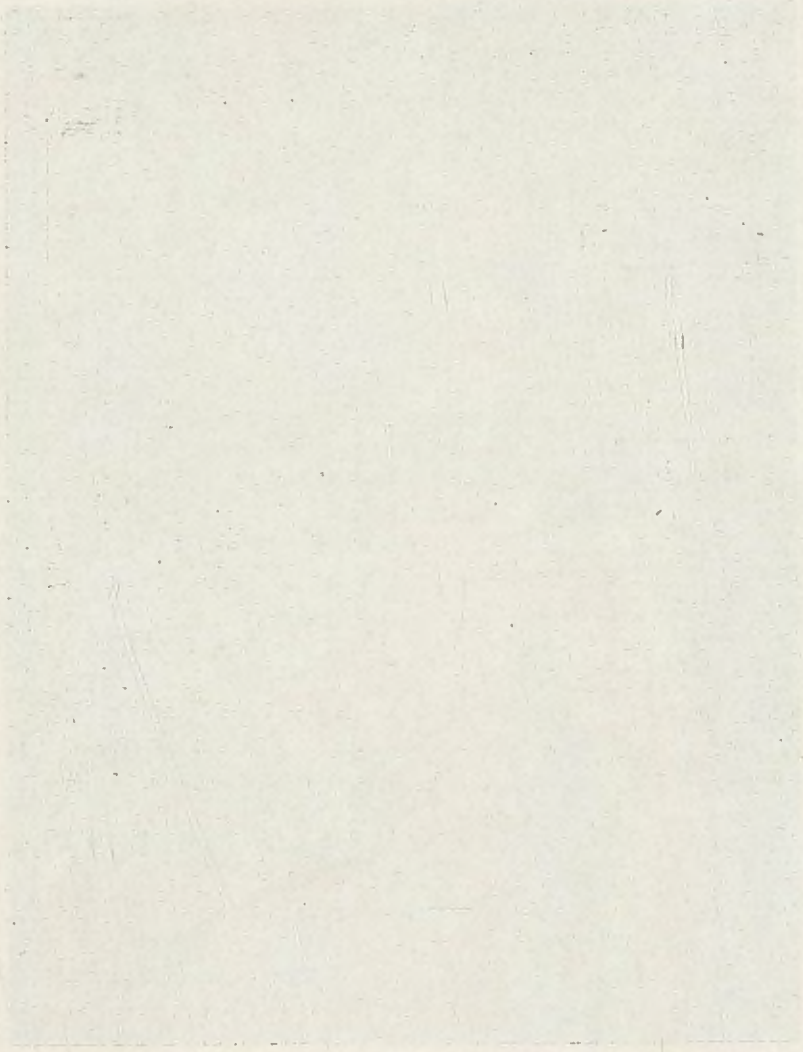
5. (247) Fruntimmersporträtt. Bröststycke i gredelin klädning och blå mantilj; pudradt hår. Liksom 246 (1) äfven en god målning af Scheffel men ej signerad. Dessa båda porträtt föreställa utan tvifvel tvenne systrar, hvaraf dock nr 246 är yngst... De äro målade samtidigt och ämnade till pendants. Höjd 2,6. Br. 2,1.

6. (232) Mansporträtt från 1746. Bröststycke; mörkblå rock med kylleruppslag kring halsen och vid armarna, samt försedd med en rad gula knappar; harnesk; pudrad peruk. Å dukens frånsida läses: »J. H. Scheffel pinx. Holmiæ 1746. mens Martij». Svart lackerad ram med förgyllda ornament i hörnen. Höjd 2,9. Br. 2,2.

(Forts.)

N:r I. OBEKANT, (PENDANT TILL N:r 5).
UR BONDESKA PORTRÄTTSAMLINGEN Å VIBVHOLM.
(OLJEMÅLNING AF J. H. SCHEFFEL, SIGN. 1727.)

N:R 2. OBEKANT.

UR BONDENSKA PORTRÄTTSAMLINGEN Å VIBYHOLM.

(PASTELLMÅLNING AF G. LUNDBERG.)

N:R 3. OBEKANT.

UR BONDESKA PORTRÄTTSAMLINGEN Å VIBYHOLM.
(OLJEMÅLNING ENL. UPPGIFT AF TARAVAL).

N:R 4. OBEKANT.
UR BONDESKA PORTRÄTTSAMLINGEN Å VIBYHOLM.
(OLJEMÅLNING AF OBEKANT MÄSTARE.)

N:r 5. OBEKANT.
UR BONDESKA PORTRÄTTSAMLINGEN Å VIBYHOLM.
(OLJEMÅLNING AF SCHEFFEL?)

N:R 6. OBEKANT.

UR BONDESKA PORTRÄTTSAMLINGEN Å VIBYHOLM.

(OLJEMÅLNING AF J. H. SCHEFFEL, SIGN. MARS 1746 I STOCKHOLM.)

Studier och anteckningar.

Af Hugo Samzelius.

I.

Det gamla Nederkalix.

(Forts. från sid. 34.)

- Gahm.** Soldaten Pähr *Gahm* och hustru Lispetas dotter Lispetas, f. 1721 ²⁶/₈ i Nkx. Afskied. Sold. Nils *Gahm*, d. 1778 ⁶/₈ å Gammelgården, Nkx, 73 år.
Fourir Nils *Gahm*, f. 1734, d. 1790 ⁶/₈ i Nkx, 56 år, gift 1764 ²³/₁₂ i Nkx med Gustafva Christina Jönsdotter fr. Gammelgården i Nkx, f. 1742, d. 1820 ³/₄ i Lappträsk, Nkx. Barn: Nils Petter, f. 1765 ²⁷/₈ i Nkx; Jöns, f. 1766 ⁵/₁₀ därst.; Jonas, f. 1778 ²¹/₄ därst.; Johannes, f. 1779 ²⁵/₁₂ därst.
Ofvanstående Nils Petter *Gahm*, fourir, f. 1765 ²⁷/₈ i Nkx, d. 1827 ²⁵/₇ i Lilla Lappträsk, Nkx, gift 1. g. 1795 ²⁴/₆ i Nkx med Christina Larsdotter på Kyrkobordet i Nkx, d. 1817 ⁹/₇ i Nkx, 53 år; 2. g. 1818 ²⁹/₄ i Nkx med änkan Brita *Selberg* fr. Västanäs; 3. g. med Anna Stina fr. Lappträsk i hennes 1. gifte (se *Bodin*). [Barn: Nils Fredric, f. 1796; Carl Petter, f. 1798 ²⁴/₉ i Nkx, d. 1825 ²⁵/₁₁ i Lilla Lappträsk, Nkx.]
Ofvanstående Nils Fredric *Gahm*, f. 1796, gift 1821 ²⁵/₃ i Nkx med Greta Cajsa Olofsdotter fr. Öfre Mordjärv.
Afsk. sold. enkl. Abraham *Gahm*, d. 1843 ²⁷/₄ i Mänsbyn, Nkx, 82 år.
- Gestrin.** Mönsterskrifvaren Peter *Gestrin*, g. m. Johanna *Groth*; dopvittnen i Nkx 1724.
- Gierström.** Major Niclas *Gierström*, bodde i Nkx 1699—1710.
Skomakaregesällen Johan Johansson *Gierström*, gift 1752 ²¹/₆ i Nkx med pigan Marja Larsdotter i Vånafferden.
- Godenhjelm.** Leutinanten Carl Frid. *Godenhjelm*, dopvitne i Nkx 1719 och 1720.
- Govenius.** Tullnären Eric *Govenius*, d. 1824 ²⁴/₈ i Nkx, 56 år.
- Gran.** Pastor Olof N. *Gran*,² g. m. Elsa *Hernodia*.
Brita *Gran*, g. 1741 ⁸/₂, se *Lund*.
Anna Charlotta *Gran*, g. 1759 ²²/₄, se *Danberg*.
Lands Fiscalen Lars *Gran* begrofs 1767 ⁷/₄ i Nkx, g. m. Anna Cath. *Kjöpping*, f. 1733.
Framl. Inspect. Seger *Grans* enka Catharina *Fahlström*, d. 1833 ³²/₁₀ å Törefors i Nkx, 73 år.
Maria *Gran*, f. 1804, se *Silfverbrand*.
Elisabeth *Gran*, f. 1764, se *Bethén*.
- Granhammar.** Johan *Granhammars* son Abraham, kristnad 1665 ²²/₁ i Nkx.
- Granström.** Sara *Granström*, f. 1778, se *Stråhlberg*.
- Grape.** Sockenskrifvaren Johan *Grape*, g. 1748 ¹⁰/₇ i Nkx med Anna *Stråhlberg*.
Barn: Olof, f. 1751 ²⁶/₁₁ i Nkx.
Kyrkoherden Eric *Grape*, d. 1808 ²⁵/₁₁ i Nkx, 53 år.
Elisabeth *Grape*, d. 1830 ¹¹/₄ i Nkx, se *Wiklund*.
Drängen Johan Henrichsson *Grape* fr. Ytterbyn, f. 1803, gift 1833 ²³/₃ i Nkx med Magdalena Nilsdotter *Sundquist*, f. 1798.¹

² Kyrkoherde i Nkx 1739 till sin död 1759. (Tunæi Herdam.)

- Greiner.** Glas- och Hyttmästaren vid Sandörsunds glasbruk i Nkx Johan Georg *Greiner*, f. 1759, gift 1. g. med Margareta *Cederlöf*, f. 1753, d. 1808 ²⁷/₁₀ i Sandörsund, 55 år; 2. g. 1809 ¹/₁₀ i Nkx med hushållerskan Martha *Lindgren* från Öfver-Kalix. [Barn: Caisa Margareta, f. 1784; Henrik Mathias, f. 1785, glasblåsaregesäll, gift 1808 ²⁹/₄ i Nkx med Margareta Beata *Salander* (dessas son Johan Mathias, f. 1810 ²/₆ i Nkx); Josepha, f. 1792].
Glasblåsaren Hindrich Baltzar *Greiner*, f. 1780, gift 1804 ²⁶/₇ i Nkx med Maria *Norbarck* fr. Piteå, f. 1782. [Barn: Anna Magdalena, f. 1805 ²⁴/₁₁].
- Grop.** Borgmästaren fr. Uhleå Esaias *Grop*, dopvitne i Nkx 1720. Gift med Gretha *Stribäck*. Son: Jean Hindrick, f. 1721 ²⁴/₁ i Nkx.
- Gropman.** Brita *Gropman*, f. 1769 ²⁴/₃, se *Schedin*.
En annan Brita *Gropmannin*, jungfru, dopvitne i Nkx 1711 ²³/₃.
- Groth.** Joanna *Groth*, se *Gestrin*.
Bruksarbetaren och smeden vid Törefors Anders *Groth*, g. 1816 ²⁴/₁ i Nkx med hushållerskan Greta Helena *Drugge*. Barn: Lars Petter, f. 1823 ²⁸/₇ i Nkx; Johan August, f. 1826 ²³/₂ i Nkx.
Smeden vid Törefors Johan *Groth*, g. 1820 ⁵/₁₁ i Nkx med Catharina Erichsdotter fr. Töre. Son: Lars Aron, f. 1822 ⁴/₁₁ i Nkx.
- Hackzel.** Vice Befallningsman Martin *Hackzel*, dopvitne i Nkx 1710.
- Hæggström.** Comminister Eric Abraham *Hæggström*, g. m. Caroline Sophie *Bergstedt*. Son: Frithiof, f. 1839 ²¹/₄ i Nkx.
- Halleen.** Landt Fischalen och Mantals Commissarien Johan *Halleen*, g. m. Anna Maria *Wijnblad*. Barn: Anna Christina, f. 1721 ²⁹/₄; Johan Friederich, f. 1723 ²²/₂ i Nkx, d. s. å. ²⁹/₅ dæst.; Julius, f. 1724 ²⁰/₁₂ i Nkx.
- Halsius (Hallsius).** Olaus *Halsius*, g. m. Margareta Johansdotter. Johannes *Hallsius*, g. m. Sophia Larsdotter. Son: Gustav Hans, f. 1734 ¹⁶/₁ i Nkx.
- Heddahl.** Anna *Heddahl*, f. 1756, se *Salander* och *Lundström*.
- Hedström.** Anna Charlotta *Hedström*, f. 1765, se *Schmalts*.
Johan Samuel *Hedström*, f. 1770, inflyttade 1802 ss. fänrik och bosatte sig i Innanbäcken. Avancerade till kapten och erhöll afsked, d. 1834 ¹⁶/₂ i Nkx, 63 år 8 m. 3 d. Gift 1833 ²⁷/₁₂ i Nkx med sin hushållerska, bondedottern Margaretha *Bäckselius* fr. Ryssbält, f. 1803, d. 1840 ¹¹/₁₂ i Nkx, i hennes 1. gifte. (Barn: Johan Petter, f. 1833 ¹/₁₁ i Nkx.)
- Hegg.** Catharina *Hegg*, gift 1748 ³/₁, se *Fellenius*.
- Heideman.** Leut. Johan Christopher *Heideman* och Fru Catharina *Splinters* son Magnus Carl, f. 1711 ²⁴/₈ i Nkx. Dottern Elisabetha, d. 1719 ²⁰/₂ i Nkx, 6 år 4 m.
- Heinricius.** Capit. vid Västerbottens regte Henric *Heinricius* dog 1763 ²⁹/₁₁ i Nkx, 70 år gammal, af gulsot. Gift såsom löjtnant 1749 ²⁵/₄ i Nkx med Maria *Sjöberg*.
Christina Maria *Henricia*, se *Clementeoff*.
- Heintson.** Fabriqueuren vid Sandörsunds glasbruk i Nkx Georg Wilhelm *Heintson*, f. 1775 ⁹/₅, gift med Seraphia *Kreander (Criander)*, f. 1778 ²²/₉. (Barn: Georg Henric, f. ²⁰/₁₂; Aquilina Coecilia, f. 1800 ⁸/₈; Dominicus, f. 1802 ²⁰/₈ i Sandörsund, Nkx.)
- Hernodius.** Elsa *Hernodia*, se *Gran*.
- Hindersson.** Anders *Hindersson* i Törböle, Nkx, gift 1777 ¹⁶/₁₂ i Nkx med jungfru Margaretha *Silfverklot* ibid.
Petter *Hindersson* i Pålänge, f. 1773, gift 1800 med Charlotta *Böös*, f. 1772 ²¹/₁, dotter af fältväbeln Anders Böös och Magdalena Edin.
- Hjelmdahl.** Handlanden från Torneå Joh. Hendrich *Hjelmdahl*, f. 1751, gift 1780 ²²/₆ i Nkx med Elisabeth *Blombäck*, f. 1756. Barn: Eric, f. 1782; Catharina Coecilia, f. 1785 ⁹/₁₁ å Innanbäcken i Nkx; Margareta Elisabeth, d. 1785 ²¹/₁₁ i Nkx.
- Holst.** Capitain Johan Holst, g. 1734 med Sara Dorotea *Sadelin*, f. 1717. Barn: Charlotta Sophia, f. 1737; Brita Marja, f. 1751 ²⁰/₇ i Nkx; Adolph Fredric, f. 1752 ²³/₁₀ dæst.; Lovisa Ulrica, f. 1754 ¹⁴/₃ dæst.
Margareta *Holst*, se *Rensfelt*.
Greta *Holst*, se *Plantin*.
- Hortelius.** Borgaren från Piteå Olof *Hortelius*, d. 1777 ²⁹/₁₁ i Nkx.

- Huller.** Sockenskrifvaren Lars Andersson *Huller*, d. 1718 $^{14}/_2$ i Nkx.
- Hägman.** Glasmästaren *Hägman* fr. Torneå, gift 1727 $^{22}/_4$ i Nkx med Anna Christiansdotter *Kiämpe*.
- Häggström.** Commministern, v. Pastorn Axel Fr. *Häggström*, d. 1836 $^{20}/_4$ i Nkx, 47 år.
- Höjer.** Häradshöfdingen Michael Eurenus *Höjer*, gift (före 1723) med Brita Maria *Soot* (*Soth*), som dog änka 1762 $^{17}/_1$ och s. å. $^{7}/_2$ begrofs i Nkx' kyrka. [Barn: Nills, f. 1724 $^{23}/_7$ i Sangis, Nkx; Nills Peter, f. 1726 $^{22}/_{10}$ å Landet, Nkx; Fredrich Wilhelm, f. 1728 $^{5}/_3$ i Nkx; Hinrich, f. 1729 $^{21}/_3$ därt., hof-rättsauskultant; Daniel, f. 1730 $^{5}/_{10}$ i Nkx, d. 1799 $^{17}/_7$ därt. (testes vid dopet $^{11}/_{10}$: Probsten Mag:r Daniel Solander i Piteå, Probstinnan Sophia Catharina Lundea, Befallningsman Petter Pipping ifr. Torneå, Rådman Povel Andersson Ström från Luhleå); Greta Stina, f. 1732 $^{7}/_3$ i Nkx; Brita Maria, f. 1736, d. 1805 $^{12}/_8$ i Nkx, se *Björkman*; Catharina Magdalena, f. 1740 $^{1}/_2$ i Nkx; Nathanaël, f. 1743 $^{12}/_6$ därt.]
Ofvanstående Nils Peter *Höjer*, f. 1726 $^{22}/_{10}$ å Landet i Nkx, häradshöfding, g. m. Barbara *Brunnia*. [Barn: Barbru Cicilia, f. 1758 $^{17}/_9$ i Rolfsbbyn, Nkx; Margareta Christina, f. 1759 $^{22}/_9$ å Landet i Nkx; Brigitta Christina, f. 1760 $^{27}/_{12}$ därt.]
Landtbonden Jacob *Höjer*, f. 1764, gift 1792 med Anna Johansdotter, f. 1754.
Magdalena *Höjer* (möjl. identisk med Catharina Magdalena här ofvan, f. 1740 $^{1}/_2$ i Nkx), se *Kruse*.
- Isberg (Jissberg).** Fenrichen (äfven kallad fourir och förridare) Johan *Isberg* (*Jissberg*) dopvitne i Nkx 1699. Gift med Catharina (Karin) [Barn: Karin, d. 1771 $^{1}/_3$ i Nkx, gift i. g. med en borgare i Gamla Carleby, 2. g. se *Calander*, 3. g. se *Stacke*; Rustmästaren Johan *Isberg* på Näset i Nkx; Marina f. 1700 $^{5}/_2$ i Nkx].
En löjtnant Johan *Isberg* omförmäles 1722 ss. dopvitne i Nkx jämte sin hustru Margareta *Kling*.
- Jedeur.** Inspektoren Nills Johan *Jedeur*, g. m. Clara *Fahlgren*. Dotter: Margareta f. 1727 $^{2}/_{12}$ i Nkx.
- Kant.** Pastorsadjunkten Jonas *Kant*, f. 1792, gift i. g. med Maria Fredrica *Dahl*, d. 1840 $^{5}/_6$ i Nkx, 43 år 4 m. 24 d., 2. g. 1841 $^{25}/_{11}$ i Nkx med hushållerskan Anna Catharina *Rydberg*, f. 1815, fr. Ryssbält. [Barn: Jonas Fredric, d. 1844 $^{13}/_6$ i Nkx, 3 m.] Han och hans familj begrafna under minnesvård å Nkx gamla kyrkogård.
- Kiempe (Kempe, Kiämpe).** Maria Samielsdotter *Kempe*, se *Enbohm*.
Sockenskrifvaren Christian Ersson *Kiempe*, g. m. Catharina Aroonsdotter *Burman*. [Barn: Brita, f. 1699 $^{26}/_8$ i Nkx; Karin, f. 1701 $^{13}/_1$ därt., gift 1722 $^{15}/_4$ i Nkx, se *Antman*; Anna, f. 1704 $^{24}/_4$ därt., gift 1727 $^{11}/_4$ därt., se *Hägman*; Margeta, f. 1706 $^{11}/_4$ därt., se *Enbohm* och *Beckman*; Christina f. 1710, d. 1780 $^{31}/_3$ i Nkx, 70 år, se *Rosendahl* och *Fattenborg*; Lisbeta, f. 1712 $^{20}/_7$ därt.]
Sockenskrifvaren Johan *Kiämpe*, g. 1719 $^{12}/_4$ i Nkx med Christina Olofsdotter fr. Ytterbyn.
- von Kiöler.** Commandanten ifrån Cajana borg Carl Fromholt *von Kiöler*, gift 1744 $^{28}/_3$ i Nkx med framledne Leutnanten Furubohms enkie fru, Margareta *Wollters* (i morgon gifwo gifwit ett hundrade fyratio ducater).
- Kiöpping (Kiöping, Köpping och Köping).** Fendrich, sedermera Leutnant Carl Fridrich *Kiöpping*, gift med Margareta *Biörk*, d. änka 1785 $^{15}/_2$ i Nkx, 92 år. Hustrun begrofs i Torne stad 1785 $^{24}/_2$. [Barn: Erland, f. 1721 $^{12}/_5$ i Nkx, d. s. å. $^{16}/_{10}$ därt.; Jakob, f. 1723 $^{15}/_{11}$ därt.; Brita Stina, f. 1725 $^{4}/_1$ därt.; Friederich, f. 1726 $^{13}/_1$ därt.; Anna Catharina, f. 1733, se *Gran*.]
- Kling.** Capitein Hans Adolph *Kling*, gift med Lisa Maja Dopvittnen i Nkx 1725.
Margareta *Kling*, se *Isberg*.
- Klockhoff.** Barbara *Klockhoff*, se *Brunberg*.
- Kock.** Carolina Amalia *Kock*, se *Bergman*.
- Kolström.** Pastorsadjuncten Emanuel *Kolström* fr. finska Öfver-Torneå, f. 1803, gift 1831 $^{13}/_2$ i Nkx med Chr. Marg. *Burman*, f. 1812.

- Kreander (Criander).** Seraphia, f. 1778 ²²/₉, se *Heintson*.
- Kruse.** Capit. Paul *Kruse*, g. m. Magdalena *Höjer*. Dotter: Anna Magdalena, f. 1782 ⁵/₆ i Nkx.
- Kruthenius.** Catharina *Kruthenia*, g. 1720 ²²/₃, se *Påhlström*.
- Læstadius.** Framl. Comminister Dan. *Læstadii* änka Maria, d. 1827 ²⁹/₁₂ i Nkx, 86 år.
Elsa Brita *Læstadia*, gift 1761 ¹/₁, se *Burman*.
A. C. *Læstadia*, g. 1831 ²⁵/₁₀, se *Sondell*.
- Lagerbohm.** Capitenskan Anna *Lagerbohm*, dopvitne i Nkx 1720.
- Lagerborg.** Öfverstelöjnantskan *Lagerborg*, f. *von Rohr*, afled 1764 ²⁷/₁₁ i Nkx. Sergeanten Daniel *Lagerborg* drunknade 1768 ²⁴/₆ under en seglats med soldaten Henric *Ytterberg*. De begravos båda i Nkx s. å. ²/₇.
- Landin.** Catharina *Landin*, f. 1779, se *Petersson*.
- Laurell.** Capitain Samuel *Laurell*, d. 1839 ⁵/₆ i Nkx, 57 år 1 m. 23 d., g. m. Sara Helena *Morin*, d. 1835 ¹¹/₇ i Nkx, 36 år. [Barn: Axel Wilhelm, f. 1819 ²²/₁₂ i Nkx; Anna Lovisa, f. 1821 ²⁰/₃ dærst.; Johanna Wilhelmina, f. 1822 ¹/₆ dærst.; Flora, f. 1825 ²⁸/₆ dærst.; Carl, f. 1827 ¹³/₆ dærst.; Gustaf Victor, d. 1830 ²⁷/₄ dærst., 5 m.; Regina, d. 1831 ⁶/₉ dærst., 3 m.]
- Leijonmark.** Löjtnant Jacob *Leijonmark* afled 1773 ²⁵/₁₀ i Nkx, 42 år gl., genom »bråddöd».¹
- Lenning.** Skepparen och Handels Betienten i Torneå Abraham *Lenning*, gift 1781 ²⁵/₃ i Nkx med Catharina *Sandberg* fr. Innanbäcken, Nkx.
Brita *Lenning*, se *Lundbäck*.
- Lep.** Anna Gretha *Lep*, se *Möri*.
- Lifbom.** Fendrichen Herr Olof *Lifbom*, f. 1762. Inflyttade 1792 till Nkx.
- Liljeblad.** Curam Pastoris Gerens i Muonioniska och Enontekis församlingar Jacob Fredric *Liljeblad*, f. 1810, gift 1840 ⁸/₃ i Nkx med Anna Hinrica *Burman*, f. 1819.
- Lillje.** Anna Catharina *Lillje*, se *Frisell*.
- Lind.** Sophia *Lind*, f. 1710, d. 1791 ⁶/₂, se *Brunberg*.
Catharina *Lind*, d. 1838 ²³/₆, se *Bergdahl*.
- Lindgren.** Marta *Lindgren*, se *Greiner*.
- Lofman.** Sara *Lofman*, se *Ahlstedt*.
- Ludits.** Capitein Petter *Ludits*, dopvitne i Nkx 1711.
- Lund.** Carl *Lund*, g. 1741 ⁶/₂ i Nkx med Brita *Gran*. Dotter: Anna Brita, f. 1741 ²⁶/₂ i Nkx. (Testes, bl. a.: Anna Charlotta *Gran* och Theophilus *Gran*).
- Lundbäck.** Klockaren Eric *Lundbäck*, g. 1807 ²⁷/₂ i Nkx med Brita *Lenning* i Innanbäcken, Nkx.
- Lundel.** Marina *Lundel*, se *Calicius*.
- Lundström.** Bagaren i Torneå Mäster Samuel *Lundström*, g. 1787 ⁶/₁₁ i Nkx med Anna *Heddahl* i hennes 2. gifte.
- Lärka.** Leutnanten Carl *Lärka* omnämnes såsom »Gudhader» i Nkx 1689 ¹³/₁.
- Malmstedt.** Capitainen och Ridd. Diedrich Albrecht *Malmstedt*, d. 1765 ²⁶/₁₁ i Nkx, 84 år. Gift med Ingeborg *Sundberg*. Dottern Maria, f. 1713, d. 1800, se *Ekerodde*.
- Markström.** Organisten ifrån Torneå Pehr *Markström*, g. 1774 ¹⁹/₄ i Nkx med nämndemansdottern Elisabeth *Backman* på Grötnäs.
- Meijer.** Handl. och Apothecaren E. M. *Meijers* son Emil Henric, d. 1844 ¹⁹/₁₁ i Nkx, 4 m. 8 dgr.
- Melberg.** Maria *Melberg*, se *Buhrman*.
- Mesterton.** Johanna Fredrica *Mesterton*, se *Taube*.
- Modin.** Borgmästaren Carl Adolph *Modin*, g. 1824 ³⁰/₁ i Nkx med Gustava Catharina *Petersson*, f. 1797, dotter af öfverjägmästaren och krigsrådet Gustav Eric *Petersson* och hans 1. fru Barbara Catharina *Örnberg*.

¹ »En ovanlig stor Fisk, förmodligen Hajj, af 15 till 20 fots längd, förnt ej sedd i denna Hafs-vik, har där samma år visat sig, då Fändrik *Leijonmark* med sin båt varit i största fara at omkomma. [Inr. Tidn. 1767 N. 58 och 87.] (Hülphers, s. 194.)

- Pahlberg.** Glasblåsaren vid Sandörsunds glasbruk, Mäster Johan *Pahlberg*, d. 1831 ²⁷/₆ i Nkx, 80 år, g. m. Anna Margreta *Waltzar*. [Barn: Johan Henric; Carl Gustaf.]
 Lisa *Pahlberg*, d. 1834 ²⁹/₂ i Vånafjärden, 70 år i m.
- Petersson.** Fänriken, sedermera öfverjägmästaren och krigsrådet Gustaf Eric *Petersson*,² bodde bl. a. på Åkroken i Nkx. Gift 1. g. 1794 ²⁰/₃ i Nkx med Barbara Catharina Örnberg, d. 1815 ²²/₁₂ i Nkx, 41 år 4 m. [Barn: Christina Margareta, f. 1795 ²⁸/₆ å Johannisbärg i Nkx, se *von Essen*; Gustava Catharina, f. 1797 i Nkx, se *Modin*; Lars Olof, f. 1799; Gustaf Wilhelm, f. 1811 ⁷/₄ på Åkroken i Nkx; Carl Oscar, f. 1814 ²¹/₄ i Rian, Nkx). [Antecknade faddrar vid dopet 1811 ⁶/₄: Justitiæ-Cantzlern Wilh. af Klinteberg och dess Fru; Öfverste Lieutn. von Essen och dess Fru; General Intend. Klingstedt och Fru Capit. Spolander; Krono Befalln. Rutberg och Fru; Landssekr. Cygnæus och Mamsell Ulla Boström; Studiosus Häggström och Mamsell Lovisa Wikzél.]
- Pistolkors.** Jungfru Catharina *Pistolkors*, dopvitne i Nkx 1720.
- Planström.** Eva Catharina *Planström* fr. Stråkanäs i Nkx, f. 1807, se *Salander* och *Ekbäck*.
 Anna Helena *Planström*, g. 1825 ²¹/₃, se *Rutberg*.
- Plantin.** Lectoren Mag. Zach. *Plantin*, g. m. Greta *Holst*. Deras son Carl, f. 1710 ²⁰/₁₂ i Nkx.
- Planting.** And. *Planting*, rådman fr. Torneå, omnämnes ss. dopvitne i Nkx 1704.
- Pählström.** Sergianten Lars *Pählström*, dopvitne i Nkx 1719 ²¹/₆. Han var son af Eric Ericsson fr. Pålänge i Nkx och Märta Olofsdotter samt afled 1726 ²²/₅ i Nkx, 40 år gl. Gift 1720 ²²/₃ i Nkx med Catharina *Kruthenia*. (Barn: Erich, f. 1723 ³⁰/₃ i Nkx; Olaus, f. 1726 ²²/₂ d. ärdst.) Han kallas Jacob i vigsellängden, men heter eljest öfverallt Lars.
- Quensel.** F. d. Bergmästaren Isak Johan *Quensel*, d. 1837 ²³/₁₁ å Johannisro i Nkx, 60 år 11 m. 22 d. Begraven under ett järnkors å Nkx gamla kyrkogård.
- Reenmarck.** Lect. Mathes. i Hernösand Jacob *Reenmarck*, dopvitne i Nkx 1729.
- Rehn.** Fenrichen Johan *Rehns* och hustru Karins son Lars, f. 1688 ⁵/₁₀ i Nkx.
- Renhorn.** Catharina *Renhorn*, f. 1697, d. 1780, se *Eurenius*.
- Rensfelt.** Organisten fr. Luleå Augustin *Rensfelt*, g. 1761 ²/₁₁ i Nkx med Margareta *Holst*.
- von Rohr.** *von Rohr*, d. 1764 ²⁷/₁₂, se *Lagerborg*.
- Rooth.** Elsa *Rooth*, se *Bomberg*.
- Rosendahl.** Föraren Jöns Johansson *Rosendahl*, g. 1730 med Christina Christiansdotter *Kiämpe*, f. 1710, i hennes 1. gifte. Barn: Christian, f. 1731 ²⁷/₁₀ i Nkx; Catharina, f. 1732 ²⁴/₁₀ i Nkx; Hans, f. 1738 ⁶/₇ i Nkx; Jöns, f. 1739 ²/₂ d. ärdst.
- Rosenius.** v. Comminister A. *Rosenii* och hans hustru Sara Margaretha
 Son: Martin Gabriel, f. 1825 ²⁰/₇ i Nkx.
- Rupa.** Fenrichen Jöns Olofsson *Rupa* (omnämnes ss. dopvitne i Nkx 1688). Hans hustru hette Elisabeta, med hvilken han hade dottern Margaretha.
 Elisabeth *Rupa*, g. 1720 ⁸/₆, se *Rönberg*.
- Rutberg.** Liquidations Commissarien och Crono Länsman Israël *Rutberg* (son af Maria Andersdotter, d. 1793 ⁸/₁₁ i Nkx, 82 år 6 m.), f. 1752, d. 1796 ⁷/₁₂ i Nkx, 44 år 2 m. Gift 1776 med Elisabet *Rönlund*, f. 1748, d. 1824 ²²/₂ i Nkx. Barn: Nils, f. 1777; Josef, f. 1781; Johan Jacob, f. 1787 ²⁵/₁₀ å Innanbäcken, Nkx; Carl Fredric, f. 1791 ²⁴/₂ å Stråkanäs i Nkx; Elisabeth Catharina, f. 1794 ²⁴/₁₀ d. ärdst., se *Söderholm*.
 Ofvannämnde Nils Israëlssohn *Rutberg*, f. 1777, länsman, afled 1801 ⁶/₁₂ i Nkx, 24 år.
 Ofvannämnde Josef *Rutberg*, f. 1781, kronolänsman, liquidationskommisarie och Oeconomie-Directeur, d. 1816 ²/₁₂ på Stråkanäs i Nkx, 34 år 3 ³/₄ m. Gift 1803 ⁵/₄ i Nkx med Carolina Gustava Trotz fr. Umeå, d. 1812

² F. 1766 ⁵/₁₀, d. 1830 ²/₃ i Råne socken af nuv. Norrbottens län. Gift 2. g. med Catharina *Landin*, f. 1779, från Löfånger (enl. *Hugo Samzelius*: »K. Skogs- och Jägeristaten» samt manuskriptet till supplementbandet).

³²/₇ i Nkx, 34 år. Barn: Carolina, f. 1804 ²/₃ i Nkx; Nils Israël, f. 1809 ³⁰/₅ d. s. å ²⁶/₆ d. s. å; Nils Israël, f. 1810 ²⁹/₁₀ d. s. å.

Ofvannämnde Johan Jacob *Rutberg*, sockenskrifvare, riksdagsman, f. 1787 ²⁵/₁₀ i Innanbäcken i Nkx, gift 1825 ¹⁴/₁₂ i Nkx med Enkefru Capitainskan Maria *Enskiöld*, f. *Bergman*, d. 1834 ²³/₁₀ i Nkx, 38 år 4 m. 19 d.¹

Ofvannämnde Carl Fredric *Rutberg*, Passvolance Commissarie och Kronolännsman, sedermera Regements Commissarie, f. 1791 ¹⁴/₂ å Stråkanäs, Nkx. Gift 1825 ²¹/₃ i Nkx med Anna Helena *Planström*. Barn: Carl Fredrik, f. 1825 ²/₇ i Nkx; Joseph, ² f. 1828 ²⁸/₉ å Stråkanäs i Nkx; Albert, f. 1829 ²¹/₁₁ d. s. å; Johan Frithiof, f. 1833 ²³/₅ d. s. å; d. 1841 ¹⁰/₁₁ d. s. å; Helena, f. 1839 ²⁸/₁₂ d. s. å.

Catharina *Rutberg*, f. 1767 ¹⁰/₄, se *Bodin*.

Rutström. Exped. Befallningsman och Krono Länsmän Nils *Rutström*, f. 1719, d. 1784 ¹³/₁ i Nkx af »Colique och Ande-Täppa», 65 år, gift 1739 med Catharina *Byberg*, f. 1706, d. 1796 ⁷/₅ i Nkx, 89 år. [Barn: Krono-Ombuds- och Länsmannen Nils Isac *Rutström*, f. 1744 ¹⁹/₈ i Nkx, d. 1816 ²⁹/₂ d. s. å; gift 1771 ²/₄ i Nkx med Sara Margareta *Brunberg*, f. 1736, d. 1818 ⁸/₄ i Nkx. (Dessas barn: Eric, f. 1769; Nils Petter, f. 1774); Carl, f. 1745 ²²/₁₀ i Nkx; Anna Catharina, f. 1748 ⁹/₉ d. s. å.]

Ofvanstående Eric *Rutström*, f. 1769, förare, gift 1. g. 1791 ²⁸/₅ i Nkx med Marta *Wikberg*, f. 1758, hvilken dog 1809 ²⁸/₅ i Nkx, 51 år; 2. g. ss. sergeant 1819 ³¹/₃ i Nkx med Brita *Flink* fr. Neder-Torneå. (Barn: Nils Eric, f. 1792 ¹¹/₁, d. s. å; Catharina Elisabet, f. 1794).

Ofvanstående Nils Petter *Rutström*, f. 1774, gift 1800 med Brita *Sandbäck*, f. 1764. (Barn: Nils Isaac, f. 1801, d. s. å; Sara Catharina, f. 1802; Johan Jacob, f. 1803.)

Rönberg. Föraren af Torneå Compagniet Jöns Jönsson *Rönberg*, g. 1720 ⁸/₆ i Nkx med Elisabetha *Rupa*.

Beata Elis. *Rönberg*, d. 1765 ²³/₇, se *Tybelius*.

Rönholm. Hans Larsson *Rönholm*, f. 1771, g. 1792 med Greta *Vallerström*, f. 1769, dotter till föraren Hinric Hinricsson Vallerström och Catharina Norlander.

Sadelin. Sara Dor. *Sadelin*, f. 1717, se *Holst*.

Salander. Mönsterskrifvaren Johan *Salander*, f. 1710, d. 1786 ²⁵/₆ i Nkx, gift 1. g. 1737 ²⁶/₃ i Nkx med Elisabetha *Wijberg* (*Widberg*), 2. g. 1741 ²²/₂ i Nkx med länsmän Enbohms änka Helena *Molin*, f. 1708, d. 1778 ³¹/₃ i Nkx, 3. g. 1781 ²⁹/₇ i Nkx med Anna *Heddahl*, f. 1756, i hennes 1. gifte. [Barn: Eva Elisabetha, f. 1739 ²⁷/₅ i Nkx, d. 1799 ⁷/₈ d. s. å; se *Wennerström*; Margareta Helena, f. 1743 ²²/₉ i Nkx; Johan Petter, f. 1783 ¹/₈ d. s. å; d. 1784 ¹⁹/₂ d. s. å; Eric Anders, f. 1785 ²/₁ i Nkx.]

Framl. Rådman och Postm. Joh. *Salanders* änka Brigitta *Engman* fr. Luleå, d. 1742 ¹/₁ i Nkx, 80 år.

Liquidations-Commissarien och Sockenskrifvaren Eric Johan *Salander*, f. 1724, d. 1785 ¹⁸/₆ i Nkx, 61 år. Gift 1755 med Margareta *Norgren* eller *Nordgren*, f. 1730, d. 1776 ¹⁷/₁ i Nkx, 46 år. [Barn: Johan Pär, f. 1756 ²⁷/₂ i Nkx; Nils Petter, f. 1757 ¹⁹/₂ d. s. å; Brita Margareta, f. 1759 ²⁵/₁ d. s. å; Maja Lena, f. 1761; Eric Reinhold, f. 1766 ¹⁰/₈ i Näsbyn, Nkx.]

Ofvannämnde Nils Petter *Salander*, f. 1757 ¹⁹/₂ i Nkx, bokhållare, sedermera sockenskrifvare, d. 1819 ¹⁹/₅ i Nkx, gift 1785 ²⁶/₆ i Nkx med Anna Maria *Ekerodde*, f. 1753, d. 1833 ²⁴/₂, 80 år 1 m., i Nkx. [Barn: Eric, f. 1786 ²⁸/₄ i Näsbyn, Nkx; Margaretha Beata, f. 1788 ²⁹/₂ d. s. å; se *Greiner*; Maria Agata, f. 1789 ⁹/₁₂ d. s. å; Johannes, f. 1797 ¹⁹/₁ d. s. å.]

Salin. Sigrid *Salin*, se *Wänman*.

¹ Med Brita Ulrica *Granström* hade han tidigare sonen Johan Jacob *Rutberg*, f. 1825, major vid Norrbottens fältjägarcorp och riksdagsman. Dennes son Nils Edgar *Rutberg*, f. 1867 ¹⁴/₁₂, löjtnant vid Norrbottens regte. Maria *Bergman* var faster till öfversten och kommandören Carl Otto *Bergman* i Gellivare.

² Dennes son, Johan Teodor *Rutberg*, kapten vid Norrbottens regte, f. 1859 ²⁵/₁₀ å Stråkanäs i Nkx.

- Sandberg.** Elisabeth *Sandberg*, se *Thingvall*,
Sophia Johanna *Sandberg*, f. 1776 ⁶/₂, se *Clementeoff*.
Catharina *Sandberg*, se *Lenning*.
- Sandbäck.** Brita *Sandbäck*, f. 1764, se *Rutström*.
- Sandlund.** Catharina *Sandlund*, f. 1803, se *Taube*.
- Schedin.** Inspector vid Sandörsunds glasbruk Anders *Schedin*, f. 1757 ¹⁰/₈, g. m. Greta *Gropman*, f. 1769 ¹⁴/₃. (Barn: Carl Ferdinand, f. 1801 ¹⁸/₇; Maria Charlotta, f. 1803 ³¹/₂₀ d. äst.)
- Schildt.** Fänrik Johan Petter *Schildt*, g. m. Christina Elisabet *Brunneman*. [Barn: Carl Johan, d. 1766 ²⁶/₂ i Nkx, ¹/₂ månad gl; Johanna Elisabet, f. 1767 ¹³/₁ i Nkx; Eva Maria, f. 1768 ²⁷/₂ i Nkx, d. s. å. ⁴/₃ d. äst.; Johanna Elisabeth, f. 1769 ²⁷/₅ å Johannisbärg i Nkx; Johan Peter, f. 1770 ²⁰/₁₁ i Nkx, d. s. å. ²⁸/₁₂ d. äst.; Carl Ulric, f. 1772 ¹³/₁ i Nkx; Margareta Fredrica, f. 1773 ⁶/₂ d. äst.]
- Schmaltz.** Archliemästaren Abel *Schmaltz*, f. 1723, d. 1795 ²⁵/₂₀ i Nkx, 72 år 3 m., g. m. Catharina *Zelström*. Dessa hade sonen Johan Abraham *Schmaltz*, bataljons- och regementspastor, prost och kyrkoherde, f. 1759, d. 1831 ⁴/₉ å Stensnäs i Nkx, g. 1793 med Anna Charlotta Hedström, f. 1765. Om honom finnes antecknad: »ordinerad 1784. Pastor Adjunct 1786 i Neder-Calix, samt kyrkoherde den 25 April 1810. I helso-dagen var han en uppbyggelig lärare och en ömsint Läkare; men ifrån 1816 tilltog hans sjuklighet til den höjd, att den öfvergick till sinnesrubbnig. Ifrån 1817 tjenstledig. Hans Minne blifver i Välsignelse!» [Barn: Johannes, f. 1794 ²/₁₁ i Nkx; Charlotta, f. 1796 ²/₃ och d. 1798 ⁶/₁₆ d. äst.; Bror Daniel, f. 1799 ²⁷/₃ i Nkx; Maria, f. 1800 ²⁵/₂₀ i Nkx, se *Münchenschreiber*; Lovisa, f. 1805 ³⁷/₈ d. äst.]
Ofvannämnde Johannes *Schmaltz*, pastorsadjunct, f. 1794 ²/₁₁ i Nkx, g. 1819 med Catharina Elisabeth *Wiander*, f. 1797 ²³/₂₀. Barn: Johanna, f. 1820 ²³/₅ i Nkx; Johan Jacob, f. 1822 ³¹/₂ d. äst.
Ofvannämnde Bror Daniel *Schmaltz*, huspredikant, f. 1799 ²⁷/₃ i Nkx, g. 1829 ³/₈ i Nkx med Maria Florentina *Clementeoff* fr. Björkfors i Nkx. Barn: Clementina, f. 1828 ⁶/₆, död s. å. ²⁷/₁₂ i Nkx; Alfred, f. 1829 ³/₁₁ d. äst.; Lydia, f. 1832 ²¹/₁ d. äst.; Hilda Sophia, f. 1838 ²⁵/₉ d. äst.
- Silfverbrand.** Underlöjtn. vid Västerbottens Fältjägerregemente Mathias Ulric *Silfverbrand*, f. 1799, gift 1831 ³/₁₁ i Nkx med Maria *Gran*, f. 1804. Barn: Ulric, f. 1832 ⁹/₈ å Törefors i Nkx; Maria, f. 1834 ²⁰/₂₀ d. äst., död s. å. ²²/₁₁ d. äst.; Fredric, f. 1835 ²⁰/₁₂ d. äst.; Amanda, f. 1837 ¹¹/₁₂ i Innanbäcken, Nkx; Mathilda, f. 1840 ⁹/₄ d. äst.
- Silfverklot.** Rustmästaren, sedermera furiren Olof *Silfverklot*, d. 1781 ²³/₂₀ i Nkx af kräfte tungan, 53 år. G. m. Elsa Andersdotter, d. 1810 ⁷/₃ i Nkx, 76 år. Barn: Olaus, f. 1763 ²⁰/₈ i Nkx; Joachim, f. 1767 ⁵/₄ i Törböle, Nkx; Christina Elisabeth, f. 1770 ¹⁹/₁₁ d. äst.; Brita Lisa, f. 1773 ¹⁵/₈ d. äst.
Margareta *Silfverklot*, se *Hindersson*.
Elsa *Silfverklot*, se *Chore*.
- Sjöberg.** Maria *Sjöberg*, se *Heinricius*.
- Skytte.** Johan *Skytte* och hans hustru från Ny Carleby dogo flycktiga i byn Ryssbält, Nkx, 1716 och begrofvos ⁵/₃.
- Sondell.** Vice Organisten och Klockaren Herr E. *Sondell*, g. i. g. med Christ. *Agander*, d. 1820 ⁷/₈ i Nkx, 55 år, 2. g. 1821 ²⁵/₂₀ i Nkx med A. C. *Lastadius*.
- Soot (Soth).** Brita Maria *Soot*, d. 1762 ²⁷/₁, se *Höjer*.
Jungfru Stina Dordie *Soth*, dopvitne i Nkx 1728.
- Sparlund.** Glasritaren vid Sandörsunds glasbruk i Nkx Pehr *Sparlund*, g. 1798 med Brita *Vahlberg* (Barn: Lars, f. 1798; Anna Maria, f. 1800; Carl Gabriel, f. 1803).
- Spilhammar.** Inspektoren, sedermera Bruks-Patronen å Törefors bruk och Joh. Jacob *Spilhammar*, f. 1762, d. 1830 ¹⁴/₇ i Töre, g. 1799 med hushållerskan Greta Lovisa *Drugge*, f. 1779. Han begrofs i Råneå.
Johanna Lovisa *Spilhammar*, se *Spolander*.
- Splinter.** Catharina *Splinter*, se *Heideman*.
- Spolander.** (Soldaten Hans *Spollman* omnämnes ss. dopvitne i Nkx 1720).
Capit. och Regements Qvartermäst., sedermera Majoren Nils *Spolander*, g. m. Maria Bergbom, som dog 1824 ²⁵/₆ å Björknäs i Nkx, 51 år. [Barn:

med Margeta Andersdotter, f. 1751. Dessas son Nils Petter *Svanberg* i Sangis, f. 1784, d. 1842 ²⁵/₄ d. ärst., g. m. Lisa Andersdotter.

Ofvanstående Nils Nilsson *Svanberg*, f. 1764, gift 1793 ²⁹/₁₂ i Nkx med Margareta Larsdotter fr. Siknäs, f. 1766, d. 1820 ¹⁵/₇, 54 år. [Barn: Maria, f. 1795; Greta Catharina, f. 1798, död s. å.; Nils, f. 1799 ¹⁹/₁₁ i Ytterbyn; Ananias, f. 1801 ¹⁰/₁₂ d. ärst.; Peter, f. 1803 ²²/₁₀ d. ärst.]

Ofvanstående Carl Fredrik *Svanberg*, nämndeman, f. 1779, gift 1. g. med Greta Nilsson, d. 1835 ²⁴/₅, 48 år, 2. g. 1836 ²/₁₀ i Nkx med Johan *Sellströms* ¹ änka Maria Helena Jonsdotter fr. Ytterbyn, f. 1799. [Barn: Carl Fredrik, f. 1810 ²²/₁₂ i Ytterbyn i Nkx, d. 1821 ¹⁵/₁₂ d. ärst.; Johannes, f. 1815 ⁹/₁₂ d. ärst.; Lars Gustaf, f. 1816 ²⁷/₁₂ d. ärst., d. 1817 ¹⁶/₈ d. ärst.; Lars Gustaf, f. 1818 ¹⁹/₂ d. ärst., d. 1843 ²⁷/₅ d. ärst.; Eric, f. 1820 ²⁴/₁₂ d. ärst., död s. å. ²⁶/₁₂ d. ärst.; Carl Fredric, f. 1825 ²²/₆ d. ärst.; Eric, d. 1828 ⁴/₇ d. ärst.; Pehr Adolph, ² f. 1839 ²²/₉ d. ärst., sågverksidkare.]

Ofvanstående Nils Petter *Svanbergs* och Lisa Andersdotters, son Johan Petter, f. 1816 ¹²/₈ i Ytterbyn, Nkx; Gustaf, f. 1825 ³/₅ i Sangis; Carl Jacob, f. 1827 ¹⁰/₁₁ i Sangis.

En annan Nils Petter *Svanberg* i Ytterbyndog 1873 ²⁴/₄ i Nkx, 25 år gl. Han ¹ löt döden af slag i rusigt tillstånd och jämlikt häradsrätts utslag begrafven i stillhet ²⁰/₈. Troligen dennes hustru: Margareta *Rönback* fr. Ytterbyn, f. 1814, före bonden Nils Pet. *Svanbergs* änka, omgift 1840 ²⁷/₂ med bondesonen Eric *Nyman* fr. Ytterbyn, f. 1814.

Ofvanstående Johannes (Johan) *Svanberg*, f. 1825 ⁹/₁₂, en tid inspektor vid Nyby glasbruk i Io församling, gift 1837 ³⁰/₆ i Nkx med bondedottern Anna Greta Johansdotter *Lundback* fr. Vänafjärden, f. 1816. Barn: Carl Johan, f. 1839 ¹⁴/₆ i Vänafjärden, Nkx.

Svederus. Maria *Svederus*, se *Billborg*.

Svedin. Helena *Svedin*, f. 1766, se *Bergström*.

Sylvin. Probstén Mag. Eric *Sylvin*, f. 1708, d. 1777 ³/₇ i Nkx, 72 år. Gift 1745 med Christina *Eurenia*, f. 1722. Dottern Christina, f. 1749, se *af Donner*.

Söderberg. Glasblåsaren vid Sandörsunds glasbruk, Mäster Anders *Söderberg*, f. 1766, g. m. Anna Maria *Barkman*, f. 1770. Dotter: Sophia Margareta, f. 1793.

Söderholm. Handlanden fr. Luleå And. Magn. *Söderholm*, gift 1819 ¹¹/₁₀ i Nkx med Elisabeth Catharina *Rutberg*, f. 1794 ²⁴/₁₀ i Nkx.

Söderström. Scholmäst., Mag. Per *Söderström*, g. 1811 ¹⁷/₁₂ i Nkx med Catharina Helena *Thingvall*, f. 1786 ¹/₁₀ å Grönäs i Nkx, dotter till komminister Chrispin *Thingvall* och Margareta *Enbom*.

Taube. Majoren och Riddaren af Kongl. Svärds Orden Arvid Joachim *Taube*, d. 1829 ⁸/₃ å Stråkanäs i Nkx, 53 år 24 d. Begrafven under minnesvård å Nkx gamla kyrkogård. Gift med Johanna Fredrika *Mesterton*. Deras son Frans August, f. 1822 ¹⁹/₁₂ å Nynäs, Nkx, d. 1823 ¹/₁ d. ärst.

Fendrichen Ch. Reinh. *Taubes* Enka Anna Sophia *Ollongren*, d. 1825 ¹/₈ i Nkx, 84 år 3 m. 11 d.

Sergeanten vid Norrbottens Fältjägare Regemente och Calix Companie Carl Arvid *Taube*, f. 1811, g. 1833 ¹/₉ i Nkx med bondedottern Catharina *Sandlund* fr. Sangis, f. 1803. [Barn: Carl Reinhold, f. 1833 ²⁶/₉ i Bredviken, Nkx; Carolina Charlotta, f. 1835 ²⁶/₅ d. ärst.; Ottilliana Wilhelmina, f. 1836 ²³/₅ och död s. å. ²⁹/₁₁ d. ärst.; Caisa Sophia, f. 1838 ⁵/₂ d. ärst., d. 1841 ²⁰/₁₁ d. ärst.]

Thingvall. Adjuncten Cand., sedermera Rector Fredric *Thingvall*, f. 1747, g. 1783 ⁵/₈ i Nkx med Barbara (Barbru) Magdalena *Carlénia*, d. 1832 ¹⁵/₅ i Nkx, 79 år.

¹ Denne var son till handlanden vid Pålänge glasbruk Nils *Sellström* och Maria Catharina *Moberg* samt f. 1802. Sonsonen Johannes *Sällström*, f. 1830 ²²/₂ i Märtsön, Nkx, f. d. tysk vice konsul, sågverksegare, R. V. O., R. Pr. Kr. O. 4. kl., gift med Anna *Taube* (N: 734).

² Dennes söner David och Gustaf äro sågverksinspektorer, Simon juris utr. kandidat, Rikard fil. licentiat.

Comminister Chrispin *Thingvall*, f. 1751, d. 1827 ²³/₅ i Nkx, 75 år 11 m. 24 d. »Uti 52 år war han en Wärdig och Rättskaffens Lärare uti denna Församling. År 1775 blef han medhjelpare åt prosten Sylvin, samt sedan 1784 Commminister.» Gift 1784 ²⁴/₆ i Nkx med Margareta *Enbom*, f. 1767, d. 1786 i ²²/₁₁ i Nkx, 19 år gammal, dotter till gästgifvaren å Grötnäs Carl Enbom och Ella Nilsson. Barn: Carl Fredric, f. 1785 ²⁸/₇ i Nkx; Catharina Helena, f. 1786 ²/₁₀ å Grötnäs i Nkx, se *Söderström*.

Ofvannämnde Carl Fredric *Thingvall*, gästgifvare å Grötnäs i Nkx och sedermera postförvaltare i Nkx, f. 1785 ²⁸/₇ d. 1841 ²⁵/₆ d. g. m. Elisabeth *Sandberg*. Barn: Carl, f. 1808 ²⁰/₆ å Grötnäs i Nkx, d. 1809 ²⁷/₆ d. 1813 ⁸/₇ d. se *Ulander*; Regina, f. 1815 ³⁰/₃ d. 1836 ⁵/₁₁ d.; Oscar, f. 1816 ³⁰/₁₂ d.; Florentina, f. 1819 ¹⁸/₁₂ d. 1828 ²⁰/₁₀ d.; Frans, f. 1822 ¹⁸/₂ d.; Ferdinand, f. 1824 ²²/₂ d.

Ofvannämnde Oscar *Thingvall*, f. 1816 ³⁰/₁₂ i Nkx, handelsbokhållare och handlande i Haparanda, gift 1840 ²⁰/₁₁ i Nkx med demoiselle Brita Lovisa *Wacklin* fr. Haparanda, f. 1816. Dotter: Regina, f. 1840 ⁵/₁₀ i Nkx.

Johan Adolf *Thingvall*, Passevolance-Vaktmästare, d. 1831 ⁹/₂ i Nkx. 45 år, gift 1817 ¹⁸/₁₁ i Nkx med Christina Helena Persdotter *Sundwall* fr. Junkön i Luleå. Barn: Johan Fredrik, f. 1817 ²⁵/₉ och död s. å. ⁵/₁₀ i Nkx; Fredrica Magdalena, f. 1819 ¹⁹/₇ och död s. å. ²³/₉ d.; Johan Crispin, f. 1820 ⁶/₈ d.; d. 1821 ²/₄ d.; Carl Johan Fredrik, f. 1823 ⁷/₆ d.; Gustaf Adolph, d. 1825 ²³/₄ d., 1 m. 26 d.; Oscar, f. 1826 ⁸/₁₀ d.; Per Adolf f. 1829 ³⁰/₃ d.

Tullvaktmästaren och snickaren Carl Emanuel *Thingvall*, d. 1841 ²⁷/₉ i Nkx, 56 år 6 mån 22 dgr, g. m. Elisabeth Samuelsdotter *Berg*. (Barn: Carl Fredric, f. 1818 ²⁹/₉ i Nkx, d. 1842 ²⁵/₇ d., extra Tullvaktmästare i Näsbyn; Crispin, f. 1820 ²²/₄ d.; Johan Gustaf, d. 1835 ⁹/₁₁ genom druckning, 14 år; Wilhelm August, f. 1826 ¹²/₃ d., Augustin, f. 1829 ²³/₆ d., d. 1830 ²⁹/₁₂ d.; Alfred, d. 1831 ¹⁸/₆ d., 3 m. 18 d.; Emanuel, f. 1832 ⁹/₅ och död s. å. ¹²/₅ d.; Gustaf Emanuel, f. 1836 ⁶/₃ d.)

Thel. Smeden vid Sandörsunds glasbruk i Nkx Johan Ericsson *Thel*, f. 1764 ²⁵/₇, gift med Anna Ericsson, f. 1764 ²⁵/₇. Deras dotter Anna Lisa, f. 1785 ²⁷/₆.

Thomæus. Magd. Maria *Thomæus*, f. 1756, d. 1797 ²⁷/₁₁, se *Bulér*.

Thornberg. Christina Henrica Thornberg, se *Burman*.

Tjernberg. Brita *Tjernberg*, f. 1708, d. 1782 ²⁵/₁₂, se *Bergstedt*.

Tornstedt. Olaus Er. *Tornstedt*, dopvitne i Nkx 1711.

Tornström. Hennig *Tornström*, begrofs 1682 ¹⁸/₆ i Torne sockenkyrka.

Trotz. Carolina Gustafva *Trotz*, d. 1812 ³¹/₇, se *Rutberg*.

Tuderus. Daniel Danielsson *Tuderus* fr. Kemi, begrofs 1715 ²⁰/₄ i Nkx, 2 år gl.

Tuné. Capitain och Regm. Quartermäst. Carl *Tuné*, d. 1809 ²³/₄ å Björknäs i Nkx, 53 år gl.

Turdfjäll. Teol. stud. Jacob Jacobsson *Turdfjäll*, d. 1789 ²¹/₆ i Nkx, 18 år, genom vådaskott.

Tybelius (Tibelius). Feltvebel, sedermera löjtnant Hans *Tybelius (Tibelius)*, d. 1770 ²⁴/₂ i Nkx, 78 år, g. m. Beata Elisabeth (Lischen) *Rönberg*, d. 1765 ²³/₇, 57 år. [Barn: Anna Catharina, f. 1726 ³⁰/₁₀ i Sangis; Hans, f. 1729 ²⁴/₅ d.; Jonas, f. 1730 ¹⁰/₉ d., d. 1733 ²⁸/₅ d.; Gabriel, f. 1732 ⁸/₄ d.; Rebecka, f. 1736 ⁸/₅ d., d. 1737 ⁹/₅ d.; Eva, f. 1737 ²¹/₁₀ d.; Ulrica, f. 1742 ¹⁴/₅ d.; se *Nordquist*; Benjamin, f. 1746 ³/₁₀ d.]

Carl *Tybelius*, landtbrukare i Sangis, f. 1734, d. 1831 ¹²/₃ i Sangis 97 år gl., Nkx. Gift 1769 med Margareta *Bolin*, f. 1749, d. 1799 ²/₈ i Nkx, 50 år. (Barn: Elisabeth Maria, f. 1770; Brita Greta, f. 1771; Catharina, f. 1772, d. 1773; Ulrica f. 1774, Anna Catharina, f. 1775 ¹⁵/₁₂; Anna Catharina, f. 1777 ²⁰/₁₀, se *Nordin*; Hans och Carl, tvill., ff. 1779 ⁵/₂, döda s. å. ²¹/₂; Gabriel, f. 1781 ²⁴/₁₂; Magdalena, f. 1783, d. 1784; Eva Christina, f. 1785, se *Zelberg*.)

Tåman. Ingrid *Tåman*, se *Biörn*.

Ulander. Handlanden i Piteå And. Pet. *Ulander*, f. 1811, gift 1840 ¹⁶/₇ i Nkx med Mathilda *Thingvall*, f. 1813 ⁸/₇ i Nkx. Se *Thingvall*.

- Vahlberg.** Brita *Vahlberg*, se *Sparlund*.
- Vallerström.** Corporalen Hinric Hinricsson *Måse* eller *Måsa*, f. 1733, d. 1814 ²⁰/_x i Nkx 80 år, utbytte soldatnamnet mot *Vallerström* då han blef förare. Gift 1. g. 1763 med Catharina *Norlander* fr. Uppsala, f. 1739, d. 1805 ⁸/₅ i Nkx 66 år; 2. g. 1806 ¹⁰/₅ i Nkx med Lisa Ersdotter fr. Vallen. [Barn: Stina f. 1766; Nils, f. 1768; Greta, f. 1769, se *Rönholm*, Brita Johanna, f. 1744; Sara, f. 1776, d. 1777; Sara Henrica, f. 1778; Elisabeth, f. 1780, död s. å.; Hans Henric, f. 1793; Sara Maria, f. 1794; Nils Gustaf f. 1797; Catharina Margareta, f. 1800, d. 1802; Caisa Greta, f. 1802, d. 1803.]
- Vhaël.** Pastor fr. Ilenola Barthold G. *Vhaël* och hans hustru Margareta Davidsdotter *Fordel* voro faddrar i Nkx 1715 ¹³/_x.
- Wacklin.** Brita Lovisa *Wacklin*, f. 1816, se *Thingvall*.
- Wallquist.** Maria Catharina *Wallquist*, se *Burmansson*.
- Walltier.** Pastor loci Hans *Walltier*,¹ son af Eric W. och Maria *Mört*, d. 1738 ⁸/₄ i Nkx, 57 år 6 m. Gift med Anna Sophia *Wolkers*, d. 1738 ¹⁶/₉ i Nkx, 39 år. [Barn: Magnus, f. 1719 ¹⁶/₃ i Nkx; Maria Margareta, f. 1720 ¹⁹/₇ i Nkx, död s. å. ⁷/₁₀ därt.; Maria Magdalena, f. 1722 ²⁶/₆ därt.; Anna Margareta, f. 1724 ²³/₄ därt., död s. å. ¹⁰/₇; Loide Eunica (2 Tian. I: 5), f. 1725 ⁶/₉ därt., d. 1726 ⁷/_x därt.; Ulrica f. 1726 ¹⁹/₁₀ därt.; Ebba Catharina, f. 1727 ¹⁶/₁₁ därt.; Jacob, f. 1729 ³/₆ därt.; Anna Margaretha, f. 1731 ¹⁸/₄; Hans Fredrich, f. 1732 ¹⁸/₇ därt., död s. d.; Anna Sophia, f. 1735 ³²/₈ därt.; Petter Eric, d. 1738 ¹³/₂ därt.]
- [Testes vid dopet 1719 voro: Magnus Cronberg, Baron, General Major och Landshöfding; Elisabetha Broman, Frau Generalin und Baronesse; Hans Blackstadius, Camrerer och Moderbroder, Magdalena Sperling, Jungfru och Broder Sperling.]
- Jungfru Elisabetha (Lischen) *Walltier*, gift 1720 ⁷/₄ i Nkx med borgaren ifrån Torneå Joseph *Bäck*.
- Waltzar.** Anna Margreta *Waltzar*, se *Pahlberg*.
- Warg.** Margaretha *Warg*, f. 1738, se *Örnberg*.
- Wellandt (Willand, Willandt).** Befallningsman Carl *Wellandts* son Petrus, f. 1719 ¹⁷/₆ i Nkx.
- Wennberg.** Caisa Sophia *Wennberg*, se *Almquist*.
- Wennerström.** Fältrevisorn *Wennerström*, d. 1780. Gift 1771 med Eva Elisabeth *Salander*, f. 1739 ²⁷/₅, d. 1799 ¹/₈ i Nkx. Deras barn: Carl Bernhard, f. 1777 ²⁰/₄ i Nkx; Hindrich Wilhelm, f. 1778 ³¹/₅ i Rofsbyn, Nkx.
- Wiander.** Cath. El. *Wiander*, f. 1797 ²³/₁₀, se *Schmalitz*.
- Wibell.** Afvittringslandtmätaren Joh. Jon. *Wibell*, g. m. Beata Ingeborg *Petersson*. Barn: Otto Reinhold, f. 1737 ¹³/₁₀ i Rian, Nkx.
- Widgren.** Apotekaren Abraham *Widgrens* (d. 1716 ⁷/₅ i Nkx, 43 år) och hans hustru Helenas son Lars Jacob, f. 1815 ¹⁵/₁₂ i Nkx.
- Widinghoff.** Ljötnanter Axel Ernst *Widinghoff*, f. 1755, bodde i Sangis, Nkx, åren 1795—1802 jämte sin hustru Fredrica Christina *Drake*, f. 1765 ²²/₁₁, och brorson Ernst Eric *Widinghoff*, f. 1790 ¹²/₁₀.
- Wijberg (Widberg).** Elisabetha *Wijberg*, g. 1737 ²⁶/₃, se *Salander*.
- Wikberg.** Martha *Wikberg*, f. 1759, d. 1809 ²⁸/₅, se *Rutström*.
- Wiklund.** Comminister *Wiklund*, g. m. Elisabeth *Grape*, som dog änka i Bredviken, Nkx, 1830 ¹¹/₄, 80 år.
- Wikner.** V. Pastor Marcus *Wikner*, g. m. Brita Stina *Norberg*. Dotter: Oskara Josephina, f. 1825 ²⁴/₁₂ i Nkx.
- Winblad (Wijnblad).** Sägkarlen vid Björkfors i Nkx Georg *Winblad*, f. 1775, gift 1799 med Catharina Larsdotter, f. 1769. [Barn: Catharina Helena, f. 1799; Jöran Fredric, f. 1801 ¹²/₂ å Björkfors i Nkx.] Georg Winblads mor hette Christina *Åberg*, f. 1749, och hans syster Brita Christina, f. 1790. Anna Maria *Wijnblad*, se *Halleen*.

¹ Tunzæi Herdaminne har formen Hans E. Walltjern, men ofvanstående är egenhändigt. Tunzæi meddelar om honom vidare: Son till en brukspredikant på Galtström. Var fältpräst hos Carl XII i Polen. Hustrun var från Pene i Pomern. En son stud., stannade i Petersburg; en dotter gift med en konsistorienotarie i Stockholm.

Wollters. Anna Sophia *Wollters*, d. 1738 ¹⁶/₉, se *Waltier*.

Jungfru Lucia Margaretha *Wollters*, se *Furubohm* och *von Kiöler*. Trol. syster till kyrkoh. Walltiers fru.

Mons:r David *Wollters* ifrån Tyskland, dopvitne i Nkx 1718 ²⁷/₈.

Wänman. Pastor Loci Carolus *Wänman*², gift med Sigrd *Sahlin*. (Barn: Anna Catharina, f. 1704 ²⁸/₆ i Nkx.)

Zelberg. Sockenskräddaren i Bondersbyn And. *Zelberg*, d. 1830 ¹²/₁ i Nkx, 47 år, gift 2. g. 1829 ²⁴/₉ i Nkx med Eva Christina *Tibelius* i Björkfors, f. 1785, d. 1842 ¹²/₁₁ i Nkx, 57 år 6 m. 11 d.

Henric Larsson *Zelberg* och hustru Anna Greta Henricsdotters son Lars Henric, f. 1829 ²⁷/₁₂ i Nkx.

Zelström. Catharina *Zelström*, se *Schmaltz*.

Åberg. Christina *Åberg*, f. 1749, se *Winblad*.

Åhström. Inspectoren, sedermera Brukspatronen å Björkfors Pehr *Åhström*, f. 1747, d. 1808 ¹⁹/₈ å Björkfors, Nkx, 61 år. Gift 1785 med Catharina Maria *Barkander*, f. 1748, d. 1827 ⁸/₄ i Nkx.

Örnberg. Prosten och Kyrkoherden Olof *Örnberg*, f. 1724, d. 1804 ¹⁶/₉ i Nkx, 36 år 11 m., gift 1759 med Margareta *Warg*, f. 1738. [Barn: Anna Brigitta, f. 1760; Marta Helena, f. 1761, gift 1780, d. 1799; Sophia Margareta, f. 1762, g. 1785 ²⁶/₆ med adj. Eric *Burman*; Hans Olof, f. 1767, d. 1804 ¹⁶/₉ i Nkx, 36 år 11 m., Coopvardie Capitaine; Eric, f. 1768, d. 1797; Sara Maria, f. 1769; Barbara Catharina, f. 1774, d. 1815 ²¹/₁₂, g. 1794 med dåvarande fänrik G. E. *Petersson*, sedermera öfverjägmästare och krigsråd; Anders Magnus, f. 1775; Axel, f. 1778; Carl Jacob, f. 1779 ²⁷/₁₀ i Nkx; Jöran Fredric, f. 1781 ¹⁶/₉ i Nkx.]

Soldatnamn inom »*Calix Compagnie*» under förra hälften af 1700-talet:

Abborre, Agtsam, Buller, Dufva, Dunderberg, Fridodig, Fischare, Flygare, Flagg, Giedda, Gumse, Höflare, Hvitlock (Wittlock), Hana, Jägare, Kiöpman, Lystig, Lille, Loo, Måse (Måsa), Murmästare, Mört, Myhra, Påvagt, Pantzare, Ryss, Rustfält, Reslig, Springfelt, Säker, Schiäl, Silldans, Spelman, Stadig, Stoor, Sägare, Strähle, Stubbe, Tropp, Trinner (Trinder), Trana, Tillja, Wass, Waksam, Wältare, Årre, Öfvermodig.

Å Nederkalix gamla kyrkogård ligga under vårdar begrafna bl. a. följande personer, som ej afhandlats i det föregående:

{ E. P. *Tyselius*, f. 1828 ¹²/₃, d. 1870 ²⁸/₇. }

{ Thorborg *Virginia*, f. 1859 ⁹/₉, d. 1861 ²¹/₄. }

»Bergmästaren J. J. *Quensel*, d. 1837, 51 år gammal.» [I dödlistan står emellertid att han vid sitt fränfalle 1837 ¹²/₁₁ var 60 år, 11 m. 22 dagar.]

»Gränsbefälhafvaren Majoren och Riddaren Gustaf *Lagerborg*. Familjegraf.»

»Maria *Åsp*, f. 1779, d. 1860 ²⁹/₃. Efter strid i frid.»

Förutom bergmästare Seger *Svanbergs* redan omnämnda konstsmidda grafhäll i kyrkans *vapenhus*, anmärkes där dels en milsten från Månshbyn, som framl. kyrkoherden och prosten Wiklund låtit inmura i kyrkoväggen [I Myl (greflig krona). J. O. S. (i monogram) G. (grefve) Til Cronoborg. A:o 1663], dels en äminnelsetafja öfver »Ehrewärdige och Högwällärde Mag., Kyrkoherden och Probst öfver Torneå församlingar» *I. T(orneaus)* och hans hustru »Hederwärde och Dygdesamma Matronan Vålb. Fru Margareta *Könings* dotter Vålb. Fru Margareta Torneå *Girtström*, f. 1652 ³/₇, d. 1696 ¹⁴/₉, genom at hon »tillsatte sitt Lijff uthi Siönödh». Hon begrofs i Nkx kyrka.

² Carl Nic. *Wennman*, bondson ifrån Vännäs i Umeå, kyrkoherde i Nkx 1701, g. m. Segrd Salin, kyrkoherdedotter från Löfånger. (Tunæi Herdam.)

II.

Det gamla Torneå.

Någon tids vistelse i Haparanda under september månad 1900 har gifvit undertecknad tillfälle till studier i ministerialböckerna i de båda närmast angränsande församlingarna i Finland (Torneå stadsförsamling och finska Neder-Torneå, förr hörande tillsamman), hvarjemte han tagit i betraktande den äldsta volymen i kyrkoarkivet inom svenska Neder-Torneå församling (dit äfven Haparanda stad räknas), hvilken församling före fredsslutet sammanhörde med de båda nyssnämnda. Dessutom hafva mera märkliga kors och grafvårdar å Torneå, Haparanda och finska Neder-Torneå kyrkogårdar blifvit antecknade. Den verkställda bearbetningen af materialet, hvilken ej sträckt sig till en jämförelse med den tryckta biografiska litteraturen, synes gifva vid handen flera intressanta förhållanden, och det vore undertecknad kärt om dessa anteckningar från gränsen — så ofullständiga de än äro — kunde lända den personhistoriska forskningen till något gagn, en förmodan som föranledt deras åvägbringande.

*

Ahlman. Maria *Ahlman*, f. 1702, se *Montell*.

Antilius. Klockaren *Antilius* gifte sig 1742 ^{29/6} i Neder-Torneå med Maria *Spets* från Kengis.

Elisabeta *Antilia* gift med Olaus *Tornberg*.

Anttman. Mönsterskrifvaren Hans *Anttman*. Omnämnes ss. dopvitne i Neder-Torneå 1721 ^{29/6}. Var gift och hade sonen Christian.

Eva Catharina *Antman*, f. 1770, se *Unbom*.

Arpi. Isaac *Arpi* från Öfre *Vojakala*, änkring 1708 ^{3/5}. Omgift i Neder-Torneå 1709 ^{29/4}.

Nils Nilsson <i>Arpi</i> ,	f. 1733, var gift och hade barn.	} Bodde i Neder- Torneå.
Matthes <i>Johansson Arpi</i> ,	f. 1717, » » » » »	
Joseph Nilsson <i>Arpi</i> ,	f. 1729, » » » » »	
Hans Nilsson <i>Arpi</i> ,	f. 1740, » » » » »	

Asplund. Handelsmannen i Torneå Israel *Asplund*, f. 1730, d. 1791, gift med Catharina *Rechardt*, f. 1721, d. 1781.

Barck. Johanna *Barck*, f. 1730, se *Strandman*.

Bäckström. Skomakaren i Torneå Christoph. *Bäckström*, f. 1753, d. 1782.

Carl Peter Ulric *Bäckström*, f. 1797, se *Lythräus*.

Helena *Bäckström*, f. 1751, se *Sten* och *Thornberg*.

Beckzelius. Carl *Beckzelius*, f. 1760, d. 1796, se *Chore*.

Berg. H. C. *Berg*, f. 1787, d. 1841, se *Chore*.

Bergensträhle. Löjtn. G. A. *Bergensträhle*, f. 1789, gift 1812 med Elisabeth Margaretha *Govenius*, f. 1790, dotter till handelsmannen i Torneå Johan G. och Margaretha *Enberg*. Deras dotter Maria Elisabeth *Bergensträhle* föddes 1814 ^{22/6} i Torneå. På Haparanda kyrkogård ligger under grafsten jordad »Majoren Gustaf A. *Bergensträhle*.»

Berger. Tullinspektör Carl Wilhelm *Berger*, f. 1769, gift med Elisabeth Marg. *Lemon*, f. 1762. Kom till Torneå 1795, flyttade 1805. Barn: Johan Natanaël, f. 1791; Anna Maria, f. 1795, d. 1797; Carl Wilhelm, f. 1801 ^{23/3}.

- Bergman.** Handl. i Torneå Eric *Bergman*, f. 1761, d. 1810, gift 1787 med Beata Christina *Bjur*, f. 1755, d. 1819. Deras son Gabriel f. 1789, gift 1816 med Christina Johanna *Westberg*, f. 1796 ^{8/5}. Dessas son Erik f. 1816 ^{29/9}.
- Biörnström.** Klockaren Jacob Isacsson *Biörnström*, gift 1 g. 1725 ^{24/6} i Neder-Torneå med pigan Elisabeta *Cyrillusdotter*, 2 g. 1744 ^{27/7}; darsammastädes med Anna Jacobsdotter *Westman* från Luleå.
- Bjur.** Handelsman i Torneå Lars *Bjur*, f. 1722, d. 1782, gift med Catharina *Törner*, f. 1729, d. 1813, dotter af Johan och Beata *Ervast*. Deras dotter var: Beata Christina *Bjur*, f. 1755, d. 1819, gift 1 g. med handelsm. Carl Fredr. *Enberg*, f. 1730, d. 1786; 2 g. 1787 med handelsman Eric *Bergman*, f. 1761, d. 1810. Se *Bergman*.
Soldaten Isaac *Biuur* gifte sig 1724 ^{28/12} i Neder-Torneå med pigan Kerstin Pährsdotter.
- Björk.** Anna *Björk*, se *Flygare*.
Margareta *Berg*, f. 1745, se *Enbom*.
Maria Catharina *Berg*, se *Govenius*.
- Björn.** Råd- och handelsman i Torneå Lars *Björn*, f. 1708, d. 1792, gift med Brigitta *Curtelius*, f. 1723, d. 1795.
Handelsman Johan *Björn*, f. 1752, gift med Margareta *Forsvik*, f. 1754.
Brita Christina *Björn*, f. 1764, se *Ekman*.
- Blombäck.** Elisabet *Blombäck*, f. 1756, se *Hjelmdahl*.
- Bonelia.** Brita *Bonelia*, se *Chore*.
- Brandt.** Brita *Brandt*, f. 1725, se *Montell*.
- Brenholm.** Anna Stina *Brenholm*, f. 1724, se *Recklin*.
- Brunnius.** Råd- och handelsm. i Torneå Abraham *Brunnius*, f. 1745, d. 1797, gift med Margareta Christ. *Enberg*, f. 1758, d. 1805. Deras söner: Carl, f. 1782; Eric David, f. 1792.
Margaretha Catharina *Brunnius*, f. 1777, d. 1807, se *Gosselman*.
- Bränström.** Anna Christina, f. 1773, se *Moberg*.
- Bucht.** ² Klockaren i Torneå Isaac *Bucht*, f. 1753, d. 1806, gift med Elisabet *Kuljander*, f. 1756, d. 1809. Deras barn: Klockaren Isaac, f. 1777 ^{7/20}, gift 1810 med Brita Christina *Serviö*, f. 1791; Hindric, f. 1779; Brita Lisa, f. 1775; Andreas Gustaf, f. 1783, d. 1786; Olof, f. 1785, d. 1786; Anna Christina, f. 1786, Catharina Magdalena, f. 1787, d. 1787; Johan Gabriel, f. 1789, d. 1792; Petter, f. 1790; Gustaf, f. 1792, d. 1801; Eric, f. 1796, d. 1809.
Isaac *Bucht* och Brita Christina *Serviö* hade sonen Isaac, f. 1811 ^{29/3}.
Länsmansänkan Maria *Bucht*, f. 1737, d. 1814. Hade sönerna Anders Gustaf, f. 1764, och Carl Petter, f. 1770.
Catharina *Bucht*, f. 1751, d. 1804, se *Sarelius*.
Bucht, fältväbel. Omnämnes såsom dopvitne i Neder-Torneå 1721 ^{29/6}.
- Calander.** Handelsmannen i Torneå Carl *Calander*, f. 1758, d. 1812, gift 1798 med Susanna Greta *Greiner*, f. 1766.
- Calitius.** Margareta *Calitius*, f. 1747, se *Rechardt*.
- Callmeijer.** Kammarskrifvaren i tullverket Jacob *Callmeijer*, f. 1757 och gift med Anna Lovisa *Ek*, bodde 1795—1798 i Torneå. Barn: Jacob Wilhelm, f. 1792; Magdalena Sophia, f. 1782; Gustava Christina, f. 1796.
- Carlenius.** ² Skomakaregesällen i Torneå Sigfrid *Carlenius*, f. 1759, son af guldsmedsänkan Coecilia *Unberg*, f. 1721, d. 1803.
Älderman Sigfrid *Carlenius*, i Torneå, f. 1732, d. 1790, gift med Susanna *Ekhammar*, f. 1741. Deras barn: Friedric, f. 1773; Susanna, f. 1761, gift 1780; Anna Catharina, f. 1765, g. 1782; Maria, f. 1766, g. 1788; Brigitta, f. 1770, d. 1783; Jacob, f. och d. 1781.

² Bucht skrefs af somliga släktmedlemmar på 1700-talet *Boucht*. I Finland synes namnet numera gestalta sig uteslutande såsom *Boucht*.

² Guldsmedsäldermannen i Torneå stad Sigfrid *Carlenius* anlade Ekfors's finbladiga sågverk vid Puostijoki inom dåvarande Västerbottens län (och inom den del, som numera utgör Norrbottens län) enligt länsstyrelsens utslag 1766 ^{26/8}.

Ofvannämnde *Friedric Carlenius*, f. 1773, gifte sig 1801 med *Sophia Pipping*, f. 1780, och hade med henne barnen: *Susanna*, f. 1802 ⁴/₂; *Johannes*, f. 1803 ¹⁴/₂; *Margaretha*, f. 1804 ⁶/₃; *Sophia Wilhelmina*, f. och d. 1807; *Fredrica*, f. 1810 ⁸/₂. Han flyttade 1813 till Sverige med hustru och barn.

Ofvannämnda *Susanna Carlenius*, f. 1761, se *Eurenius*.

Ofvannämnda *Anna Catharina Carlenius*, f. 1765, se *Lychou*.

Chore (eller **Core**, **Kore**). *Hindrich Chore*, d. i Vojakala, Neder-Torneå, 1719 ¹⁸/₅. *Lars Chores* dotter *Margeta*, f. i Öfre Raumo, döpt i Neder-Torneå 1721 ²⁰/₈.

Nils Z. Kohre, gift med *Brita Bonelia*.

Per Johansson Core, f. 1729, son af *Margeta Johansdotter* (f. 1702), gift med *Margeta Michelsdotter*, f. 1729. Deras barn voro: *Pehr*, f. 1756; *Michel*, f. 1757; *Hans*, f. 1764; *Carin*, f. 1752; *Margeta*, f. 1754; *Malin*, f. 1760.

Johan Larsson Core, f. 1702, gift med *Margeta Jönsdotter*, f. 1704. Deras son: *Lars*, f. 1734.

Margareta Core, f. 1725, d. 1798, se *Enberg*.

Gertru Core, f. 1699, d. 1782. Var gift och öfverlefde sin man.

Catharina Core, f. 1722 (1725), d. 1796, se *Stillander*.

Anna Brita Chore, f. 1759, d. 1799, gift i g. med skräddarmästaren *Johan Sundvall* i Torneå, f. 1753, d. 1786; 2 g. 1788 med skräddaren *Carl Beckzelius*, f. 1760, d. 1796.

Guldsmed *Abraham Chore*, f. 1752, d. 1814, gift med *Elsa Silfverklot*, f. 1757. Dessa hade söner: *Olof*, f. 1787; *Gustaf*, f. 1796. *Olof* blef guldsmed och gifte sig 1814 med *Catharina Elisabeth Dahlberg*, f. 1792, dotter af garfvaren *Eric D.* och *Christina Culjander*. *Olof Chores* son *Johan August*, f. 1814 ²⁵/₈.

M. C. Kohre, f. 1798, d. 1868, gift med *H. C. Berg*, f. 1787, d. 1841. Ligga båda begrafna på Torneå stads kyrkogård.

Christiernin. Brukspatron *Erik Dan. Christiernin*, f. 1741 och d. 1806, flyttade till Torneå 1802.

Culjander (Kuljander). *Christina Culjander*, f. 1761, gift 1790 med garfvaren *Eric Dahlberg* i hans 2 gifte.

Elisabet Kuljander, f. 1756, d. 1809, gift med klockaren i Torneå *Isaac Bucht*.

Maria Culjander (f. 1780, d. 1860) samt hennes föräldrar, man och barn, se *Flygare*.

Curtilius (Curtelius). *Fredr. Sven Anundson Curtilius*, f. 1694, gift med *Lisa Jacobsdotter*, f. 1740. *Sven Anundson Curtilius*, gift i g. 1718 ¹⁶/₄ i Neder-Torneå med *Karin Olofsdotter* från *Turtula*, 2 g. 1747 ²²/₁₂ i Neder-Torneå med *Magdalena Olofsdotter*. *Bodde* först i Öfver-Torneå, sedermera i *Turtula*.

Sven Anundson Curtilius hade barnen: *Anund*, f. i *Turtula* 1719, döpt i Neder-Torneå 1719 ¹⁰/₁, gift med *Carin Jacobsdotter*, f. 1725; *Hindrich*, f. i *Turtula*, döpt i Neder-Torneå 1720 ²⁹/₉, d. 1720 ¹⁸/₁₂.

Anund Curtilius och *Carin Jacobsdotter* hade barnen: *Anund*, soldat *Kron*, f. 1751; *Sven*, soldat *Hök*, f. 1758; *Jacob*, f. 1761; *Salomon*, f. 1767; *Brita*, f. 1745; *Carin*, f. 1746; *Anna*, f. 1748; *Ella*, f. 1756(?).

Brigitta Curtelius, f. 1723, d. 1795, gift med råd- och handelsmannen i Torneå *Lars Björn*.

Dahlberg. Garfvaren i Torneå *Eric Dahlberg*, f. 1759, gift i g. 1787 med *Elsa Ekhammar*, f. 1753, d. 1789; 2 g. 1790 med *Christina Culjander*, f. 1761. Deras dotter, se *Chore*.

Dahlgrén. Chiurge Magist. *Carl Adolph Dahlgrén*, f. 1779, gift med *Eva Maria Wenerström*, f. 1779 ³⁰/₁₁. Deras barn: *Johanna Carolina Emerentia*, f. 1803 ¹²/₇; *Frantz Bernhard*, f. 1804 ⁸/₁₀.

Degerström. Tull- och accis Skrif: i Torneå *And. Degerström*, f. 1725, d. 1788, gift med *Anna Ruth*, f. 1725, d. 1788.

Dillman. Stadsvaktmästaren i Torneå *Salomon Dillman*, f. 1737, d. 1798, gift med *Brita Carlsdotter*, f. 1741. Barn: *Salomon*, f. 1767, gift 1798 med *Elsa*

- Elisabeth *Forsman*, f. 1772, dotter till smeden Olof F. och Margaretha *Palm*; Petter, f. 1769, d. 1796, Carl, f. 1775.
- Durckman.** Clara Durckman, f. 1721, d. 1800, se *Ekhammar*.
- Eberhardt.** Stadsfältskär i Torneå Carl Ludvig *Eberhardt*, f. 1733, d. 1782, gift med Anna Sophia *Norell*, f. 1747. Barn: Hartman Elias, f. 1764; Carl Ludvig, f. 1769; Jacob Hindric, f. 1774; Barbru Helena, f. 1772; Sophia Ulrica, f. 1775.
- Ek.** Anna Lovisa *Ek*, se *Callmeijer*.
- Ekhammar.** Fiskaren Anders *Ekhammar*, f. 1711, d. 1785, gift med Clara *Durckman*, f. 1721, d. 1800. Deras dotter Elsa, f. 1753, d. 1789, gifte sig 1787 med garfvaren Eric *Dahlberg*, i hans 1 gifte.
Maria *Ekhammar*, f. 1755, gift 1773 med Capitaine Friedric *Köpping*, f. 1729, d. 1796.
Susanna *Ekhammar*, f. 1741, se *Carlenius*.
- Ekholm.** V. häradshöfdingen, sedermera borgmästaren i Torneå N. G. *Ekholm*, f. 1759, d. 1807, se *Rechardt*.
- Ekman.** Häradshöfdingen Olof Jonas *Ekman*, f. 1734, d. 1807, gift 1781 med Brita Christina *Björn*, f. 1764. Dotter: Brita Wilhelmina, f. 1787.
- Ekorn (Ikorn).** Soldaten Erich *Ikorn* gifte sig 1721 ⁹/₉ i Neder-Torneå med pigan Margeta Hindrichsdotter i Törböle. Deras dotter Brita döptes i Neder-Torneå 1721 ¹⁴/₁₀.
Gertru Helena *Ekorn*, f. 1760, d. 1784, se *Forssius*.
- Elfving.** Margaretha *Elfving*, f. 1793, se *Nordberg*.
- Enberg.** Handelsmannen i Torneå Petter *Enberg*, f. 1738, d. 1793, gift med Margareta *Core*, f. 1725, d. 1798. Deras stufuson handelsb. Olof *Hjulberg*, f. 1752.
Margareta Christ. *Enberg*, f. 1758, d. 1805, se *Brunnius*.
Handelsm. i Torneå Carl Fredr. *Enberg*, f. 1730, d. 1786, gift med Beata Christina *Bjur* i hennes 1 gifte, f. 1755, d. 1819.
Ulrica *Enberg*, f. 1768, se *Fougt*.
Brita *Enberg*, f. 1765, se *Forselius*.
- Enbom.** Kopparslagaren i Torneå Carl *Enbom*, f. 1732, d. 1794, gift med Sara *Enbom*, f. 1745, d. 1787. Deras son, kopparslagaren Samuel *Enbom*, f. 1770, d. 1809, gifte sig 1793 med Catharina *Forsman*, f. 1773.
Klensmeden i Torneå Johan *Enbom*, f. 1739, son af Elisabet *Kempe* (f. 1712, d. 1787) gifte sig med Margareta *Berg*, f. 1745.
- Engelmark.** Eva Margareta *Engelmark*, f. 1787, se *Pippon*.
- Engman.** Cathar. *Engman*, f. 1736, se *Ramén*.
- Ervast.** Beata *Ervast*, f. 1699, d. 1780, se *Törner*.
Handelsbiträdet, sedermera handl. Johan *Ervast*, f. 1751, d. 1809, gift 1786 med Magdalena C. *Kröger*, f. 1740, d. 1815. Deras son: Johan Henric, f. 1786.
- Eurenius.** Rectorn i Torneå, Magist. Jacob *Eurenius*, f. 1740, gift 1780 med Susanna *Carlenius*, f. 1761, dotter till äldermannen i Torneå Sigfrid C. och Susanna *Ekhammar*. Hans moder var änkerectorskan Marg. Char. *Printz*, f. 1709, d. 1781.
- Fabricius.** Råd- och Handelsm. i Torneå Christ. *Fabricius*, f. 1730, d. 1792.
- Fellenius.** Rådsmannen och stadsnotarien i Torneå Johan *Fellenius*, f. 1748, d. 1804, son till Catharina *Hægg* (f. 1720, d. 1788) och broder till Jonas *Fellenius*, f. 1756.
- Fellman.** Anna *Fellman*, f. 1714, d. 1786, se *Tornberg*.
- Finerus.** Tullförvaltaren i Torneå Gustaf *Finerus*, f. 1773, gift med Christina Albertina *Le Noir*. Flyttade till Torneå 1806. Deras barn: Isac Georg, f. 1800 ⁷/₈; Agneta Sophia, f. 1803 ⁵/₅; Gustaf Maurits, f. 1808 ¹¹/₁₀, d. 1809.
- Flygare.** Margareta *Flygare*, f. 1719, d. 1800. Var gift och öfverlefde mannen. Säkerligen moder till:
Guldsmeden i Torneå Staffan eller Stephanus *Flygare*, f. 1758, d. 1810, gift 1796 med Anna *Björk*. Deras barn: Johan Fredric, f. 1796; Cajsa Lisa, f. 1799, d. 1800.
Broder till Staffan var troligen guldsmeden Carl Lorents *Flygare*, f. 1764 i febr., d. 1839 i febr., gift 1807 med Maria *Culjander*, f. 1780 ¹⁹/₃, d. 1860

Ofvannämnde *Friedric Carlenius*, f. 1773, gifte sig 1801 med *Sophia Pipping*, f. 1780, och hade med henne barnen: *Susanna*, f. 1802 ⁴/₂; *Johannes*, f. 1803 ²⁴/₂; *Margaretha*, f. 1804 ⁶/₃; *Sophia Wilhelmina*, f. och d. 1807; *Fredrica*, f. 1810 ⁸/₂. Han flyttade 1813 till Sverige med hustru och barn.

Ofvannämnda *Susanna Carlenius*, f. 1761, se *Eurenius*.

Ofvannämnda *Anna Catharina Carlenius*, f. 1765, se *Lychou*.

Chore (eller **Core, Kore**). *Hindrich Chore*, d. i Vojakala, Neder-Torneå, 1719 ²⁵/₅. *Lars Chores* dotter *Margeta*, f. i Öfre Raumo, döpt i Neder-Torneå 1721 ²⁰/₈.

Nils Z. Kohre, gift med *Brita Bonelia*.

Per Johansson Core, f. 1729, son af *Margeta Johansdotter* (f. 1702), gift med *Margeta Michelsdotter*, f. 1729. Deras barn voro: *Pehr*, f. 1756; *Michel*, f. 1757; *Hans*, f. 1764; *Carin*, f. 1752; *Margeta*, f. 1754; *Malin*, f. 1760.

Johan Larsson Core, f. 1702, gift med *Margeta Jönsdotter*, f. 1704. Deras son: *Lars*, f. 1734.

Margareta Core, f. 1725, d. 1798, se *Enberg*.

Gertru Core, f. 1699, d. 1782. Var gift och öfverlefde sin man.

Catharina Core, f. 1722 (1725), d. 1796, se *Stillander*.

Anna Brita Chore, f. 1759, d. 1799, gift i g. med skräddarmästaren *Johan Sundvall* i Torneå, f. 1753, d. 1786; 2 g. 1788 med skräddaren *Carl Beckzelius*, f. 1760, d. 1796.

Guldsmed *Abraham Chöre*, f. 1752, d. 1814, gift med *Elsa Silfverklot*, f. 1757. Dessa hade söner: *Olof*, f. 1787; *Gustaf*, f. 1796. *Olof* blef guldsmed och gifte sig 1814 med *Catharina Elisabeth Dahlberg*, f. 1792, dotter af garfwaren *Eric D.* och *Christina Culjander*. *Olof Chores* son *Johan August*, f. 1814 ²⁵/₈.

M. C. Kohre, f. 1798, d. 1868, gift med *H. C. Berg*, f. 1787, d. 1841. Ligga båda begrafna på Torneå stads kyrkogård.

Christiernin. Brukspatron *Erik Dan. Christiernin*, f. 1741 och d. 1806, flyttade till Torneå 1802.

Culjander (Kuljander). *Christina Culjander*, f. 1761, gift 1790 med garfwaren *Eric Dahlberg* i hans 2 gifte.

Elisabet Kuljander, f. 1756, d. 1809, gift med klockaren i Torneå *Isaac Bucht*.

Maria Culjander (f. 1780, d. 1860) samt hennes föräldrar, man och barn, se *Flygare*.

Curtilius (Curtelius). *Fredr. Sven Anundson Curtilius*, f. 1694, gift med *Lisa Jacobsdotter*, f. 1740. *Sven Anundson Curtilius*, gift i g. 1718 ¹⁶/₄ i Neder-Torneå med *Karin Olofsdotter* från *Turtula*, 2 g. 1747 ²²/₁₂ i Neder-Torneå med *Magdalena Olofsdotter*. *Bodde* först i Öfver-Torneå, sedermera i *Turtula*.

Sven Anundson Curtilius hade barnen: *Anund*, f. i *Turtula* 1719, döpt i Neder-Torneå 1719 ¹⁰/₁, gift med *Carin Jacobsdotter*, f. 1725; *Hindrich*, f. i *Turtula*, döpt i Neder-Torneå 1720 ²⁹/₉, d. 1720 ¹⁸/₁₂.

Anund Curtilius och *Carin Jacobsdotter* hade barnen: *Anund*, soldat *Kron*, f. 1751; *Sven*, soldat *Hök*, f. 1758; *Jacob*, f. 1761; *Salomon*, f. 1767; *Brita*, f. 1745; *Carin*, f. 1746; *Anna*, f. 1748; *Ella*, f. 1756(?).

Brigitta Curtelius, f. 1723, d. 1795, gift med råd- och handelsmannen i Torneå *Lars Björn*.

Dahlberg. Garfwaren i Torneå *Eric Dahlberg*, f. 1759, gift i g. 1787 med *Elsa Ekhammar*, f. 1753, d. 1789; 2 g. 1790 med *Christina Culjander*, f. 1761. Deras dotter, se *Chore*.

Dahlgrén. *Chiurgie Magist. Carl Adolph Dahlgrén*, f. 1779, gift med *Eva Maria Wenerström*, f. 1779 ³⁰/₁₂. Deras barn: *Johanna Carolina Emerentia*, f. 1803 ¹²/₇; *Frantz Bernhard*, f. 1804 ⁸/₁₀.

Degerström. *Tull- och accis Skrif:* i Torneå *And. Degerström*, f. 1725, d. 1788, gift med *Anna Ruth*, f. 1725, d. 1788.

Dillman. *Stadsvaktmästaren* i Torneå *Salomon Dillman*, f. 1737, d. 1798, gift med *Brita Carlsdotter*, f. 1741. Barn: *Salomon*, f. 1767, gift 1798 med *Elsa*

- Elisabeth *Forsman*, f. 1772, dotter till smeden Olof F. och Margaretha *Palm*; Petter, f. 1769, d. 1796, Carl, f. 1775.
- Durckman.** Clara Durckman, f. 1721, d. 1800, se *Ekhammar*.
- Eberhardt.** Stadsfältskär i Torneå Carl Ludvig *Eberhardt*, f. 1733, d. 1782, gift med Anna Sophia *Norell*, f. 1747. Barn: Hartman Elias, f. 1764; Carl Ludvig, f. 1769; Jacob Hindric, f. 1774; Barbru Helena, f. 1772; Sophia Ulrica, f. 1775.
- Ek.** Anna Lovisa *Ek*, se *Callmeijer*.
- Ekhammar.** Fiskaren Anders *Ekhammar*, f. 1711, d. 1785, gift med Clara *Durckman*, f. 1721, d. 1800. Deras dotter Elsa, f. 1753, d. 1789, gifte sig 1787 med garfvaren Eric *Dahlberg*, i hans 1 gifte.
Maria *Ekhammar*, f. 1755, gift 1773 med Capitaine Friedric *Köpping*, f. 1729, d. 1796.
Susanna *Ekhammar*, f. 1741, se *Carlenius*.
- Ekholm.** V. häradshöfdingen, sedermera borgmästaren i Torneå N. G. *Ekholm*, f. 1759, d. 1807, se *Rechardt*.
- Ekman.** Häradshöfdingen Olof Jonas *Ekman*, f. 1734, d. 1807, gift 1781 med Brita Christina *Björn*, f. 1764. Dotter: Brita Wilhelmina, f. 1787.
- Ekorn (Ikorn).** Soldaten Erich *Ikorn* gifte sig 1721 $\frac{9}{10}$ i Neder-Torneå med pigan Margeta Hindrichsdotter i Törböle. Deras dotter Brita döptes i Neder-Torneå 1721 $\frac{14}{10}$.
Gertru Helena *Ekorn*, f. 1760, d. 1784, se *Forssius*.
- Elfving.** Margaretha *Elfving*, f. 1793, se *Nordberg*.
- Enberg.** Handelsmannen i Torneå Petter *Enberg*, f. 1738, d. 1793, gift med Margareta *Core*, f. 1725, d. 1798. Deras stufson handelsb. Olof *Hjulberg*, f. 1752.
Margareta Christ. *Enberg*, f. 1758, d. 1805, se *Brunnius*.
Handelsm. i Torneå Carl Fredr. *Enberg*, f. 1730, d. 1786, gift med Beata Christina *Bjur* i hennes 1 gifte, f. 1755, d. 1819.
Ulrica *Enberg*, f. 1768, se *Fougt*.
Brita *Enberg*, f. 1765, se *Forselius*.
- Enbom.** Kopparslagaren i Torneå Carl *Enbom*, f. 1732, d. 1794, gift med Sara *Enbom*, f. 1745, d. 1787. Deras son, kopparslagaren Samuel *Enbom*, f. 1770, d. 1809, gifte sig 1793 med Catharina *Forsman*, f. 1773.
Klensmeden i Torneå Johan *Enbom*, f. 1739, son af Elisabet *Kempe* (f. 1712, d. 1787) gifte sig med Margareta *Berg*, f. 1745.
- Engelmark.** Eva Margareta *Engelmark*, f. 1787, se *Pippon*.
- Engman.** Cathar. *Engman*, f. 1736, se *Ramen*.
- Ervast.** Beata *Ervast*, f. 1699, d. 1780, se *Törner*.
Handelsbiträdet, sedermera handl. Johan *Ervast*, f. 1751, d. 1809, gift 1786 med Magdalena C. *Kröger*, f. 1740, d. 1815. Deras son: Johan Henric, f. 1786.
- Eurenius.** Rectorn i Torneå, Magist. Jacob *Eurenius*, f. 1740, gift 1780 med Susanna *Carlenius*, f. 1761, dotter till äldermannen i Torneå Sigfrid C. och Susanna *Ekhammar*. Hans moder var änkerectorskan Marg. Char. *Printz*, f. 1709, d. 1781.
- Fabricius.** Råd- och Handelsm. i Torneå Christ. *Fabricius*, f. 1730, d. 1792.
- Fellenius.** Rådmannen och stadsnotarien i Torneå Johan *Fellenius*, f. 1748, d. 1804, son till Catharina *Hægg* (f. 1720, d. 1788) och broder till Jonas *Fellenius*, f. 1756.
- Fellman.** Anna *Fellman*, f. 1714, d. 1786, se *Tornberg*.
- Finerus.** Tullförvaltaren i Torneå Gustaf *Finerus*, f. 1773, gift med Christina Albertina *Le Noir*. Flyttade till Torneå 1806. Deras barn: Isac Georg, f. 1800 $\frac{7}{8}$; Agneta Sophia, f. 1803 $\frac{5}{8}$; Gustaf Maurits, f. 1808 $\frac{11}{10}$, d. 1809.
- Flygare.** Margareta *Flygare*, f. 1719, d. 1800. Var gift och öfverlefde mannen. Säkerligen moder till:
Guldsmeden i Torneå Staffan eller Stephanus *Flygare*, f. 1758, d. 1810, gift 1796 med Anna *Björk*. Deras barn: Johan Fredric, f. 1796; Cajsa Lisa, f. 1799, d. 1800.
Broder till Staffan var troligen guldsmeden Carl Lorents *Flygare*, f. 1764 i febr., d. 1839 i febr., gift 1807 med Maria *Culjander*, f. 1780 $\frac{29}{3}$, d. 1860

²⁶/₁₂, båda begrafna å Torneå stads kyrkogård. Maria *Culjander* var dotter till styrmannen Nils C. och Anna Johansdotter. Hon hade med sin man barnen: Lars Johan, f. 1807 ²⁹/₁₂, d. 1808; Anna Catharina, f. 1809 ⁶/₆, d. s. å.; Carl, f. 1810 ²⁰/₅, d. s. å.; Nils Lorents, f. 1811 ²¹/₄; Johannes f. 1812 ⁹/₅.

- Fiskare-Enkan Elisabet *Flygare*, f. 1715, d. 1803. Hennes döttrar voro: Elisabet, f. 1760; Greta Catharina, f. 1762.
- Forselius.** Philosophiæ stud. Isaac *Forselius*, f. 1760, gift 1787 med Brita *Enberg*; f. 1765.
- Forsman.** Elsa Elisabeth *Forsman*, f. 1772, och hennes föräldrar, se *Dillman*. Catharina *Forsman*, f. 1773, se *Enbom*.
- Forssius.** Coopv. Constap., styrman *Forssius*, f. 1754, gift 1 g. 1779 med Gertru Helena *Ekorn*, f. 1760, d. 1784; 2 g. med Sara Catharina *Mathlein*, f. 1761. Deras dotter: Anna Christina, f. 1786, se *Pihlgren*.
- Forssvall.** Hedvig Margaretha *Forssvall*, f. 1773, se *Nordbladh*.
- Forsvik.** Marg. *Forsvik*, f. 1754, se *Björn*.
- Fougt.** Kamreraren i Torneå Abraham *Fougt*, f. 1728, gift med Catharina Christina *Strickert*, f. 1741, d. 1800. Deras barn: Abraham, f. 1758; Johan, f. 1762; Nils, f. 1766, d. 1799, handelsbetjent, gift 1794 med Ulrica *Enberg*, f. 1768; Helena Amalia Catharina Jacobina, f. 1784. Abraham *Fougt*, g. m. Christina Eugenia *Höjer*. Deras dotter Margareta, d. 1722 ²¹/₆, 47 veckor gammal, och, deras dotter Christina Margareta, f. 1725 ⁷/₁₁.
- Frantzleben (Fransleben).** Guldsmeden i Torneå Nils *Frantzleben*, f. 1735, d. 1803, gift med Apollonia *Hellberg*, f. 1748, d. 1802. Barn: Guldsmedsge-sällan Johannes, f. 1771, d. 1803, gift 1795 med Brita Maria *Winblad* i hennes 1 gifte, f. 1764, d. 1809; Nils, f. 1776; Carl Hindric, f. 1780, d. 1804; Brita Margareta, f. 1770, d. 1806; Apollonia, f. 1778; Jacob, f. 1782, d. 1800; Ulrica, f. 1787, d. s. å.; Sara Catharina, f. 1790, d. 1792. Brigitta *Fransleben*, f. 1732, d. 1788, se *Thun*. Enkan Brita *Fransleben*, f. 1705, d. 1789. Ofvanstående Brita Margareta, f. 1770, d. 1806, gifte sig 1793 med skrifvaren, sedermera handelsmannen Pehr Math. *Herkepæus*.
- Gagner.** Anna Magdalena *Gagner*, f. 1734, d. 1780.
- Ganander.** Dominus Matthias *Ganander*, gifte sig 1738 ⁹/₇ i Neder-Torneå med Juliana *Ressman* från Hernösand.
- von Gerten.** Sophia Magdalena von *Gerten*, f. 1771, se *Lönnerberg*.
- Gertner.** Snickaren i Torneå Anders *Gertner*, hans hustru och dotter, se *Rechardt*.
- Gosselman.** Handelsbokhållaren Fredric *Gosselman*, f. 1776 ¹²/₈, gift 1802 med Margareta Catharina *Brunnius*, f. 1777, d. 1807. Han kom till Torneå 1802 och flyttade 1817. Hade dottern Fredrica, f. 1802.
- Govenius.** Handelsman i Torneå Johan *Govenius*, f. 1761, gift 1786 med Margareta *Enberg*, f. 1768, dotter af handelsman Carl Fredric *Enberg*, och Beata Christina *Bjur*. Deras dotter Elisabeth Margaretha, f. 1790, se *Bergenstråhle*. Anna *Govenius*, se *Törnquist*, Handelsman Eric *Govenius*, f. 1768, från Luleå, gift 1797 med Maria Catharina *Berg* från Stockholm. Han flyttade till Torneå 1798. Margareta *Govenius*, f. 1761, se *Rechardt*.
- Grape.** Komminister Isaac *Grapes* son Johannes döptes i Neder-Torneå 1722 ¹⁸/₃. Brita Christina *Grape*, f. 1787. Flyttade 1811 till Torneå från Jukkasjärvi.
- Greiner.** Susanna Greta *Greiner*, f. 1766, se *Calander*.
- Grysselius.** Medicinæ Doct. i Torneå Johan *Grysselius*, f. 1734, d. 1788, gift med Fredrica *Pipping*, f. 1758. Deras barn: Maria Agata, f. 1780, Jan Johan Fredric, f. 1783; Olof Gustaf, f. 1788.
- Hackzell.** Stads Casseuren i Torneå Anders *Hackzell*, f. 1754.
- Hægg.** Catharina Hægg, f. 1720, d. 1788, se *Fellenius*.
- Hæggman.** Anna Greta *Hæggman*, f. 1759, d. 1783, se *Spiegel*.
- Hafstrand.** Michel *Hafstrands* son Hindrich, f. i Haparanda by, döptes i Neder-Torneå 1719 ¹²/₁₁. Mademoiselle M. *Hafstrand*, f. 1822 ³⁰/₆, d. 1870 ⁴/₁₂. Ligger jordad å Torneå stads kyrkogård.

- Hedman.** Handelsm. i Torneå Nils *Hedman*, f. 1724, d. 1782, gift med Margareta *Wegelius*, f. 1733.
- Hellander.** Handelsm. i Torneå Hans Abr. *Hellander*, f. 1725, d. 1785.
- Hellandt.** Directeuren And. *Hellandt*, f. 1717, d. 1789.
- Hellberg.** Apollonia *Hellberg*, f. 1748, d. 1802, se *Frantzleben*.
- Herkepæus.**² Skrifvaren, seder. handelsmannen i Torneå Pehr Math. *Herkepæus*, f. 1762, d. 1799, gift 1793 med Brita Margareta *Fransleben*, f. 1770, d. 1806. Barn: Anders Gottlieb, f. 1794; Sara Charlotta, f. 1795, d. 1796; Nils Gustaf, f. 1796, död s. å.; Pehr Mathias, f. 1797, d. 1798.
- Hernodius.** Brita Maria *Hernodius*, f. 1764, se *Ramström*.
- Hindricius.** Bokhållaren i Torneå Joh. Hind: *Hindricius*, f. 1748.
- Hjelmdahl.** Skomakaren i Torneå Bengt *Hjelmdahl*, f. 1704, d. 1787. Var gift och hade sonen: Destillator och handelsman Lars, f. 1746.
Hökaren i Torneå Johan Hind. *Hjelmdahl*, f. 1751, gift med Elisabet *Blombäck*, f. 1756.
Färgaren i Torneå Carl *Hjelmdahl*, f. 1747, d. 1820, gift 1778 med Margareta Elisabeth *Mathlein*, f. 1754.
Handelsmannen och färgaren Nils *Hjelmdahl*, f. 1780, g. 1810 med Catharina Marg. *Lindström*, f. 1779^{21/9}, i hennes 2 gifte. (Hennes barn i 1 gifte voro: Anna Margareta *Westring*, f. 1800^{24/6}; Carl Gustaf *Westring*, f. 1808^{7/2}).
Brita *Hjelmdahl*, f. 1779, gift i g. 1802 med handelsman Carl Jacob *Wästergren*, f. 1765, d. 1814; 2 g. med fältkamrer Jonas Samuel *Sten*, d. 1816. Hon hade i 1 gifte barnen: Carl, f. 1803^{22/3}, och Margareta Catharina, f. 1804^{23/10}.
Anna *Hjelmdahl*, f. 1781, se *Rechardt*.
- Hjerta.** Catharina *Hjerta*, f. 1773, d. 1801, se *Wegelin*.
- Hjulberg.** Handelsb. i Torneå Olof *Hjulberg*, f. 1752, stufson till handelsman Petter *Enberg* och Margareta *Core*.
Margareta *Hjulberg*, f. 1754, d. 1793, se *Pipping*.
- Hoffrén.** Hedvig *Hoffrén*, se *Nyberg*.
- Hoffstedt.** Fänrik Josef *Hoffstedt*, f. 1769, se *Kollberg*.
- Hofling (Höfling).** Coopv. Capitain Nils *Hofling* (*Höfling*), f. 1771, d. 1808, gift 1803 med Maria *Lythräus*, f. 1775, d. 1806.
- Hollming.** Sämismakaren i Torneå Johan *Hollming*, f. 1742, d. 1788, gift med Elisabet Brita *Strand*, f. 1751, d. 1813^{19/4}. Son: Jonas, f. 1780.
- Humble.** Tullinspektoren i Torneå Carl Johan *Humble*, f. 1758, d. 1795. Gift med Anna Maria *Åkerman*, f. 1762, omgift 1800, då hon flyttade till Pajala. Deras barn: Jan Carl Petter, f. 1783; Johan Wilhelm, f. 1785, d. 1786; Jean Jacob, f. 1786; Paul, f. 1789; Gustaf Adolph, f. 1791; Anna Carolina, f. 1793.
Notarien Per Wilhelm *Humble*, f. 1764, d. 1811.
- Hvitte.** Husjungfru Brigitta *Hvitte*, f. 1728, d. 1798.
- Höjer (Höijer).** Handelsmans-Enkan Margareta *Höjer*, f. 1730, d. 1799. Hennes son Jacob, f. 1794; gifte sig 1792 med Anna Johansdotter, f. 1754.
Christina Eugenia *Höjer*, se *Fougé*.
Margareta Christina *Höijer*, f. 1785, se *Rechardt*.
- Iding.** Magnus *Iåings* son, Johannes, föddes i Stockholm och döptes i Neder-Torneå 1721^{20/6} med »Fältväbel *Bucht af Vålb*. Hr Majorens (M. Palmstruchs) kompani och Mönsterskrifvare Hans *Antman*» såsom vittnen.
- Igelström.** Jonas *Igelström*, f. 1768, d. 1809, gift 1795 med Stina *Schagerlund*, f. 1761. Barn: Eric Joël, f. 1796, d. 1809; Maria Christina, f. 1798; Jonas Niclas, f. 1800; Catharina Lovisa, f. 1802^{25/8}; Anna Brita, f. 1805^{27/7}.
- Järning.** Ingeborg *Järning*, f. 1707, se *Wästring*.
- Järnbäck.** Pähr *Järnbäck*, f. d. borgare i Torneå stad, dog 1723^{6/4} i Neder-Torneå.
- Kempe.** Elisabet *Kempe*, f. 1712, d. 1787, se *Enbom*.
- Kollberg.** Apothekaren i Torneå Jonas *Kollberg*, f. 1762, d. 1802, gift 1790 med Barbara *Turdfjäll*, f. 1772, omgift 1805 med fänriken Josef *Hoffstedt*, f. 1769.
- Kröger.** Gertru Sophia *Kröger*, f. 1746, se *Stillander*.

² Herkepæus. Latinisering af finska orden *härkä*, ox, och *pää*, hufvud. Alltså = *Oxehufvud*.

- Magdalena C. *Kröger*, f. 1740, d. 1815, se *Ervasti*.
 Handelsman i Torneå Hindric *Kröger*, f. 1750, d. 1819 ²⁴/_{xx}, gift 1784 med Hedvig *Pipping*, f. 1763. Hans moder hette Brita Christina, f. 1706, d. 1792. Hindric *Kröger* och Hedvig *Pipping* hade barnen: Margareta Christina, f. 1795, död s. å.; Petter Hindric, f. 1796.
- Küster.** Johan Hartvig *Küster*, f. 1753, se *Montell*.
- Köpping.** Capitaine Friedric *Köpping*, f. 1729, d. 1796, gift 1773 med Maria *Eckhammar*, f. 1755. Deras barn: Susanna Margareta, f. 1775; Maria Catharina, f. 1779; Johan Friedric, f. 1780, död s. å.
- Lærck.** Sophia Helena *Lærck*, f. 1718, d. 1790, se *Wijkström*.
- Landberg.** Garfvaren i Torneå Jöns *Landberg*, f. 1731, gift med Lisa *Landberg*, f. 1719.
- Lemon.** Elisabeth Marg. *Lemon*, f. 1762, se *Berger*.
- Lenning.** Handelsbiträde i Torneå Abraham *Lenning*, f. 1749, d. 1794.
- Le Noir.** Christina Albertina *Le Noir*, se *Finerus*.
- Lidgren.** Lovisa *Lidgren*, f. 1748, se *Litner*.
- Lindström.** Catharina Marg. *Lindström*, f. 1779 ²²/₉, se *Hjelmdahl*.
- Lithorin.** Stads-Fältskären i Torneå Martin *Lithorin*, f. 1759, d. 1807, gift 1789 med Brita Charlotta *Ljungman*, f. 1760.
- Litner.** Tullinspector i Torneå Pehr Reinh. *Litner*, f. 1747, d. 1786, gift med Lovisa *Lidgren*, f. 1748.
- Ljungman.** Brita Charlotta *Ljungman*, f. 1766, se *Lithorin*.
- Lundvall.** Bokbindaren i Torneå Petter *Lundvall*, f. 1732, d. 1809, gift 1 g. med Anna *Söderström*, f. 1751, d. 1781; 2 g. med Anna Magdalena *Nordgren*, f. 1756.
- Lychou.** Amiralitets Majoren Johan Petter *Lychou*; död 1803 ¹/₈, gift 1782 med Anna Catharina *Carlenius*, f. 1765, dotter till äldermannen i Torneå Sigfrid C. och Susanna *Eckhammar*. Hon flyttade 1805 till Torneå med sina barn: Agneta Susanna, f. 1785 ²⁹/₄; Maria Carolina, f. 1786 ²⁸/₉, gift 1818 med kamrer L. A. *Wallmark* i Luleå; Catharina, f. 1787 ¹⁸/₁₀ (dog ung); Casten, f. 1791 ⁵/₁₂ (dog ung); Johannes, f. 1798 ²²/₁₇; Maria, f. 1800 ⁹/₁₁; Mauritz, f. 1801 ⁸/₁₂, d. 1817; Hedvig, f. 1803 ⁹/₃, d. 1810 ²⁸/₁₂. Jemför Sv. Åttartal, 1890, sid. 254.
- Lythräus.** Rådmanenkan Anna Marg. *Lythräus*, f. 1722, d. 1803. Hennes barn: Handelsb. Lars *Lythräus*, f. 1751, d. 1782; Anna, f. 1756, gift med handelsmannen i Torneå Anders *Rehardt*; handelsm. Isaac *Lythräus*, f. 1758, gift 1783; handelsm. Anders *Lythräus*, f. 1760, gift 1788 med Maria *Carlenius*, f. 1766.
 Handelsm. i Torneå Hindric *Lythräus*, f. 1745, d. 1782, gift med Margareta *Törner*, f. 1743. Deras barn voro: handelsman Isaac, f. 1772; Anna Greta, f. 1770; Maria, f. 1775, d. 1806; Sara Ulrica, f. 1779.
 Ofvansstående Isaac *Lythräus*, f. 1772, gifte sig 1800 med Maria *Tegenborg* i hennes 3 g. Hon egde då barnen: Maria Elisabeth *Norin*, f. 1786; Christina Carolina *Norin*, f. 1789 ²³/₁₁; Carl Petter Ulric *Backström*, f. 1797 ²⁴/₃.
 Ofvansstående Maria *Lythräus*, f. 1775, d. 1806, gifte sig 1803 med Coopv. Capitain Nils *Höfving* (*Höfving*).
- Lönnerberg.** Rector scholæ i Torneå, Magist. And. *Lönnerberg*, f. 1746, gift 1 g. 1783 med Marg. Beata *Nordvall*, f. 1761, d. 1789; 2 g. 1790 med Sophia Magdalena *von Gerten*, f. 1771. Barn: Eva Sophia, f. 1792; Brita Johanna, f. 1793; Adam Theodor, f. 1797; Anders Erland, f. 1799.
- Malleen.** Fänrik Petter Josias *Malleen*, f. 1731.
- Mathlein.** Sara Catharina *Mathlein*, f. 1761, se *Forssius* och *Pihlgren*.
- Merckel.** Ingeniör Ad. Fr. *Merckel*, f. 1754, gift 1781, d. 1790.
- Moberg.** Handelsmannen i Torneå Hans *Moberg*, f. 1764, gift 1793 med Anna Christina *Bränström*, f. 1773. Barn: Anna Lovisa, f. 1796, död s. å.; Blasius, f. 1801 ³/₂.
 Margareta Elisabeth *Mathlein*, f. 1754, se *Hjelmdahl*.
- Montell.** Exp. Befallningsman Em. *Montell*, f. 1735, d. 1786, son af Maria *Ahlman*, f. 1702. Gift med Brita *Brandt*, f. 1725. Deras dotter Maria

- Catharina *Montell*, f. 1762, gifte sig 1788 med stadsfiskalen och kronoläns-
mannen Johan Hartvig *Küster*, f. 1753.
Landtmätare-lärlingen Carl Reinhold *Montell*, f. 1765.
- Murberg.** Linnevärfaren i Torneå Anders *Murberg*, f. 1733, d. 1792. Gift med
Maria *Mäiter*, f. 1742, d. 1815. Deras barn: stadsbetjänt Petter, f. 1766;
Eric, f. 1768; Johan f. 1774; Jacob, f. 1779, d. 1782; gördelmakare Anders,
f. 1781; Maria Stina, f. 1771; Brita f. 1782.
Ofvannämnde stadsbetjänt Petter *Murberg*, f. 1766, gifte sig 1800 med
Anna Catharina *Nyström* och hade med henne sönerna Johan Petter, f.
1802 ^{24/6}; Carl Vilhelm, f. 1809 ^{3/12}.
Ofvannämnde gördelmakare Anders *Murberg*, f. 1781, var gift med
Catharina *Starck*. Deras son Anders Samuel föddes 1814 ^{23/2} i Torneå.
- Mäiter.** Maria *Mäiter*, f. 1742, d. 1815, se *Murberg*.
- Neglick.** Gränse-Ridaren Emanuel *Neglick*, f. 1730.
- Nordberg.** Exped.-Befallningsman och kronolänsman Carl Gustaf *Nordberg*, f.
1790 ^{19/10}, gift med Margareta *Elfvig*, f. 1793 ^{9/10}. Han härstammade från
Kemi. Deras son Gustaf föddes i Torneå 1817 ^{22/6}.
- Nordbladh.** Provincial-medicus Dr Carl *Nordbladh*, f. 1778 ^{25/9}, gift 1800 med
Hedvig Margaretha *Forsvall*, f. 1773 ^{3/1}.
- Nordgren.** Anna Magdalena *Nordgren*, f. 1756, se *Lindvall*.
- Nordvall.** Marg. Beata *Nordvall*, f. 1761, d. 1789, se *Lönnberg*.
- Norell.** Anna Sophia *Norell*, f. 1747, se *Eberhardt*.
Helena Cath. *Norell*, f. 1749, se *Wijkström*.
- Norin.** Maria Elisabeth *Norin*, f. 1786, och Christina Carolina *Norin*, f. 1789
^{23/11}, se *Lythraus*.
- Nyberg.** Skönfärgaren i Torneå Johan Niclas *Nyberg*, f. 1755 ^{27/4}, gift med Hedvig
Hoffrén, f. 1775, d. 1807.
- Nystedt.** Råd- och handelsm. i Torneå Arendt *Nystedt*, f. 1727, d. 1781.
- Nyström.** Anna Catharina *Nyström*, se *Murberg*.
- Ollonborg.** Gesällen i Torneå Johan *Ollonborg*, f. 1741.
- Ottonius.** Postmästaren i Torneå Petter *Ottonius*, f. 1748.
- Palm.** Glasmästaren i Torneå Johan *Palm*, f. 1704, d. 1789.
Margaretha *Palm*, se *Dillman*.
Catharina *Palm*, f. 1752, d. 1820, se *Svanberg*.
- Palmstruch.** Majoren Urban *Palmstruch*, f. 1726, gift med Ulrica *Rudbeck*, f. 1736.
Deras barn: Jöran, f. 1755; Charlotta, f. 1757; Johanna Christina, f. 1764.
- Pedersson.** Agustina *Pedersson*, gift med Apollonia *Reenmarck*. Bosatta i Neder-
Torneå socken under svensktiden.
- Pihlgren (Pilgrén).** Postmästaren och rådmannen i Torneå, vice landssekreteraren
Johan Aron *Pihlgren*, f. 1781, gift 1 g. 1805 med Brita Maria *Winblad*, f.
1764, d. 1809, i hennes 2 gifte; 2 g. 1810 med Anna Christina *Forssius*, f.
1786, dotter till styrmannen *Forssius* och Sara Catharina *Mathlein*. Hans
barn i 1 g. Johan Magnus f. 1806 ^{10/7}.
- Pipping.** Handelsmannen i Torneå Johan *Pipping*, f. 1747, gift 1 g. 1775 med
Margareta *Hjulberg*, f. 1754, d. 1793, 2 g. med Beata Lovisa *Sovellius*, f.
1779 ^{27/4}. Deras barn: Petter, f. 1776; Olof, f. 1777; Sophia, f. 1780, g.
1801 med Fredric *Carlenius*; Johannes, f. 1781; Abraham, f. 1782; Chri-
stian Henric, f. 1784 ^{14/12}; Jacob, f. 1785, d. 1786; Brita, f. 1788, död s. å.;
Fredrica, f. 1789, död s. å.; Hedvig, f. 1790 ^{24/12} i Torneå, d. 1864 ^{25/1} i
Haparanda, gift 1811 med handelsmannen i Torneå, sedermera ryske v. kon-
suln i Haparanda Johan *Sundell*, f. 1779 ^{16/10}, d. 1834 ^{7/8}, som jämte hustrun
ligger jordad å Haparanda kyrkogård.
Brita Magdalena *Pipping*, f. 1754 ^{24/4}.
Fredrica *Pipping*, f. 1758, se *Grysselius*.
Hedvig *Pipping*, f. 1763, se *Kröger*.
- Pippon.** ¹ Apotekaren i Torneå Gustaf *Pippon*, f. 1779 ^{23/1}, gift 1816 med Eva
Margareta *Engelmark*, f. 1787. Son: Gustaf, f. 1817 ^{6/1}.
- Printz.** Margareta Charlotta *Printz*, f. 1709, d. 1781, se *Eurenus*.

¹ Pippon, eller såsom det numera gestaltar sig *Pippon*, uppgifves härleda sig
af det finska *peipponen*, d. v. s. bofink.

- Ramén.** Lagman Olof *Ramén*, f. 1734, d. 1793, gift med Cathar. *Engman*, f. 1736. Barn: Carl Gustaf, f. 1761; Daniel Olof, f. 1762.
- Ramström.** Handelsman i Torneå Lars *Ramström*, f. 1755, gift 1791 med Brita Maria *Hernodius*, f. 1764.
- Rechardt.** Soldaten Anders *Rechardt*, gifte sig 1722 ^{30/12} i Neder-Torneå med Maria Hindricksdotter. En deras dotter dog 1725 ^{21/3}.
Catharina *Rechardt*, f. 1721, d. 1781, se *Asplund*.
Handelsmannen Samuel *Rechardt*, f. 1744, g. 2 g. med Margareta *Govenius*, f. 1761. Hans barn i 1 giftet voro: stadsfiskalen Carl, f. 1770, gift 1806 med Anna *Hjelmdahl*, f. 1781 (med hvilken han hade barnen Brita Greta, f. 1805 ^{28/10}; Carl, f. 1807 ^{29/8}; Anna Elisabeth, f. 1809 ^{3/10}; Gertrud Sophia, f. 1814 ^{22/5}); Coecilia f. 1768, gift 1793 med v. häradshöfd., sedermera borgmästaren N. G. *Eckholm*, f. 1759 ^{20/8}, d. 1807; Elisabet, f. 1773, gift 1795. Hans barn i 2 giftet voro: Brita, f. 1785, d. 1785; Apollonia, f. 1786, d. 1789; Martin, f. 1788; Margareta, f. 1791, d. 1818; Maria, f. 1805 ^{23/10}.
Kronolänsman Abram *Rechardt*, f. 1747, gift med Margareta *Calitius*, f. 1747. Deras son Samuel f. 1776.
Handelsmannen Anders *Rechardt*, f. 1749, gift med Anna *Lythraus*, f. 1756, dotter till rådman L. och Anna Marg. — — —. Deras barn: Martin Hindric, f. 1775; Petter Christian, f. 1776; Eric Augustin, f. 1779, gift 1804 med Christina Catharina *Gertner*, dotter till snickaren Anders G. och Margareta Christina *Höijer*, f. 1785; Carl Wilhelm, f. 1780; Anders Samuel, f. 1782; Daniel Israel, f. 1785, gift 1813 med Sara Maria *Sahlbohm*, f. 1785.
Ofvannämnde Martin Hindric R. var gift och hade barnen: Johan Gottlieb, f. 1802 ^{22/2}, d. 1803; Anders Gottlieb, f. 1803.
Ofvannämnde Eric Augustin R. och Christina Catharina *Gertner* hade barnen: Eric Anders, f. 1804 ^{23/3}; Anna Greta, f. 1805, död s. å.; Casper, f. 1806; Anna Eriana, f. 1807 ^{28/12}, d. 1809; Christina Johanna ...; Alexander August, f. 1812 ^{29/5}.
- Recklin.** Comministern i Torneå Isaac *Recklin*, f. 1734, gift med Anna Stina *Brenholm*, f. 1724.
- Reenmarck.** Apollonia *Reenmarck*, se *Pedersson*.
- Ressman.** Juliana *Ressman*, se *Ganander*.
- Rudbeck.** Ulrica *Rudbeck*, f. 1736, se *Palmstruck*.
- Ruth.** Jungfru Birgitta *Ruth*, f. 1731, d. 1800. Hennes syster var Maria *Södervall*, f. *Ruth*, f. 1727.
Anna *Ruth*, f. 1725, d. 1788, se *Degerström*.
- Rönberg.** Fältväbel, förare Jöns *Rönberg*, f. 1692, gift med Margeta Johansdotter, f. 1703. Barn: Margeta, f. i Kiviranta och döpt i Neder-Torneå 1721 ^{20/8}, d. 1725 ^{11/2}; Lisa, f. 1730; Caisa, f. 1732; Abraham, f. 1734.
- Sahlbohm.** Sara Maria *Sahlbohm*, f. 1785, se *Rechardt*.
- Sarelius.** Handelsm. i Torneå Olof *Sarelius*, f. 1750, d. 1807, gift 1783 med Catharina *Bucht*, f. 1751, d. 1804. Deras dotter Brita, f. 1783, gifte sig 1805 med handelsman Lars *Svanberg*, f. 1776.
- Schagerlund.** Stina *Schagerlund*, f. 1761, se *Igelström*.
- Schelsting.** Lärlingen Lars *Schelsting*, f. 1765.
- Schroderus.** Lärlingen Anders *Schroderus*, f. 1763.
- Silfverklot.** Lärlingen Olof *Silfverklot*, f. 1763.
Lärlingen Joachim *Silfverklot*, f. 1766 (guldsmedsyret).
Elsa *Silfverklot*, f. 1757, gift med guldsmed Abraham *Chore*, f. 1752 d. 1814.
- Singmarck.** Magdalena *Singmarck*, f. 1748, d. 1809, se *Ström*.
- Sjödin.** Brita *Sjödin*, f. 1728, se *Westermarck*.
- Sovelius.** Beata Lovisa *Sovelius*, f. 1779, se *Pipping*.
- Spiegel.** Coopvard. Capit. Engelbr. *Spiegel*, f. 1744, gift 1766 med Anna Greta *Haggman*, f. 1759, d. 1783.
- Starck.** Catharina *Starck*, se *Murberg*.
- Steckzén.** Kongl. Secr. Israël *Steckzén*, f. 1763, d. 1805.

- Sten.** Guldsmeden i Torneå Anders *Sten*, f. 1739, d. 1797, gift 1 g. med Ulrica *Stillander*, f. 1752, d. 1791; 2 g. 1792 med Helena *Bäckström*, f. 1751, i hennes 1 gifte.
Fältkamrer Jonas Samuel *Sten*, d. 1816, se *Hjelmdahl*.
- Sterner.** Adolph *Sterner*, f. 1783 ^{29/2}.
- Stillander (Stellander).** Rådman i Torneå Jonas *Stillander*, f. 1716, d. 1784. Gift med Catharina *Core*, f. 1722 (1725), d. 1796. Barn: Anders, f. 1747; Fredric, f. 1763.
Ovfanstående handelsman Anders *Stillander*, f. 1747, gift 1776 med Gertru Sophia *Kröger*, f. 1746. Deras barn: Michaël, f. 1780, död s. å; Andreas, f. 1782; Henric, f. 1784.
Ovannämnde handels- och rådman i Torneå Fredric *Stellander*, f. 1763, gift 1796 med Helena *Winblad*, f. 1770. Barn: Jonas Fredric, f. 1796, d. 1798; Magnus Fredric, f. 1799; Elisabeth Catharina, f. 1798; Johannes, f. 1802 ^{27/1}, d. 1802; Helena, f. 1803 ^{31/8}; Gustaf, f. 1804 ^{19/12}; Johannes, f. 1807 ^{3/1}.
Ulrica *Stillander*, f. 1752, d. 1791, gift med guldsmeden i Torneå Anders *Sten* i hans 1 gifte.
- Strand.** Elisabet Brita *Strand*, f. 1751, d. 1813 ^{29/4}, se *Hollming*.
- Strandman.** Smeden i Torneå Michael *Strandman*, f. 1726, gift med Johanna *Barck*, f. 1730.
- Strickert.** Catharina Christina *Strickert*, f. 1741, d. 1800, se *Fougt*.
- Ström.** Tull- och accisskrifvaren i Torneå Lars *Ström*, f. 1740, d. 1809, gift med Magdalena *Singmarck*, f. 1748, d. 1809.
- Sundell.** Johan *Sundell*, f. 1779, d. 1834, se *Pipping*.
- Sundvall.** Johan *Sundvall*, f. 1753, d. 1786, se *Chore*.
- Svanberg.** Guldsmed, rådman i Torneå Lars *Svanberg*, f. 1742, gift med Catharina *Palm*, f. 1752, d. 1820. Deras fosterson Jöns *Svanberg*, f. 1771.
Handelsman i Torneå Lars *Svanberg*, f. 1776, gift 1805 med Brita *Sarelius*, f. 1783. Deras barn: Maria Catharina, f. 1806 ^{12/2}, död s. å.; Brita, f. 1807 ^{4/10}. *Svanbergs* utflyttade från Torneå stadsförsamling 1816.
- Svanljung.** Bruksfaktor Sv. Christian *Svanljung*, f. 1767, gift 1795 med Brita Christina *Henricsdotter*, f. 1774. Kommo till Torneå 1797. Deras barn: Christian, f. 1794; Johan Fredric, f. 1796; Carl Gustaf, f. 1797; Eric Olof, f. 1800 ^{31/8}, d. 1806; Jacob Jöran, f. 1804 ^{12/10}; Sven Eric, f. 1806.
- Söderström.** Anna *Söderström*, f. 1751, d. 1781, se *Lundvall*.
- Södervall.** Maria *Södervall*, f. 1727, se *Ruth*.
- Tegenborg.** Maria *Tegenborg*, se *Lythraeus*.
- Thun.** Skomakaren i Torneå Jacob *Thun*, f. 1730, d. 1785, gift med Birgitta *Fransleben*, f. 1732, d. 1788. Barn: Nils, f. 1758.
- Tornberg.** Margareta Anundsdotter *Tornberg*, döpt i Neder-Torneå socken 1719 ^{2/10}.
Olaus *Tornbärg*, gift m. Elisabeta *Anilia*.
Hindrick *Tornbergs* son Sigfrid döpt i Neder-Torneå 1722 ^{10/6}.
Handelsman i Torneå Johan *Tornberg*, f. 1740, d. 1791 (son af Anna *Fellman*, f. 1714, d. 1786), gift med Brita *Törnquist*, f. 1747, d. 1790.
Hattmakaren i Torneå Jacob *Tornberg*, f. 1763, gift 1 g. 1795 med Anna *Nilsdotter*, f. 1762, d. 1806; 2 g. 1807 med Helena *Bäckström*, f. 1751, i hennes 2 gifte.
Änkefru M. C. *Tornberg*, f. 1780 ^{10/9}, d. 1851 ^{22/7}. Ligger begravnen på Torneå stads kyrkogård.
- Turdfjäll.** Barbru *Turdfjäll*, f. 1772, se *Kollberg*.
Eva Barbara *Turdfjäll*, 83 år gammal, ligger jordfäst under grafsten å Torneå stads kyrkogård.
- Törner.** Johan *Törner*, f. 1700, d. 1787, gift med Beata *Ervast*, f. 1699, d. 1780.
Margareta *Törner*, f. 1743, se *Lythraeus*.
- Törnquist (Törnqvist).** Handelsmannen i Torneå Carl *Törnquist*, f. 1781, gift 1812 med Anna *Govenius*.
Handelsmannen i Torneå Salomon *Törnquist*, f. 1779, gift 1805 med Brita Gertrud *Sten*, f. 1778.
Brita *Törnquist*, f. 1747, d. 1790, se *Tornberg*.
- Unberg.** Coecilia *Unberg*, f. 1721, d. 1803, se *Carlenius*.

- Unbom.** Stadsnotarien i Torneå Esaias *Unbom*, f. 1770, d. 1799, gift 1794 med Eva Catharina *Antman*, f. 1770. Barn: Johannes, f. 1794; Catharina Charlotta, f. 1796.
- Wallmark.** Kamrer L. A. *Wallmark*, se *Lychow*.
- Wasserman.** Rådmanen i Torneå Fred. *Wasserman*, f. 1744, gift 1767 med Margareta *Wästring*, f. 1747. Barn: Johan Christoph., f. 1768; Margareta Beata, f. 1772; Fredric, f. 1774; Carl Gustaf, f. 1776.
- Wegelin.** Brännmästaren i Torneå Johan *Wegelin*, f. 1749, d. 1799 i Stockholm, gift 1793 med Catharina *Hjerta*, f. 1773, d. 1801.
- Wegelius.** Margar. *Wegelius*, f. 1733, se *Hedman*.
- Wenerström.** Eva Maria *Wenerström*, f. 1779 ³⁰/₁₁, se *Dahlgren*.
- Westberg.** Christina Johanna *Westberg*, f. 1796 ⁸/₅, se *Westberg*.
- Westermarck.** Sämiskmakaren i Torneå Jacob *Westermarck*, f. 1746, gift med Brita *Sjodin*, f. 1728.
- Westman.** Anna Jacobsdotter *Westman*, se *Biörnström*.
- Wetterbom.** Bokbindaren i Torneå Mats *Wetterbom*, f. 1750, d. 1810, gift 1 g. med Catharina *Wikman*, f. 1754, d. 1786; 2 g. 1787 med Catharina Magdalena *Höijer*, f. 1758.
- Wijkström.** V. Auditeuren Nils *Wijkström*, f. 1740, gift med Helena Cath. *Norrell*, f. 1749, dotter till Sophia Helena *Lærck*, f. 1718, d. 1790. Barn: Maria Catharina, f. 1771; Nils Petter, f. 1772; Abraham, f. 1775; Carl, f. 1776; Ulrica, f. 1780; Gustav, f. 1782.
- Wijnblad.** Handelsmannen i Torneå Johan *Wijnblad*, f. 1787, d. 1819 ⁴/₁₁.
- Wikman.** Catharina *Wikman*, f. 1754, d. 1786, se *Wetterbom*.
- Winblad.** Brita Maria *Winblad*, f. 1764, d. 1809, gift 1 g. 1795, se *Frantaleben*, gift 2 g. 1805, se *Pihlgren*.
Helena *Winblad*, f. 1770, se *Stillander*.
- Wästergren.** Carl Jacob *Wästergren*, (f. 1765, d. 1814), hans gifte och barn se *Hjelmdahl*.
- Wästring (Westring).** Johan *Wästring*, f. 1719, d. 1793, gift med Ingeborg *Färling*, f. 1707. Barn: Margareta, f. 1747, gift 1767 med rådmannen i Torneå Fred. *Wasserman*, f. 1744.
Christina *Westring*, f. 1725, d. 1810 i Torneå.
Anna Margareta *Westring*, f. 1800 ²⁴/₆, och Carl Gustaf *Westring*, f. 1808 ⁷/₂, se *Hjelmdahl*.
- Åkerman.** Anna Maria *Åkerman*, f. 1762, se *Humble*.

Allmänne soldatnamn inom Neder-Torneå församling under förra hälften af 1700-talet:

Bomfri, Biuur, Dunder, Drufhagel, Ekorn och Ikorn, Frimodig, Hammar, Hård, Krok, Kors, Lohm eller Loom, Liten, Lejonarm, Mört, Mürmästare, Näfverbäck, Ryss, Styf, Styrman, Trög.

[*Källor* för ofvan publicerade sammanställning, som stöder sig på ordagranna originalskrifter: i finska Neder-Torneå församlings arkiv förvarade »Bok öfver Födda, Döda och Wigda N:ris i. 1707—1740». »Förhörbok 1764—1772» samt de i Torneå stadsförsamlings arkiv befintliga båda äldsta volymerna förhörböcker, omfattande tiden 1780—1790 och 1797—1820.]

Ur »Förhørs- och Communion-Bok för Neder-Torneå församling, svenska sidan. Ifrån 1818 till 18— meddelas rörande det gamla *Haparanda* (först by, sedan köping, så stad) följande anteckningar, väsentligen med anknytning till det förestående:

- Antman.** Kyrkoherden Salomon *Antman*, f. 1772 ¹⁵/₁₂, gift 1802 med Maria Marg. *Mellin*, f. 1777 ²⁴/₆. Hans systerdotter Cath. Charl. *Unbohm*, f. 1796 ²⁰/₇, flyttade till Luleå 1823 ⁸/₇. Enkan Eva Cath. *Unbohm*, f. *Antman*, född 1770.
- Bergenstråhle.** Majoren och Post-Inspectoren G. A. *Bergenstråhle* var född 1789 ²⁷/₁₂, d. 1838 ¹⁵/₇ i Haparanda. Förutom den i Torneå födda, äldsta dottern hade han följande barn, samtliga födda i svenska Neder-Torneå socken: Aurora Gustafva, f. 1816 ²⁵/₁₁; handlanden i Haparanda Adolf Ferdinand, f. 1819 ¹⁰/₅; Bernhardina Eugenia Carolina, f. 1824 ⁶/₃; Josephina Mathilda Evelina, f. 1829 ²¹/₁₀; Maria Johanna Cornelia Edla Gunilla, f. 1831 ²⁷/₂.
- Burman.** Vice Commistern Axel Johan *Burman*, f. 1788 ¹⁴/₃.
- Clementeoff.** Herr Capit. G. W. *Clementeoff*, f. 1769 ²⁶/₈. Gift med Isabella Jacobina *Dé Roo*, f. 1768. Deras barn: Fr. G., f. 1800 ²⁸/₇; Wolmar W(assili?), f. 1803 ²⁰/₄.
- Hackzell.** Tull-Inspectoren och Öfver-Uppsyningsman Gustaf *Hackzell*, f. 1787, d. 1843 ¹⁵/₄. Gift 1817 med Anna Stina *Ekwall*, f. 1779, d. 1840 ⁶/₁₂.
- Lagerborg.** Öfverstelöjtn. Wilhelm *Lagerborgs* Enka Elisabet *Rechardt*, f. 1773. Söner: Fendrik Daniel, f. 1795 ¹¹/₁₁; Fendrik Gustaf, f. 1799 ²⁵/₇. Systerson: Joh. Rudolf *Eckholm*, f. 1809.
- Lövenadler.** Majoren och Tull-Inspectorn Vilh. Mauritz Wolfgang *Lövenadler*, f. 1776, gift med Sophia Agata *Gölberg*, f. 1787. Barn: Marta Euphrosine Sofia, f. 1806; Mauritz Carl, f. 1809 ²⁹/₈. (Familjen bodde i Haparanda 1817—1821).
- Rechardt.** Messell Maria *Rechardt*, f. 1805 ²³/₃. (I Torneå, där hon var född, står det emellertid ²³/₁₀).
- Sundbaum.** Post-Inspectoren Joh. Fredr. *Sundbaum*, f. 1790, gift 1816 med Brita Greta *Lithorin*, f. 1790. Deras barn: Johan Gabriel, f. 1818 ²¹/₁₂; Daniel Wilhelm, f. 1820 ²³/₇; Carl Fredric, f. 1824 ¹¹/₅. Svärmodern Enkefru Brita Charlotta *Lithorin*, f. 1760.
- Sundell.** Råd- och handelsmannen Johan *Sundell*, f. 1779. Dess Fru Hedvig *Pipping*. Barn: Hedvig Johanna, f. 1812; Johan Eduard, f. 1814 ¹²/₁₀.
- Wibell.** Commissions-Landtmätaren Jonas *Wibell*, f. 1786 ²⁰/₃.

Följande personer, som ej afhandlas i det förestående, ligga jordade under grafkors eller vårdar af äldre datum:

I. Å Torneå stads kyrkogård:

- Häradsskrifvaren och Häradshöfdingen Nils *Ekström*, f. 1785 ²⁷/₁, d. 1870 ²⁹/₁₀.
- Hofrättskanslisten Karl William *Castrén*, f. 1839 ⁷/₂, d. 1869 ²⁰/₆. (Särskildt å finska Neder-Torneå församlings kyrkogård befinner sig eljest en mängd Castrénska grafvar).
- Provisor Zacharias *Grape*, f. 1836 ²/₇, d. 1873 ⁹/₁₂.
- Maria Henrica Mathilda *Taucher*, f. 1813 ²⁹/₅, d. 1853 ²⁸/₆.
- Apotekaren Zackris *Wacklin*, f. 1835 ¹¹/₉, d. 1877 ¹⁸/₅. Margareta Wacklin, f. *Söderman*, f. 1810 ⁶/₂, d. 1879 ²⁴/₃.
- Assessorskan Carolina *Heickell*, f. *Govenius*, f. 1801 ¹/₅, d. 1859 ²⁴/₁₀.
- Stadsfiskalen Erik Wilhelm *Grape*, f. 1834 ¹⁹/₃, d. 1877 ¹⁹/₁₁.
- Makan Maria Ulrika *Linros*, d. 1866 ²⁵/₇, 31 år, 5 mån., 16 dagar.
- Gränsepostmästaren Johan Carl *Hildebrandt*, f. 1779 ²⁸/₁₀, d. 1851 ²¹/₁.
- Kyrkoherden Olof *Mellenius*, f. 1795 ¹¹/₁₀, d. 1840 ¹⁷/₃.
- Elementarlärare Fredrik *Mellenius*, f. 1816 ²⁷/₉, d. 1875 ²³/₈.
- Stadsnotarien I. W. *Bodin*, f. 1808, d. 1862.
- Johanna *Gadd*, f. *Widenius*, f. 1833 ¹²/₉, d. 1880 ²⁶/₁₂.

Råd- och handelsmannen Pontus Ludvig *Dahlman*, f. 1812 ⁷/₁₀, d. 1832 ²⁰/₃.
 Apotekaren och rådmannen Magnus Johan *Hougborg*, f. 1803 ²²/₉, d. 1862 ²⁴/₂.
 Henric *Deutsch*, Med. o. Phil. Doctor, f. 1772 ²⁶/₆, d. 1838 ³²/₃.
 Lagmanskan J. M. *Grönblad*, d. 1854 ²³/₈.
 Carl *Cajanus*, d. 1855 ²⁹/₅.

II. Å finska Neder-Torneå församlings kyrkogård:

Handlanden Carl *Linros*' maka H. *Ylén*, d. 1859 ²⁶/₁₂.
 Kamrerskan Anna Maria *Elfvig*, f. *Stähle*, f. 1805, d. 1843.
 Euphrosyne *Castrén*, f. 1837 ²/₁₁, d. 1871 ¹⁶/₄ (jämte som sagt ett stort antal medlemmar af släkten *Castrén*).

III. Å svenska Neder-Torneå församlings kyrkogård vid Haparanda stad (Haparanda kyrkogård):

Majoren o. Ridd. J. W. *Kuylenstierna*, f. 1794 ¹³/₉, d. 1855 ²³/₄.
 Tullfiskalen C. S. *Backman*, f. 1808 ¹⁹/₅, d. 1854 ²/₂.
 Esaias *Svanberg*.
 Jeanette *Taube*, f. 1818, d. 1870.
 Otto *Taube*, f. 1841, d. 1863.
 Fredrik *Taube*, f. 1858, †.
 Svante *Ridderstråles* familjegraf.
 Israel *Plantings* familjegraf.
 Eric *Stenberg*, f. i Pite 1821, d. i Haparanda 1866.
 Handlanden P. *Svanberg*, f. 1803 ²⁶/₁₀, d. 1872 ²⁹/₁₀.
 Rector. Ph. Mag. G. W. *Gellerstedt*, f. 1810 ²¹/₁, d. 1872 ³⁰/₄, och hans dotter Borgmästarinnan H. W. *Ottelin*, f. 1844 ²⁵/₃, d. 1870 ²⁷/₁₀, samt hans maka Carolina M. *Olivelöf*, f. 1813 ²⁰/₁₀, d. 1877 ²²/₆.

IV. Vid ett besök den 1 oktober i svenska Öfver-Torneå (Matarengi)

kyrkby har jag antecknat följande namn och data å kors och vårdar på därvarande kyrkogård;

Kronofogden Eric *Burman*, f. 1787 ²⁴/₁, d. 1865 ¹⁸/₃. Hans maka Catharina Margareta *Elfvig*, f. 1793 ¹⁰/₁₀, d. 1858 ²⁶/₈.
 Häradssdomaren Carl Johan *Grape*, f. 1841 ²²/₁₂, d. 1889 ⁵/₄. Barnen: Johan Oskar, f. 1871 ²⁷/₃, d. 1878 ⁴/₂; Anna Aurora, f. 1875 ²⁰/₁, d. 1882 ⁴/₃.
 Kontraktsposten Isak Wilhelm *Buchi*, f. 1801 ¹²/₈, d. 1877, och hans maka Brita Greta *Haggman*, f. 1804 ¹²/₇, d. 1864.

Not.

Bucht. Redaktören för »Haparandabladet», komministern i Neder-Torneå församling Henning *Bucht* har sammanbragt en större släktafta, hvilken framdeles torde komma att publiceras. I afvaktan härpå meddelas enligt denna källa några tillägg till anteckningarna om »Det gamla Torneå»:

Klockaren i Torneå Isaac *Bucht* var född ²/₁₂ år 1753.

Äldste kände stamfadern uppgifves inkommit från Tyskland: fältväbeln, sedermera löjtnanten och kaptenen Gustaf *Bucht*, f. 1690, d. 1759 ²³/₅ i Öfver-Torneå. Han var gift med Brita *Rockstadia* (f. 1687, d. 1790 ⁴/₁₂, 103 år gammal) och säkerligen identisk med den fältväbel *Bucht*, jag funnit omnämnd såsom dopvitne i Neder-Torneå 1721 ²⁹/₆.

(Samme komminister *Bucht* i Haparanda eger jämväl samlingar rörande släkten *Hackzell*).

Svenska Autografsällskapet

har under de senast förflutna tvenne åren haft tillfredsställelsen se hurusom dess tidskrift med växande intresse omfattats af allmänheten. Sålunda har under denna korta tid sällskapet medlemsantal nära nog tredubblats, ett resultat, som i sanning bör glädja alla dem, hvilka i föreningens utveckling se enda möjligheten att fortsätta på den väg man inslagit med afseende å utgifningen af föreningens ofvan omnämnda organ, *Personhistorisk Tidskrift*. För att emellertid på ett föreningen värdigt sätt vidmakthålla denna publikation och utgifva den i lika stort antal häften som hittills, d. v. s. minst 4 om året, vore det af nöden att antalet af sällskapets ledamöter ökades i väsentlig mån. Men en betydligare ökning kan likväl ej ernås endast genom den attraktion, som tidskriften själf tilläfvventyrs kan utöfva; det är derföre som redaktionen härmed vördsammast tillåter sig att till hvar och en af sällskapets n. v. medlemmar ställa en uppmaning *att med användande af bifogade anmälningskort anmäla minst en ny medlem* och dergenom kraftigt medverka till sällskapets *fortfarande utveckling och framtida bestånd*. Red.

Smärre personhistoriska meddelanden.

J. W. Sprengtporten. Såsom värdefulla tillägg till den af signaturen N. v. D. författade biografien öfver friherre Jakob Wilhelm Sprengtporten, öfverståthållare i Stockholm 1830—1838, 1844—1848 (se Personhistorisk tidskrift II, s. 19 m. fl.) må här meddelas, dels det tal, som hölls af justitieborgmästaren Ullberg i spetsen för Stockholms magistrat, borgerskapets äldste samt tjänstemännen i stadens verk vid deras afskedsuppvaktning i öfverståthållarehuset den 4 juli 1838 samt den afgående öfverståthållarens svar derå, dels afbildning å den medalj borgerskapet lät prägla öfver den då endast 44 år gamle öfverståthållaren. De båda talen meddelas efter talarnes originalconcept, som förvaras hos en af Sprengtportens närmare anförvandter.

Rörande friherre Sprengtportens afskedstagande innehåller »*Aftonbladet*» för den 3 juli 1838 följande ord: — En vacker hyllning åt Frih. Sprengtporten och en opinionsyttring, som icke helt och hållet saknar betydelse, är att i dag alla de större fartygen vid Skeppsbron och Strömmen hissat flagg på half stång, samt gifvit öfriga signaler som vid inträffad *sorg*, till betygande af den ledsnad och deltagande, som öfverallt försports i anledning af de omständigheter, som nödgat Frih. Sprengtporten att resignera. Detta deltagande är äfven på börsen lika allmänt, och har der, såsom öfverallt, gifvit anledning till reflexioner och yttranden »i anledning af dagshändelser», i hvilka icke mer än en gemensam åsigt är rådande öfverallt, som ifrån början till slut passerat —. »*Dagligt Allehanda*» (den 4 juli), som vitsordar *Aftonbladet*, tillägger: »den ende bland Skeppsredarne, som *icke* tillåtit ofvannämnda sorgebetygelse lärer varit Direktören och Kommendören *Arvedsson*; i anledning hvaraf (förmodligen) ryktet spridt sig att *Hr Arvedsson* sjelf skulle vara ifrågasatt till öfverståthållare. Borgerskapets Femtio Äldste, med Herr Justitie-Borgmästaren *Ullberg* lära idag kl. 12 uppvakta Herr Friherre Sprengtporten, för att af honom taga afsked, och det berättas att Borgerskapet mangrant skulle samlas på Börsen för att sluta sig till denna Deputation.»

1:o. Justitieborgmästaren Ullbergs tal.

Högvälborne Herr Baron, Generalmajor och Öfverståthållare! För ett par dagar sedan egde Magistraten och Borgerskapets Äldste den glädjen att kunna tilltala Herr Baron under denna sednare benämning, som då både betydde och uttryckte den gemensamma, för oss alla tillfredsställande känslan af *vår* — vår närmaste förman — och våra i hufvudstaden boende medborgares omedelbara styresman. — Efter snart åtta års beprövade åtgärder af denna styrelse, den vi, med anledning ej allenast af Herr Barons kraft och lefnadsålder, utan ock af ömsesidig belåtenhet, vågade tilltro en lång och lycklig varaktighet, ty man tror så gerna, det man lifligt önskar, möter oss plötsligt den underrättelse, att Herr Baron hos Kongl. Maj:t i underdånighet begärt och erhållit Nådigt afsked ifrån Öfverståthållare-Embetet. Denna un-

derrättelse har oroat oss, — ja Herr Baron! den har djupt smärtat oss, både unga och gamla Ledamöter af Magistraten och Borgerskapets Representanter, samt Embets- och Tjenstemännen vid Stadens Werk; och derföre hafva vi här inställt oss, att inför vår älskade, nu bortgående Chef uttrycka våra känslor.

Då jag på dessa mina aktade medbröders och Medborgares vägnar, först tolkade allas vår förhoppningsrika glädje öfver Herr Barons tillträde till det nu lemnade Embetet, icke kunde jag rimligen då förmoda, att äfven jag, gamle man, efter dessa årens förlopp, skulle föranlåtas uppfylla den sorgliga pligt, att till Herr Baron uttala det tunga afskedsordet; men då nu ändock så måste ske, sammanflyter och dermed, oafvisligen, af allas våra hjertan påkallade uttryck af vördnadsfull och innerlig erkänsla för Herr Barons rastlösa bemödanden och nitiska omsorger till befrämjande af våra angelägenheter, både dem, som tillhört Regeringens pröfning och slutliga afgörande, äfvensom de rent municipala, till hufvudstadens nytta och prydnad. Monumenter af dylik art, talrika inom vårt samhälle så i handlingen, som i fullbordande och grundlagda verk, skola till framlidna släkten fram-bära varartigare vittnesbörd, än snart förklingande ord, om Friherre Sprengportens alfarliga, kraftiga och flärdfria handhafvande af det vidt omfattande Öfverståhållare Embetet.

Vi beledsaga Herr Baron till det enskilda lifvets lugn, dit Herr Baron snart lärer afgå, med våra innerliga böner till Gud för Herr Barons fortfarande helsa och välgång. Trefnaden vilja vi veta, att Herr Baron under Litteraturens och Landtlefnadens växlande sysselsättningar, i skötet af en älskad familie, säkrare skall sjelf förskaffa sig, än det hittintills varit möjligt. Slutligen våga vi äfven utbedja oss ännu ett rum uti Herr Barons välvilliga, ynnestfulla minne.

2:o. Friherre Sprengportens tal.

M. H.

I detta för mig så betydelsefulla ögonblick, då Stockholms Hög-ädle Magistrat och Borgerskapets Herrar Äldste genom deras vänskapsfulla besök behogat lemna mig ett tillfälle att förklara dem min lifliga erkänsla för den ynnest och välvilja, hvarmed jag af Stockholms Borgerskap blifvit omfattad under min embetstid, måste mina tankar naturligen återföras till den tidpunkt, då jag för snart åtta år tillbaka, i närvaro af en talrik församling af hufvudstadens invånare iklädde mig förbindelsen, att med redligt uppsåt handla för vår hufvudstads bästa under förvaltningen af dess angelägenheter. Eder oafbrutna vänskap, M. H., af hvilken jag äfven i afskedsstunden röner bevis, som gå till hjertats djup och der lemna outplånliga drag, hvilka icke kunna fela att inverka på min framtids sällhet, säger mig att dessa ord blifvit förstådda, och att mina handlingar blifvit bedömda mera efter de inre bevekelsegrunderna än efter det tilläfvets ofta ofullkomliga i utförandet.

Imellertid har hufvudstaden sett åtskilliga nya stiftelser uppstå, som varit beräknade icke blott för ögonblickets nytta utan för framtiden; grunden till andra torde äfven vara lagd. Jag öfverlemnar allt detta, M. H., tryggt under vården af Eder fosterlandskänsla och Edert aldrig tröttnande nit för detta samhälles väl, och skall sjelf aldrig upphöra att från det enskilda lifvets lugn, som jag hoppas hafva förvärfvat mig, nedkalla den Högstes beskydd öfver en älskad Konung och Konungahus, öfver mitt fädernesland och öfver denna hufvudstad, hvars välgång alltid skall blifva mig kär. För dessa dyra föremål har jag verkat efter den ringa förmåga, som kunnat vara mig beskärd och detta utan alla biasigter och efter min öfvertygelse. Mine Herrar! Jag innesluter mig nu och för alltid i Eder dyrbara vänskap.

Uppllysningar angående ryttmästaren Johan Esaias Sapff.
I första häftet af denna tidskrifts årgång III omtalas en fru Hedvig Sophia von Platen gift med ryttmästaren Johan Esaias Sapff.

Angående denne kan meddelas att han, enligt rullor i kriksarkivet, blef kornett på Gyllenpamps squadron af Smålands kavalleri 1675 ^{24/11}, blef löjtnant vid »Skåniske esquadron» af samma regemente 1677 /6 samt regementsqvartermästare 1678.

I kammararkivet, afdelningen »Hären», finnes följande intyg, som medelas i afskrift.

»Nach dem der Wol Edler und Wol Manhaftter Rittmeister Johan Esaias Zapf mich dienstl. ersucht, Ihme ein Attest wegen seiner dienste, so Er in Pommern unter meinem Regiment gethan, und in welchen Chargen Er dar unter gewesen, mit zutheilen so habe er sein suchen billich errachtet; Und Attestire dass gemelter Rittmeister Zapf, Von Anfang des Kriegs in Pommern bis Zum ende gedient hat, als Erstlich für einen Regimentz Auditeur, hernach für Corneth, Leutenant und Letzlich vor Rittmeister, welcher Chargen Er mit aller Treue und Wachsamheit Vorgestanden, und solches thue Ich mit meiner hand unterschrifft und Sigill Bekräftigen.

Datum Hiulleröd den 13 October A:o 1681.

Hindrich von Buchwaltt.
(L. S.)

Personhistorisk litteratur.

Svensk Postmatrikel, utgifven af Helmer Lagergren. D. F. Bonniers Boktr.-Akt.-Bol. Göteb. 1900. 328 sidor 8:o.

Det är en ny upplaga af Postmatrikeln, som den kunnige och synnerlige samvetsgranne utgifvaren nu öfverlemnats såväl »i förmäns och kamraters händer» som till den genealogiskt och biografiskt intresserade allmänheten. Den utmärker sig liksom

sin föregångare för mycket noggranna och i de flesta fall utförliga uppgifter. För forskare behöfver sannolikt ej påpekas fördelen af det af utgifvaren konsekvent genomförda angifvandet af de i matrikeln förekommande personernas födelseort, ett tillvägagående, som särskildt i »Sv. Adelns Ättartaflor ifrån 1857» blifvit till stor nytta genom det till nämnda ättartaflor hörande registret öfver ingifta personer. Tyvärr saknas ej tryckfel.

Af matrikeln, hvars typografiska utstyrsel är god och pris, 2 kr. 75 öre, mycket moderat, är en ny upplaga att förvänta först om — fem år.

—g—

Sveriges afidne tandläkare. 1700—1900. Anteckningar och Minnen samlade af John Wessler. Stockholm. Boktr. A.-B. Gutenberg 1901. 8:o VII + 148 s.

Detta helt nyligen utkomna verk öfver hänsotne utöfvare af tandläkareyrket är, oaktadt det ju endast berör jmförelsevis få personer och rör sig inom en ganska kort tidrymd, två hundra år, ett på det biografiska området ovanligt intressant och väl hopkommet arbete. Biografierna, hvilka i många fall beledsagas af goda porträtt, afbildningar af namnteckningar eller kuriosas af kulturhistoriskt intresse, äro ledigt skrifna samt underhållande och innehålla en mångfald personhistoriska upplysningar, deribland värdefulla tillägg och rättelser till äldre och äfven nyare samlingsverk.

Herrar utgifvare af biografiska arbeten hafva åtskilligt att lära af herr Wessels bok, som i viss mån kan sägas vara ett nytt uppslag i fråga om sättet att utgifva liknande arbeten.

Det hela grundar sig på sjelfständiga arkivstudier och omfattande forskningar. I stället för att enbart uppräknas namn och data har författaren sökt att samtidigt, i berättande form skildra personerna och tidsförhållandena för att derigenom göra läsaren så att säga personligen bekant med och intresserad af ämnet och har häruti lyckats synnerligen väl. För att gifva ett begrepp om arbetets innehåll och utstyrsel må nämnas att biografiernas antal är 75, illustrationerna i texten 52 samt utom texten, på särskilda blad, 4, de senare återgifna dels i fototypi och dels i ljustryck.

Trots de med utgifvandet förenade kostnaderna, den gedigna utstyrseln samt den ytterst begränsade upplagan (icke 350 ex) är priset satt till endast 5 kr. per exemplar, postporto oberäknadt.

Arbetet, som i öfrigt talar för sig sjelft, finnes icke i bokhandeln, utan reqvireras direkt från författaren.

Under benämning »Gamla papper från tandläkekonstens barn-
dom i Sverige» har hr W. i Odontologisk tidskr. meddelat hand-
lingar rörande J. F. Darmstedter, Ph. de Sésard, A. M. Campioni,
Leopolt och Maria Johanna Briwolski, J. Assur (med stort porträtt)
och C. F. Bichlié.

F. U. W.

Riddare af K. Carl XIII:s Orden 1811—1900. Biogra-
fiska anteckningar samlade och utgifna af A. Anjou. Eksjö.
Eksjö Tryckeri A.-B. 1900.

Den flitige personhistorikern häradsh. A. Anjou, som under år
1899 utgaf värdefulla anteckningar öfver presidenter samt embets-
och tjenstemän i Svea Hofrätt, var redan följande år färdig med
föreliggande arbete, som i mer än ett afseende är det sistnämnda
öfverlägset. De olika biografierna synas vara utarbetade med
mycken omsorg och hafva uppgifterna, i de fall anmäl. haft tillfälle
att göra jemförelser, visat sig vara tillförlitliga. Likväl kan man
särskildt i afseende på datum mången gång konstatera, att ut-
gifvaren utan rimligt skäl angifvit endast månad, ej dagen, för
en utnämning; vare det emellertid långt ifrån något klander som
anmälarerna härmed velat uttala, han känner sjelf bättre än de fleste
vanskligheten af att finna data på dylika tidsbestämmelser eller
att undvika tryckfel, men då här ju blott är fråga om något öfver
200 personers biografier, hade sannolikt med ganska ringa möda
flera af luckorna kunnat fyllas. Synnerligast i fråga om så fram-
stående personer som de ifrågavarande.

Icke blott för medlemmarne af Frimuraresamfundet utan
äfven för biografiska forskare bör arbetet, som är försedt med
register samt jemväl i typografiskt hänseende gediget, vara sär-
deles välkommet.

F. U. W.

Kongl. Hofrätten öfver Skåne och Blekinge 1821—1900.
Biogr. Anteckningar utgifna af A. Borgström, Assessor i Hof-
rätten. Kristianstad. Kristianstads Läns Tidns A.-B. Tryckeri
1901. XVIII + 94 sid.

Dessa anteckningar, om hvilkas utgifvande förut i denna tid-
skrift lemnats meddelande, föreligga sedan någon tid i tryck och

vittna fördelaktigt såväl om utgifvarens intresse för ämnet som sorgfällighet vid utarbetandet af de särskilda biografierna. Uppställningen är i hufvudsak densamma, som användts af A. Anjou vid utarbetande af »Kongl. Svea Hofrätts Presidenter samt Embets- och Tjenstemän 1614—1898», men kan naturligtvis ej göra anspråk på att jämföras med sistnämnda arbete, hvilket ju omfattar en mer än tre gånger så lång period som assessor Borgströms anteckningar och ju dessutom måst utarbetas ur mycket svårtillgängligare källor.

Detta förhållande förringar emellertid ingalunda värdet af det nu utkomna arbetet, ty de 94 sidorna hafva helt säkert kostat utgifvaren mycken möda och hafva äfven emottagits med stor tillfredsställelse af den numera stora allmänhet, som sysslar med personhistoria. Särskildt är att framhålla de visserligen kortfattade, men i ett arbete af denna art mycket välkomna, uppgifterna om de i arbetet förekommande gifta personernas barn, allra helst ett fullständigt personregister bifogas.

Tryck och papper äro af första klass. Stilen är mycket läslig. C. G.

Anteckningar om Gårdarna inom Kristdala Socken i Kalmar Län, Deras Ägare och de Släkter som därifrån utgått, af Carl Alexander Carlsson (separattr. i 200 ex). 84 s. Sthlm. Smedbergs Boktryckeri 1900.

Föreliggande häfte utgör egentligen endast en afdelning af författarens under förlidet år utgifna topografiska studier öfver Kristdala socken, den afdelning nemligen, som innehåller uppgifter om gårdarnes egare och deras förfäder eller afkomlingar. Ant. ha i detta hänseende stort värde och äro, såsom det vill synas anmälares, uppgifterna om de olika slägterna och personerna i allmänhet hemtade ur goda och tillförlitliga källor. Särskildt får man hålla utgifvaren räkning för att han egnat minst lika mycken uppmärksamhet åt de ringare hemmansegarne som åt de med klingande namn eller titlar prunkande godsegarne i socknen. Skada blott att man är i saknad af register, ett förhållande, som gör de i boken förekommande talrika personhistoriska uppgifterna svårtillgängliga. Utförliga stamträd finnas intagna bl. a. öfver följande släkter: Een, Fagerlin, Fallenius, Fornander,

Kjörling, Meurlin, Olof Nilssons (I Skinshult) slägt, Pontin, Regnell, Sabelsköld, Stierncreutz, Thunberg, Weidenhielm, Westrin. Priset, 1 kr. 50 öre, får anses såsom särdeles lågt satt.

F. U. W.

Ny Svensk Släktbok, utgifven af Karl A. K:son Leijonhufvud och Gustaf C:son Leijonhufvud. Första häftet. IV + 90 s. P. A. Norstedt & Söners Förlag. Kongl. Boktr. 1901.

Utgifvaren af »Svensk Adelskalender» har i förening med sin broder och medarbetare vid utgifvandet af den nya upplagan af den gamla rangordningen, utsändt första häftet af en släktbok öfver svenska slägter, som ej tillhöra adeln. Detta första häfte har blifvit mycket olika bedömdt. Det har varit utsatt för mycket skarp kritik och i viss mån berättigadt klander, men det har också fått ampla loford och äfven detta, enligt anmälarens åsigt, fullt berättigadt.

Att ett samlingsverk af denna art icke kan blifva fullständigt ligger i sakens natur — också vore det för mycket begärdt att fel eller förbiseenden skulle vara bannlysta ur detta utgifvarnes första mera sjelfständiga arbete. För den, som aldrig så litet sysslat med hithörande ting, synes snart sagdt på hvarje sida huru mycket arbete som nedlagts på de enskilda tabellerna, om också med skäl den anmärkningen kan göras, att utgifvarne, som ju sjelfva egt att bestämma hvilka slägter skulle intagas i det nu utgifna häftet, utan något skäl medtagit slägter, som ännu ej tillräckligt bearbetats. Derigenom har en ojämnhet i arbetets värde uppstått, en ojämnhet, som kanske redan från början skadat företaget. Det är emellertid att hoppas att nästa häfte endast kommer att innehålla fullt utarbetade slägtredogörelser, för hvilka åtminstone alla till buds stående tryckta källor blifvit använda.

Uppställningen är delvis densamma som i Anreps Sv. Ad. Ättartaflor och i »Sv. Adels Ättartaflor ifrån 1857», men skiljer sig särskildt från dessa senare med afseende å orienteringstabellerna, derigenom att i sistnämnda arbete sådana endast utgjorde öfvergången från Anreps ättartaflor till de nya. I den Leijonhufvudska släktboken, som ej behöfver anknytas till någon föregående publikation, äro stamtaflorna ej fullt så nödvändiga, men icke desto mindre mycket nyttiga, isynnerhet vid slägter med talrika tabeller.

Hvad uppställningen i öfrigt angår kan man i några fall anmärka en viss inkonsekvens. T. ex. på släkten Ulrich står den förste kände stamfadern och hans hustru endast omnämnda i historiken, hvadan Tab. I på denna släkt ej har samma betydelse som vid andra släkter; ännu en annan uppställning har användts, t. ex. vid släkten Hasselrot. Sådant hade egentligen skolat omnämnas i företalet. Många uppgifter om tidigare medlemmar eller led af släkterna Cassel och Gilljam saknas; äfvenså kunde litet mera kritik ingått i utarbetandet af en eller annan släghistorik.

Att här ingå på någon detaljerad granskning af de olika släkterna är ingalunda meningen, men såsom en allmän anmärkning kan med fog sägas, att utgifvarne icke tillräckligt användt tillgängliga tryckta källor. Ja, ur sjelfva statskalenderns senaste och senare årgångar skulle icke få nu felande upplysningar med lätthet kunnat hemtas. Tabellerna XXI och XXII på släkten Lovén i sin ofullständighet skada arbetet mera än en eller annan förut klandrad inadvartens på samma släkt. De ganska väl utarbetade släkterna Dyrssen, Hasselrot, Kreüger, Kugelberg m. fl. bilda dock en god motvigt mot nämnda ytterst knapphändiga tabeller, af hvilka åtminstone den ena, doktor Sigurd Lovéns, efter Bruzelii bekanta fortsättning af »Läkarehistorien» kunnat göras minst lika fullständig som de mera framstående ättemedlemmarnes tabeller.

Vi skola återkomma till denna publikation, när flere häften utkommit och tillåta oss att nu endast uttala den förhoppning att det klander, som från olika håll framkommit, måtte egga utgifvarne att för framtiden göra sitt allra bästa. Vi äro säkra på, att arbetet under denna förutsättning i dess helhet skall vinna ett erkännande, som det redan nu i många hänseenden är värdt.

De släkter som nu varit föremål för bearbetning äro: Abenius, Bäckström, Boström, Cassel, Christerson, Claëson, Dyrssen, Egerström, Gilljam, Hasselrot, Hedengren, Key, Keyser, Kreüger, Kugelberg, Lothigius, Lovén, Quensel, Rhedin, Sebardt, Sjögren, Svedelius, Ulrich.

Att redan detta häfte fått ett register är visserligen förtjenstfullt, men dock i ett afseende opraktiskt, då ju ett nytt allmänt register gifvetvis måste utarbetas, när exempelvis tio eller tjuguhäften utkommit, ty att söka ett namn i tjuguhäften olika register är i längden besvärligt.

Priset 2 kr. per häfte är mycket lågt.

F. U. W.

Samlingar i Landtmäteri: Första samlingen Instruktioner och Bref 1628—1699. Stockholm 1901, Isaac Marcus Boktr. A. B., 264 s.

Jemsides med de biografiska förteckningarne öfver Sveriges Landtmätare, hvaraf 1 häftet utkom 1896 och innefattade *Landtmätarne i Kopparbergs län* och 2 häftet, innefattande *Landtmätare i Norrl. 1828—1900*, tryckt Upsala 1901 66 s., har författaren, Ingeniör Viktor Ekstrand, då utgifvit ofvanstående arbete. Det består af ena mångfald instruktioner och kungabref af uteslutande historiskt intresse och som tillsammans med efterföljande samlingar komma att blifva en codex af betydelse för hvar och en, som utöfvar detta yrke. Denna första samling skall följas af en andra af större praktisk betydelse, då den kommer att innehålla en förteckning öfver Landtmäteriförfattningar 1628—1900. Den tredje samlingen kommer antagligen att få ett stort kulturhistoriskt värde under rubriken: *Bilder ur landmätarens lif*, och den fjerde samlingen angår uteslutande det nuvarande landtmäteriet. Den nyss utkomna samlingen kan egentligen hafva föga intresse för denna tidskrifts läsare, men kommer tillsammans med de andra att gifva en bild af Svenska Landtmäteriets historia från gamla till nuvarande dagar.

För oss hafva gifvetvis de biografiska förteckningarne en mycket större betydelse och större värde. Ur biografisk synpunkt synas de vara ganska fullständiga; der tillfälle gifvits, anger förf. föräldrarnes namn, personernas giften, utgifna arbeten m. m. Den *vane* personhistoriske forskaren saknar så väl i denna som i den nyss utkomna delen, födelse och dödsdato. I den mån, de kunnat anskaffas, äro de af ej litet värde och skulle gifvit forskningen mera exakthet och lättare kontroll.

Kunde denna anmärkning i kommande häften undvikas, tror jag att det skulle med tacksamhet erkännas, äfven om priset för häftet härigenom något förhöjdes. Det är ett flitigt och gediget arbete, som man endast kan önska, att förf. får tillfälle att avsluta, och som blir en nyttig uppslagsbok för en och hvar af den personhistoriska forskningens gynnare och vänner.

A. L—n.

*Skånska Nationen före Afdelningarnes tid (1682—1832) Biogr. genealog. och anteckningar*¹ af Carl Sjöström, Lund 1897 E. Malmströms Boktr., 736 sid.

*Blekingiska nationen*² 1697—1900 *Biogr. och geneal. anteckn.* af Carl Sjöström, Lund 1901. E. Malmströms boktr., 496 sid.

Som motiv för en recension af dessa digra verk skulle jag vilja tillropa författaren den gamla klassiska sentensen »*Nihil dulcius quam omnia scire*» — ty han tyckes så hafva rotat i de gamla handlingarne, att han nästan vet *allt*, som står forskningen till buds. Att han kommit till denna vetenskap kan endast förklaras genom en okuflig energi, flit och redbar arbetsförmåga.

Stora inlägg uti den genealogiskt-biografiska forskningen göras genom utgifvandet af de gamla studentmatriklarne. Ett lifligt arbete på detta område pågår också sedan 10 år tillbaka. Från Upsala hafva vi Wermlands, Stockholms fr. 1800, Gestriklands, Norrlands och Smålands nationer utgifna på trycket. Synnerligen förtjenstfullt är det sista, men det är oafslutadt, då endast 1:sta delen utkommit. För Lund är det hufvudsakligast Sjöström, som ensam åtagit sig dylikt arbete och, man kan våga säga det, på ett i allo tillfredsställande sätt. Dessa två digra band innehålla ej blott torra notiser; här och hvar finnas kulturhistoriska drag inväfda, som bidraga i mångt och mycket till arbetets värde, betydelse och charme. S. är mer än andra skapad till arbetare inom detta område, anmälares hoppas att han skall af allmänheten erhålla den uppmuntran, att han ser sig i stånd att äfven kunna utgifva de öfriga nationsföreningarnes matriklar. Att arbeta på detta område är på så vis otacksamt, då man alltid har den största svårighet att kunna befordra dem till tryckning; någon ersättning för tid och möda kunna ju aldrig komma i fråga. På sammanslutningens väg brukar det kunna lyckas att få dessa arbeten tryckta, så har D:r Odén gjort med ett digert arbete öfver Östgöt. Nat. fr. 1495—1900, som nu är under tryckning, och hvaraf första delen utkommit under sommarens lopp. Stockholms Nation fr. 1649—1800 föreligger i manuskript och väntar på att genom kamraters intresse kunna befordras inför den stora allmänhetens ögon. Fullständiga kunna dessa

¹ Efterföljande tid från 1832 har herr Sjöström redan, i ett arbete utkommet för tio år sedan, publicerat.

² Detta arbetes storlek förklaras deraf att en stor del östra skåningar räknades hit.

matriklar aldrig blifva och derföre betänker man sig länge, innan man anser det så utarbetadt att det kan tryckas, men man får trösta sig dermed, att man genom sitt arbete och sin sträfvan visat forskningen en väg, som sedan efterföljarne kunna begagna, om de vilja fullfölja, rätta och revidera uppgifterna.

A. L—n.

Sø. Arméns Rulla etc. etc. 1901.

Af denna hittills med så mycken noggrannhet utarbetade, årligen utkommande publikation har nyligen den senaste årgången utgifvits. Då den synes vara redigerad med mindre omsorg än sina föregångare, må detta förhållande här påpekas. Man förvånar sig t. ex. öfver att sådana fel, som de, hvilka förekomma bland uppgifterna om förutvarande statsrådet Dyrssen, om kabinettskammarherren frih. Axel Åkerhielm samt om lifmedicus Flensburg kunnat insmyga sig och ej håller blifvit rättade i förteckningen öfver tryckfel.

S...r.

Trondhjems rytteriregemente, Lålands och Falsters prest-dragoner. Några anteckningar om tvänne af norrmän och danskar uppsatta regementen i svensk tjänst af G. H. W. Planting—Gyllenbåga. Wahlström & Widstrand 1900. Pris 2 kr.

Nutidens stora intresse för den del af historisk framställning, som hänför sig till skildringen af svunna tiders personligheter, har äfven uti föreliggande arbete, ehuru ej af direkt personhistorisk natur, funnit ett uttryck. Under sina forskningar i riks- och krigsarkiver rörande sin egen slägts historia har författaren vunnit uppslaget till den skildring ur ett af vår krigshistorias kanske mest okända skeden, som här föreligga. Inom ramen af framställningar om de båda regementenas öden har författaren förstått inflika liffulla berättelser om de förekommande personernas lif och öden, hvarigenom de historiska detaljerna fått sin rätta lokalfärg och förlänats ett ökad intresse. Den egenskapen, att arbetet så att säga står på gränsen mellan krigs- och kulturhistoria, synes ej hafva minskat dess värde såsom bidrag till skandinavisk krigshistoria, på samma gång som den gör att det samma med odeladt nöje läses af lekmannen. Ett vackert porträtt af generalmajoren A. Planting-Bergloo efter Ehrenstrahls original å Karlberg pryder arbetet.

—st—

Daniel Hwasser. Skämtaren, Sångaren, Diktaren från en gången tid, af L. Alfr. Hedin.

Kanslissekreteraren L. A. Hedin, förut bekant för en med varm broderlig hängifvenhet utförd teckning af den populäre skådespelaren Svante Hedins lif och personlighet, har i denna nya bok egnat vänskapen en liknande gärd af pietet, då han företagit sig att skildra minnet af den för något mer än 30 år sedan aflidne glade skämtaren och vissångaren Daniel Hwasser. Då denne som bekant ju var en af de mest typiska representanterna för den äkta lifsglädjen under denna gluntarnas och Carl XV:s glada tid, blir hans lefnadshistoria helt naturligt äfven en beskrifning på det muntra sällskapslif, som då fördes. Vi få sålunda till en början följa den unge Daniel till Upsala och med honom taga del i juvenalernas muntra upptåg och spirituella tidsfördrif. Vi få äfven lära känna hans farbroder, den snillrika tänkaren Israel Hwasser och det hjertliga förhållande, som rådde emellan honom och den lefnadslustige brorsonen, om ock den store vetenskapsmannen stundom förargade sig öfver den ringa ifver unge Daniel egnade åt sina studier. Vi få sedan se Hwasser efter aflagd kameralexamen som välbestäld embetsman i Stockholm och såsom själen i åtskilliga af hufvudstadens muntra kretsar. Särskild uppmärksamhet egnas åt hans förhållande till Carl XV och de många tillfällen, då han användt sin kvickhet och sin poetiska förmåga att roa den kunglige vännen och hans omgifning. Stor möda synes författaren hafva gjort sig att hopsamla de talrika sånger, som Hwasser vid olika festliga tillfällen diktat, och hvaraf ett urval här lemnas oss. De äro väl af olika värde dessa sånger och åtskilliga roliga pointer kunna kanske ej nu i lika grad som vid tiden för deras första framkomst senteras. Men man får dock en ganska god föreställning om den originella kvickhet, den ovanliga fyndighet och den godmodiga glädtighet, som utmärkte författaren. Af den massa infall och ordlekar, Hwasser i lifstiden strödde omkring sig, lemnas oss äfven åtskilliga prof.

Slutligen få vi äfven lära känna Hwasser i familjekretsen, sedan han ingått äktenskap med den berömda skådespelerskan Elise Jacobsson, och lemnas oss en tilltalande bild af den glada, gästfria, otvungna ton, som der rådde.

Helt visst ega dylika lefnadsskildringar, verkställda af personer, som i lifstiden varit nära förbundna med den skildrade, ett visst värde. Om ock bilden, sedd genom sympatiens starkt fär-

gade glas, stundom blir något ensidigt uppfattad, blifva dock härigenom åtskilliga intima eljest snart af tiden utplånade drag bevarade åt efterverlden, och man får en mera lefvande och på det hela också sannare framställning än den, som endast bygges på skriftliga dokument och andras hörsagor.

De meddelade porträtten af Hvasser och hans maka kunna ej kallas lyckade.

Antellska samlingarna. Personkatalog öfver Wadströmska samlingen af svenska och finska porträtt. Helsingfors 1901. 6 + 122 s. stor 8:o.

Denna katalog är egentligen, såsom ock titeln angifver, ett personnamnregister på porträtterade, med uppgift på antalet porträtt af hvar namngifven person. Det är beklagligt, att man icke åstadkommit en ordentlig porträttkatalog, brukbar utom det rum der samlingen förvaras. Den som upprättat förteckningen, K. K. Meinander, säger i ett företal, att »det säkerligen varit önskligt att föreliggande katalog skulle meddelat närmare uppgifter om de olika afbildningarna» — man har således insett att en riktig porträttkatalog bort göras —, men frågan derom har åtminstone tills vidare fått förfalla. Man har föredragit att förspilla tid och kostnad på ett förfeladt arbete.

»Kongl. Skogs- och Jägeristaten. Biografiska studier 1539—1898. Fjärde en historisk inledning.» Af detta arbete, som utgafs 1899, förbereder författaren, jägmästare *Hugo Samelius*, ett andra band att utkomma under år 1901. Genom fortsatta arkiv- och litteraturforskningar hafva omkring 500 nya namn kommit i dagen, äfvensom rika tillägg och rättelser antecknats till första delen. Boken, som vidare kommer att upptaga en mängd historiska och kulturhistoriska meddelanden samt ett fullständigt personregister för de båda delarne, sträcker sig denna gång t. o. m. år 1900, blifver ungefärligen lika omfattande som första delen och är afsedd att supplea denna så fullständigt som det varit utgifvaren möjligt. Äfven denna del tryckes i en mindre, numrerad upplaga, och förteckning på abonnenterna

inhäftas i verket, som noga ansluter sig till föregående volym-Priset för subskribenter blifver denna gång endast 5 kr., och af första delen finnas ännu några ex. qvar till subskriptionspriset 10 kr. (i bokhandeln 15 kr.). Utgifvarens adress är *Nederkalix*.

Frågor.

1. Kan någon lemna upplysning om en »*Capitain Desteng*», som enligt F. U. Wrangels arbete öfver Tullgarn skall vara den som uppgjort planen för nämnda Kongl. slotts restaurering och ombyggnad under förra hälften af 1700-talet, samt äfven varit arkitekt för slottsbyggnaderna såväl vid Bergshammar som Björksund båda i Södermanland. Helt visst är det samme man, som omtalas i öfverstemarskalken greve M. J. De la Gardies (egaren till Tullgarn) underdåniga memorial (slottsarkivet) af den 20 okt. 1730, hvari föreslås att »*Capitain Destain*» måtte få en anställning, så att »*Pagerna* så uti skrifkonsten som fransöske Språket blifwe informerade». Närmare upplysningar om denne »*Desteng*» eller »*Destain*», särskildt om hans verksamhet som arkitekt, kunna lemnas till redaktionen af Personhistorisk Tidskrift. S.
 2. *Adam Geluch* och *Johannes Weidh* hette tvenne under 1600-talets förra hälft i Sverige verksamme »commedianter». Är något närmare känt om dem och deras medhjälpare? År 1647 erhöll den förre, som säges vara från Strassburg, af Stockholms stads Byggnadskollegium tillstånd »att agera några åtskillige commedier på Gillestugun allt emedan sommar-marknaden är» och skulle han, jemte uppfyllande af en del andra vilkor, till staden betala i hyra 2 riksdaler i veckan så länge han spelade. Med den senare, Johannes Weidh, öfverenskom samma collegium 1648 att han »må spela uppå Gillestugun uti fyra månaders tid åtskillige lustiga commedier». Han skulle för hela tiden betala 12 Rdr in specie. *F. W. U.*
-

Autografauktion.

Den 8 sistlidne maj försålde framlidne konsthandlaren och konstvännen Henrik Bukowskis efterlemnade vackra samling autografer enligt tryckt förteckning N:r 138, omfattande 500 nummer. Auktionen ägde rum å den konsthandelslokal i Stockholm, som fortfarande bär Bukowskis namn. Högsta priset 50 kronor betingade ett, enligt förteckningen egenhändigt otryckt, poem af Carl Michael Bellman, dat. Årstad den 18 juli 1794 och undertecknad C. M. B., 2 foliosidor (kännare anse dock att blott en afskrift föreligger); för 40 kronor 10 öre inropades ett med sigill försedt kvitto till Olof Stake, dat. Arboga den 27 mars 1560 och undertecknad å konung Gustaf I:s vägnar af dennes son hertig Magnus; en berättelse om Carl Gustaf Tessins ambassad 1744 till hofvet i Berlin för avslutandet af Adolf Fredriks giftermål med Lovisa Ulrika, 15 folioark (af hvilka dock det tolfte saknades), nådde ett pris af 30 kronor 50 öre; ett bref från Gustaf Mauritz Armfelt till Johan August Sandels, dat. Petersburg den 7 juli 1810, 3 kvartsidor, af historiskt intresse, betalades med 29 kronor.

Af öfriga pris antecknas här följande (angående betydelsen af de använda förkortningarna se Personhistorisk tidskift, denna årgång sid. 38):

Svenska kungliga personer:

Gustaf I (bref till Olof Stake, dat. Åbo d. 24 aug. 1555, ej egenhändigt, utan underskrift och sigill) 7,00, (bref till densamme, dat. Stockholm d. 19 aug. 1556, d:o d:o) 10,25; Catharina Stenbock (skrifvelse dat. Strömsholm d. 6 dec. 1619, med sigill) 10,25; Erik XIV (öppet bref, sigillet borta) 17,25; Johan III (öppet bref, dat. Stockholm d. 22 jan. 1584, undert. af Sigismund, sigill) 10,05; Johan, hertig af Västergötland (förläningsbref, dat. Vadstena d. 19 jan. 1608, namnteckn. och sigill) 12,50; Maria Elisabeth, hertig Johans gemål, Carl IX:s dotter (reqvission å konfekt m. m., dat. d. 15 sept. 1616, namnteckn.) 13,00; Carl IX (Ls) 5,50 och (Ls, ang. utskrifning af krigsfolk, sig.) 8,00; Christina, Carl IX:s gemål (Ls) 8,50; Gustaf II Adolf (öppet bref, namnteckn. och sigill) 9,25 och (utanordning af spannmål, d:o d:o) 12,25; Carl Philip, hertig af Södermanland (Ls) 19,95; Christinas förmyndare (doc. s.) 5,30 och 7,05; Christina (doc. s., sig.) 7,40; Carl X Gustaf (Ls, sig.) 4,20 och 4,95 samt (La) 7,00; Hedvig Eleonora (Las. sig.) 10,75; Adolph Johan, hertig af Stegeborg (Ls, sig.) 6,85; Carl XII (fullmakt, namnteckn. och sig.) 3,05; Ulrika Eleonora (Las. sig.) 6,35; Fredrik I (Las. sig.) 8,05; Lovisa Ulrika (Ls, sig.) 5,95;

Gustaf III (ordensbref, namnteckn. och sig., vackert prentadt) 18,00; Sofia Albertina (Las) 4,10; Gustaf IV Adolf (Las, dat. d. 25 sept. 1826); Carl XIII (Las) 5,75; Carl XIV Johan (Ls) 5,00; Gustaf, hertig af Upland (Las.) 8,25; August, hertig af Dalarne (bas., 2 st.) 3,95.

Svenska enskilda personer:

Adlercreutz, C. J. (2 las. sig.) 6,00; Adlersparre G. (las.) 15,05; Agardh, C. A. (Las.) 4,05; Almquist, C. J. L. (Las.) 5,25; Armfelt, G. M. (doc. s., sig.) 3,25; Atterbom, P. D. A. (Las.) 5,00, (egenh. poem med namnteckn.) 3,25; Baazius, J. (quitt. as.) 3,10; Banér, S. A:son (quitt. as., 1580) 4,10; Banér, G. A:son (quitt. as., 1572) 5,25; Banér, Christina, f. Sture (doc. s.) 5,00; Banér, J. (doc. s. sig.) 4,10; v. Behn, A., porträttmålare (doc. s.) 5,60; v. Beskow, B. (poem as.) 5,10 och (manuscr. a.) 7,25; Bonde, G. (Las. 1725) 3,25; Bothvidi, J. (quitt. as.) 3,20; Brahe, Ebba (Las.) 23,25; Brahe, M. (doc. s. 1616) 8,00; Brahe, P. (quitt. s. sig.) 4,50 och (Ls. sig. 1674) 7,00; Brahe, N. A:son (quitt. as. 1629) 11,00; v. Braun, W. (Las) 6,50 och (Las. delvis på vers) 7,30, (tre poem) 14,00; Bremer, Fredrika (Las.) 2,00 och 5,25; Byström, J. N. (Las.) 7,80 och (bas.) 2,50; Cabeliau, A. (quitt. s. sig. 1631) 8,25; Cabeliau, Margareta, Gustaf II Adolfs älskarinna (quitt. s. sig.) 13,75; Cronstedt, C. O. (Las.) 2,10; Crusenstolpe, M. J. (bas.) 2,65; v. Dalin, O. (quitt. as.) 3,00; De la Gardie, J. (quitt. s. sig.) 4,00; De la Gardie, M. G. (Ls. sig.) 3,05; Ehrenstrahl, D. K. (quitt. as.) 11,00; v. Fersen, H. A. (quitt. s.) 3,50; Fleming, C. (quitt. s.) 3,10; Fogelberg, B. E. (Las.) 3,05; Franzén, F. M. (Las.) 3,25; Fries, E. M. (Las.) 2,25; Fryxell, A. (Las.) 5,00; Goertz, G. H. (Ls.) 3,50; Grandel, L., medaljör (div. ritn.) 6,50; Gyldenhielm, Elisabeth Carlsdotter (quitt. as. 1666) 4,50; Hilleström, P. (Las.) 6,25 och 7,35; Hjärne, U. (quitt. s.) 2,25; Horn, C. (quitt. s. sig., 1615) 5,00; Horn, C. C. (quitt. s. sig., 1616) 5,00; Högqvist, Emelie (Las.) 8,25; v. Höpken, A. J. (Las.) 3,00; v. Kraft, D. (quitt. as.) 17,75; Krafft, P. (Las. 1827) 4,75; af Leopold, C. G. (bas.) 3,50; Lewenhaupt, Ebba, f. Lilliehöök (La. 1594) 2,50; Lillie, A. (Las. 1648) 2,20; Lind, Jenny (Las.) 10,35; v. d. Linde, E. L:son (Las. sig., 6 foliosidor 1632) 16,00; v. Linné, C. (Las. sig.) 20,00, (doc. s.) 5,00; Loccenius, J. (Las. sig.) 5,50; Lundgren, Egron (Las) 2,50; Masreliez, L. (quitt. as.) 3,05; v. Mörner, S. O. (Las. 1618) 3,25; Mörner, H. G. (Las. sig. 1682) 3,25; Oxenstierna, Axel (Ls.) 6,00; Oxenstierna, G. G:son (Las. 1619) 7,10; Oxenstierna, J. G. (Las.) 3,60; v. Platen, B. B. (Las. 1828, sig.) 9,00; Posse, F. (2 bäs. 1788) 6,00; Robertson, J., Gustaf II Adolfs lifmedikus (quitt. s. sig.) 3,00; Rudbeck, Olof, d. y. (doc. s.) 1,35; Rudenschöld, Magdalena (Las.) 7,35; Rydqvist, J. E. (Las.) 6,00; Sandels, J. A. (Las) 20,00; Schröderheim, E. (Las.) 3,75; Sergel, J. T. (Las) 9,90 och 10,50; Snellman, J. W. (2 las.) 10,60; Sparre, A. (Las. 1713) 5,00; Sparrman, A. (Las.) 10,00; Stenbock, M. (Ls. 1718) 10,50; Swedberg, J. (doc. s.) 3,00; Swedenborg, E. (doc. s.) 8,00; Tegnér, E. (Las. sig.) 5,00 och 3,50; Thunberg, C. P. (Las. sig.) 6,00; Torstenson, L. (quitt. s. sig.) 4,20; Tungel, N. (Ls) 4,50; Wasaborg, G. G:son (Ls) 9,05; Wrangel, C. G. (Ls. sig.) 8,00; Wrangel E. (Las. sig. 1764) 3,50.

ŷ. R.

Ledamotsförteckning.

1901.

Styrelse:

- Bonde**, *Carl Carlson*, Friherre, Öfverstekammarjunkare. Ordförande.
Klinckowström, *Rudolf Mauritz*, Friherre, f. d. Öfverste.
Odhner, *Claës Theodor*, f. d. Riksarkivarie.
Rudbeck, *Johannes Reinhold Gustaf*, Friherre, vice Häradshöfding.
Skattmästare.
Wrangel, *Fredrik Ulrik*, Grefve, Kammarherre. Sekreterare.

Hedersledamot:

H. H. Prins **Johan af Holstein-Glücksburg**.

Ständiga ledamöter:

Abramson , <i>A.</i> , Grosshandlare.	Lagrelius , <i>A.</i> , Civilingeniör.
Bergström , <i>O. W.</i> , Kapten.	Lamm , <i>H.</i> , Grosshandlare.
Bildt , <i>C. N. D.</i> Friherre, Envoyé.
Rom.	Lundstedt , <i>B. W.</i> , Bibliotekarie.
de Brun , <i>R.</i> , Direktör.	Malmsten , <i>K.</i> , Med. D:r.
Engblom , <i>W.</i> , Kassör i Fångvårdsstyrelsen.	Naumann , <i>T.</i> , vice Häradshöfding.
Finlands Statsarkiv . Helsingfors.	von Platen , <i>C.</i> , Bruksegare.
De Geer , <i>C. L. E.</i> , Friherre, Godsegare.
Leufsta bruk.	Platen , <i>C. G.</i> , Ryttmästare.
Holtermann , <i>O.</i> , Ryttmästare.	Retzius , <i>M. G.</i> , f. d. Professor.
Karlstads högre allm. läroverks
bibliotek .	von Rosen , <i>C. G.</i> , Grefve, Öfverstekammarjunkare.
	Wachtmeister , <i>C. A. B.</i> , Grefve, Kammarherre. Christinelund.
	Wikström , <i>P. M.</i> , Grosshandlare.

Ständig ledamot erlägger en gång för alla en afgift af 75 kr.

Årligen betalande ledamöter:

Adelswärd , <i>A. T.</i> , Friherre, Godsegare.
Ätvidaberg.	Ahrenberg , <i>A.</i> , född Lindhult, Fru.
Göteborg.
Ahlford , <i>T. h.</i> , vice Häradshöfding. Upsala.	Algren , <i>T.</i> , Ingeniör.
Ahnfelt , <i>O. N. T.</i> , Professor. Lund.	Almquist , <i>J. A.</i> , vice Slottsarkivarie.

- Alströmer, C. J. A. J.**, Friherre, Kans-
liråd.
- Alströmer, J. M.**, Friherre, Jur. Fil.
Kand. Upsala.
- Annerstedt, C.**, Universitetsbibliotekarie.
Upsala.
- Appelberg, V.**, Direktör.
- Appeltoft, P. G.**, Kammarskrifvare. Gö-
teborg.
- von Arbin, G. E.**, Hofrättsnotarie. Kri-
stianstad.
- Bager, E.**, Godsegare. Thorsberga.
- Bäckström, A. E. O. A.**, Major.
- Bagge, G. A.**, Kaptén. Karlstad.
- Barthelson, F. A.**, Kassör.
- Beck-Friis, C. C.**, Grefve, Godsegare.
Börninge.
- Beck-Friis, G. Å.**, Friherre, Andre Sekr.
i Utr.-Dep:t.
- Beck-Friis, J. G.**, Friherre, Ryttmästare.
Söderö.
- Belfrage, F. A. O.**, Med. D:r. Göteborg.
- Belfrage, F.**, Länsman. Herrljunga.
- Belfrage, J. G. W.**, Kammarherre.
- Belfrage, K. A.**, e. Provinsialläkare.
Mölnadal.
- Bergentjerna, G.**, Revisor.
- Bergensträhle, Gunhild**, Fru. Upsala.
- Bergensträhle, J. E. G.**, Kammarherre.
- Berger, S. T.**, Kanslisekreterare. Djurs-
holm.
- Berggrén, E. W.**, Byggmästare.
- Bergstrand, H.**, Fil. Kand. Upsala.
- Björkman, G. A.**, vice Auditör.
- Björlin, J. G.**, Öfverste. Visby.
- Bonde, C. C:son**, Friherre, Öfverste-
kammarjunkare. Eriksberg.
- Bonde, C. J. Trolle-**, Grefve, Godsegare.
Trolleholm.
- von Bonsdorff, C.**, Professor. Helsing-
fors.
- Bore, E.**, Grufpastor. Gellivare.
- Borgström, A. G. S.**, Assessor, Kristi-
anstad.
- Bowallius, B.**, Amanuens.
- Brahe, M. P.**, Grefve, Kammarherre.
Rydboholm.
- Brahe, N. C.**, Grefve, Öfverstekammar-
junkare.
- Breitholtz, C. G. E.**, Jur. Fil. Kand.
Upsala.
- Brodin, H.**, vice Häradshöfding. Malmö.
- Burén, A. O. G.**, Öfverintendent.
- Burén, T.**, Amanuens.
- Burenstam, C. J. R.**, f. d. Ministre
plénipotentaire. Tjelfvesta.
- Bäckström, A.**, e. o. Hofrättsnotarie.
- Böttiger, J.**, Hofintendent.
- Carlander, C. M.**, Grosshandlare.
- Carlson, C. F.**, Kamrerare.
- Carlson, C. F. E.**, Professor. Djursholm.
- Carlsson, E. F. T.**, Kamrerare.
- Cassel, F. G.**, Öfverstelöjtnant.
- Castro-Feijo, A.**, Portugisisk chargé
d'aff.
- Cederström, B. C.**, Friherre, Assessor.
Kristianstad.
- Cederström, C. O. R.**, Friherre, Student.
Upsala.
- Cederström, E. T.**, Friherre, Godsegare.
Krusenberg.
- Cederström, R. S. C. T.**, Friherre,
Major.
- Celsing, G. H.**, Öfverkammarherre.
- Clason, S.**, Docent.
- von Collan, A.**, Protokollssekreterare.
Helsingfors.
- Colliander, C. O.**, Löjtnant. Göteborg.
- Croneborg, O. U.**, vice Häradshöfding.
- Dahl, J. I.**, Löjtnant.
- von Dardel, N. O.**, vice Häradshöfding.
- De la Gardie, M. G.**, Grefve, Lands-
höfding. Kristianstad.
- De Maré, T.**, Öfverstelöjtnant, Eksjö.
- Djurklou, N. G.**, Friherre, Kammar-
herre. Örebro.
- Douglas, L. V. A.**, Grefve, f. v. Utri-
kesminister.
- Drake, C. F.**, Student. Sigtuna.
- Dubois, S. E. J.**, Kontorsskrifvare.
- Dufwa, A. W.**, e. o. Hofrättsnotarie.
- Durling, A. E.**, Hofrättssekreterare.
- Edelstam, A.**, e. o. Hofrättsnotarie.
Karlstad.
- Edman, C. G.**, Kanslisekreterare.
- Egerström, F. R.**, Ledamot i Landt-
bruksstyrelsen.
- Ehrengranat, K. A.**, Kaptén. Borås.

- Ehrenheim, F. C. E.**, Kammarherre. Grönsö.
- Ehrensward, C. A.**, Grefve, Ryttmästare. Liatorp.
- Ehrensward, G. C. A.**, Grefve, Ryttmästare. Marsvinsholm.
- Ehrensward, J. J. A.**, Grefve, Juris Doktor.
- Ek, C. A.**, vice Häradshöfding.
- Ekelund, D.**, Kansliråd.
- Ekman, C.**, Bruksegare. Finspong.
- Ekman, S. U. J.**, f. *Kurck*, Fru, Gubbero.
- Ekstrand, V.**, Ingeniör. Järfva.
- von Engeström, L. S. B. Benzelskierna**, Grefve, Godsegare. Posen.
- Erlandsson, P.**, Kontorschef. Göteborg.
- von Essen, A. H. son**, Friherre. Signesberg.
- von Essen, C. R. C. C.**, Trafikchef. Malmö.
- von Essen, F.**, Friherre, Riksmarskalk, Excellens.
- von Essen, W. H. son**, Friherre, Ryttmästare. Örebro.
- Fahlbeck, P. E.**, Professor. Lund.
- Falkenberg, A. C. M.**, Friherre, Amanuens.
- Falkenberg, C. W. H. G.**, Friherre, Kammarherre. Lagmansö.
- von Feilitzen, C. G. O.**, Advokat, Karlskrona.
- Flach, A. W.**, t. f. Kansliråd.
- Flach, F. F.**, e. o. tjänsteman i Arméförvaltningen.
- Fleming, O. H. A.**, Friherre, Fälttygmästare.
- Fock, C. A. H.**, Kammarjunkare. Höfverö.
- af Forselles, J. A. A.**, f. d. Löjtnant. Upsala.
- af Forselles, J. M.** Fröken, Fil. Mag. Helsingfors.
- Fröding, G. H.**, Öfverstelöjtnant.
- Fröst, K. P.**, Komminister. Mantorp.
- Gahn, E.**, Kapten. Upsala.
- Gavelius, G.**, Kamrerare.
- Geete, G. W.**, Provinsiälläkare. Borås.
- Gillberg, H.**, vice Häradshöfding. Lund.
- Gräfström, H. F. A.**, t. f. Landssekreterare. Karlstad.
- Grönvall, F. W.**, Juris studerande. Lund.
- Gyllenstierna, N.**, Friherre, Hofjägmästare. Krapperrup.
- Gymnasiebiblioteket i Skara.**
- Gödel, V.**, Biblioteksamanuens.
- Göteborgs Stadsbibliotek.**
- Hansen, H. J.**, Lärare. Kjöge, Danmark.
- Hedström, F.**, Revisor.
- von Heidenstam, O. G.**, Kammarherre.
- Heilborn, O.**, Generalkonsul. Djurs-holm.
- Hierta, P. G. A.**, Friherre, Godsegare. Främmostad.
- Hildebrand, B. A.**, Pastor.
- Hildebrand, H. O. H.**, Riksantiqvarie.
- Hildebrand, H. R. T. E.**, Riksarkivarie.
- Hildebrand, K. E. H.**, Fil. Dr. Docent.
- Historiska föreningen i Upsala.**
- Holm, C. T.**, Bokhållare.
- Holm, G. B. A.**, vice Häradshöfding.
- Hult, E.** Göteborg.
- Hyltén-Cavallius, C. H. O.** Wexiö.
- Härnqvist, W.**, Aktuarie.
- Indebetou, G.**, Bokhållare.
- Jahnsson, J.**, Hofjuvelerare.
- Janse, A. F. D.**, Kapten.
- Johansson, A. E. J.**, Rådman.
- Johansson, J.**, i Noraskog, Fullmäktig i Riksgäldskontoret.
- Jonsson, G. W. M.**, f. d. Kapten. Venersborg.
- Jungbeck, K. K. A.**, Revisor.
- Kalling, J. P. U. son**, Grefve, Amanuens.
- Kantzow, J. A.**, Friherre, f. d. Major. Hjulsta.
- Karlsson, J. O.**, Borgmästare. Vesterås.
- Karlsson, K. H.**, Biblioteksamanuens.
- Kempe, B.**, Grosshandlare.
- Kennedy, J. T.**, Kammarberre. Råbelöf.
- Kiellman-Göranson, A. O. I.**, Komminister.
- Kinberg, A. W.**, Revisor.
- Klinckowström, A. A. C. R. E.**, Friherre, Docent. Djursholm.
- Klinckowström, M. F. E.**, f. *de Labensky*, Friherrinna.
- Klinckowström, R. M.**, Friherre, f. d. Öfverste.

- Klingspor, C. A.**, Riksheraldikus. Näsby.
af Klinteberg, F., Hofrättsråd.
Kniberg, K. G. E., Kapten.
Koschell, O., Bankkassör.
von Krämer, A. R., Friherre, Hofmarskalk.
Krigsarkivet.
Kronberg, J. J. F., f. d. Professor.
von Krusenstjerna, H. E. F., Underlöjtnant.
von Krusenstjerna, J. E., Statsråd.
von Krusenstjerna, J. G. F., Amanuens.
Kugelberg, O. M., Revisor.
Lagerberg, A. M. E., Kammarherre.
Lagerberg, S. C. A., vice Härads höfding. Djursholm.
Lagerfelt, F. M. A., Friherre, Kammarherre.
Lagerfelt, G. A. F., Friherre, Kabinettskammarherre. Lagerlunda.
Lagergren, G. E. F. F. J. L., Markis, Kammarherre.
Lagergren, K. H., Postexpeditör. Göteborg.
Lagerheim, C. H. T. A., Utrikesminister, Excellens.
Lagerheim, H. G. W. E., Friherre, f. d. Major.
Langenberg, F. A. L., Kapten.
Leijonancker, C. R. E., Major. Skara.
Leijonhufvud, B. S. A:son, Friherre, Major.
Leijonhufvud, C. E. A:son, Friherre, Kapten.
Leijonhufvud, G. C:son, Friherre, Amanuens.
Leijonhufvud, K. A. K:son, Friherre, Löjtnant.
Leijonhufvud, K. G. A., Friherre, Löjtnant. Hvilsta.
Leijonhufvud, S. A., Fröken, Fil. Kand.
Lewenhaupt, A. L. C., Grefve, Kammarherre.
Lewenhaupt, C., Grefve, f. v. Utrikesminister, Envoyé. London.
Lewenhaupt, C. A. A., Grefve, Kammarherre. Claëstorp.
Lewenhaupt, C. H. E., Grefve, Fil. D:r. Säbylund.
- Lewenhaupt, G. A. S. A. A.**, Grefve, Envoyé. Wien.
Levertin, A. P., Med. D:r.
Lifgardist till häst officerskår.
Liliequist, G. N. J., Fil. Dr., Aktuarie.
Liljenberg, E., e. o. Hofrättsnotarie. Ystad.
Lindgren, A., Slotsarkitekt.
Lindell, P., Ingeniör.
Lindhé, C. J. H., Löjtnant. Malmköping.
Lindhult, Ellen, Fil. Kand. Upsala.
Lindhult, N. A., Amanuens.
Lindquist, G., Student. Upsala.
Lindström, A. F., Geolog.
Lindström, O., Godsegare. Nolhaga.
Linnell, C. L., Redaktör. Wexiö.
Lundberg, A. W., Ingeniör. Lund.
Lundin, C., Skriftställare.
Lundström, A. H., Professor. Upsala.
Lundström, K. F., Kammarskrifvare,
Lysholm, T. F. R., Major. Marieberg.
Läffler, F., Professor. Djursholm.
Löwen, J. O. W., Friherre, Löjtnant. Hemfosa.
Löwen, S. A. F., Grefve, Godsegare. Gerstabergh.
Löwenadler, H., Handlande. Göteborg.
Löwenborg, F. W., Löjtnant. Karlberg.
Malm, A. H., Registrator.
Malmberg, E. F. V., Löjtnant.
Malmsten, E. H., Amanuens.
Malmström, C. G., f. v. Statsråd. Djursholm.
Manderström, C. F., Friherre, Godsegare. Dufveholm.
Mannerfelt, C. O., Kapten. Borås.
von Meck, M., Rysk Legationssekreterare.
Meyer, Emma I. F., Miss. Bromley.
Montan, E. W., Professor.
Montgomery, J., Kammarherre.
Montgomery-Cederhielm, R., Kammarherre. Segersjö.
Munthe, C. D. L. W. W:son, Öfverste-löjtnant.
von Möller, A. P., Godsegare. Skottorp.
Nationalmusei Konstafdelning.
Nelson, C. G. A., Folkskolelärare.
Nilsson, C., Bokhandlare.

- Nordenfalk**, *C. O. C. J.*, Landshöfding. Halmstad.
- Nordenfelt**, *T. W.*, Kammarherre.
- Norska Rigsarkivet**. Kristiania.
- Norstedt**, *R.*, Landskapsmålare.
- Nystedt**, *G. U.*, Bataljonsläkare. Alingsås.
- Nyström**, *R.*, Kamrerare. Karlstad.
- Odelberg**, *C. A.*, Kapten.
- Odelberg**, *O. W.*, Fullmäktig i Riksgäldskontoret.
- Odenkrantz**, *J. G.*, Kronofogde. Vimmerby.
- Odhner**, *C. T.*, f. d. Riksarkivarie.
- Oldberg**, *E. O. M.*, Kommendör.
- Oldberg**, *G. A.*, f. d. Kapten.
- Olivecrona**, *S. R. D. K.*, f. d. Justitieråd.
- Olsson**, *A. F.*, Amanuens.
- Ossbahr**, *C. A.*, Intendent.
- Oxenstierna**, *B. G.*, Grefve, vice Häradshöfding.
- Palm**, *C. U.*, Konsthandlare.
- Palmén**, *E. G.*, Friherre, Professor. Helsingfors.
- Palmkvist**, *E.*, Fil. Kand., e. Lärare.
- Peterzens**, *A. F. R.*, v. Häradshöfding.
- Petrelli**, *D. T. J.*, Krigsarkivarie, f. d. Kapten.
- Peyron**, *G. F.*, Major. Helsingborg.
- Piper**, *E. A. A.*, Grefve, Kammarjunkare. Engso.
- Piper**, *E. H. S.*, Fröken. Löfstad.
- Piper**, *E. W.*, f. *von Haffner*, Grefvinna. Söfdeborg.
- Planting-Gyllenbåga**, *C. G.*, Major. Tranås.
- Planting-Gyllenbåga**, *G. H. V.*, Kapten.
- von Platen**, *C. L. G.*, Friherre, f. d. Registrator.
- Posse**, *G. G:son*, Grefve, Kammarherre. Almnäs.
- Printzsköld**, *O. H. R.*, Förste Hofmarskalk.
- Queckfeldt**, *I. J. J. R.*, född friherinna *Rudbeck*.
- Quennerstedt**, *A. W.*, Professor. Lund.
- Raab**, *C. J. C.*, Friherre, Kapten.
- Ramel**, *S. G. F. T.*, Friherre, Andre Sekr. i Utr. Dep.
- Rappe**, *F.*, Förste Sekr. i Utr. Dep.
- Regnstrand**, *O. V.*, Revisor.
- Rehbinder**, *H. W. J. N.*, Friherre, Kommerseråd. Djursholm.
- Rettig**, *J.*, Grosshandlare. Gefle.
- Reuterskiöld**, *S. H. C.*, Civilingeniör. Göteborg.
- Riddarhuset**, *Svenska*.
- Riddarhuset**, *Finska*. Helsingfors.
- Rogberg**, *H.*, vice Häradshöfding. Skara.
- von Rosen**, *A. E.*, f. *Barnekow*, Friherinna. Helgslätt.
- von Rosen**, *C. A.*, Grefve, Öfverste-kammarjunkare.
- von Rosen**, *F. T. C.*, Grefve, Kammarherre. Hedenlunda.
- von Rosen**, *G. P. A.*, Grefve, Hofrättsråd.
- von Rosen**, *G. T. A.*, Grefve, Kammarjunkare.
- von Rosen**, *R. G. E. M.*, Grefve, Kapten.
- Rosengren**, *C. E. I. H.*, Bataljonsläkare. Karlberg.
- Rosman**, *H.*, Amanuens.
- von Rothstein**, *C. F.*, Direktör.
- Rudbeck**, *J. G. R.*, Friherre, vice Häradshöfding.
- Rudbeck**, *Reinh.*, Friherre, Kammarjunkare.
- Rudbeck**, *T. G. A. R.*, Friherre, Student. Edsberg.
- Ruuth**, *M. D.*, Grefve, f. d. Generallotsdirektör. Saltsjöbaden.
- Rydin**, *K. R.*, Kammarråd.
- Ryman**, *F. V. A.*, Häradshöfding. Karlstad.
- Röhss**, *H.* Munkeberg.
- Samzelius**, *H.*, Jägmästare. Nederkalix.
- af Schmidt**, *K. A.*, Amanuens. Vadstena.
- Schück**, *J. H. E.*, Professor. Upsala.
- von Schwerin**, *W. G.*, Friherre, Godsegare. Skarhult.
- Selldin**, *O. A.*, Kammarkrifvare. Göteborg.
- Settervall**, *K.*, Biblioteksamanuens.
- Silfverskiöld**, *O. B. A.*, Friherre, Löjtnant. Koberg.

- Silfverskjöld, O. B. T.**, Amanuens.
Sinebrychoff, P., Helsingfors.
Sjöberg, N. J. L., Förste stadsläkare. Landskrona.
Sjöberg, N. M., Jur. Fil. Kand. Upsala.
Sjöström, C., Stadsfogde. Lund.
Skogman, K., Amanuens.
Snoilsky, C. J. G., Grefve, Öfverbibliotekarie.
Sondén, C. M., Professor.
Sondén, P. H. S., Arkivarie.
Sparre, C. A. G. S:son, Friherre. Gunnebo.
Sparre, G. A., Grefve, e. o. Hofrättsnotarie. Leksand.
Sparre, J. C., Grefve, Godsegare. Brogård.
Spens, H., Grefve, Löjtnant.
Stackelberg, F. M., Friherre, Direktör. Helsingfors.
von Stedingk, H. L., Grefve, Löjtnant.
von Stockenström, H. A., Öfverkammarherre.
Strokirk, C. E., Kapten, Jernvägstrafikinspektör. Göteborg.
Ström, D. A., Amanuens.
Swalin, W., Registrator o. Arkivarie.
Söderhielm, A. W. F., Civilingeniör. Gefle.
Söderlind, R., Kassör. Örebro.
Tamm, H. S., t. f. Revisor.
Taube, C. E. B., Friherre, f. d. Arkivarie.
Tauvon, A. V., Öfverstelöjtnant.
Tengstrand, I. E. O., Notarie i Järnvägsstyrelsen.
Tham, P. A. O., Tjensteman i Sv. Telegrambyrån.
Thomle, E. A., Arkivarie. Kristiania.
Thorssell, A. F., Kapten.
Toll, H. G., Godsegare. Hjularöd.
Trolle, A. E. S., f. *Leijonhufvud*, Friherrinna. Trollenäs.
Trotzig, C. E., Kontrollör. Hedemora.
Törnell, T. O., Auditör.
Uggla, E. J. G., Friherre, Kapten.
Uggla, T., vice Auditör.
Ulfsparré, J. A. O., Major. Helsingborg.
Ulrich, C. J., Auditör.
Vougt, C. F. T., Kanslisekreterare.
Vult von Steyern, I. F. W., Godsegare. Kageholm.
- Wachtmeister, A. F. C:son**, Grefve, Generaldirektör.
Wachtmeister, A. W., Grefve, Andre Sekr. i Utr. Dep.
Wachtmeister, E. S. L. C., f. von Platen, Grefvinna, Statsfru. Kulla Gunnarstorp.
Wachtmeister, G. F., Grefve, f. d. Ryttmästare. Knutstorp.
Wachtmeister, H. G., Grefve, Kabinettskammarherre. Årup.
Wachtmeister, H. H:son, Grefve, Statsråd.
Wachtmeister, W. U. M., Grefvinna, f. *Bennet*. Christineholm.
Wallensteen, J. A., f. d. Kammarrättsråd.
Wallin, F. E. H., Bokförläggare.
Wancke, F. T., Direktör.
Warburg, K. J., Professor.
Wasastjerna, G. A., Godsegare. Nollinge.
Wedberg, J. O., f. d. Justitieråd.
Weidling, C. H., Kontrollör. Göteborg.
Werner, K. F., Kamrerare.
Wessler, J., Tandläkare.
Westerdahl, E., Kamrerare.
Willers, W., Kamrerare.
Wittlock, J. A. Z., Regementsläkare. Vexjö.
Wrangel, A. M. H., Grefve, Envoyé. Bryssel.
Wrangel, C. F., Friherre, Kabinettskammarherre. Ellinge.
Wrangel, E. H. G., Professor. Lund.
Wrangel, F. U., Grefve, Kammarherre.
Wrangel, H. E. I., f. *Ehrensverd*. Friherrinna. Hyby.
Wrangel, H. G. W., Kommendörkapten.
Wretman, J., Rådman.
Zethelius, G., Kanslisekreterare.
Zettervall, S., Ingeniör. Djurholm.
Åkerhielm, A. L. E., Friherre, f. v. Statsråd, President.
Åkerhielm, C. G., Friherre, Kammarherre. Ökna.
Åkerhielm, G. F. N., Friherre, Kabinettskammarherre. Thorsåker.
Åkerman, H., Envoyé. Paris.
Örnberg, L. M. V., f. d. Hofintendent, Landsarkivarie. Vadstena.

Korresponderande ledamöter:

Bovet, A., Bokhandlare. Paris.

Charavay, E., Archiviste-paléographe.
Paris.

Cohn, A., Bokhandlare. Berlin.

Fischer v. Röslerstamm, E., Skrift-
ställare. Graz.

de Guëll-y-Borbon, F., Markis. Madrid.

Houghton, R. M. M., Baron. Fryston
Hall, Yorkshire.

v. Mohr, von Morburg und Sunegg,
Ritter, Jur. Doktor. Graz.

de Prat de Nantouillet, Marquis,
Spansk envoyé.

Vallier, G., Godsegare. Grenoble.

De af sällskapets ledamöter, för hvilka ej annorlunda uppgifves, bo i Stockholm.

Knut Håkansson Hands och hans hustru Märta Arvidsdotter Drakes slägt.

Meddel. af K. H. Karlsson.

Efterföljande slägtredogörelser äro aftryckta efter tvänne i Kongl. Biblioteket förvarade, nu i ett band inbundna manuskript båda härrörande från 1500-talet, men icke skrifna af samma hand. Att åtminstone den första upprättats för Knut Håkansson Hand och hans hustru Märta Arvidsdotter Drake framgår af dess innehåll. Den senare åter afhandlar mer aflägsna släktingar till dem. Till Kongl. Biblioteket hafva de kommit med Messenii samlingar. Förut hafva de tillhört Rasmus Ludvigsson. Denne har nämligen i slägtredogörelsen I från »*Knuth Håkansson, som nu boendes är på Attorp i Kinn*», utfört en slägtledning »*Bänct Knutson—Kirstin Bängsdotter*» och å sista sidan af slägtredogörelsen II antecknat »*Kirstin Bängsdott(ers) fädernis fäderne*». Han har således erhållit de båda redogörelserna af Knut Håkanssons sondotter Kristina Bengtsdotter, gift med Jesper Nilsson Cruus. Närmaste grunden till deras upprättande torde varit vissa godsanspråk. Därför talar åtminstone påskriften »*på Ellasiöö i Kind*» å den senare redogörelsen. — Tydligen har Rasmus äfven använt dem som källskrifter i sina slägtböcker och från dessa ha utan tvifvel åtskilliga uppgifter inkommit i Riddarhusets genealogier och från dem åter i Svenska adelns ättartaflor. — Att en del felaktigheter kunna påvisas i dessa redogörelser är troligt nog, men då, om man frånser slägtböcker och antaflor, endast helt få själfständiga slägtredogörelser från 1500-talet finnas i behåll, samt de dessutom innehålla åtskilligt ej förut känt, torde de väl vara värda att i sin helhet offentliggöras. Vid återgifvandet i tryck hafva originalen i

allmänhet troget följts och endast i fråga om stora bokstäfver och interpunktionen ha för tydlighetens skull några ändringar vidtagits.

För en stor del af de bifogade noterna står utgifvaren i tacksamhetsskuld till kammarherren, friherre G. Djurklou, vår främste kännare af 1500-talets frälseslägter.

I.

Thesse efftherskrifne äro och wåro mina och minn hwstru släckt, som först war thenn gamble Knuth Arffwedzsonn¹. Samma Knuth Arffwidzsonn hadhe enn sonn heth Arffwedh Knuthzsonn². Nw samma Arffwed Knutzsonn hadhe enn sonn heth Oluff Arffwedzsonn³. Samma Oluff Arffwedzsonn hade enn sonn heett her Göstaff Oluffzsonn⁴, som nu boendes är på Torpa j Kiinn. Nw her Göstaffz barnn så mænghe som the äro.

Samma Oluff Arffwedzsonn hade enn dötther heett Anna Oluffzdötther⁵, som nw boendes är på Swandzriid i Marck. Nw hennes barnn så mænghe som the äro.

Item thenn andra Arwid Knutzsonns sonn heett Bench Arffwidzsonn⁶; han doo barnnlöss.

Item thenn tridie Arffwedz Knuthzsonn son heth Knuth Arffwidzsonn⁷; hann doo barnnlöss.

Item nw thenn fierde Arffwed Knutzsonn son heett Gostaff Arffwedzsonn⁸; han doo och barnnlöss.

¹ Af släkten Store (Anrep Tab. 24), son till väpnaren *Arvid Jonsson*, som 1434 synes bott på Intorp.

² Store (Anrep Tab. 25). Häradshöfding i Kind, lagman i Tiohärad, höfvidsman på Kalmar och Öresten, riksråd, bosatt på Torpa och Toftaholm † 1497; gift med *Anna Göstafsdotter* (Stenbock).

³ Stenbock (Anrep Tab. 1), är † 1508. — Olof Arvidsson Stenbock var gift med Karin Haraldsdotter Lake, d:r af Harald Lake med Ingrid Nilsdotter, hvilken åter var d:r till Nils Persson till Gåsevad (pil) och Märta Larsdotter Pijk enl. en målad antafla på Torpa, som är ganska märkelig därför, att alla förfäderna med deras hustrur där äro porträtterade, men alla män efter ett och alla kvinnor likaledes efter ett och samma mönster. Denna stora tafa är så märkelig, att den borde komma till någon offentlig samling.

⁴ Stenbock (Anrep Tab. 2). † 1571.

⁵ Gift med Nils Knutsson Ribbing (Anrep Tab. 55), † 1580.

⁶ Store. Erhöll vid arfskiftet efter fadern 1508 Lina gård.

⁷ Store. Häradshöfding i Sunnerbo, bosatt 1516 på Tofta.

⁸ Store. † före 1508.

These fyre effterskriffne woro Arffwed Knutzsonn dötter och systra inn till these förskriffne fyre bröder.

Item först Kirstinn Arffwedzdötter¹. Samma Kirstin hade enn sonn heett Arffwed Klauussonn², som nw boendes är på Siögård j Åss herredtt. Nw Arffwed Klauussonns barnn så mange som the äro.

Samma Kirstinn Arffwedzdötter hade och enn dötter heett Biritta Klaussa dötter³, som nw boendes är på Bille i Kongga herredtt. Nw hennes barnn szå mænghe som the äro.

Samma Kristinn Arffwedzdötter hade och enn dötter heett Anna Klawssa dötter⁴, som nw boendes är på Bosgårdenn i Kollandz herredtt.

Item then andre Arffwed Knutzsonns dötter heett Estriidh Arffwedz dötter⁵. Samma Estriidh hade enn sonn heett Måns Perssonn⁶, som nw boendes är på Eskiltztorp i Wäsboo. Nw hans barnn så mange som the äro.

Samma Estriid Arffwedzdötter hade enn dötter hetth Estriid Persdötter⁷, som nu boendes är på Elmteriid j Swnderboo. Nw hennes barnn så mange som the äro.

Item nw thenn tridie Arffwedh Knutzsons dötter hedt Märitta Arffwedz dötter⁸. Samma Märitta hade och enn dötter heedt

¹ Gift med *Claes Hansson Uggla* (Anrep Tab. 1).

² Uggla (Anrep Tab. 2).

³ *Brita Claesdotter Ugla* var gift med *Arvid Håkansson* (Båt) till Billa, son af Håkan Matsson till Billa och Ingrid Nilsdotter (half hjort), och hade enligt Peder Månsson Uters och Rasmus Ludvigssons ätteledningar två söner Gustaf Arvidson »fordum riddare» och Oluf Arvidsson. Slägtledningar för Håkan Matssons barn finnas äfven hos Buræus och Prytz, men ej fullt öfverensstämmande med hvarandra. Jfr för öfrigt G D:s inträdest. i K. V. H. och Ant. Akademien s. 51, not. 7.

⁴ Gift med *Christoffer Nilsson*.

⁵ Gift med *Peder Månsson Stjerna* (Anrep Tab. 2).

⁶ Stjerna (Anrep Tab. 4).

⁷ Gift med *Isak Birgersson* (¹/₂ hjort); år 1571 bebos Elmteryd af *sonen Nils Isaksson*.

⁸ *Märia Arvidsdotter* (Store) g. m. *Olof Kristersson Drake*, häradshöfding i Vestbo, 1518 bosatt på Sundholm, son af Kristiern Drake af de gamla Vestbo-Drakarne och troligen deras stamfader, då han uppgifves vara en dansk man och ofrälse, men enligt Arvid Trolles bref den 7 april 1486 (J 6 f. 310) gift m. Herr Göstaf Olssons d. ä. stufmoder. (Jfr G. D:s granskning af Klingspors och Schlegels ointr. adel i Silfverstolpes Hist. Bibl. ny följd I.) Märta och Olof Kristersson hade enl. Sandbergs ant. i K. A. och äfven till en del enligt Nils Henriksons frälseransakning följande barn:

1. *Ingeborg* g. m. *Nils Arvidsson* och moder till
2. *Oluf Nilsson* på Marbäck g. m. Anna Larsdotter.
2. *Anders Nilsson* på Grimstorp.
2. *Anna* g. m. *Sven Andersson Tysk* (Rosenqvist) på Ingatorp. Hon är vid frälseransakningen 1575 enka och kallas hustru Anna i Altorp samt uppgifves då hafva varit gift 2 eller 3 gånger i ofrälse, men dock fått frälse på listid.

Margritta Oluffzdötter, som nw boendes är på Bårorp i Kiinn. Nw hennes barnn så många som the äro.

Samma Märitta Arffwidzdotter hade och enn sonn heett Arffwid Dracke, som nw boendes är på Hammer j Wäsboo.

Samma Arffwed Dracke hade enn dötter heett Märitta Arff-

2. *Brita* g. m. fogden *Lars Persson* på Sibbarp, båda döda 1575.
2. *Bengta* gift 3 gånger i ofrälse och senast med *Oluf Gunnarsson*.
1. *Krister Olofsson Drake* hade barnen:
 2. *Birger Kristersson* känd endast till namnet, † barnlös.
 2. *Karin* gift 1 med *Nils Persson* till Bestorp, 2 m. *Birger Fönsson* i Bestorp, om dem se G. D:s Intr. tal s. 55.
1. *Arvid Olofsson Drake* g. m. *Brita*, som sedan fick *Föran Fönsson* (Svan), slagen vid Axtorna 1565.
 2. *Märtha* g. m. *Knut Håkansson* (Hand), hvars afkomlingar finnas uppgifna i Fr. Drakes slägtafla öfver slägterna Hand och Drake.
 2. *Agneta* g. m. *Per Kiil* till Apelnäs.
1. *Klaus Olofsson Drake* till Sunderid g. m. *Gunnil Pedersdotter Hård*.
 2. *Anna* (*Agneta*?) g. m. *Ulf Pedersson Hjort* till *Fliskult*, som nämnes 1562 och en tid var en i allmänna värf mycket använd man, men 1574 är anklagad för smädelse emot K. Johan och hor. Han synes hafva dött i slutet af år 1595, ty den 2/1 1596 hölls bouppteckning efter honom. Den 24 januari s. å. utgifver Hert. Carl ett öppet bref, hvaruti hans gods förklarar förbrutna, emedan han före sin död belägrat sin egen dotter och jämte sonen (antagligen Knut) äfven en annan kvinna. *Annas* och *Ulfs* barn voro:
 3. *Knut Ulfsson* till Fyllerid var 1596 i fängsligt förvar i Halmstad och eftersöktes 1605 och 1606 i Skåne såsom anklagad för hor och »käteri».
 3. *Per Ulfsson*.
 3. *Karin Ulfsdotter* var 1604 och 1614 enka efter *Krister Sjöblad* till Hinsekind.
 3. *Beata Ulfsdotter* g. m. *Melcher Axelsson*, som 1616 var ofrälse, men 1620 adlades med namnet Ulf.
 3. *Märta Ulfsdotter* g. m. *Per Nilsson Silfversparre*, som försköt henne och beskyllde henne för en målare.
 3. *Brita Ulfsdotter* var 1597 förlofvad med *Henrik Leijel*, men försåg sig med missgerningar. Hon blef dock sedan gift med *Knut Pedersson* till Fyllerid. (Om dem se G. D:s Inträdestal.)
 3. *Anna Ulfsdotter*, ogift, hade äfven försett sig med missgerningar.
 3. *Ingeborg Ulfsdotter*.
 2. *Margitta Olofsson Drake* g. m. *Lasse Bröms* till Bårarp hade enligt frälseransakningen 1575 10 döttrar:
 3. *Cecilia* g. 1 m. *Birger Tuwesson Lilliehök*, 2 m. *Sven Torbjörnson*, 3 m. »förråden» *Per Berg* och 4 med en prest enl. *Nils Henriks-son*, hvilken prest enligt *Buræus* skulle hafva varit Herr *Sven i Hofmansstorp*.
 3. *Katarina* g. enl. *Buræus* m. Herr *Per i Höreda*.
 3. *Ingrid* g. m. Herr *Sven i Westergötland* enl. *Buræus*.
 3. *Bengta* gift med en knekt.
 3. *Kerstin* var ogift 1575, men sedermera gift m. *Anders Olofsson Kär-ling*.
 3. *Elsa*, ogift 1575, men sedan g. m. *Hans Eriksson*.
 3. *Anna* gift efter 1575 m. *Hans Olofsson*.
 3. *Gunnil* ogift 1575.
 3. Två till namnen okända.

wedzdötter, som nw boendes är på Attorp i Kiinn. Nw hennes barnn så många som the äro.

Samma Arffwed Dracke hade och enn dötter heett Angnittha Arffwedzdötter, som nw boendes är på Appelenäs i Kiinn. Nw hennes barnn så många som the äro.

Item thenn andre Märitto Arffwidzdötter sonn heett Klauus Dracke, som nw boendes är på Sunderiidt i Wäsboo.

Samma Klaws hade enn dötter heett Anna Clauussa dötther.

Item nw thenn fierde Arffuid Knutzsonns dötter heett Ingridt Arwidzdötter¹. Samma Ingridt hade enn sonn heett Truffwels Bagge², som nw boendes är på Epleholm i Vpwinga herredt; han doo barn lööss.

Item these efterskrifne ware gamble Knut Arffuedzsonns dötter och samsyskenn jn till förbemende Arffued Knutzsonn

Item först Märitta Knutzdötter³. Samma Märitta hade en dötter heett Ingeborg Brorsdötter⁴.

Samma Ingeborg hade enn sonn hett Lasse Jörenssonn.

Samma Lasse hade enn dötter heet Anna Larssadotter⁵, som boendes är i Marbek i Kiinn.

Samma Ingeborg Brorsdötter hade och tre döttrer och samsysken till förbemende Lasse Jörenssonn.

Först Malinn Jörensdötter⁶, som boendes är på Bragnim i Kiinn.

Then andre syster heett Märitta Jörensdötter⁷, som boendes är i Intorp i Kinn.

Item thenn tridie systren heett Biritta Jörensdötter⁸, som boendes är på Kälsta j Östergöthland i Häffz län.

¹ Gift m. *Nils Bagge*, fogde i Sunnerbo, bosatt på Ledingshammar 1486.

² *Tyrgils Bagge* nämnes afiden år 1495.

³ *Märta Knutsdotter* (Store) g. m. *Broder But* eller *Butz* till Bragnum, häradshöfding i Åse, hvilken förut varit g. m. *Margareta Mårtensdotter Svan*, och uppgifvas de af giftet med Märta hafva varit *Elin*, gift m. *Lasse Skume* till Ljungsnäs, adl. af konung Hans 1509 men död barnlös, och *Kerstin*, som först varit Herr *Hans Åkessons* frilla och af honom moder till *Ingeborg Hansdotter* (väl ej Åkesdotter) samt sedermera gift med *Claes Bårdskårare* och *Henrik Guldsmed* i Skara, med hvilken sistnämnda hon hade dottern *Lisbet*, gift med *Claus Guldsmed*. Om Lisbet är ej mera känt än att Herr Göstaf Olsson från henne tog gods 1546, för att gifva henne nåd för alla missgerningar. *Djurklou.*

⁴ Gift med *Göran Larsson*.

⁵ Gift 1 med *Knut Nilsson Store* (Anrep Tab. 27), 2 m. *Lars Månsson*. Jämför *Rasmus Ludvigssons* slägtafla i konung Erik XIV:s nämnds dombok, utg. af C. Silfverstolpe, sid. 79, not.

⁶ Gift m. *Olof Arvidsson* som 1566 skref sig till Toarp, konung Eriks generalprofoss, † 1566.

⁷ Gift m. *Olof Drake*, som nämnes år 1571.

⁸ Gift m. *Lars Persson* i Åby.

Item thenn andra Märitta Knutzdötter dötter honn heett Kirstin Brosdötter¹.

Samma Kirstinn hade enn dötter heett Malinn Hindrickz dötter², som nw boendes är i Föllingha i Hallann, och enn dötter heett Lissbeett Hindrickz dötter³ och enn oecta dötter heett Ingebör Åka dötter⁴.

Ithem then annen Knuth Arffwedzsons dötter heett Ingheriid Knuthzdötter⁵. Samma Ingrid Knuthzdötter hon hade enn sonn heett Knuth Hakunssonn⁶; han doo barnn löss. Samma Ingrid hade och een dötter heett Siggrid; hon doo barn löss.

Samma Ingried hade och een dötter heett Kyrstinn Håkuna dötter⁷.

Samma Kirstinn hade och enn sonn heett Knut Håkunssonn⁸, som nw boendes är på Attorp i Kinn. Nw hans barnn så många som the äro.

Samma Kirstinn hade och eenn dötter heett Biritta Håkuna dötter⁹, som nw boendes är på Elmesta j Åss herredt. Nw hennes barn så många som the äro.

Samma Kirstinn hade och enn dötter heett Gierttrw Håkuna dötter¹⁰, som nw boendes är på Wilnäs i Findland. Nu hennes barnn så många som the äro.

Then tridie Knuth Arffuedzsons dötter hon heett Biritta Knutzdötter¹¹.

Samma Biritta hade och enn sonn heett Knuth Nilssonn¹².

Samma Knutt Nilssonn hade och enn sonn heett Halffuer Knutzsonn¹³, som nu boendes är på Haghanäs i Kiinn.

¹ Se ofvan sid. 137 not. 3

² Gift m. *Nils Jonsson*.

³ Se ofvan sid. 137 not. 3

⁴ Se ofvan sid. 137 not. 3

⁵ Gift m. *Håkan Tun*, som lefde år 1478.

⁶ Häradshöfding i Kind 1516.

⁷ Gift m. *Håkan Pedersson Hand* (Anrep Tab. 2).

⁸ Hand (Anrep Tab. 3).

⁹ Gift m. *Jöns Bosson Oxehufvud* (Anrep Tab. 5).

¹⁰ Gift m. *Herman Fleming* (Anrep Tab. 18).

¹¹ Brita Knutsdotter, d:r af Knut Arvidsson, var gift med Knut Halvardsson enl. Nils Henriksson och hade sonen Halvard Knutsson, som 1575 var affiden. Hustru Brita bodde då på Toresbo, som var mannens arfvegods efter fadren. Utom sonen Halvard hade hon en dötter Birita, g. m. ofrälse mannen Måns Håkansson i Åshult, och Margareta äfven gift i ofrälse med Giord Månsson, som varit K. Gustafs fogde.

Enligt Rääfs Dipl. och bref af ¹⁵/₃ 1576 hade Brita äfven en son Lasse Knutsson, som 1560 skref sig till Åboö och hvars enka, omgift med en riddare, då kallas fru Anna. Lasse Knutsson hade då en son Knut Larsson och en dötter Beata. (*Djurklou*.)

¹² ¹/₂ stjerna öfver bölja, skrifver sig 1506 i Fors.

¹³ *Halvar Knutsson*, skrifver sig på 1560-talet i Thorisbo.

Item thenn fierde Knut Arffwedzsons dötter honn heett Karinn Knuthzdötter; hon doo barn löss.

Item nu then gamble Knuth Arffuedzsons broder han heett Arwid Arffwedzsonn¹.

Samma Arffwid hade en son heett Nils Arwidzsonn².

Samma Nils hade en son heett Oluff Nilson³, som boendes är på Jntorp i Kinn.

Samma Nils hade och en son heett Knuth Nilsson⁴, som boendes är på Marbek i Kind.

Samma Nils hade och en dötter heett Anna Nilssa dötter,⁵ som boendes är a Torp(?) i Åss herredt.

Samma Nils hade och enn dötter heett Britta Nilssadötter⁶, som boendes är i Siborp i Wartofftta herredtt.

Item these effterskriffne woro min moders fädernäs slächt.

Thenn förste Karll Twnn. Samma Karll hade en sonn heett Håkonnn Tunn⁷. Samma Håkunnn hade enn dötter heett Kirstinn Håkunadötter⁸.

Samma Kirstinn hade enn sonn heett Knuth Håkunsson⁹, som nu boendes är på Attorp i Kinn. Nw hans syskinn så många som tilförene benemde äro och theris barnn.

Samma Karll Tun hade och enn syster heett Kirstin Twnsdötter. Samma Kirstinn hade en sonn heett Karl Björsson. Samma Karll hade en sonn heett Toste Karlsson. Samma Toste hade enn sonn heett her Torbjörnn¹⁰, som nu boendes är i Torp i Wartofftta herredtt.

Samma Karl Twnn hade och enn dötter heett Märitta Twns dötther. Samma Märitta hade och een dötter heett Biritta Anderssadötter. Samma Biritta hade en sonn heett Anderss Persson¹¹, som boendes är på Vllesjö i Kinn; hans barnn så många som the äro.

¹ Store (Af Anrep oriktigt upptagen både som fader och sonson till *Knut Arvidsson*). Han skiftade 1457 arf med sin broder *Knut* efter fadern *Arvid Jons-son*, och var 1477 gift med Ingegärd, dotter till *Gregers Svensson* i Hägnalöf.

² Store (Tab. 27). Kallas 1506 broder till *Olof Arvidsson* (Stenbock) på Torpa.

³ Drake af Intorp.

⁴ Store (Anrep under Tab. 27). Se äfven ofvan sid. 137 not. 5.

⁵ Gift m. *Sven Andersson Tysk* (Rosenqvist). Se ofvan sid. 135 not. 8.

⁶ Gift m. *Lars Persson*, som lefde 1571. Se ofvan sid. 135 not. 8.

⁷ Se ofvan sid. 138 not. 5.

⁸ Gift m. *Håkan Pedersson* Hand.

⁹ Hand (Anrep Tab. 3). Se ofvan. sid. 138 not. 8.

¹⁰ Herr *Torbjörn i Torp* lefde 1571.

¹¹ *Anders Persson* skrifver sig 1553 till Ullasjö.

Samma Karll Twinn hade och en dötter heett Ingrid Tuns dötter, som boendes är j Trantorp i Marck; hon doo barnn löss.

II.

Först Swenn Beck¹, hann hade en son heett Nilz Kromme². Samme Nilz Kromme hade en son heett och Nilz Kromme³. Samme Nilz Kromme hadde en son heett och Nilz Kromme⁴, och en son heett Jacop Kromme. Nu theras barnn så många som the äro.

Nu Swenn Becks sy[ster] dotter, och honn heett hustru Margett. Samma hustru Margitt otthe en heett Oluff Jönsson⁵, och the hade en son heett her Anun Olzsson och hann doo barnn lös, och hade the en nemd son heett Claus Olzsson och hann bleff slaggenn för Stocholm, och hade the en neend son heett her Göstaff Olzsson⁶, hann bode wppå Toffthaholm; och samma Oluff Jönsson och hustru Margitt otthe en dotter, heett hustruu Meritha⁷, och bode wppå Hårdinge och honn hade en dotter heett Estridh Jönsses dotter, och honn doo barnnlös, och en dotter heett Sizella Jönssedotter, och honn hade en man heett Claus Philippons⁸, och the hade en son, heett Phelippus Clauesson och bode wppå Melzåker. Samma hustru Margitt fick en man efftter Oluff Jönssons dödh, het Cristienn Drake⁹, och te hade en son heett Oluff Drake¹⁰. Och thenne hustru Märitha wppå Hardinge hade en son heett Per Jönsson¹¹ wppå Hårdinge och en son heett Anund

¹ Är 1410 gift m. *Kristina*, dotter till *Bengt Guse*. Sven Becks fader hette *Nils Krumme*.

² Är väpnare 1448, troligen samme man som den Nils Krumme, hvilken här uppgifves vara hans son.

³ Bosatt i Hjelmaryd 1486. Arfskifte efter honom och hans hustru *Märia Olofsdotter* hölls 1496 mellan barnen *Björn Nilsson*, *Nils Nilsson*, *Bonde Olsson* och *Birger Drake*.

⁴ Häradshöfding på Dal samt 1509 bosatt på Todene.

⁵ Äldre Stenbock. Olof Jonsson kallas 1406 moders systerson till en *Gisle Bek*.

⁶ Äldre Stenbock. Höfvidsman på Elfsborg.

⁷ Gift m. *Jöns Pedersson Ulf sax* (Anrep Tab. 2).

⁸ Förde i vapnet en trana, bosatt på Mälsåker, † 1503.

⁹ Se ofvan sid. 135 not. 8.

¹⁰ *Olof Drake* nämnes 1506 och 1508 som arfvinge till *Claus Filipsson*.

¹¹ Ulf sax (Anrep Tab. 6).

Jonsson¹ wppå Byurum, och enn dotter heett Ingredh Jönssedotter² wppå Wårdbergh, och en dotter heett Berttha Jönssedotter³, wppå Fyllaredh, och enn dotter heett Botiill Jönssedotter, och honn otte enn man heett Bength Knuthzonn.

Gamla her Göstaffs Olzonn modersyster honn heett fruu Margrettha⁴ ij Slångorp; honn doo barnn lös.

Först Gamle Gunner Gylthe⁵ wppå Påtorp. Samme Gunner Gylthe hade enn dotter heett hustru Kirstiin, och honn hade enn man heett Knuth Arffuidsson⁶, och the bodhe wppå Torppa. Samme Gunner Gylthe hade och enn dotter, och hon heett hustru Gunnild⁷, honn bode ij Hallandh ij enn gårdh heett Kärria. Samme Gunner Gylthe hade och enn dotter heett Alfridh, och honn doo barnn lös. Samme Gunner Gylte hade och enn sonn heett Bength Gylte⁸ och bode wppå Påtorp. Nu Gunner Gyltes hustru heett fruu Mæritha, och honn otthe tiil förende enn man, heett her Nilz Forsee, och samma fruu Meritha honn war kommenn aff the Bradha slect.

Thenn hustru Gunnild, som bodhe ij Halland, honn hade enn man heett Bength Krabbe, och honn hade enn sonn, heett och Bengt Krabbe, och tenn Bengt Krabbe hade enn dotter heett Maderliin, och honn feck enn man heett Boo Olzonn, och the hadhe enn sonn heet Iöns Bosonn. Nu hans sysckene så mång som the äre.

Nu then hustru Gunnild, som bodhe ij Hallandh, honn hade enn dotter, honn heett hustru Kirstiin, hon bodhe Torstörp och honn hade enn man heett Tord Biörnsson⁹, och the hade enn sonn heett Karld Tordsonn¹⁰, och hade de enn dotter heett hustru Kariin, och hon bode wppå Seggerstadha, honn hade enn man heett Per Hårdh¹¹, och nu theres barnn. Samme Tord Biörnsson otthe enn neendh dotter heett hustru Anna, och hon bodhe wppå Eskilztorp, honn hade enn man heet

¹ Ulf sax (Anrep Tab. 4).

² Gift i m. *Bo Andersson Oxehufvud* (Anrep Tab. 4) och 2 m. *Anders Wårdsberg*.

³ Gift m. *Fjns Henriksson Gyllensparre* (Anrep Tab. 1).

⁴ Dotter till *Heneka Bekman* († 1430) och gift med danske riddaren *Anders Nilsson* i Droningholm.

⁵ *Gunnar Gylta* lefde i början af 1400-talet.

⁶ Store (Anrep Tab. 24, där dock Knut Arvidsson ansättes som son till en Karen Gylta).

⁷ Gift med *Bengt Andersson* (?).

⁸ Lagman i Vestergötland, † 1479.

⁹ Store (Anrep Tab. 22).

¹⁰ *Karl Tordsson* i Torestörp i Kind, lefde ännu 1571.

¹¹ *Hård af Segerstad* (Anrep Tab. 12)

Jöns Larsson¹, och te hade enn sonn heett Lasse Jönsson², hann bode wppå Walznes, och hade the enn dotter heett hustru Berrittha, honn bode wppå Eskilztorp, honn otthe enn man heett Mans Personn³. Nu theres barnn så mång som the äre.

Then hustru Gunnild, som bode ij Hallandh, hade enn neendh dotter, honn heett hustru Meritha, honn bodhe ij Karra widh Elzborgh, honn otthe enn man heett Anders Bengtsson, och the hade enn dotter heett hustru Gunnild, och honn otthe enn man heett Törbörn Arffuidsson, och the hadhe enn sonn heett Anders Krabbe.⁴ Nu hans barnn så mång som the äre etc.

¹ Böllja. Han är afiden år 1562 († 1543?), då enkan hustru Anna bodde på Gärdenäs.

² Hans egendom dömes 1563 under kronan, då han öfvergått till de danske.

³ Stjerna (Anrep Tab. 4).

⁴ Anders Krabbe skrifver sig på 1560-talet i Ek.

För vinnande af större öfverskådlighet följa såsom bihang fyra slägttabeller uppställda enligt de nu meddelade slägtledningarne.

En svensk målares utvisning från Danmark.

Af

Osvald Sirén.

Medan den svenska konstodlingen kan räkna 1700-talet och i synnerhet dess senare hälft som en af sina rikaste skördetider, utgöra dessa decennier knappast mer än en såningstid i Danmarks konsthistoria. De betydande nationella danska konstnärskrafter, som framträdde i seklets afton, lågo ännu i sin linda och alla större konstnärliga arbeten, såväl för hofvets räkning som för privatpersoner, anförtroddes åt inflyttade utlänningar. Den mycket talrika, brokiga artistskara, som härigenom inkom till landet — dels på direkt kallelse, dels så att säga på spekulation — rekryterades ej blott från kontinenten, Tyskland och Frankrike; t. o. m. Sverige var då rikt nog på förmågor — eller kanske hellre kargt nog för den glada målarvetenskapens ämnessvenner — för att emigrationen äfven till grannlandet i söder skulle kunna taga fart. Vi påminna om, huru många verkliga konstnärer, som mellan 1720 och 1740 sågo sig nödsakade att skudda Ultima Thules stoft af sina fötter. Några bland dem som reste — för längre eller kortare tid — togo vägen öfver Danmark, där de uppehölls med beställningar, och åtminstone ett par exempel finnas därpå, att marknaden i systerlandet var god nog för att kvarhålla en målare för lifstid. Den förste bekanta svenske konstnär, som stannade i Danmark, var Scheffels begåfvade elev Johan Hörner, som snart efter sin ankomst (1735) synes vunnit tillträde såsom porträttör inom de förnämsta aristokratiska kretsarna och t. o. m. fick mottaga titel af kunglig hofmålare. Ungefär ett halft decennium senare följdes han af Carl Gustaf Pilo.

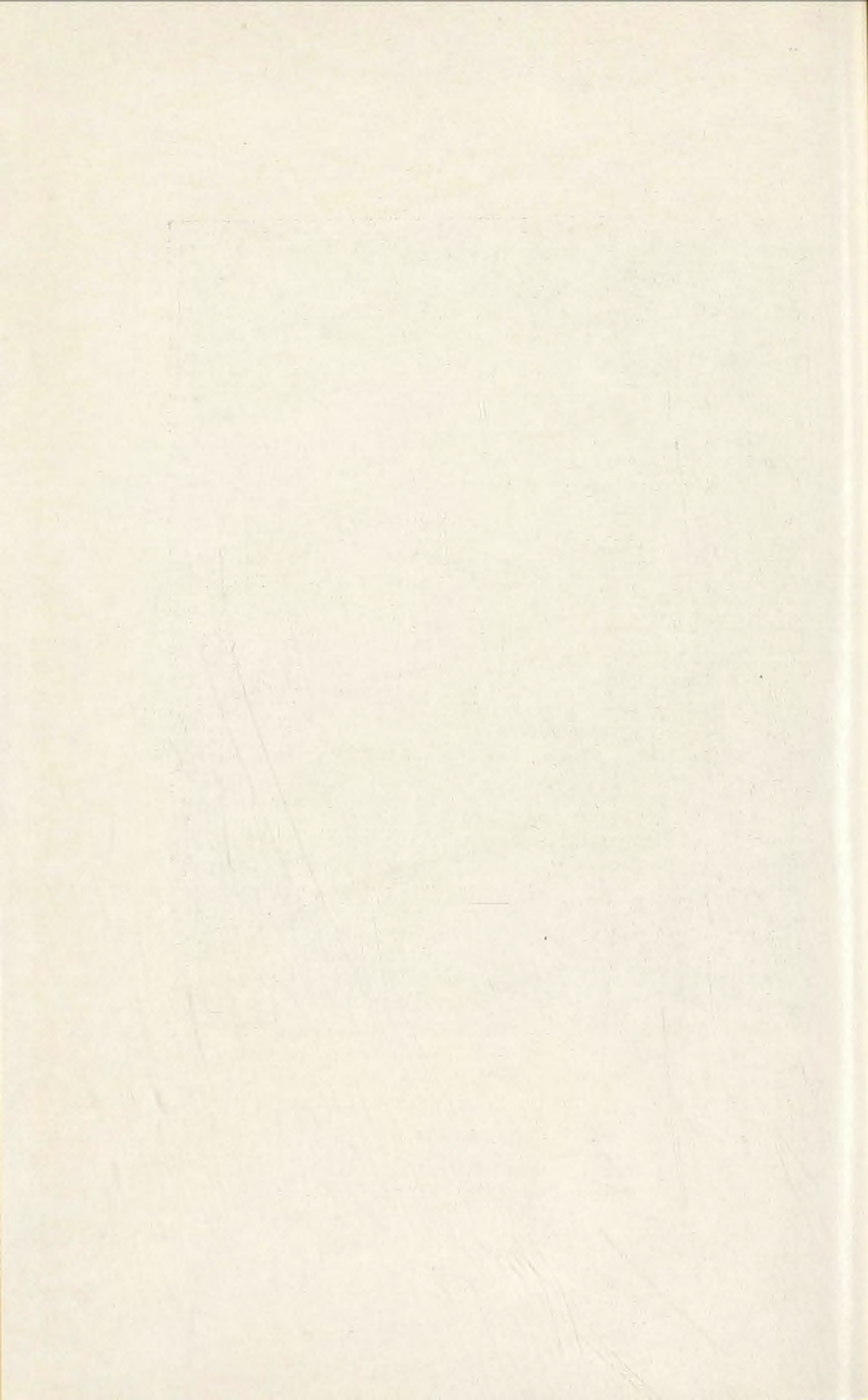
Det är åt hans öden i det goda grannlandet — eller egentligen de öden, som förde honom *ur* landet — vi här skola ägna en stunds uppmärksamhet. I förbigående må tilläggas, att ännu en svensk målare nämligen J. Mandelberg ägnade sitt hufvudsakliga lifsarbete åt Danmark. Han följde skulptören Johannes Widewelt från Rom år 1758 till Köpenhamn och lyckades inom kort göra sina tama och menlösa rococogudinnor till nödvändiga persedlar vid det dekorativa inredandet af slott och herregårdar i Danmark.

Carl Gustaf Pilos karriär i Danmark var lika snabb som lättvunnen. Orsaken härtill låg nog till en del däri, att han kom till landet vid en synnerligen läglig tidpunkt: just då den gamle hofmålaren, dresdenaren J. S. Wahl, började visa tecken till ålderdomsslapphet och hofvet såg sig om efter friskare konstnärskrafter — men naturligtvis dock hufvudsakligen i hans ovanligt lämpliga temperament för hofmålarekallet. Han ägde hela den moderna tidens — rococons — sirligt käcka elegans och lätta konversationston medfödd i blodet, han hade den äkta koloristens kärlek till effektfulla stoffer och uppställningar, skimrande rustningar, smycken, purpurmantlar och sidenglans, och han saknade i betänklig grad den konstnärliga ambitionens eggande, stundom plågsamma, men alltid utvecklande, impulsiva kraft. Naturen hade utrustat honom mycket frikostigt såsom målare, men mindre fullständigt som karaktär. Han torde icke behöft anstränga sig synnerligt för att ernå ryktbarhet af landets förnämsta porträttmålare — konkurrensen inom yrket var ej stor — samt därtill en ansedd social ställning, men å andra sidan behöfde han göra ännu mindre till, för att förlora alla sina för-måner och hela sitt anseende i Danmark.

När Pilo år 1771 valdes till akademiens direktör, var det ingalunda blott någon slags nödfallsutväg, ty då funnos redan flera fullt utvecklade inhemska konstnärer, utan fast mer ett uttryck för den aktning, man inom akademien ansåg sig böra visa en konstnär af Pilos ålder och anseende. Glädjen med direktörskapet blef emellertid tämligen tvifvelaktig. Konstakademien hade nyligen blifvit stäld på indragningsstat, — ett offer för Struensees omdömeslösa sparsamhetspolitik — beröfvad 1000 rdl af sitt ordinarie underhåll och 6000 rdl, som nyligen utlofvats, och alla ansträngningar från direktörens sida att leda de styrandes uppmärksamhet på ställningens absoluta ohållbarhet, möttes med absolut afvisande kyla. Man fick för öfrigt vakta sig för att

CARL GUSTAF PILO.
SJELFPORTRÄTT,
TILLHÖR AKADEMIEN FÖR DE FRIA KONSTERNA.

bråka för mycket, ty därmed kunde lätt hela akademiens existens sättas på spel: en hemlig kommission af några högre ämbetsmän hade nyligen dryftat frågan om en konstakademi öfverhufvudtaget kunde anses nödvändig för ett land som Danmark och därvid kommit till det resultatet, att den borde omorganiseras till en praktisk och nyttig ritskola för handtverkare och fabrikanter. Visserligen utvecklades sakerna icke fullt därhän i praktiken, men akademien blef i alla händelser ställd under starkt ekonomiskt tryck — förutom andra obehagligheter — och den som naturligtvis främst fick bära tungan och ledsamheterna häraf, var direktören. Det är därför icke heller att undra öfver, att historien om Pilos direktorat vid danska konstakademien är grå och jämmulen, utan ljuspunkter, och när den slutligen ändas med det mest snöpliga afsked kanske någon direktör varit utsatt för, måste man verkligen känna en smula ömkan med den arma delinkventen, som kastats in i så vidriga förhållanden, i hvilkas skapande han själf åtminstone skenbart haft föga del. Hade blott vår abdikerade landsman förmått bära hufvudet något högre under motgångarna! Hela den sorgliga historien skulle då framstå i en för honom vackrare dager än nu är fallet, då han i stället för att stå fast, ömsom kröker rygg för öfvermakten och ömsom slår sig för bröstet med patos och min af den oskyldigt lidande. Ett slingrande, som knappast är ägnadt att väcka våra sympatier eller tro på hans fullständiga skuldfrihet! Jag vill nu endast med tillhjälp af några dokument söka sprida ljus öfver de händelser, som förorsakade eller åtminstone stodo i närmaste sammanhang med Pilos plötsliga och ofrivilliga sortie ur Kongens By.

Händelsernas yttre gång torde vara tämligen bekant. På sensommaren 1772, kort efter Wasaordens instiftande, sände Gustaf III Pilo detta hederstecken såsom en utmärkelse för hans konstnärliga förtjänster — måhända äfven med en bitanke på att därmed göra den celebre konstnären och direktören påmint om hans ursprungliga fosterland. Riddaredubbingen försiggick hos svenske ambassadören i Köpenhamn, baron J. W. Sprengtporten, i närvaro af åtskilliga utländska ministrar och höga danska ämbetsmän. Blott någon dag härefter (d. 5 september) fick Pilo mottaga följande befallning af akademiens praeses, konungens halfbroder, arfprins Fredrik:

Da mig er blewet forsickret at De ved Annamelsen af Riddare Ordnen Wasa har aflagt en Eed, så er det, at Jeg

herwed befaler Dem at tilstille mig en rigtig Copia af Eedens formulær.¹

Enligt hvad Pilo själf sedermera uppgifvit ägde han intet edsformulär och kunde därför icke genast åtlyda befallningen — men han synes icke heller gjort sig stort omak med att söka anskaffa ett sådant formulär. Svaret uteblef, och han fick 2 dagar senare, d. 7 sept., mottaga en promemoria af arfprinsens spiritus rektor och kabinettssekreterare Guldberg:

Da en ordre fra Hans Kongel. Höyhed som Akademiets höye Chef blew Dem i Lörerdays tilstillet, og derpå af Deres Wel: bdhd indtil dette Öyeblik intet er swaret, så har Höytsamme befalt mig, at Deres Wel:bdhd ufortöwet skulde tilskriwes for at sige Dem, at De strax med dette Bud tilbage både må besware bemeldte Ordre, og tillike hworfor De icke strax har efterkommet samme.²

Pilos svar på denna något resoluta skrifvelse har jag icke lyckats finna, men enligt en anteckning af honom själf skulle ett sådant blifvit behörigen afsändt. Den äskade förklaringen var ju äfven enkel att gifva, han hade ju reträtten fri, och man tycker, att saken därmed hade kunnat vara fullt utagerad. Att de styrande nu fortsatte trakasserierna, trots att Pilo fullgjort allt som begärdes, synes mig tyda på, att det hela från början blifvit satt i scen med den bestämda afsikten, att den retsamt inflytelserike och öfverlägsne svenske konstnären skulle kastas tillbaka från sin framstående plats. Visserligen sökte Guldberg, sedan Pilo erhållit sin landsförvisningsorder, bortförklara hvarje de styrandes bialsikt att skjuta den gamle direktören ifrån sig, samt göra troligt, att det helas sorgliga utgång skulle berott på Pilos eget förhastade handlingssätt, men de mått och steg, som följde strax efter det Pilo fullgjort alla nyss omnämnda befallningar från hofvet, tala ett så pass tydligt språk, att man näppeligen kan stanna i tvifvelsmål om, huruvida illvilliga, personligt förbittrade och afundsjuka makter drefvo sitt spel bakom kulisserna.

Den 10 september fick Pilo mottaga följande skrifvelse af prins Fredriks egen hand:

Da Hans May:t Kongen har fattet det forset at wille hawe på een Tableau Hendes Kongelig Höyheds Printsesse Louises og Gemals H. Durchl. Prints Carls Skilderier med Deres Börns

¹ R.A. Aftryckt af Thure Wennberg i den lilla skriften: Minne öfver Carl Gustaf Pilo. Sthlm 1793.

² R.A. Aftryckt hos Wennberg.

i fuld legemes Størrelse; så er det, at Allerhöyestsamme wed mig befaller Dem, Director Professor Pilo, at begive Dem paa utreisen til Gottorp inden Lörerdag middag förstkommende for der at forfaerdige efter Printsessens og Printsens leilighed disse Skilderier. Angaaende Academiets Bestyrelse i Deres frawaerelse, wil H. Mayestet Kongen sidan forordne det Nödwendige.¹

Det var emellertid en offentlig hemlighet, att prins Karl af Hessen med gemål och barn afrest till Norge för att där öfvertaga högsta militärbefälet och söka bilda ett litet hof, norrmännen till glädje och uppbyggelse; uppdraget att resa till Gottorp för att måla honom fick därigenom onekligen en viss bismak af förvisningsorder. Som sådan uppfattades den äfven af Pilo: han svarar med att inlämna sin afskedsansökan samma dag:

Da Deres Kiungelige Mayestet allernaadigst befallet att iag skulle göra en Reise til Sleswig för att förferdiga en Tableau, men allernaadigste Kiunge det er mig icke mugligt i den korte tijd att blifwe ferdig, min syn slaar mig feil och min hälsan är svag, beder altsaa allerunderdaanigst att Deres Kiungl. Mayestet allernaadigst wille forskone mig for denne Reise och er min allerunderdaanigste begierend att Deres Kiungl. Mayestet allernaadigst wille forundne mig min Dimission, woremot allernaadigste Kiunge iag till min dödostund hän lefwer Deres Kiungelige Mayestets o. s. v.²

Afskedet beviljades en vecka senare, d. 17 sept. i följande ordalag:

— — — Wi give dig hermed tilkiende, att Wi efter Din herom allerunderdaanigst gjorte ansögning wille hafva Dig i Kongelig Naade dimitteret fra det Dig hidintil allernaadigst forundte embete som Director och Professor wed Wores Mahler Bildhugger och Byggnings Academie i Wores Kongelige Residentz stad Kiöbenhavn, befalendes Dig Gud o. s. v.³

Denna afskedsbevilning följdes några dagar senare (d. 21 sept.) af en skrifvelse som tillställes såväl direktören som konungens kansli, i hvilken det bl. a. heter: Da Professor Pilo, i staeden att adlyde min hannem givne befallning, har begiert sin Afskeed, saa meddeles hannem samme herved, med en aarlig Pension af 300 Rdr Dansk courant, som med indestaande 1:te October, skal tage sin begyndelse, hvarimod han som en der ey

¹ R.-A. Aftryckt hos Wennberg.

² Danska R.-A.

³ Danska R.-A.

laengere behörer min Tienste hafver inden 3 à 4 Uger at udflytte af de hannem paa Charlottenborg indrømmede Vaerelser og at forføge sig ud af landet.¹

Härmed hade Pilo alltså fått mottaga en formlig landsförvisningsorder, åtminstone skenbart framkallad af hans egen måhända något förhastade ansökan. Om han öfverhufvudtaget tänkt sig närmare in i några konsekvenser af sitt bref till kungen, hade han förvisso åtminstone icke tänkt sig dem så hårda. Det ligger utom allt tvifvel, att han redan ångrat detta sitt tilltag mer än en gång. Få vi tro Guldberg, var reseordern till Slesvig icke så illa ment som den såg ut: han skrifver till Pilo strax efter det han emottagit dennes afskedsansökan i och för öfverlämnande till konungen: Da jeg sildig kom til mit kammer, og der forefant Deres Welbyrdigheds Brew blev det mig umuligt at kunde saa silde overlevere den indsluttede Memorial til H. Kongl. Höyhed, og endnu denne morgen da jeg skrifver dette, er det for tidlig at komme til Höystsamme. Det forstaaer sig at da Deres Welbyrdighed har begjert sin Afskeed, ophører Deres Reise for i Dag. I morgen skal Dem blifve tilmeldt, hvad H. Mayestet Allernaadigst beslutter. Mig gjør det ondt, at Deres Welbyrdighed vel hastig har taget en saa betydelig Resolution. De kunde sikker nok have reist til Sleswig og i rolighed kommet tilbage; thy wort Allernaadigste Herrskap havde vist de naadigste tanker for dem.²

Om det allernådigste herrskapet — arfprinsen och hans moder, drottning Juliane Marie — värligen varit Pilo speciellt bevågna och velat hålla honom kvar i landet, skulle de knappast bestämdt en tid af endast 3—4 veckor, inom hvilken den gamle, värderade hofmålaren måste lämna Danmark. Det enda som talar för, att det höga herrskapet för sin personliga del icke ville visa honom direkt fiendskap eller ens ringaktning, var deras genom Guldberg framförda tillåtelse för den afgående direktören till personlig audiens, hvarom han skriftligen anhållit. Denna höga afskedsgunst meddelades Pilo den 25 september, och någon dag senare skuddade han Danmarks stoft för alltid af sina fotsulor. Han reste till Helsingborg och därifrån till baron Hans Ramel på Widarp, där han nu liksom vid föregående och äfven senare tillfällen fick åtnjuta mycken gästfrihet.

¹ Danske R.-A.

² Danske R.-A. Aftryckt hos Wennberg.

Härmed är ju de yttre händelsernas gång afslutad, men historien om Pilo utvisning sträcker sig ännu ett par år fram i tiden, vi kunna följa svallvågorna i flera literära dokument, såväl officiella skrivelser som privata bref.

Svenska ambassadören i Köpenhamn baron J. W. Sprengporten var naturligtvis den, till hvilken Pilo hade att närmast vända sig i sitt bryderi, det var åtminstone skenbart genom honom (indirekt) som olyckan hade dragit fram öfver den gamle målaren. Sprengporten synes äfven hafva tagit sig saken an med lifligt intresse och icke skytt några mödor för att i sin mån bidraga till en för Pilo gynnsammare utgång än den som i själfva verket inträffade. Han sänder bl. a. konung Gustaf III en utförlig officiell berättelse öfver allt som timat i sammanhang med utvisningen, öfverensstämmande i hufvudsak med andra personers framställning af händelserna och sådana de här relaterats; endast senare hälften af rapporten kan hafva sitt speciella intresse vid ett allsidigt bedömande af den då helt färska tilldragelsen. Han fortsätter:

— — — Som Herr Prof. Pilo under allt detta med mig sökt tillfälle till öfverläggning om hvad steg för honom rådeligast vara syntes, äfven ock såsom en Eder Kongl. Maj:ts undersåte den underdåniga förhoppning ägdt, att vid ett äfwentyrligt åkommande Eders Kongl. Maj:ts höga allernådigste protection sig så tillförse; så har jemwäl å min sida, iag i början och innan afskedet expedierat blef, under förtrolig discourse med herr Geheimerådet Grefwe von Osten och flere, såsom för enskytt del, sökt föreställa ett och annat, hwad af de uti herr Professors förmohn talande considerationer kunnat anföras, hwaruppå mig till swar åtskilliga försäkringar blifvit lemnade, det hwad herr Professorn nu wederfarits på intet sätt borde anses såsom någon wärkan och påföljd af den nåd Eders Kongl. Maj:t medelst Wasa Ordrens tilldelande eller i annan måtto honom kunnat tackas utse, men att fast mera dess ovänners bearbetande efter någon inom Academie Ledamöterne själfva uppkommen jalousie och twedragt dertill såsom förnämligaste orsak borde räknas.

En wärkan af såväl denna min åtgärd som herr Professorns egna bemödanden har wäl kunnat vara den genast accorderade dispense ifrån den Schleswigska resan, samt att ej eljest annan olägenhet, efter hwad någon anledning i början gafs att befara, herr Prof. tillskyndadts, man då icke desto mindre dess afsked deruppå följdt, med den tillägning såsom i underdånighet för-

mält är, begifwande utur landet inom en wiss förelagd kort tid; ty kan allt sådant wid jämförande af förutgångna omständigheter ej annorlunda än såsom en disgrace anses för herr Prof. desto mera utmärkt och oförwäntad efter en 30 åhrs tjenstetid och de herstedes genom flere förmohnliga inrättningar wärkeligen inlagde förtienster.¹

— — — — —
 Konung Gustaf III, hvars sympatier för Danmark icke voro vidare varma vid denna tidpunkt, besvarar genom sin kanslipresident Ulr. Scheffer Sprengportens skrifvelse med följande väl tillspetsade rader:

»Det besynnerliga förfarande, som öfvergått Directeuren af danska Målare Academien Herr Pilo har förekommit Hans Kongl. Maj:t ganska ofrynteligt å danska hofwets sida och det så mycket mera som orsaken dertill är tagen af en nåd, som Kongl. Maj:t har låtit vederfaras denne Directeur. Det är wäl ej Kongl. Maj:ts wilja att deröfwer låta göra några formeliga föreställningar vid det danska hofwet, hwarken sakens natur eller det ringa wärde Pilo sjelf torde sätta på denna iråkade disgrace tyckes sådant tillåta. Men så kunde Herr Baron om Envoyéen dock lika som af sig sjelf låta förstå det denna händelse ej warit Kongl. Maj:t angenäm att förnimma och att den Wrede, som blifwit utöfvad emot Herr Pilo utmärker ett mindre slags begrep hos danska hofvet om den aktning, som hof och nationer plega hafwa det ena mot det andra. I öfrigt kan Herr Baron försäkra Directeuren Pilo derom, det han skall i Hans Kongl. Maj:ts stater finna en säker azile och all den beredvillighet, som honom tillskyndas kan.²

Trots den förklaring, som baron Sprengporten framfört från grefwe Osten, synes konungen behagat vidhålla, att utvisningsordern måste betraktas såsom en konsekvens af eden vid Wasaordens emottagande. Häruti hade han onekligen äfven rätt, ty såsom händelserna utvecklade sig, den ena ur den andra, kunde och måste de juridiskt ledas tillbaka mot arsprinsens första befallning angående utleverering af edsformuläret. Någon annan giltig orsak till att Pilo helt brådstörtadt beordrades att lämna landet har aldrig officiellt angifvits. Sannolikt glunkades härom man och man emellan så mycket mera, ty ingen kunde väl då lika litet som nu fullt tro på, att en liten oskyldig ordens-

¹ R.-A.

² R.-A.

dekoration kunde draga med sig så stora verkningar. Tant de bruit pour une omelette! Hade blott några flera anteckningar ur tidens cronique intime bevarats åt eftervärlden, skulle vi sannolikt kunna ernå kunskap om pudelns värkliga kärna; tillsvidare få vi nöja oss med några förmodanden, grundade på yttranden i Pilos privatbref och ambassadörens skrivelser, som dock lämna oss en och annan blick bakom den officiella sekretessens förhänge.

Baron Sprengporten har ytterligare efter det han erhållit kanslipresidentens bref talat med greve von Osten angående »det besynnerliga förfarande, som öfvergått Directeuren Pilo» och låtit honom förstå, att det icke varit Sveriges konung angenämt att förnimma. Han fortsätter i brefvet: Herr Grefve Osten, som såväl wid detta som flera tillfällen gifwit mig tillkänna, huru okärt det som förlupit med bemelte Directeur varit honom, lade denna gången ännu det dertill, att jag kunde wara försäkrad, att hwarken han eller någon af ministèren här uti hade minsta dehl, utan att sådant borde tillskrifvas någon af det mindre folcket, som hölle sig bakom och ej wille synas, hwilka nyttiat det fria tillträde de förskaffat sig wid hofwet för att störta Directeuren Pilo och att få honom på sidan.

Af detta såväl som den synnerliga distinktion hwarmed bemelte Directeur wid afskiedstagande wid hofwet blifwit bemött, såsom ock att man pro forma gifwit en annan målare wid namn Jul på lika sätt befallning att inom 24 timmar begifva sig till Schleswig, synes klarligen, att man härmed velat förekomma det den tanken ej måtte fattas öfver hvad som öfvergått Directeuren Pilo, som egde det någon gemenskap med den nåd Eders Kongl. Maj:t låtit wederfaras bemelte Directeur medelst tilläggande af dess höga Wasa Orden.*

Detta yttrande om »någon af det mindre folcket» såsom orsak till Pilos störtande, kan lämpligen sammanställas med några rader ur ett bref af honom själf, skrifvet till baron Sprengporten den 18 februari 1773, vid en tidpunkt då han var ifrigt upptagen med att arbeta på att få återvända till Köpenhamn. Han omtalar, att han varit inbjuden till soupé hos danske ambassadören i Stockholm, baron Gyldencrone, och för honom förklarar, »att ehuru han på ett svårt sätt är blifwitt hanteret, wilket» han »dock ingalunda tilskrifwer hofwet, men en hoper

* R.-A.

slödder af dumma tiensteandar, såsom Guldberg, en Als, en Schumacher och dylika, så däck är» han »nöijd att gå tillbakars med den Reservation att til Honeur och intresse intet blifwa lidande.»²

De tre namngifna personerna skulle alltså enligt Pilos mening varit den hufvudsakliga orsaken till hans störtande. Guldberg och Schumacher voro båda intimt bundna vid hofvet, Guldberg såsom arfprinsens kabinetssekreterare och conferentsrådet Schumacher såsom konungens sekreterare, den där bl. a. kontraherat Pilos afskedsorder, och kunna båda utan tvifvel betraktas såsom trogna språkrör för regeringens önsknings samt å andra sidan såsom inspirationskällor för en god del af hofvets åtgöranden. Speciellt gäller detta om Guldberg, som, oaktadt han varit med om Struensees störtande och införandet af den utvidgade statsrådsmyndigheten (13 febr. 1772) inom kort tillskansade sig en ställning fullkomligt motsvarande den Struensee intagit. Revolutionen hade icke afskaffat de af Struensee missbrukade »kabinetsorderna», genom hvilka regeringen kunde ställa sig i direkt förbindelse — på sidan om statsrådet — med de olika kollegierna eller styrelsevärken, och härigenom bereddes Guldberg såsom enkedronningens och arfprinsens förtrogne ett utmärkt tillfälle att påverka de politiska händelsernas gång. Hofvet uppträdde ofta gent emot statsrådet som en slags rivaliserande makt. Dessutom var Guldberg personligen den enväldiga konungamaktens svurne man, och enkedronningen jämte son var för honom enväldsmaktens naturliga bärare under konungens sinnessvaghetstillstånd. Det var icke lätt att sauvera sig, om man räknade honom bland sina ovänner.

Huruvida Guldberg, den sedligt stränge moralikern och teologen, hyste personlig ovilja mot Pilo, som torde utmärkt sig genom allt utom stränga sedlighetsbegrepp, — en gengångare från Fredrik V:s cyniska dryckeshof — veta vi icke med säkerhet, men det förefaller ej osannolikt. Att Guldberg emellertid därjämte arbetade på Pilos fall såsom ett redskap för arfprinsen, synes utom allt tvifvel. Arfprins Fredrik hade nämligen sina skäl till missbelåtenhet med akademiens direktör framför allt på grund däraf, att denne försummat att hälsa honom med välkomsttal — såsom bruket fordrade — då han första gången inträdde i akademiens församling (29 febr. 1772) i egenskap af dess höge

² Öfverkammarherre Celsings arkiv.

beskyddare och praeses. En försummelse som icke berodde på oförmåga, ty Pilo hade vid ett föregående tillfälle, då Fredrik V första gången besökte akademien, — långt innan Pilo var direktör — ådagalagt, att han var en utmärkt orator. Jag är frestad att i enlighet med J. M. Thiele² tro, att Pilo redan nu ådrog sig den onåd, som skulle störta honom innan årets slut. De uppvaktningar, han under våren ser sig nödsakad att göra hos hofvet för att försöka alla möjligheter till förbättrande af akademiens svåra ekonomiska ställning, blifva fullkomligt resultatlösa; direktörens prestige har synbarligen sjunkit mycket lågt.

Hvilken roll Peder Als, Pilos f. d. elev och numera professor vid akademien, spelat i detta tämligen snöpliga intrigstycke är svårt att närmare bestämma, men sannolikt har afundsjuka varit hans egentliga driffjäder. Han var den första mera betydande danska målare på 1700-talet, som fick tillfälle att studera utomlands och efter hemkomsten vann namn och ansende som skicklig porträttör. Pilos något öfverlägsna väsen och lättköpta framgång hade kanske retat honom mången gång, och då han nu märkte, att vindarna efter Struensees fall började blåsa från annat håll än under Fredrik V:s och tyskeriets dagar, gjorde han nog sitt till för att undantränga den utländska direktören, möjligen i förhoppningen att själf blifva hans efterträdare. Hans kamrat skulptören Johannes Widewelt gjorde honom emellertid direktörsplatsen stridig.

I och för sig synes mig det förhållandet, att de nationellt danska elementen inom målareakademien började resa på hufvudt och arbeta på befrielse från det utländska regemente, som ända från dess stiftande varit rådande där, både förklarligt och berättigadt, men sättet hvarpå man gjorde sig af med Pilo och senare den f. d. direktören Saly är onekligen mindre tilltalande. Någon tacksamhetsskyldighet eller hänsynsfullhet mot män, som inlagt så stora förtjänster för konstutvecklingen i landet som Saly och Pilo, kände synbarligen icke herrar Als, Widewelt & consortes, och de arbetade med så mycket större djärfhet och bättre framgång på sina planer, då de understöddes af en Guldberg och en Schumacher — båda hedersledamöter af akademien — samt af hela det inom alla samhällslager rådande betraktelsesättet. Säkerligen hade det sin stora betydelse äfven för dessa icke direkt politiska frågors utveckling, att nationalitetskänslan

² Jfr J. M. Thiele: Kunst-Akademiet og Hæstestatuén paa Amalienborg. Kbhvn 1860.

just vid denna tid väcktes till så starkt lif öfver hela landet. Man kände det som en svår kränkning gent emot nationen, att — såsom fallet varit under Struensees tid — dörrarna slogos upp på vid gafvel för alla lyxsökande främlingar, medan landets egna söner endast i undantagsfall vunno inträde i de högre ämbetsvärken. En nästan förbittrad reaktion mot denna utländska ämbetsmannainvasion uppstod såväl inom aristokratien som hos borgerskapet, en rörelse, som erhöll sitt högsta uttryck i lagen om »infödsretten», (15 jan. 1776) enligt hvilken endast personer födda inom landet kunde erhålla statsämbeten. Det var icke blott inom akademien som utlänningarne »undanpetades», äfven män i mera framstående ämbetställningar sågo sig den gången tvungna att taga sin Matts ur skolan.

Det har äfven uppgifvits (af Thure Wennberg samt i Biografiskt lexikon), att Pilo skulle ådragit sig inflytelserika personers ovilja genom att med stor ifver motarbeta ett försök af Köpenhamns kommandant att vinna Charlottenborg, akademiens lokal, till kommandantsresidens.¹ Uppgiften bekräftas icke af något yttrande i Pilos bref, där frågan afhandlas, men har sin betydelse åtminstone såsom ett uttryck för de rykten, som i Stockholm voro i omlopp angående orsaken till Pilos utvisning.

Naturligtvis kunde en sak sådan som denna icke falla i glömska strax efter det de yttre händelserna voro utagerade. För Pilo personligen hade den ju haft vidtgående verkningar, den medförde en fullkomlig omkastning af alla hans lefnadsförhållanden, han fick utan betänkande utbyta sin fördelaktiga ställning i Danmark mot ett tämligen landstrykarartadt lif i Sverige; det är då knappast att undra öfver, att hans tankar under flera år ständigt kretsas kring dessa fatala händelser. Ju mer han tänker därpå, ju oftare han talar därom med andra eller berättar det timade i bref till sina vänner, desto klarare synes det blifva för honom, att han fått lida fullkomligt oförskyldt, att anledningen endast varit afundsjuke och småsinthet. Men ju längre tiden lider, desto dystrare blifva äfven hans framtidsutsikter, desto djupare misantropien och knarrigare tonen i hans utgjutelser.

Flera energiska försök gjordes att åt Pilo återvinna hvad han förlorat i Danmark. Dels är det Pilo själf, som skrifver till svenska ambassadören i Köpenhamn och ber honom arbeta på

¹ Kommandant i Köpenhamn var vid ifrågavarande tidpunkt general Eickstedt, en synnerligen grof herre, som spelat en viss roll vid Struenseses störtande.

dessas planers genomförande, eller talar han med danska ambassadören i Stockholm, hvilket denne sedan inrapporterat till sin regering,¹ dels är det Pilos beskyddare Carl Fredrik Scheffer, som vänder sig till den gamle inflytelserike statsmannen Schack-Ratlou för att genom honom återvinna åt sin skyddsling det förlorade paradiset. Här är dock icke platsen att ingå på närmare redogörelse för detta efterspel. Jag vill endast citera ett bref från Pilo till baron Sprengporten (af 31 dec. 1772), som kastar ett skarpt ljus öfver de förhållanden, i hvilka Pilo lefde strax efter sin hemkomst, och hans bedröfliga sinnesstämning vid denna tid. Han skriver:

Jag är entelig kommit till Stockholm d. 22 sist ledne månat; iag hade den nåden til att blifwa den 26 presenterat för Hans Kongelige Höghet Prins Carl, och den 27 hos Hennes Mayestet Dronningen; iag har en gång ätit hos Gyldenchrone, förrästen är min occupation stryka gatorna ikring staden och så mycket iag ännu af alla omständigheter kan merka lærer det för mig wara swårt att optinera något sådant engagement som iag kan blifwa tient med såsom häst her finnes folk utij min mettié, wars talent ike bör klandras och som äro nästan utan all Practique, så att för mig herstädes att begynna at slå up min Crambod wore så mycket som en premiditeratt total Banquerott, och så mycket mer som her är en terribele Dyrhed och mangel på penningar tilika; men öfver alt som iag ännu icke har träffatt Hans Mayestet, så kan iag derom intet sega, som iag tror att så wäl utij så små saker som de långt wigtigere han och följer sina egna tankar.

Det har iag redan merkt, att det lærer ej wara någon idé på bannen att wända saken därhän att iag skall blifwa tillbaka kallat och Restituerat nu, ehuru derom ingenting kan segas innan Kungen är her, så dock har iag funnit för nödigt, att i fall dett är hans Mayestets tankar, att lemna herr Generalen någon under rättelse derom, om då best lærer kunna se möyeligheten deraf. Står det så, lerer efter alla omständigheter det blifwa med Gyldenchrone här afgjort; emellertijd utbeder iag mig högwälborne her Barons och Generalens tankar deröfwer.² — — — —

Ödmjukaste tienare
Pilo.

¹ Bref i danska utrikesministeriets arkiv.

² Öfverkammarherre Celsings arkiv.

Ätten Boga

meddel. af

Wilh. Planting-Gyllenbåga.

Ibland revisionsakter 1646—47 i Riksarkivet finnes en rättegång mellan Lydick Mattsons (Grönfelt) arfvingar och Joen Plantings. I densamma förekommer en till hofrätten inlemnad »slägtlinie» öfver ätten Boga, hvilken kompletterar och delvis rättar förut lemnade uppgifter om denna ätt, och hvilken lagts till grund för nedan stående genealogi.

Lars. Lefde i Finland i slutet af 1400-talet.

Son:

Jon Larsson. Gift med **Agneta Torstensdotter (Ram eller Gripsfot n:r 155 †)** dotter af Torsten Salmonsson till Torlax och Brita Johansdotter (Fleming n:r 4) i hennes 2. gifte. Hon hade förut varit gift med Måns Nilsson och af honom i morgongåfva fått Ranioki i Virmo och Kimokallio i Vemo socken. Agneta Torstensdotter anklagades 1553 för att hafva genom en »trollkona» förgiftat Måns Ifvarsson. Det bevisades emellertid sedan, att hon var oskyldig, i det att trollkonan, som satt fängslad på Åbo slott, strax före sin död bekände, att hon ej stått i något som helst förhållande till Agneta. Fru Brita framlefde sina sista dagar i Reval och var sannolikt försummad af sina barn utom af Agneta, hvarför hon i ett gåfvobref af 1566 ^{25/7} tillerkände henne Ranioki och Kimokallio, enär hon »altid Elsked, hörigh och Lydick waredt haffwer». Godsen voro dock sedan 1565 belånade och kunde ej af fru Brita igenlösas. Detta gjordes först efter hennes död omkr. 1571 af hennes son den mäktige och rike Lasse Torstensson (Ram eller Gripsfot) till Brötorp, hvilken dock sedan synes hafva afstått dem till systemn Agneta. Utom dessa bägge gårdar ägde hon äfven Jackarby i Borgå socken.

Söner:

Johan Jonsson (Tab. 2).

Salomon Jonsson (Tab. 3).

Tab. 2.

Johan Jonsson (son af Jon Larsson. Tab. 1) till Suckis i Nousis socken. Knekthöfvidsman. Ärfde efter modern Ranioki och Kimokallio. Inlöste Värensu i Janakala socken af borgmästaren i Åbo Knut Kappe. Han klagade 1578 tillika med sin kusin Elin Persdotters (Fleming)² man, dåvarande »scholemestaren i Åbo» sedermera bisko-

² Dotter till Per Eriksson (Fleming) och Margareta Torstensdotter (Ram eller Gripsfot).

pen i Reval Kristian Mikelsson (Agricola, sköldemärke 1584 ^{22/5}) öfver, att hans morbröder Lasse Torstensson till Brötorp och Ifvar Torstensson till Torlax ensamma ville bemäktiga sig alla godsens efter sin afidne broder Måns Torstensson till Haga. Detta ledde till, att Agricola fick några gods af dem, som Ifvar tagit på sin lott, men Johan Jonsson, hvilken då skulle ut »på togh emoot Ryssen» blef deremot utan. För att nu söka få behålla godsens fann Lasse Torstensson på att 1582 testamentera dem till konung Johan III. Han ville dock ej mottaga gåfvan, hvilket framgår af ett bref från honom till Johan Jonsson af samma år. Den 9. maj 1584 tillsade konungen honom frälse och gaf honom hans moders gods under adelig frihet. Någon tid derefter utfärdades sköldbrefvet för honom. I det samma omnämndes äfven hans rätt till arf efter modern, och att konungen ej antog Lasse Torstenssons gåfva. Han blef emellertid redan 1589 »slagen aff een hoop skelmar» och kom aldrig i åtnjutande af godsens. Han var gift med **Hebbla Johansdotter (Stålarms n:r 31 †)** i hennes 1. gifte, dotter till Johan Olofsson (Stålarms) till Drägsby och Ragnhild Persdotter (Ollon eller Ollongren) till Pepot. Hebbla Stålarms fick emellertid

*Johan
Jonsson*

Lars

Jon Larsson

gift med **Agneta Torstensdotter (Ram eller Gripsfot)** till Jackarby, Ranioki och Kimokallio.

Johan Jonsson (Boga) till Suckis. Sköldemärke 1584 ^{9/5}. Gift med **Hebbla Johansdotter (Stålarms)** i hennes 1. gifte. Omgift med Lars Jonsson i Enöglä.

Salomon Jonsson (Boga, tre liggande vågar) till Jackarby. Sköldemärke 1594 ^{22/7}. Gift 1. ggn med *N. N. Månsdotter* till Askais från Haiko; 2. ggn med hvilken är ej känt. Hustrun hade barn i ett föregående gifte och besutto de Jackarby efter honom.

Erik Johansson (Boga) till Suckis. Död barnlös omkring 1619. Gift med *Joan Planting d. y.* till Hindrabööl. Sköldemärke till Sjusholm. 1637 ^{24/6}.

Erik, Klas, Hebbla Olofs-Gustaf, Jonas dotter (Stjärn-Planting-Gyl-kors). Gift med *Lars Hansson (Fägerhorn)* till Storby, Storgården och Suckis.

1. *Son.* Död i. *Elin Salomonsdotter* ung, och ärf- (*Boga*). Gift med välb. des af fadern *Edvard Jonsson*. Skild och system. från honom och lemnade sin egendom i arf till sin fränka fru Hebbla Grönfelt född Ollonqvist till Stenkulla.

1591 godsden Tursumpere i Virmo och Sittelax i Sagu socken i gåfva af Lasse Torstensson, sannolikt såsom ett vederlag för den orätt, som vederfarits hennes man. Hon gifte sedan om sig med Lars Jons-son² i Enögla i Vårfrukyrka socken vid Enköping i hans 2. gifte.

Barn:

Erik Johansson (Boga) till Suckis och Kaisela i Nousis socken. Åt honom och Reinhullt Johansson uppdrogs 1607 ¹⁰/₉ befallningen »utöfwer Westersiöfjorderne». S. å. ¹¹/₉ fick han fullmakt att sätta gränsskilnaden »allt ifrå Westerhafvet och op till Åmunnen i Enarträsk», och skulle han icke »tillstedia Rydzen att taga skatt lengre än thill then åå, som löper utij Enarträsk». Den 10. november 1610 utfärdade konung Karl IX ett bref af innehåll att »... för hull och trogen tjenst, som oss denne vår trotjenare och Befallningsman utöfver Torneå och Kemi Lappmarker oss elskelig, ädle och välbördig Erik Johansson härtill gjort», så erhöil han för evärdeliga tider halfva Suckis, som Thomas Abornnät eljest fått bref på, till den halfva, han förut innehaft. Tillika skänktes honom för evärdeliga tider

fyra gårdar i Kaisela by af Nousis socken samt »på behaglig tid» fyra gårdar i Tersalo by Töfsala socken. Hela denna förlänning tilldelades honom under frälse frihet. På Suckis gods fick han 1613 ²²/₁₁ stadfästelse af konung Gustaf II Adolf. Enligt ett vittnesbref af den ryktbare krigsöfversten Arvid Eriksson (Stålarms) fick han svenskt sköldemärke i Åbo och tyskt i Narva. 1613 var han »med schwår siukdom *beladh» och »bleff dödih i Narffen» sannolikt omkr. 1619. Han efterlemnade inga barn, utan slöt sin ätt.

Anna Johansdotter (Boga).

Hon gifte sig 1602 med **Joens Planting d. y.**, hvilken då flyttade öfver från Sverige till Finland, der han köpte Hindrabööl i Pyttis socken. Han kallas i k. br. af 1604 ²⁷/₁ »qvartermestere under Adels Phanan i Finland» och fick tillika med sin hustru lifstidsförlänning på »Hindra-

Jon

Lars Jons-son. Gift 1. ggn, med hvilken är ej känd. Hon ägde frälsegods; 2. ggn med *Hebbila Johansdotter (Stålarms)* i hennes 2. gifte.

Peder Jons-son

1. Barn dogo före fadern och ärfdes af honom.

2. *Jon Larsson* † barnlös före 1616. Efter honom ärfde Anna Johansdotters (Boga) man, Joens Planting d. y. två gods.

Jon Peders-son.

bole 4 skatter, Swidieby 1 $\frac{1}{2}$ skatt, Skrijtskogh 1 $\frac{1}{2}$ skatt, Odensiö och Elemu i Poio sochn och Skerieboll». Efter åtskilliga rättegångar med hustruns anhöriga och målsmän Stålarmanerna fick han 1605 Wärenså, 1614 Raniöki och 1619 Tursumpere. Förut hade han fått Askais i Lemo, Sittelax i Sagu och Kimokallio i Vemo socknar. 1616 $\frac{25}{9}$ ärfde han Järstenatorpen och en utjord Tibble i Enköpings-trakten efter hustruns stufbroder Jon Larsson. Omkr. 1622 ägde han dessutom Åby i Öfver Grans socken, hvilket på 1630-talet bortbyttes till fältmarskalken Thott mot Wia och Ekla i samma socken. Omkr.

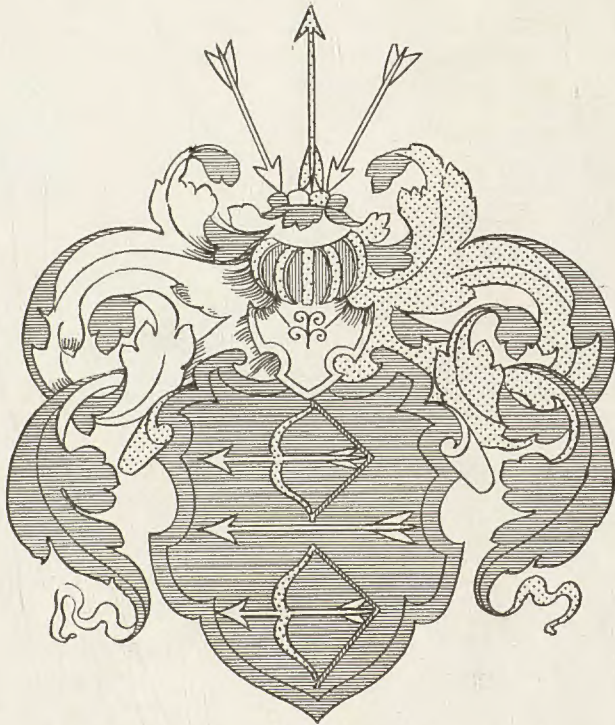

Johan Jonssons (Boga) vapen, upptaget af Joen Planting d. y.

1610 hade Joen Planting gått öfver till Uplands ryttare och i början af 1620-talet till flottan, der han 1625 var skeppskapten. 1637 $\frac{24}{6}$ upphöjdes han i svenskt adelsstånd med bibehållande af namnet och tog 1640 introduktion å riddarhuset under n:r 263.

På grund af svågern Erik Johanssons (Boga) användning i olika uppdrag och till följd häraf ovaraktiga bostad förvarades Johan Jonssons (Boga) sköldebref af Joen Planting. Men när han började föra rättegång med hustruns anförvandter om hennes arfvegods, tog krigsöfversten Arvid Eriksson (Stålarman) sin tillflykt till list. Han var näm-

ligen broder till och målsman för Lasse Torstenssons enka, Elin Eriksdotter (Stålarms) och hoppades åt henne och sig själf kunna bevara en del af Lasse Torstenssons gods, hvilka eljest rätteligen skulle såsom arf tillfalla systersonen Johan Jonssons (Boga) efterkommande. Han intalade därför Erik Johansson (Boga) att begära sköldebrevet af Joen Planting och lemna det åt honom i förvar. Så skedde äfven. Men sedan släppte han det ej ur sina händer, utan sökte drifva saken derhän, att Johan Jonssons (Boga) ättlingar icke skulle vara berättigade till något arf, enär de ej voro af adel. Detta anslag tillintetgjordes emeller-

Salomon Jonssons (Boga) vapen.¹

tid, enär det fans en bestyrkt kopia af sköldebrevet, hvilken senare företeddés i hofrätten af Stålarms brorson Johan Axelsson.

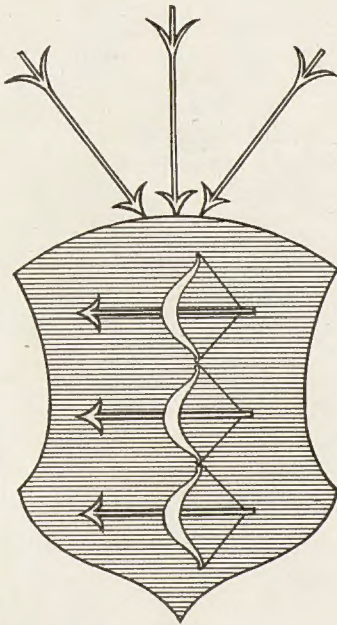
Då emellertid Erik Johansson (Boga) dog utan afkomlingar, upp-tog Joen Planting, hvilken förut fört mandatfrälsemännens vapen, vid bekräftelsen på adelskapet, Johan Jonssons (Boga) vapen, och hans barn antogo äfven Boganamnet, hvilket dock efter tidens sed ändrades till *Gyllenboga*.

¹ Ur samlingen Genealogica å Riksarkivet, Svenska adliga vapen, H. 16. a.

Cecilia Johansdotter (Boga). Ärfde Suckis efter brodern. Gift med **Olof Gustafsson (Stjernkors n:r 39 †)** till Sjusholm. Han undertecknade Åbo försäkran 1612, men kunde hvarken skriva eller läsa. Död 1622 ^{27/11}. Hans vapen uppsattes i Töfsala kyrka, till hvilken hans enka 1625 gjorde en föräring. De hade en dotter **Hebbla Olofsdotter (Stjernkors)**, som blef gift med **Lars Hansson (Jägerhorn n:r 226)** till Storby och Storgården. Han ärfde äfven och skref sig till Suckis.

Tab. 3.

Salomon Jonsson (son af Jon Larsson. Tab. 1) till Jackarby. För honom utfärdade konung Sigismund under sin vistelse i Sverige

Salomon

Jonsson

Vapen i Borgå kyrka.²

1594 ^{22/7} sköldebref. Beståndsdelarna i det för honom utfärdade vapnet voro, som synes, desamma, som i broderns, ehuru något olika anordnade. På grund af att bågarna äro liggande, har han äfven kallats »tre liggande bågar», och i det vapen, som uppsattes öfver honom i Borgå kyrka, voro bågarna också till antalet tre. Han var fogde i Borgå län 1604, men ej längre 1606. Ägde 1612 ett hemman i Svartså och två i Hindehår. Var slottslofven i Viborg, då han 1613 ^{10/8}

² Ur »Afbildningar af vapensköldar, fordom uppsatta i Finlands kyrkor». Efter en gammal handteckning i tryck utgifna af R. Hausen.

erhöll frihet på Jackarby. Kallas underståthållare i Viborg i konung Gustaf II Adolfs bref af 1614 $\frac{3}{6}$ af innehåll, »att han de skatter i Borgå socken Jackarby benämnd, och den halfva skatt i Åminsby, som honom arftligen tillkommer — — — — frij och quit till ewärdliga egor under adelig frihet njuta, bruka och behålla skall alldeles lika som frälse». S. å. var han befälhafvare öfver en här i Finland. Efter den förstöring, som Borgå kyrka 1590 undergick visade sig adeln frikostig vid kyrkans återupprättande. Salomon Jonsson skänkte då kyrkan klocka och kalk. Han afled sannolikt omkr. 1615. Den 25. juni 1621 utfärdade konung Gustaf II Adolf ett bref till dåvarande ståthållaren på Åbo slott samt öfver Åbo, Tavastehus, Borgå och Raseborgs län friherre Karl Oxenstierna lydande, »att som framl. Salomon Jönsson uti Finland haft några års Elfsborgs lösen om händer, och derfor ingen fullkomlig räkenskap gjord är, så skall någon af hans arfvingar till Stockholm, som gör besked för hans handlingar; varnandes dem att så framt annorlunda sker, vi blifva förorsakade att låta vederkänna hans gods, som han haft efter sig, och arfvingarna skola derutöfver svara till all skada af dröjsmålet. Gift 1. ggn med **N. N. Månsdotter** till Askais, dotter af Måns Larsson till Haiko i Borgå socken och Cecilia Henriksdotter. Salomon Jonsson gaf sin hustru Jackarby i morgongåfva, ehuru han blott egde hälften deraf, enär broders hustru, Hebbla Johansdotter (Boga) född Stålarin, hade den andra hälften efter sin man. Hon besvärade sig visserligen häröfver, men först efter hennes död lyckades det hennes barn att 1614 $\frac{12}{3}$ af Salomon Jonsson få Askais i vederlag härför; 2. ggn med hvilken är ej känt. Denna hans hustru hade barn i ett föregående gifte och besatt tillika med dem Jackarby efter hans död.

Barn:

1. **Son.** Död ung. Ärfdes af fadern och systemen.

1. **Elin Salomonsdotter (Boga).** Hon blef gift med välb. **Edvard Jonsson**, hvilken 1640 var öfverstelöjtnant vid öfverste Lydert Hinderssons regemente. Från honom blef hon skild såväl i »Consistorio ecclesiastico» som i hofrätten och hos Kongl. Maj:t. Hon begaf sig då till sin fränka fru Hebbla Ollongqvist (Ollongren?), hvilken var enka efter Lydick Mattson (Grönfelt n:r 219 †) till Stenkulla, som varit hennes målsman. Här upptogs hon i hennes hus och gjorde henne och hennes barn till sina arfvingar. På 1640-talet väckte dessa makars son kapten Kristian Grönfelt en rättegång mot Joen Plantings barn angående Askais, hvilket sades »af missförstånd» hafva kommit i deras händer, enär Salomon Jonsson ej skulle kunnat gifva bort det till sin broder Johan Jonsson, då det var hans hustrus gods¹. Men som det då för-

¹ **Lars** till Haiko

g. m. **Bengta Hansdotter** som var gift 2 ggr.

Måns Larsson till Haiko
g. m. **Cecilia Henriksdotter.**

Nils Månsson.

Ebba Månsdotter g. m. **N. N. Månsdotter** till Askais
Peter Ollongren
till Haiko.

g. m. **Salomon Jonsson**
(**Boga**) i hans 1. gifte.

Nils Ollongren till Haiko
g. m. **Hebbla Månsdotter**
(**Stjernkors**).

? **Hebbla Ollongren** (**Ollongqvist**)
g. m. **Lydick Mattson**
(**Grönfelt**) till Stenkulla.

Elin Salomonsdotter (**Boga**)
g. m. **Edvard Jonsson.**

klarades, att han lika litet kunnat skänka sin hustru broderns halfva andel i Jackarby, så blef slutet att Askais förklarades med full rätt hafva kommit till Plantingarna.

Källor: *Lagus*, Undersökningar om finska adelns gods och ätter, *Riksarkivet*, Libri causarum 1618 n:r 18 och 1619 n:r 26, revisionsakter 1646—47 Grönfeltarnas rättegång med Plantingarna.

Familjporträtt.

Till Personhistorisk Tidskrift har fogats ej få af enskilda meddelare bekostade afbildningar af s. k. familjporträtt, hvilket förfarande rönt mycket erkännande, men då det kan vara af personhistoriskt intresse att ega kännedom om tillvaron af dylika porträtt, äfven om afbildningar af dessa icke lemnas, torde red., i den mån utrymmet medgifver, finna skäligen att, om ock villkorligt, i tidskriften upptaga meddelanden af detta slag.

Början göres med uppgifter angående porträtt af personer tillhörande den släkt Pettersson, för hvilken redogöres af Örnberg i Svenska Ättartal 5, sid. 387—390.

- I. *Kristian Pettersson* (son af borgmästaren i Halmstad, Petter Kristiansson), f. 1692, † 1758 som postdirektör i Göteborg.
 1. *Porträtt måladt af J. H. Scheffel 1757.* 79×65.
- II. *Anna Elisabeth Lander*, f. 1693, † 1769, gift 1718 med I.
 2. *Porträtt måladt af J. H. Scheffel.* 79×65.

Angående dessa makar och deras barn hänvisas till Postmästare i Sverige och Finland, af Otto Kugelberg, Sthlm 1894—[98].
- III. *Daniel Pettersson* (son af I och II), f. 1720, † 1802 såsom f. d. borgmästare i Göteborg med kommerseråds titel. Om denne i nämnde stads häfder framstående, högst ansedde man meddelas upplysningar i den minnesskrift, som utgafs 1878 med anledning deraf att Göteborgs kongl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälle s. å. firade sin sekularfest¹. Efter att hafva som notarie tjenstgjort hos magistraten, blef han 1746 rådman och erhöll 1765 fullmakt att vara politieborgmästare, från hvilken tjenst han 1796 tog afsked och då(?) erhöll titel af kommerseråd. Hans minne är befast i Göteborg i och genom Sahlgrenska

¹ I denna minnesskrift uppgifves P. vara född 1721.

sjukhuset, hvars upprättande han föreslog, såsom svar på en prisfråga huru man borde använda de 150,000 dlr smt, som kommerserådet Sahlgren testamenterat »till någon nyttig och beständig inrättning» i staden. Priset 1,000 dlr smt tillföll P.¹ Han medverkade kraftigt till åstadkommande af en vattenledning. Han var vitterhetsidkare och skref ofta tillfällighetsvers, utgaf 1787 ett större »Skaldeqväde öfver Nya Elfsborgs befrielse från danska belägringen 1719» och hade tidigare utfört öfversättningar från Horatius, hvilka äro införda i Handlingar utgifna af ofvan nämnda kungliga »samhälle», hvars första ledamöter han tillhörde och hvars ordförande han var 1797. I finanspolemiken emellan Thorild och dennes motparter deltog P. (anon.) med »En historia i anledning af det utkomna nödvändiga i finansen».

3. *Porträtt måladt af J. H. Scheffel.* 78×63.

IV. *Kristina Charlotta Schmeer*, f. 1735, † 1784, gift 1760 med III.

4. *Porträtt måladt af Olof Arenius.* 75×61.

V. *Abraham Pettersson* (son af I och II) f. 1724, † 1763, som teol. doktor, kongl. hofpredikant samt kyrkoherde i Riddarholmens och Bromma församlingar. Angående denne, som andlig vältalare berömd och som »kyrkans prydnad» betecknade predikant, hvars predikningar utgifvits i flera upplagor och hvars nattvardsskrifter ännu på 1800-talet delvis blifvit omtryckta, hänvisas till Westén, Hofclereciets historia III: 258 o. f., samt till Biografiskt lexikon och andra biografiska arbeten.

5. *Porträtt enl. uppgift måladt af Lorentz Pasch d. ä.* 79×64.

Det är icke efter denna målning som J. Gillberg 1764 graverat ett porträtt af P., och således måtte ännu ett måladt porträtt af honom finnas.

VI. *Ulrika Elisabet (von) Hauswolff*, f. 1728, † 1793, gift 1:0 1752 med V; 2:0 1768 med kongl. hofpredikanten, kyrkoherden i Karlshamn och Asarum, dr Johan Kristofer Stricker, f. 1726, † 1792.

Då det senare äktenskapet ingicks utgaf lektor J. Stagnell en lyckönskningsskrift, som innehöll politiska hänsyftningar och därför väckte sådant uppseende att den måste omtryckas, samt framkallade flere följskrifter, hvilka uppräknas af Westén, i hans ofvan nämnda arbete III: 360 o. f. Se Lärda tidningar 1769, s. 127, och Löfgrens Clerus Calmariensis, s. 84, samt ointroducerade adelns ättartaflor s. 117. Detta giftermål har genom Stagnell fått en bestående ryktbarhet.

6. *Porträtt måladt af J. H. Scheffel.* 78×64.

VII. *Hans Edvard Pettersson* (son af V och VI), f. 1756 i Stockholm, † 1822 i Göteborg. Student i Upsala 1774, undergick han der juridisk examen och tjenstgjorde i embetsverk i hufvudstaden samt hos landtdomare, föranleddes af farbrodern,

¹ Se Minnestal vid frandet af Sahlgrenska sjukhusets hundraåriga tillvaro, 1882, af dr C. Forssenius, tr. 1888.

borgmästaren Dan. P. i Göteborg, att taga tjänst derstädes, blef 1784 rådman, erhöll 1812 assessors titel och blef 1816 R. W. O. Han var medlem af Göteborgs kongl. Vet.- och Vitt.-Samhälle och dettas ordförande 1817. Se ofvan återopade minnesskrift, s. 69.

7. *Porträtt måladt af J. Nathan aus Cassel.* 57×44.
 8. » » » *anonym konstnär.* 75×63.
 9. » » » *J. A. Gillberg 1796.* Oval miniatyr. 7×6.
- VIII. *Ulrika Margareta Keijser*, f. 1778, † 1806, gift 1797 med VII i dennes andra gifte.
10. *Porträtt måladt af anonym konstnär.* 75×63.
- IX. *Jakob Pettersson* (son af I och II), f. 1727, † 1810, rådman i Göteborg, assessor. Ogift.
11. *Porträtt måladt af J. H. Scheffel.* 78×64.

Af dessa väl bibehållna, omsorgsfullt vårdade porträtt innehafves n:r 8 af kontrollören i tullverket Ernst Abraham Pettersson, och n:r 10 af dennes moder Ulrika Antoinetta P., född Oldenburg, enka efter kongl. hofpredikanten, kyrkoherden i Floda, Strengnäs' stift, kontraktsprosten, led. af nordstjerneorden Karl Wilhelm Pettersson, f. 1800, † 1872, (son af VII och VIII). Dessa makars äldste son, hofkamreraren Karl Edvard Pettersson i Stockholm, är innehafvare af öfriga 9 porträtt. Ett dylikt galleri inom ofrälse släkt torde kunna anses som sällsynt.

Här kan tilläggas, att af *Daniel Pettersson* ett porträtt, måladt af anonym konstnär, finnes i Göteborgs museum, och i den märkliga porträttsamlingen i Stockholms storkyrkas sakristia ett porträtt af *Abraham Zacharias Pettersson*, (sonson till V och VI och son till magistratssekreteraren i Karlshamn, borgmästaren Abraham P. och Ingrid Margareta Stéenhoff) f. 1792, † 1857 som pastor primarius i Stockholm, hvartill han utnämndes 1843, teol. doktor och led. af nordstjerneorden. Han ansågs som framstående talare och har utgifvit en mängd skrifter, deribland predikningar och tal, såsom synes i Lunds universitets historia af Weibull och Tegnér II: 104—5, hvartill hänvisas, liksom ock till Biogr. Lex. gamla och nya följden. Ifrågarvarande porträtt, måladt af Staaft, är väl träffadt.

K. Fr. W—r.

Smärre personhistoriska meddelanden.

Carl Johansson Sjöblad, f. (1610?), † 1696, Friherre (1687), Guvernör, General af artilleriet. Uppgifterna om honom i Sv. Adelsns Ättartaflor äro ytterst ofullständiga, men ur hans på Lagmansö i Södermanland förvarade friherrebref hafva följande tillägg till hans biografi kunnat göras: Ingick i tjänst vid Jönköpings regemente 1626 och var med i Preussen; 1630 volontär vid Smålands regemente till häst (blesserad vid Pfort); 1633 värf. vid Röda Regimentet under öfverste Bo-

gendorph; var sedan vid Artilleriet som handtlångare; var konstapel, då han vid Pfaffenhagen blef »igenomskjuten»; uppvaktade rikskansleren Axel Oxenstierna på dennes resa till Paris; hofjunkare hos enkedrottningen; kaptenlöjtnant vid Artilleriet 1643; regementsquartermästare i Skåne 1644; major 1648; landshöfding i »Croneberg» 1659; öfverste vid Artilleriet 1660; krigsråd 1665; generalmajor 1666; guvernör på Ösel 1673; general af Artilleriet 1674; afsked från guvernörsembetet 1681. Var 1687 vid upphöjelsen i friherrligt stånd 77 år gammal.

F. U. W.

Om uppkomsten af namnen Renner och Brenner samt om släkter med dessa namn meddelas upplysningar i Svenska Literatursällskapet i Finland Förhandlingar och uppsatser 14 (tr. 1901), af Magnus Brenner.

Båda namnen förekomma i Sverige, åtminstone i Stockholm, och än mera i Tyskland.

K. F. W—r.

Berendt Johan Jakob von Wrangel (Fall). Rörande denne medlem af ätten Wrangel, om hvilken uppgifter saknas såväl i den stora Wrangelska släktboken som i Sv. Adelsns Ättartaflor, må här följande data få plats. Född 1695 i Reval. Volontär vid Lifgardet 1712 ⁷/₁₁. Rustmästare derst. 1715 ²⁰/₇. 2. Förare s. å. ⁸/₁₂. 1. Förare 1716 ⁸/₅. Sergeant s. å. ⁶/₈. Fänrik vid Dalregementet s. å. ²²/₈. Löjtnant derst. 1717 ¹³/₁₁. Afsked 1719 ³⁰/₉. Löjtnant vid Vestgöta Femmänningsregemente s. å. ²⁹/₁₂. Löjtnant med fänriks indelning vid generalmajoren von Beckerns regemente (från 1722 ⁸/₉ benämndt Drottningens Lifregemente) 1720 ²⁶/₁₁. Löjtnants indelning 1732 ¹⁰/₁₁. Stabskapten 1750 ⁶/₂. Kaptens indelning samt kompanichef 1752 ²⁸/₆. R. S. Ö. 1755 ¹³/₁. Död 1757 ²⁶/₃ i Göteborg.

v. W. gjorde kampanj i Norge 1717 och vid Stockholm 1719, derunder s. å. affären vid Stäket.

Äfven för sonen, *Gustaf Magnus von Wrangel (Fall)*, »friherre», må fullständig tjenste- och meritförteckning här meddelas:

Född 1742 ²¹/₁₀ i Stralsund. Volontär vid Drott. lifreg:te 1745 ³¹/₈. Förare vid v. Löwenfelska reg:tet 1758 ¹⁰/₈. Konstituerad fänrik derst. s. å. ²⁷/₈. — Fick Kongl. permission att gå i preussisk tjenst 1759 ⁴/₈, der han var till och med 1762 med anställning vid reg:tet von Canitz. — Konfirmationsfullmagt såsom fänrik i svensk tjenst vid v. Löwenfelska reg:tet 1763 ²¹/₉. Stabsfänrik derst. 1766 ¹⁹/₁₂. Fänriks indelning 1768 ¹⁸/₃. Stabslöjtnant 1769 ³⁰/₅. Transport, genom tjenstebyte, till von Blixenska¹ reg:tet 1772 ¹²/₈. Löjtnants indelning derst. 1778 ²⁹/₆. Stabskapten 1780 ¹²/₄. Afsked 1783 ⁶/₆. Amtshauptmann i Bergen på Rügen samma år. Afsked 1797 ¹¹/₅. Död s. å. ³⁰/₉ i Bergen. v. W. deltog 1757—1758 i pommerska kriget, deltog i preussisk tjenst i 1759 års kampanj i Mark, var med i bataljen vid Frankfurt an der Oder d. ⁸/₈, der han blesserades i venstra sidan, bevistade anfalltet vid. Berlin 1760 ¹⁸/₄, bataljen vid Torgau ³/₁₁, der han bles-

¹ Senare benämndt »von Engelbrechtsens» reg:te.

serades i venstra benet, attacken vid Saxendorff ^{20/12}, belägringen af Colberg 1761 ^{1/6}—62 ^{21/1}, der han fick en kontusion i bröstet och blef fången men strax derefter utvexlad; deltog i marchen till Schlesien 1762 ^{29/5}, der han bevistade belägringen af Schweidnitz till den ^{27/12} s. å., då fästningen gick öfver.

O. Bæ.

Från *Vadstena landsarkiv* kan den för forskaren hugnesamma underrättelsen meddelas, att *alla* socknar i Linköpings *län* till arkivet antingen insändt sina äldre kyrkböcker eller ock anført att inga sådana af tillräcklig ålder der finnas. Somliga hafva insändt allt eller det mesta intill 1861, andra till inpå 1820 eller -30 eller 40-talet, men flertalet har stannat vid den bestämda tidsgränsen 1800.

I detta sammanhang må likväl ett beklagande uttalas öfver att kyrkböcker gällande för tiden efter 1800 utan inskränkning få kvarstanna i resp. församlingars vård om så önskas, enär dermed följer fara för förstöring af urkunder för en tid, som med hvarje år som går, öfverstiger hundra år. Om det föreskrefves att kyrkböcker icke böra utgöras af så stora volymer att de inrymma alltför många års anteckningar och att hvarje dylik bok borde aflemnas till landsarkivet 50 eller t. o. m. 25 år efter senaste anteckningsåret, så vore dermed mycket vunnet. Den som önskar någon utredning för äldre tid kan lika väl, ja t. o. m. bättre, erhålla en sådan från landsarkivet, der arkivarien är i tillfälle att forska i samtliga der befintliga kyrkböcker och ur dessa gifva besked på en gång i de fall då annars upplysningar måste sökas i flera församlingsarkiv.

Såsom ex. på, huru nu gällande bestämmelser verka, må anföras, att från en församling, Askeby, har dess äldsta bevarade dop-, vigsel- och begravnings-bok, som börjas den 1 Januari 1700 och slutas den 31 December 1807, ej blifvit till landsarkivet insänd, därför att den med 7 år öfversköt den bestämda minsta tidsgränsen, hvadan för ifrågavarande socken ingen kyrkbok af nyssnämnda ovärderliga slag finnes i landsarkivet att tillgå.

F. U. W.

Personhistorisk litteratur.

Kongl. Skånska Dragonregementets historia. Personhistoriska anteckningar öfver officerare och civilmilitäre af officers rang 1676—1900 af C. G. Platen. Stockholm, Wahlström och Widstrand. Iduns K. Hofboktryckeri 1901. XVI + 356 s. 4:0.

Den personhistoriska forskningen har under de senaste decennierna kunnat glädja sig åt ett uppsving som endast få af

de så kallade hjälpvetenskaperna. Matrikellitteraturen har under denna tid riktats med en mångfald arbeten, visserligen af olika halt, men ofta resultat af djupgående forskningar. Likaså är det på slägtmonografiernas gebiet, der man haft tillfredsställelsen att se flere synnerligen utmärkta verk. Regementshistorikerna äro ej så många, men de arbeten, som under senare tider sett dagen på detta område, hafva varit mycket tillfredsställande. Vi behöfva endast erinra om O. Bergströms »Bidrag till Kongl. Uplands regementes historia», G. Hyltén-Cavallius' »Kongl. Kronobergs regementes officerskår» samt »Anteckningar om Kongl. Svea artilleriregemente 1794—1894», hvilka arbeten i olika hänseenden tillfredsställa mycket stora anspråk.

Till dessa ansluter sig nu det af ryttmästaren C. G. Platen, under ofvan anförda titel utgifna monumentala arbetet, som icke blott inom sitt område, utan äfven inom all vår hittills kända matrikellitteratur, torde stå oupphunnet såväl ifråga om den gedigna och dyrbara utstyrseln som om uppgifternas mängd och tillförlitlighet. I de fall der anmälnaren kontrollerat dessa senare har det endast sällan visat sig att rättelser behöft göras. Med mycken flit och sannolikt med stort besvär och en alla svårigheter besegrande energi har författaren sammanfört personhistoriska uppgifter och meritförteckningar rörande närmare 900 personer. Om somliga svälla meddelandena ut till formliga biografier; särskildt äro notiserna om regementets chefer fullständiga samt utgöra en utmärkt vägledning för den, som önskar underrättelser om sjelfva regementets öden.

Huru fullständigt arbetet än är och huru väl det än fyller alla de förväntningar en forskare kan ställa på ett arbete af denna art, måste man dock beklaga att författaren ej låtit titeln åtföljas af en I. Man hade då haft förhoppning om att äfven II skolat se dagen. Ingen vore i alla händelser dertill mera kompetent än författaren, som ju, utom att han disponerar ett samladt material, visat sig ega förmåga dertill samt dessutom hafva ett obegränsadt intresse för det regemente han tillhör.

Till biografierna ha fogats afbildningar af icke mindre än 315 porträtt och 291 namnteckningar, en i sanning storartad och helt säkert enastående samling, som, oafsedt den ekonomiska uppoffringen, sannolikt kostat den flitige samlaren mer möda än den oinvidge kanske tror.

Arbetet, som i allo hedrar författaren, kunna vi på det varmaste rekommendera icke blott till studium utan till efter-

följd. Några smärre tillägg skulle visserligen kunna göras och ett eller annat tryckfel kunna påvisas, men hvilket arbete af denna art är utan fel? Må här endast påpekas ett förbiseende: Gustaf Karlström (sid. 115) tillhörde adl. ätten Karlström nr: 857, och återfinnes i Sv. Ad. Ättartaflor på denna ätt (Carlström) å Tab. 12. Att författaren följt det anrepska stafnings-sättet af adliga namn är att beklaga. Af porträtten är visserligen ett eller annat mindre lyckadt, men de öfriga vackra och alla af intresse. Hvad de 23 på japanskt papper tryckta helsidesplancherna beträffar har den anmärkningen gjorts, att de synas något mörka; detta kan ej förnekas, men är sannolikt beroende på papperssorten, som tydligen ej lämpar sig för cliché-tryck. Tvenne register fullständiga denna förträffliga regementshistorik och göra författarens forskningar mera tillgängliga och lättare användbara för alla vänner till personhistoria. Af arbetet äro 15 numrerade exemplar tryckta på japanskt papper.

F. U. W.

Stockholmstyper af Adolf Hellander. Stockholm 1901, 159 sid. 8:o.

Af bokens titel synes framgå, att förf. meddelar något personhistoriskt, och så borde vara fallet om innehållet vore pålitligt, men något oefterrättligare opus kan knappast uppletas i vår litteratur. Oriktiga årtal, vrängda framställningar och uppenbara osanningar förekomma alltigenom. Det hela är bara slarf och vittnar om att förf. icke gjort sig ringaste besvär med att ur lätt tillgängliga källor hemta någon upplysning. Att angifva felen skulle upptaga för stort utrymme och vore utan nytta, ty hela arbetet bör så att säga »ligga ogildt».

Stockholmare.

Publicistklubbens Matrikel vid 20:de århundradets början. Biografiska och genealogiska uppgifter utgifna af Viktor Millqvist. Stockholm 1901. Iduns Kongl. Hofboktryckeri. IV + 268 s.

Utgifvaren af denna Publicistklubbens första fullständiga matrikel, herr Viktor Millqvist, är ingen nybörjare på det personhistoriska området. Om också hans produktion icke varit in-

skränkt till det rena matrikelarbetet har han med stor framgång arbetat i den personhistoriska forskningens tjänst. Hans biografiska studier öfver ledamöterna i Andra Kammaren 1888—1890 utgifna under signaturen Scipio väckte på sin tid berättigadt uppseende. Likaså kan med skäl sägas att föreliggande arbete, ett rent matrikelarbete, är förtjent såväl af erkännande för den utmärkta uppställningen som af beröm för sin noggrannhet. Det är visserligen sannt att en stor myckenhet af uppgifterna insändts till utgifvaren från klubbledamöterna sjelfva, men huru mycket utgifvaren meddelat ur egen fatabur kan endast den förstå, som sjelf sysslat med hithörande ting. För att undvika anmärkning med afseende å en märkbar ojemhet i vissa biografier har författaren använt det i en del matriklar införda sättet att med en anklagande * framför en persons biografi angifva att denne ej lemnat några upplysningar om sig sjelf.

Uppgifterna äro, utom i ofvan antydda fall, mycket fullständiga och uttömmande, men en inkonsekvens må här påvisas. För en person, som är omgift meddelas ej första hustruns namn, ehuru skilsmessa icke förekommit; likaså meddelas ej att han i sitt första äktenskap haft barn.

Af stort värde äro uppgifterna om klubbmedlemmarnes verksamhet samt litteraturförteckningarna, hvilka fullständiga de i detta hänseende helt naturligt något magra uppgifterna i Sv. Porträttgalleri afd. XVI.

Med få ord! det är ett verkligt nöje att anmäla detta arbete, hvarpå så mycken omsorg blifvit nedlagd och hvari önskan att göra det allra bästa lyser igenom snart sagdt på hvarje sida.

En utmärkt idé har utgifvaren haft, nemligen den, att hänvisa till större genealogiska uppslagsverk, deri upplysningar om de i arbetet förekommande personernas släktförhållanden stå att vinna. Det till arbetet fogade, af den på detta område särdeles kompetente bibliotekarien dr B. Lundstedt utarbetade, signatur- och psevdonymregistret är förträffligt och till stor nytta.

Boklåsdspriset 6 kronor får ej anses högt, allrahelst utstyrseln är mycket värdad.

F. U. W.

Svenska Landtmätare. 1628—1900. Biografisk förteckning af Viktor Ekstrand. Tredje häftet. Svealand (utom Dalarne). Sthlm. C. E. Fritzes K. Hofbokhandel (i distribution). Upsala 1901. Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B.

Af detta arbete har den flitige utgifvaren nyligen fullbordat ifrågavarande ganska omfattande häfte, som härmed anmäles under hänvisande till signaturen A. L—n's i föregående häfte af denna tidskrift intagna recension.

Red.

Öfverste Nils Skyttes Dagbok 1675—1720. Utgifven af Otto Bergström. Sthlm. K. Boktryckeriet. P. A. Norstedt & Söner. 1901. 8:o. II + 102 s. Tryckt som manuskript i 200 exemplar.

Denna af öfversten Nils Skytte (f. 1656, † 1720) förda dagbok skiljer sig visserligen icke mycket från liknande annotationer från samma tid, men innehåller icke desto mindre en hel del nya uppgifter såväl om händelser som personer, synnerligast från kriget med Danmark på 1670-talet, äfvensom under den unge krigarens ströftåg på kontinenten. Icke så få tillägg och rättelser till äldre uppgifter kunna göras med ledning af dessa Skytteska anteckningar, utgifna på bekostnad af den nuvarande egaren af handskriften, majoren C. G. Skytte, samt under redaktion af den uti hithörande ting särdeles hemmastadde, personhistoriske författaren kapten O. Bergström, som med mycken noggrannhet återgifvit originalet i bokstafstrogen redaktion. Arbetet är prydligt utstyrdt.

C.

Anteckningar om släkten Samselius. Utgifna af Hugo Samzelius. Tryckt i 25 exemplar. Stockholm. I. Marcus Boktr. Akt.-Bol. 1901. 40 s. 8:o.

Såsom ofvanstående titel angifver föreligger här en släktmonografi, visserligen af ringa omfång, men icke desto mindre utarbetad både med intresse och sakkunskap. Såsom exempel på huru fullständiga uppgifter i arbeten af denna art böra vara hänvisar utgifvaren sjelf till Tab. XXV å B-grenen af släkten, sid. 36, men han kunde med större fog hänvisat till Tabell IX på samma gren. Utom det att de genealogiska och personhistoriska uppgifterna derstädes äro så fullständiga som gärna kan önskas, förekommer på denna senare tabell en högst intressant och noggrant utarbetad förteckning öfver de af jägmästaren Hugo Samzelius utgifna arbeten eller skrifter samt af honom författade uppsatser m. m.

Det lilla häftet är, icke minst i detta hänseende, mycket lärorikt, men gör likväl ej anspråk på att vara annat än »en stomme för vidare påbyggnad». Att ingå på någon kritik af uppgifterna kan ej här komma på tal, allrahelst de 25 exemplaren äro »afsedda för utdelning uteslutande inom släkten». Vi hafva endast velat i största korthet påpeka detta värdefulla tillskott i den nyare personhistoriska litteraturen.

F. U. W.

Göta Par Bricoles första hundra år 1801—1901, tecknade af Conrad Klingberg, Ridd.-sekreterare, 108 s. 4:o. Tr. 1901 hos Wald. Zachrisson, Göteborg.

Detta äfven till utstyrseln berömvärda tryckalster utdelades vid den storartade sekularfest inom brikolleriet, som firades i Göteborg den 29 sisl. september. Författaren, som förberedt sig genom årslångt forskande i såväl Göta P. B:s som moderlogens i Stockholm samlingar af bref, protokoll, matriklar och andra handlingar af delvis gammalt datum och med mycket intressanta detaljer, har här lemnat ett arbete, hvilket är särdeles välkommet för vänner af personhistorisk forskning. Det är nemligen ur sådana från hittills obegagnade källor utarbetade redogörelser, personhistorikern kan hemta materialier för att gifva »färg» åt namn och årtal i sina biografiska teckningar.

Efter en inledande återblick på det svenska offentliga ordensväsendet i midten af 1700-talet, och deraf föranledt parodierande inom enskilda muntrationssällskap, lemna förf. en detaljerad redogörelse för Göta P. B:s instiftande 1801, jemte biografiska uppgifter om dess stiftare (18 till antalet) med friherre Gustaf Fredrik Koskull, logens förste ordförande mästare, i spetsen.

Med stigande intresse och lif skildrar förf. sällskapetets verksamhet och dess mera framstående medlemmars ingripande i ordenslifvet. Bland de biografiska teckningar, som sålunda fått plats i boken, må särskildt framhållas dem öfver professoren Carl Fredrik Weltzin, ordensskald, hofindenten Carl Oskar Wijkander, ordförande mästare, stadsingenjören Carl Johan Nyström, deputerad mästare, magistratssekreteraren Gustaf Edvard Gjers, ordförande mästare, musikdirektören Israel Sandström, styrande guvernör och »direktör af backanaliska musiken», tullkontrollören

Johan Jacob Biörklund, kansler o. s. v. en lång följd af glada sångare och talare, hvilka hvar i sin mån bidragit till att lyfta Göta P. B. till den framstående ställning, sällskapet numera intager inom hela brikolleriet och särskildt i rikets andra stad.

Boken afslutas med vidlyftiga förteckningar öfver alla innehafvare af embeten under hela seklet och samtliga till jubelkommendörer kreerade medlemmar samt ett icke minst för personhistorikern välkommet alfabetiskt register öfver alla de 4 à 500 i boken omnämnda personer.

Sällskapet P. B. i Stockholm, moderloge till Göta P. B. och rikets öfriga fyra brikolloger, saknar ännu en motsvarande mera detaljerad och i perioder indelad ordenshistoria. Förhållandet med dess stiftande och stiftare är icke fullt utredt och blir det måhända aldrig i brist på källor. Men vi kunna glädja läsaren med att sällskapets nuvarande arkivarie och en annan bland dess äldre medlemmar äro sysselsatta med mycket grundliga förarbeten till en publikation, som torde vara att i tryck förvänta inom 1½ à 2 år — »*P. B:s äldste matrikel* (åren 1779—1808)» eller under annan snarlik titel.

Det nu föreliggande arbetet öfver Göta P. B. säljes icke i bokhandeln, men forskare och samlare kunna genom Klemmings antiqvariat erhålla exemplar.

A. K.

Minnen, En gammal Stockholmares anteckningar (Stockholm 1901) är den titel, hvarmed man, jemte författarens namn, försett en särdeles prydlig volym innehållande ett urval af uppsatser och verser författade af förre kamreraren vid Allmänna barnhuset i Stockholm Johan Fredrik Fröléen, som föddes 1812 och afled 1899. Hans lefnadslopp skildras, till någon del efter hans egna anteckningar, af utgifvaren, en släkting, och alla som känt den bortgångne instämna säkert i utgifvarens vackra omdöme om honom. Fröléen var originel, men förbindligt artig och sympatisk, så att man mindre fäste sig vid hans likgiltighet för yttre prydlighet m. m. Hans personhistoriska meddelanden gälla skalderna Ingelman och Bellman, Thomas Thorilds son Ivar Thor, anställd som lärare i tyska skolan i Stockholm, men som sådan slutligen omöjlig, Du Puy och andra teaterpersoner, samt Stockholmsoriginaler och lärare vid tyska skolan, m. fl.

Förf. synes hafva saknat kännedom om att kyrkoherden i tyska församlingen, dr Lüdeke, 1834 utgaf handlingar rörande den olycklige Thorild och till dennes försvar. Thorild afled 1835 efterlemnande enka, dotter och två söner. Det porträtt af Fröléen, hvilket åtföljer hans »Minnen», är taget i hans sena ålderdom och föga ägnadt att gifva föreställning om hans blida och skalkaktiga utseende som yngre eller medelåldrig.

K. F. W—r.

Kristinehamns kyrkas böcker. I. Vigda 1645—1683. Med biografiska anteckningar af Helmer Lagergren, Postexpeditör. Kristinehamn. J. L. Grundels Boktryckeri 1901. 8:o 38 sid. Pris 1 krona.

Denna publikation, af den flitige forskaren på det personhistoriska området, Helmer Lagergren, är egnad att väcka det allra största uppseende bland den för slika ting intresserade allmänheten. Titeln säger redan tydligt nog hvad som är fråga om. Vi stå här inför ett arbete af samma art som *F. U. Wrangels »S:t Nicolai kyrkas i Stockholm Vigselbok 1609—1700»* och *W. Bergs »Christine kyrkas böcker»*. Utgifvaren har använt samma metod som Wrangel, nemligen att så vidt möjligt ur andra tillbuds stående källor i noter lemna upplysning om de i sjelfva texten förekommande personerna och har i detta hänseende lyckats alldeles förträffligt. Anmälaren är viss om att hvar och en, som tagit kännedom om detta första häfte icke skall tveka att förskaffa sig de följande. Redaktionen är omsorgsfull, noterna i de flesta fall mycket upplysande, trycket är spatiöst och stilen läslig; det hela gör ett utmärkt godt intryck.

O. B.

Svenska skriftprof från Erik den Heliges tid till Gustaf III:s, efter original i riksarkivet och k. biblioteket i ljustryck utförda vid generalstabens litografiska anstalt.

Första häftet. Medeltiden, 25 pl. med 39 skriftprof i boktryck återgifna af *Emil Hildebrand*, *Algernon Börtzell* och *Harald Wieselgren*. 1894.

Andra häftet. Nyare tiden, 29 pl. med 128 skriftprof, efter urval och med text af *Emil Hildebrand*. 1900.

Stockholm, P. A. Norstedt & Söner.

Under de senare åren har man härstädes börjat utgifva fotografiskt trogna afbildningar af handskrifter från äldre tider och derigenom sökt väcka intresset för och underlätta studiet af dylika handlingar. Sålunda utgafs 1891 en samling handskriftprof från 1500, 1600 och 1700-talen till tjenst vid öfningar i handskriftläsning, närmast afsedd för studerande vid Lunds universitet, men användbar för en hvar nybörjare. Af vida större omfång och värde är nu föreliggande arbete, som är synnerligen förtjent af Svenska autografsällskapets ledamöters intresse; särskildt från två synpunkter sedt är detsamma af betydelse, icke blott för autografsamlare utan äfven, och i större grad, för hvar och en som tänker egna sig åt arkivforskning. Man kan nemligen genom studium af de karakteristiska stilprof från olika tider, som meddelas i detta arbete, vinna en viss erfarenhet och insigt vid bedömandet af en handskrifts ungefärliga ålder; och vidare lemna ifrågavarande samlingar ett rikhaltigt material för öfningar i konsten att tyda äldre handlingars skriftspråk.

Det är i synnerhet i detta senare hänseende som arbetets förra hälft är af betydelse. Ett till detta planschhäfte hörande texthäfte innehåller nemligen ett fullständigt och noggrannt återgifvande i boktryck af de afbildade handskrifterna med åtskilliga upplysningar om alla i skrifterna förekommande förkortningar förklarade och med kursiv stil utmärkta. Då, såsom bekant, medeltidsskriften i allmänhet under långa tider höll sig likformig och i påfallande grad regelbunden samt de i stor utsträckning använda förkortningarna synas hafva utförts efter vissa, gifna regler, böra de här meddelade handskriftprofven blifva till stor nytta för den, som önskar vinna färdighet att tyda medeltidens skriftspråk. För att bereda lämpligt material till öfningar hafva utgifvarne sökt att i möjligaste mån meddela afbildningar af hela sidor eller fullständiga urkunder. Första häftet innehåller prof på bok- och handskrifter från midten af 1100-talet till 1400-talets slut med mellanrum af 25—50 år. N:r 1 utgöres af ett gåfvobref af danske konungen Erik Emune till Lunds domkyrka, utfärdadt den 6 januari 1135, och uppgifves vara det äldsta bevarade i norden utfärdade bref. N:r 2, ett bref af erkebiskop Stephan i Upsala, förskrifver sig från 1160-talet och är det äldsta nu bevarade i Sverige utfärdade bref. Vidare hafva bref meddelats från följande konungar eller regenter, nemligen: Knut Eriksson (ett af de äldsta i Sverige utfärdade konungabref, från något af åren 1167—1185), Birger Jarl, Magnus Ladulås, Magnus

Eriksson, Karl Knutsson och Sten Sture d. ä. (ett af de äldsta bevarade sköldebref, utfärdadt för Lasse Halvardsson d. 22 aug. 1482). Bland märkligare autografer finna vi sådana af den heliga Birgitta »en egenhändig uppteckning af de ord hon förnam i sitt inre, när hon betänkte hvad svar hon skulle gifva Guds vänner i Sverige, hvilka genom henne rådspört himlen, huru de skulle ställa sig under resningen mot konung Magnus»; af Hemming Gad till riksens råd i Sverige dat. Rom d. 4 juni 1498 (Gads stil säges vara en af de mest svårlästa under Sveriges medeltid); af vadstenamunken, sedan biskopen i Westerås Peder Månsson; af domprosten, sedan biskopen i Linköping Hans Brask och dennes bekante sekreterare Hans Spegelberg, med flere. Bland de öfriga urkunderna må påpekas prof på notariatsattester, från 1420; prof på synnerligen starka förkortningar i latinsk skrift, från 1433; en af de äldsta i riksarkivet förvarade på svenska skrifna urkunderna, från 1344. Äfven meddelas en afbildning af den ryktbara Kalmar-unions-akten 1397. Slutligen må omnämnas att utgifvarne vid urvalet af bokhandskrifter sökt få representerade dels olika tidpunkter från 1280- till 1490-talet, dels ock några af k. bibliotekets viktigaste serier såsom lagarna, legenderna, rimkrönikorna, eufemiavisorna och uppbyggelselitteraturen.

Hvad åter arbetets senare del angår, kan densamma till följd af rent faktiska omständigheter icke utgöra ett undervisningsmaterial i paleografi af samma betydelse som den förra delen; detta naturligtvis beroende på den oerhörda mängd af stilar, ofta slarfviga och svårtydda, som under nyare tiden med dess billigare skrifmaterialier uppkommo. Likväl bör äfven detta häfte kunna blifva till någon nytta för en nybörjare i handskrifttolkningens konst och skulle otvifvelaktigt hafva blifvit det i väsentligt högre grad, derest af skriftprofven meddelats hela sidor eller åtminstone större delar, än som skett, samt de afbildade skrifterna i det åtföljande texthäftet återgifvits med vanliga typer; detta senare har nemligen underlåtits utom i ett par undantagsfall. Deremot lemnar detta planschhäfte, som på 29 blad meddelar icke mindre än 120 skriftprof, en synnerligen instruktiv öfversigt i fråga om skriftens utveckling under den nyare tiden, särskildt i det kungliga kansliet, men jemväl hos enskilda skribenter. Häftets hufvudsakliga betydelse ligger sålunda deri, att detsamma vill tjena som ledning vid bedömande af en odaterad handskrifts ungefärliga ålder, ja tilläfventyrs af-

ven bestämmandet af en viss handstil; och från denna synpunkt sedt har häftet säkerligen ett synnerligt värde. För autografsamlare har dessutom detta häfte sitt särskilda intresse, då deri meddelas handskriftprof och namnteckningar af ett stort antal märkliga svenskar; såsom af våra förnämsta konungar från Gustaf Wasa till och med Gustaf III, samt af omkring 100 statsmän, prester, vetenskapsmän, krigare, arkivmän och lärde. I det hithörande texthäftet lemnas en förteckning öfver alla dessa skriftprof med data och en del upplysningar äfvensom namnregister. Hvilken vigt denna arbetets senare del har för hvar och en, som intresserar sig för autografer, torde här ej närmare behöfva angifvas.

Plancherna äro synnerligen väl utförda vid Generalstabens litografiska anstalt och lemna i allmänhet intet öfrigt att önska i fråga om tydlighet.

Hvarje del säljes särskildt för 15 kr.; köpare af båda erhålla dem till 25 kr.

ƒ. R.

Svenska porträtt i samlingar vid Upsala universitet.

Med föreliggande häfte af Personhistorisk Tidskrift följa tvenne ark af den utlofvade, beskrifvande förteckningen öfver Upsala universitets porträttsamlingar, omfattande icke blott de i universitetets konstsamling och i universitetshuset förvarade porträtt utan äfven sådana, som tillhöra de olika institutionerna och nationerna samt de i universitetsbibliotekets samlingar förvarade målade, ritade eller klippta porträtt. Författare är e. o. amanuensen N. Sjöberg, som till redaktionens förfogande ställt det värdefulla manuskriptet. Denna publikation förses med egen paginering och avslutas med första häftet af nästkommande årgång, då äfven omslag, särskildt titelblad, författarens företal samt konstnårsregister komma att bifogas.

Arbetet är mycket rikt illustrerad. De nu utgifna arken prydas i texten af fyra afbildningar samt åtföljas af 11 helsidesplancher i denna tidskrifts vanliga format. Till de följande arken höra fem bilder i texten samt 21 helsidesplancher.

Att denna dyrbara publikation kunnat utgifvas i förening med Personhistorisk Tidskrift är till största delen beroende af ett storartadt mecenatskap. Dels hafva till de dryga kostnaderna för illustrationer m. fl. extra utgifter bidragit herrar: Grosshandlaren *Axel Abramson* (100 kr.), Öfverstekammarjunkaren *Frih. C. C:son Bonde* (150 kr.), Öfverstekammarjunkaren *Grefve N. Brahe* (100 kr.), ryske Legationssekreteraren *M. v. Meck* (100 kr.), Bruksegaren *C. v. Platen* (50 kr.), Generaldirektören *Grefve F. Wachtmeister* (100 kr.), Grosshandlaren

P. M. Wikström (50 kr.), *Envoyén Grefve H. Wrangel* (100 kr.), dels hafva en del äldre klichéer med stort tillmötesgående ställts till redaktionens förfogande af: red. för »Ord och Bild» samt af förlagsbokhandlarna: H. Geber, I. Hæggström och P. A. Norstedt & Söner, till hvilka samtliga redaktionens tacksägelse här må uttalas. En del nya klichéer samt fotografier hafva dessutom bekostats af Sällskapets skattmästare och sekreterare.

Red.

Frågor.

3. Finnes något porträtt af rikshistoriografen Anders Schönberg (f. 1737, † 1811) och hvar? —*v.*
4. I början af 1800-talet var en fru v. Stierneman, född Sasse, medlem af Musikaliska Sällskapet i Norrköping, enligt sällskapets matrikel. Hon finnes ej upptagen i Stiernemanska stamtaflan i Svenska Adels Ättartaflor och ej heller i släkten Sasse i Svenska Ättartal VI. Kan någon lemna upplysning om hennes förnamn, föräldrar och man? —*r.*
5. I Anreps Svenska Adels Ättartaflor förekommer ett utförligt släktregister öfver förfäderna till kh. *Kristoffer Magni* (Grip) i Elghult samt till dennes frände, adlad *Gyllengrip*.
Frågas, om någon genealogisk forskare kunde uti denna tidskrift meddela några mera pålitliga källor för nämnda släkts historia än riddarhusgenealogierna? *Intresserad.*

Frågor angående riksvapnet?

1. Finnes det stadfästade tvenne fullständiga riksvapen *ett större, med mantel och alla ordnar* och *ett mindre, med sköldhållare och endast serafimerorden*?
2. Är korset i vapnet ett »kors» eller endast två skiljelinier?
3. Kan ett vapen med endast tre kronor anses som riksvapen?
4. Tillhör valspråket riksvapnet?
5. Hvilken typ på vapnet och kronan är den bästa att använda (Erik XIV:s, Johan III:s eller Fredrik I:s)?
6. Skola sköldhållarne hafva till- eller frånvända hufvuden? Äro deras klor förgyllda?
7. Bör vasen hafva 15- eller 1700-talets typ?
8. Äro kronbottnarna i Sveavapnet cinnober- eller purpurfärgade? eller äro de af fältets färg?
9. Skola Götavapnets strömmar bibehållas?

Frågor angående Bernadotteska vapnet

1. Är skölden klufven och venstra fältet deladt?
2. Med eller utan Carlavagn?
3. Örnens svart? med ut- eller nedslagna vingar?
4. Skall den i örnens klo hållna »åskan» vara med eller utan viggår?
5. Skall bron hafva två torn och tre spann?
6. Är bron röd eller grå?
7. Går strömmen åt höger eller venster?
8. Skall den blå bottnen synas under brospannen?

A. L.

Kongl. Skogs- och Jägeristaten. II. Med anledning af det först i 2:a häftet af Personhist. tidskr. 1901 synliga meddelandet om den nya delen af nämnda biografiska arbete, underrättas subskribenterna härigenom att priset ej heller denna gång kan sättas lägre än 10 kronor, då nämligen avslutningsdelen blir lika omfattande som sin föregångare. Härom har också i pressen meddelande gifvits *efter* det att notisen till red. af Personhist. tidskr. inlämnades.

H. Szs.

Rättelser och tillägg:

Sid. 31 rad 11 uppifrån *står* Henrietta, *läs* Henrica.

› 85. Häradshöfding *Michael Eurenus Högjer* afled 1756 ²⁶/₁₂ (enl. handl. å Kengis).

› 94 rad 10 uppifrån *står* Ilmola, *läs* Ilmola.

› › › 18 › › Tian, › Tim.

Svenska Autograf-Sällskapet

1901.

Sedan föregående häfte (III: 2) af Personhistorisk tidskrift utkom, hafva följande personer ingått såsom ledamöter i Svenska autograf-sällskapet:

Ständige ledamöter:

Delegationen för de Antellska samlingarne. Helsingfors.
Mörner, K. A. G. Grefve, Godsegare, Amanuens.

Årligen betalande ledamöter:

Afzelius, C. A. , Disponent. Norrköping.	Lindstedt, A. V. , Kamrerare.
Anjou, A. F. K. , vice Häradshöfding.	Ling, A. , Tandläkare.
Bennet, J. E. F. , Friherre, Löjtnant.
Örtofta.	Millqvist, V. , Redaktör.
Bergmanson, G. E. , Kontrollör. Hel-
singsfors.	Ohlson, O. , Revisor.
Blom, E. , Kamrerare. Vingåker.	von Otter, C. F. , Friherre, Advokat-
fiskal.
Bonde, G. F. , Grefve, Godsegare. Thele-
borg.	Oxehufwud, B. F. O. , f. d. Löjtnant.
Umeå.
Carlheim-Gyllensköld, S. V. G. , Ama-
nuens.	Oxenstierna, S. E. C. , f. Wallenberg.
Grefvinna, Sirishof.
Creutz, E. J. G. , Friherre, Löjtnant.	Palm, A. A. E. , Regemensintendent.
Sollefteå.
von Dardel, G. F. N. , Student. Up-
sala.	Philipson, C. O. , Godsegare. Marieborg.
De Geer, J.-J. G. , Friherre, Amanuens.	Ramel, M. , Friherre, Godsegare. Hvi-
derup.
De la Gardie, J. C. , Grefve, Kammar-
herre. Gefle.	Ringius, E. S. E. , v. Häradshöfding.
Malmö.
Eckerbom, H. G. , Juris stud. Wexjö.	von Schinkel, B. S. , v. Auditör.
Ekström, F. W. , f. d. Expeditionschef.	af Sillén, E. O. G. , Kammarherre.
von Essen, A. N. , Friherre, Kammar-
herre. Helliden.	von Stedingk, C. E. S. , Friherre, Kam-
marherre, Gäringstorp.
Grönblad, C. A. , Biblioteksamanuens.	Tigerschiöld, H. E. , Kanslisekreterare.
Gyllenkrok, A. T. G. , Friherre, Kam-
marherre. Björnstorp.	af Ugglas, F. O. , Friherre, Löjtnant.
Sneslingeberg.
Hamilton, G. M. , Grefve, Godsegare.
Hedensberg.	Wahlund, J. , Borgmästare. Östhammar.
Hougborg, E. , Öfverläkare. Pitkäniemi.	Wennberg, C. , Doktor. Wexjö.
Ihre, B. J. A. , Löjtnant, Godsegare.
Ekebyhof.	Wennerström, J. V. , Apotekare.
Wexjö.
Kuylentjerna, A. J. C. , Kammarherre.	Wernstedt, H. , Löjtnant.
Küsel, E. H. , Amanuens.	Wrangel, F. , Grefve, Kansliråd.
Lawski, J. , Konsthandlare. Norrköping.	Åhrberg, C. H. , vice Häradshöfding.

PERSON-REGISTER.¹

- Abborre.** 95.
Abenius, släkten. 117.
Abramson, Axel. 177.
Adlercreutz, C. J. 125.
Adlerheim. 29.
 › Cath. Elis. 70.
Adlersparre, G. 125.
Adolf Fredrik. 38.
Adolph Johan, hertig. 124.
von Adraham, Lucie. 35.
von Adram, Anna. 35.
Agander, Christina. 29, 90.
Agardh, C. A. 38, 125.
Agricola, Kristian Mikelsson. 157.
Agtsam. 95.
Ahlman, Maria. 102.
Ahlstedt, Jonas. 29,
 › Magnus. 29.
 › Olaus. 29.
 › Olof. 29.
von Aken, F. M. 38.
Almqvist, C. J. L. 38, 125.
 › Carolina Dorothea. 29.
 › Christina Mathilda. 29.
 › Christoffer. 29.
 › Lars Christopher. 29.
Als, Peder. 152.
Amalia, prinsessa. 71.
Andersdotter, Brita. 139.
 › Cath. 43, 44.
 › Gunhild. 142.
 › Lisa. 92.
 › Marg. 92.
 › Maria. 88.
Andersson, Anders. 31.
 › Hans. 43.
Antilia, Elisab. 96, 105.
Antilius. 96.
Anttman, Christian. 96.
 › Eva Cath. 106, 107.
 › Hans. 29, 96, 101.
 › Salomon. 107.
Apolloff, Barbro. 34.
Arbman, Anna Marg. 29.
 › Joh. 29.
- Arenius, Olof.** 19, 164.
Armfelt, Gust. Mauritz, greve. 124, 125.
Armstrong, James. 37.
Arpi, Hans Nilsson. 96.
 › Isac. 96.
 › Joseph Nilsson. 96.
 › Matthes Johansson. 96.
 › Nils Nilsson. 96.
Arvedsson. 110.
Arvidsson, Nils. 135.
 › Olof. 137.
 › Torbjörn. 142.
Asp, Maria. 95.
von Asp, Per Olof. 72.
Asplund, Israel. 96.
von Assendelft, Jacquel. Corn. m. portr. 16.
 › Paul. 16.
Assur, J. 114.
Atterbom, P. D. A. 125.
August, hertig. 125.
Augusta Dorothea, prinsessa. 71.
- Baazius, J.** 125.
Backman, C. S. 108.
Bäckman, Elisabet. 29, 86.
Bäckström, släkten. 117.
 › Carl Petter Ulric. 102.
 › Christoph. 96.
Bäckzelius, Marg. 32.
Bagge, Nils. 137.
 › Tyrgils. 137.
Banér, Christina. 125.
 › Elsa Elisab., frih. 20.
 › G. A:son. 125.
 › J. 38, 125.
 › S. A:son. 125.
Barck, Johanna. 105.
Barkander, Cath. Maria. 29, 95.
Barkman, Anna Maria. 92.
Beck, Lave. 35.
 › Sven. 140.
Beckman, Elisabetha. 29.
 › Johannes. 29.
 › Joh. Jönsson. 29.
Beckzelius, Carl. 98.

¹ Utarbetadt af O. B.

- von Behn, A. 125.
 Bek, Gisle. 140.
 Bekman, Heneka. 141.
 Bellman, C. M. 38, 124, 173.
 Bengtsson, Anders. 142.
 Benickenn, Claes. 45.
 Berg, Elisab. 93.
 » H. C. 98.
 » Marg. 99.
 » Maria Cath. 100.
 » Per. 136.
 Berg von Bergheim. 79.
 Bergbom, Maria. 90.
 Bergdahl, Cath. 29.
 » Gustafva. 29.
 » Johan Abraham. 29.
 » Jon. 29.
 » Jonas. 29.
 Bergenfelt, Peder. 42.
 Bergenstråhle, Adolf Ferdinand. 107.
 » Aurora Gustafva. 107.
 » Bernhardina Eugen. Carol.
 » 107.
 » G. A. 96, 107.
 » Josephina Math. Evelina.
 » 107.
 » Maria Elisab. 96.
 » Maria Joh. Corn. Edla
 » Gunilla 107.
 Berger, Anna Maria. 96.
 » Carl Wilh. 96.
 » Johan Natanael. 96.
 Berghman, Greta. 29, 91.
 Bergman, Carl Otto. 89.
 » Carolina. 29.
 » Erik. 97.
 » Gabriel. 97.
 » I. J. 29.
 » Maria. 33, 89.
 » Torbern. 19.
 Bergstedt, Brita. 29.
 » Brita Cath. 31.
 » Carolina Sophie. 84.
 » Enok. 29.
 » Helena. 29.
 » Jonas. 29.
 » Michael Joh. 29.
 Bergström, Anders. 29.
 » Carl Olof. 29.
 » Carolina. 29.
 » David. 29.
 » Lars. 29.
 » Maria. 29.
 » Otto. 171.
 Bermundsson, Brynte. 29.
 » Petter. 29.
 Bernard, Haster. 25.
 » Maria. 24.
 von Beskow, B. 125.
 Bethén, Elisab. 31.
 » Joh. I. 29.
 Bichlie, C. F. 114.
 Bielke, Charl. Cath. 25.
 » Gunilla. 25.
 Billborg, Eric. 29.
 » Johan Eric. 29.
 Birchenius, Hans. 91.
 Birger Jarl. 175.
 Birgeri, Ericus. 32.
 Birgerij, Ericus. 29.
 Birgersson, Isak. 135.
 Biuur. 106.
 » Isac. 97.
 Biörck, Marg. 29.
 Biörckman, Jacob. 30.
 Biörk, Marg. 85.
 Biörklund, Johan Jakob. 173.
 Biörksten. 30.
 Bjur, Beata Christ. 97, 99, 100.
 » Lars. 97.
 Björckman, Brita Maria. 30.
 Björk, Anna. 99.
 Björn, Brita Christ. 33, 99.
 » Helena. 30.
 » Jacob. 30.
 » Johan. 97.
 » Lars. 30, 97, 98.
 Björnström, Jacob Isacsson. 97.
 Björnsson, Karl. 139.
 Blackstadius, Hans. 94.
 Blixenstråle, Carl. 34.
 Blombäck, Cath. 91.
 » Elisab. 101.
 Blombäck, Elisabet. 84.
 » Helena. 31.
 Bodin, Daniel. 30.
 » Gustaf Adolf. 30.
 » I. W. 107.
 » Maria Marg. 29.
 Bodlund, Lars. 30.
 Boga, ätten. 156.
 (Boga), Anna Johansdotter. 157, 158.
 » Cecilia Johansdotter. 157, 161.
 » Elin Salomonsdotter. 157, 162.
 » Erik Johansson. 157, 158, 160.
 » Johan Jonsson. 156, 157, 160.
 » Salomon Jonsson. 156, 157, 161,
 » 162.
 Bolander, Anna. 87.
 Bolin, Marg. 87, 93.
 Bomberg, Johan. 30.
 Bomfri. 106.
 Bonde, C. C:son, frih. 177.
 » G. 125.
 Bosson, Jöns. 141.
 Boström, släkten. 117.
 » Ulla. 88.
 Bothvidi, J. 125.
 Boucht, se Bucht.
 Boussard, Anna Brita. 91.
 » Joh. 30.
 Bradhe, Märta. 141.

- Brahe, Ebba, 10, 125.
 › M. 125.
 › N., greve. 177.
 › N. Ason. 125.
 › P. 125.
 Brandt, Brita. 102.
 Brask, Hans. 176.
 von Braun, W. 28, 125.
 von Breda, C. F. 38.
 Bremer, Fredrika. 38, 125.
 Brenholm, Anna Stina, 104.
 Brenmarck, Nils Persson. 30.
 Brenner. 166.
 › Magnus. 166.
 Briwolski, Maria Johanna. 114.
 Broman, Elisab. 94.
 Bruggman, Cath. 34.
 Brun, William. 45.
 Brunberg, Adolf Johan. 30.
 › Andreas. 30.
 › Anna Marg. 30.
 › Anna Sophia. 31.
 › Barbru Christ. 30.
 › Brita Christina. 30.
 › Brita Elisabetha. 30.
 › Brita Helena. 30.
 › Brita Lena. 91.
 › Eric. 30.
 › Petrus. 30.
 › Sara Marg. 87, 89.
 Brunneman, Christ. Elisab. 90.
 Brunnia, Barbara 85.
 Brunnius, Abraham. 97.
 › Carl. 97.
 › Erik David. 97.
 › Marg. Cath. 100.
 Brunschöld, Nils. 30.
 Brännmarck, Pär. 30.
 › Pär Nilsson. 30.
 Bränström, Anna Christ. 102.
 Bröms, Anna. 136.
 › Bengta. 136.
 › Cecilia. 136.
 › Elsa. 136.
 › Gunnil. 136.
 › Ingrid. 136.
 › Johan. 30.
 › Katarina. 136.
 › Kerstin. 136.
 › Lasse. 136.
 Bucht. 101.
 › Andreas Gustaf. 97.
 › Anna Christ. 97.
 › Brita Lisa. 97.
 › Carl Petter. 97.
 › Cath. 104.
 › Cath. Magd. 97.
 › Erik. 97.
 › Gustaf. 97, 108.
 › Henning. 108.
 › Henrik. 97.
 Bucht, Isac. 97, 98, 108.
 › Isak Ulrik. 108.
 › Johan Gabriel. 97.
 › Maria. 97.
 › Olof. 97.
 › Petter. 97.
 Buhrman, Anna Sophia. 30.
 › Brita Helena. 30.
 › Erik Petersson. 30.
 › Olaus. 30.
 › Seger. 30.
 Bulér, Carl Olof. 30.
 › Cath. Elisab. 30.
 › Joh. W. 30.
 › Thomas Wilh. 30.
 Buller. 95.
 Bure, Jonas, d. ä. 38.
 Burman, Anna Henrika. 86.
 › Axel Johan. 31, 107.
 › Cath. Aronsdotter. 85.
 › Chr. Marg. 85.
 › Elias. 30.
 › Eric. 31, 95, 108.
 › Fale Mauritz. 31.
 › Gulairf Oscar. 31.
 › Jacob. 31.
 › Maria Helena. 31.
 › Maria Wilhelmina. 31.
 › Olof Elias. 31.
 › se äfven Burmansson.
 Burmansson, Benjamin. 31.
 › Johan Fredrik. 31.
 › Nils. 31.
 But (Butz?), Broder. 137.
 › Elin. 137.
 › Ingelna Brorsdotter. 137.
 › Kerstin. 137.
 › Kerstin Brorsdotter. 138.
 Byberg, Cath. 89.
 Byström, J. N. 38, 125.
 Bång, Elisabetha. 31.
 › Zachris Isak. 31.
 (Båt), Arvid Håkansson. 135.
 › Gustaf Arvidsson. 135.
 › Håkan Matsson. 135.
 › Olof Arvidsson. 135.
 Bäck, Anna. 34.
 › Johan. 31.
 › Joseph. 94.
 › Marg. 31.
 Bäckman, Erik Magnus. 31.
 › Magnus. 31.
 Bäckström, Helena. 105.
 Bäckzelin, Anders. 31.
 › Marg. 84.
 (Bölja), Brita Jönsdotter. 142.
 › Jöns Larsson. 142.
 › Lasse Jönsson. 142.
 Börtzell, Algernon. 174.
 Böttiger, C. W. 38.
 Böös, Anders. 31, 84.

- Böös, Anders Magnus. 31.
 › Anna Sophia. 31.
 › Brita Cath. 31.
 › Carl Anders. 31.
 › Carl Jacob. 31.
 › Charlotta. 31, 84.
 › Charlotta Magdal. 31.
 › Christ. Elisab. 31.
 › Daniel. 31.
 › Gustaf Wilh. 31.
 › Jacob. 31.
 › Jacob Reinhold. 31.
 › Johan Fredrik. 31.
 › Johanna. 31.
 › Joseph Carl. 31.
 › Pehr Adolf. 31.
 › Reinhold. 31.
 › Sara Maria. 31.
- Cabeliau, A.** 39, 125.
 › Marg. 125.
- Cajanus, Carl. 108.
 › Gustaf. 31.
- Calander, Carl. 97.
 › Lars. 31.
 › Lars Ersson. 31.
 › Nils Nilsson. 32.
- Calicius, Andreas Laurentius. 32.
 › Barbro. 32.
 › Brita. 32.
 › Christ. 32.
 › Elisab. 32.
 › Karin. 32.
 › Lars. 32.
 › Laurentius. 32.
 › Laurentius A. 32.
 › Malin. 32.
 › Marina. 32.
 › Nicolaus. 32.
 › Olaus. 32.
- Calis, Andreas. 32.
- Calitius, Marg. 104.
- Callmeijer, Gustava Christ. 97.
 › Jacob. 97.
 › Jacob Wilh. 97.
 › Magd. Sophia. 97.
- Campioni, A. M. 114.
- Carl IX. 38.
- Carl X Gustaf. 38, 124.
- Carl XI. 38, 124.
- Carl XII. 38, 124.
- Carl XIII. 125.
- Carl XIV Johan. 125.
- Carl Philip, hertig. 124.
- Carlenia, Barbara Magd. 92.
- Carlenius, Anna Cath. 97, 102.
 › Birgitta. 97.
 › Fredrik. 97, 103.
 › Fredrika. 98.
 › Jacob. 97.
 › Johannes. 98.
- Carlenius, Marg. 98.
 › Maria. 97, 102.
 › Sigfrid. 97, 99, 102.
 › Sophia Wilhelm. 98.
 › Susanna. 97, 98, 99.
- Carlsdotter, Brita. 98.
- de Carnal. 87.
 › Henrika Johanna, frih. 32.
- Carpelan, Carl Maxim., frih. 32.
 › Simon Wilh., frih. 32.
 › S. W. 87.
- Cassel, släkten. 117.
- Castrén, Euphrosyne. 108.
 › Karl William. 107.
 › flere af släkten. 108.
- Cederlöf, Marg. 84.
- Celcius, And. 70.
- Chore, Abraham. 32, 98, 104.
 › Anna Brita. 98.
 › Brita Helena. 32.
 › Carin. 98.
 › Gertrud. 98.
 › Gustaf. 98.
 › Hans. 98.
 › Henrik. 98.
 › Johan August. 98.
 › Johan Larsson. 98.
 › Lars. 98.
 › Malin. 98.
 › Marg. 98.
 › M. C. 98.
 › Michel. 98.
 › Nils Z. 98.
 › Olof. 98.
 › Pehr. 88.
 › Per Johansson. 98.
- Christiernin, Erik Dan. 98.
- Christierrson, släkten. 117.
- Christina, drottning. 38, 124.
- Claes Bårdskärare. 137.
- Claëson, släkten. 117.
- Claus Guldsmid. 137.
- Clausson, Philip. 140.
- Clementeoff, Emma Gustava. 32.
 › Fr. G. 107.
 › Fredrik Gustaf. 32.
 › G. W. 107.
 › Hedvig Sophia. 32.
 › Jacobina Fredrika. 32.
 › M. F. 32.
 › Magnus Fredrik. 32.
 › Maria Florentina. 90.
 › Paul Fredrik. 32.
 › Wolmar W. 107.
- Clemetz, Tomas. 47.
- Clemetzdotter, Anna. 33.
- Clewberg, Abraham Niklas. 73.
- Cluver, Ludvik. 32.
- Core, Cath. 105.
 › Marg. 99, 101.
 › se äfven Chore.

- Coijet, Peter Julius. 36.
 Creutzer, J. W. 32.
 Cronberg, Magn., frih. 94.
 Cronman, Gerard. 12.
 » Marg. 12.
 Cronstedt, C. 39.
 » C. O. 125.
 Crusenstolpe, M. J. 125.
 Cruus till Edeby, Jesper Nilsson. 133.
 Culjander, Anna Cath. 100.
 » Carl. 100.
 » Christina. 98.
 » Elisab. 98.
 » Johanna. 100.
 » Maria. 99.
 » Nils. 100.
 » Nils Lorenz. 100.
 Curtilius (Curtelius) Anna. 98.
 » Anund. 98.
 » Birgitta. 97, 98.
 » Brita. 98.
 » Carin. 98.
 » Ella. 98.
 » Jacob. 98.
 » Salomon. 98.
 » Sven. 98.
 » Sven Anundson. 98.
 Cygnæus. 88.
 Cyrillusdotter, Elisab. 97.
Dahl, Helena Cath. 32.
 » Maria. 31.
 » Maria Fredr. 85.
 Dahlberg, Cath. Elisab. 85.
 » Daniel G. 32.
 » Daniel Oscar. 32.
 » Erik. 98, 99.
 » Gustaf Erland. 32.
 Dahlgren, Carl Adolf. 98.
 » Johanna Carol. Emer. 98.
 » Svante Bernhard. 98.
 Dahlman, Pontus Ludvig. 108.
 von Dalin, Olof. 20, 39, 125.
 Danberg (Dannberg), Israel. 32.
 Darmstedter, J. F. 114.
 De Geer, öfversikt af släkten. 24.
 » Anton, frih. 21.
 » Benjamin. 25.
 » Carl, grefve. 17.
 » Charles, m. portr. 13.
 » Charles, frih., m. portr. 16, 22.
 » Charlotta, frih. 22.
 » Emanuel, frih. 19.
 » Etienne. 25.
 » Jacqueline Elisabeth, frih. 21.
 » Jean Jacques, m. portr. 15.
 » Laurent, m. porträtt. 11.
 » Louis. 11, 16.
 » Louis, frih. 19.
 » Vilhelm. 15.
 Degerström, And. 98.
 De la Gardie, J. 125.
 » P. 39.
 » M. G. 39, 125.
 Dé Roo, Isabella Jacob. 107.
 Destain. 123.
 Desteng. 123.
 Deutch, Henrik. 108.
 Didron, Carol. Elisab. 25.
 Dillman, Carl. 99.
 » Petter. 99.
 » Salomon. 98.
 af Donner, Anna Christ. 32.
 » Blasius. 32.
 » Cath. Christ. 32.
 Drake, Agneta Arvidsdotter. 136.
 » Anna (Agneta?). 136.
 » Arvid. 136.
 » Arvid Olofson. 136, 137.
 » Augusta. 137.
 » Birger. 140.
 » Birger Kristersson. 136.
 » Fredrika Christ. 94.
 » Ingeborg. 135.
 » Karin. 136.
 » Klaus Olofsson. 136.
 » Krister. 140.
 » Krister Olofsson. 136.
 » Kristern. 135.
 » Margareta Olofsdotter. 136.
 » Märta Arvidsdotter. 133, 136.
 » Olof. 137, 140.
 » Olof Kristersson. 135.
 Drake till Intorp, Olof Nilsson. 139.
 Druffhagel. 106.
 Drugge, Greta Helena. 84.
 » Greta Lovisa. 90.
 » Gustaf. 33.
 » Johan Magnus. 33.
 » Jonas. 33.
 » Lars. 33.
 Dubb, Johan Wilh. 33.
 » Wilhelm. 91.
 Dufva. 95.
 Dumas, A., d. ä. 39.
 Dunder. 106.
 Dunderberg. 95.
 Dundie, Blasius. 41.
 » Catharina. 42.
 Du Puy. 173.
 Durchman, Clara. 99.
 Du Rietz, Anders Rudolph, frih. 22.
 » Carl. 34.
 » Jacquetta Eleonora. 22.
 Duus, Arvid. 33.
 » Johannes. 33.
 Dyrssen, släkten. 127.
 von Döbeln, G. C. 38.
Eberhardt, Barbru Helena. 99.
 » Carl Ludv. 99.

- Eberhardt, Hartman Elias. 99.
 > Jacob Henrik. 99.
 > Sophia Ulrika. 99.
 Edelcrantz, Abrah. Niklas. 73.
 Edin, Magdalena. 31, 33, 84.
 Een, släkten. 115.
 Egerström, släkten. 117.
 Ehrenstrahl, D. K. 125.
 Ehrensvärd, Aug., greve. 39, 70.
 > Carl Aug., greve. 39, 70.
 Eichstedt. 154.
 Ek, Anna Lovisa. 97.
 Ekbäck, Axel Ulrik. 33.
 > Pet. 33.
 Ekerman, Evert. 33.
 Ekerodde, A. M. 87.
 > Anna Maria. 89.
 > Johan. 33.
 > Sara Elisabet. 33.
 Ekfelt, Eva Elisabeth. 24.
 Ekhammar, Anders. 99.
 > Flsa. 98, 99.
 > Maria. 99, 102.
 > Susanna. 97, 99, 102.
 Ekholm, Cecilia. 33.
 > Joh. Rudolf. 107.
 > N. G. 99, 104.
 Ekman, Brita Christ. 33.
 > Brita Wilh. 99.
 > Olof Jonas. 99.
 Ekorn. 106.
 > Brita. 99.
 > (Ikorn), Erik. 99.
 > Gertru Helena. 100.
 Ekstrand, Viktor. 170.
 Ekström, Nils. 107.
 Ekvall, Anna Stina. 107.
 Elfving. 108.
 > Cath. Marg. 108.
 > Marg. 103.
 > Marg. Cath. 31.
Enberg, Brita. 100.
 > Carl Fredr. 97, 99, 100.
 > Marg. 96, 100.
 > Marg. Christ. 97.
 > Petter. 99, 101.
 > Ulrica. 100.
Enbohm, Abraham. 33.
 > Anna. 33.
 > Brita. 33.
 > Carl. 33.
 > Carl Mårtensson. 33.
 > Christina. 33.
 > Elisab. 33.
 > Johan. 33.
 > Karin. 33.
 > Marg. 33.
 > Maria. 33.
 > Mårten Carlsson. 33.
 > Samuel. 33.
 > Sophia. 33.
 Enbom, Carl. 33, 93, 99.
 > Johan. 99.
 > Marg. 92, 93.
 > Samuel. 99.
 > Sara. 99.
 Eneskjöld, Carl Gustaf. 33.
 > Gustaf Joh. 33.
 > Magd. Cath. 33.
 > Nils Henrik. 33.
 > Zachris Gustaf. 33.
 Engelmark, Eva Marg. 103.
 Englund, Er. 31.
 Engman, Birgitta. 89.
 > Cath. 104.
 Enquist, Helena Andersdotter. 31.
 Ensköld, kapten. 89.
 Erici, Birger. 29.
 Ericsdotter, Anna. 93.
 > Brita. 31.
 Ericsson, Eric. 88.
 Erik XIV. 38, 124.
 Eriksdotter, Cath. 84.
 > Marg. 31.
 > Märta. 91.
 Eriksson, Clement. 46.
 > Hans. 136.
 > Johan. 33.
 > Knut. 175.
 > Magnus. 176.
 > Peder. 33.
 Eritz, assessor. 34.
 Ersdotter, Lisa. 94.
 Ervast, Beata. 97, 105.
 > Johan. 99.
 > Johan Henrik. 99.
 Esaixdotter, Anna. 32.
 Esaiaßon, Johan. 35.
 von der Esch, Engelbert. 16.
 > Petronella. 16.
 von Essen, A. D. 31.
 > Beata Elisab. 59.
 > Carl Aug. 34.
 > G. A. 31.
 > Georg Aug. 33.
 > Henri, greve. 26.
 > J. G. 31.
 von Eulen, Cornelis. 12.
 Eurenia, Christina. 32, 34, 92.
 Eurenius, prost. 34.
 > Anna Elisab. 34.
 > Carl. 31.
 > Jacob. 99.
Fabricius, Christ. 99.
 > Marg. 34.
 > Nicolaus. 34.
 Fagerlin, släkten. 115.
 Fagerlund, Henric. 34.
 Fahlander, Eric. 34.
 > Susanna. 34.
 Fahlgren, Clara. 85.

- Fahlström, Cath. 83.
 Fallenius, släkten. 115.
 Fattenborg, Anders. 34.
 » Anna. 34.
 » Christian. 34.
 » Olof. 34.
 Feif, Casten. 2.
 Fellenius, Anders. 34.
 » Johan. 99.
 » Jonas. 99.
 Fellman, Anna. 105.
 von Fersen, Axel, greve. 8, 70.
 » Charl. Fredrika. 25.
 » H. A. 125.
 Finerus, Agneta Sophia. 99.
 » Gustaf. 99.
 » Gustaf Mauritz. 99.
 » Isac Georg. 99.
 Fischare. 95.
 Fitinghoff, E. G. 39.
 Flaggga. 95.
 Fleming, Brita Johansdotter. 156.
 » C. 39, 125.
 » Clas. 1.
 » Elin Persdotter. 156.
 » Herman. 138.
 » Per Eriksson. 156.
 Flink, Brita. 89.
 Fluur, Eva. 87.
 Flygare. 95.
 » Cajsa Lisa. 99.
 » Carl Lorents. 99.
 » Elisabet. 100.
 » Greta Cath. 100.
 » Joh. Fredr. 99.
 » Marg. 99.
 » Staffan. 99.
 Flygare-Carlén, E. 39.
 Fogelberg, B. E. 125.
 Forbus, Henrik. 34.
 » Maria. 34, 91.
 » Zacharias. 34.
 Fordel, Marg. 94.
 Fordel, se Fårdeel.
 Fornander, släkten. 115.
 Forselius, Isaac. 100.
 Forsman, Cath. 99.
 » Elsa Elisab. 99, 100.
 » Olof. 99.
 Forsse, Nils. 141.
 Forssius. 100, 103.
 » Anna Christ. 103.
 Forssman, Marg. 34.
 Forsvall, Hedv. Marg. 103.
 Forsvik, Marg. 97.
 Foug, Abraham. 100.
 » Abrahamus. 34.
 » Christ. Marg. 100.
 » Helena Amal. Cath. Jacobina. 100.
 » Johan. 100.
 » Marg. 100.
 Foug, Nils. 100.
 Frantzleben (Fransleben), Apollonia. 100.
 » Brita. 100.
 » Brita Marg. 100.
 » Carl Henrik. 100.
 » Jacob. 100.
 » Johanna. 100.
 » Nils. 100.
 » Sara Cath. 100.
 » Ulrika. 100.
 Franzén, F. M. 39, 125.
 Fredrik I. 38, 124.
 Fredrik Adolf, hertig. 38.
 Fries, E. M. 125.
 Frigel, P. 39.
 Frimodig. 95, 106.
 Frisell, Carl. 34.
 » Carl Friedrich. 34.
 » Cath. 34.
 » Fredric. 34.
 » Friedrich Wilh. 34.
 Fritz, Reinh. 34.
 Frosterus, Magd. 31.
 Fryxell, A. 125.
 Fröleen, Johan Fredrik. 173.
 Fuchs, Christian. 53.
 » R. 39.
 » Rutger, frih. m. portr. 53.
 Fuchs von Bimbach, Endrich, frih. 64, 65.
 Fuchsin von Bimbach, Sibylla. 64.
 Furubohm, Anna Cath. 34.
 » Bernhard Magnus. 34.
 » Carl Gottfrid. 34.
 » Cath. Christ. 34.
 » Charl. Christina. 34.
 » Christina. 34.
 » Ebba Maria. 34.
 » Erik. 34.
 » Greta. 34.
 » Hans Magnus. 34.
 » Marg. Beata. 34.
 » Pehr. 34, 85.
 » Peter Anton. 34.
 » Ulrika Eleonora. 34.
 Furubom, kommissarie. 34.
 Fårdeel (Fordel), Anna. 34.
 » Brita. 34.
 » Nils. 34.
 » Sigfrid. 34.
 Gadd. 107.
 Gagner, Anna Magd. 100.
 Gahm, Abraham. 83.
 » Carl Petter. 83.
 » Johannes. 83.
 » Jonas. 83.
 » Jöns. 83.
 » Lispetta. 83.
 » Nils. 83.

- Gahm, Nils Fredrik. 83.
 > Nils Petter. 83.
 > Per. 83.
 Ganander, Matthias. 100.
 Gartz, Claes. 38.
 Gellerstedt, G. W. 108.
 Geluch, Adam. 123.
 Gérard, Adrienne. 11.
 von Gerten, Sofia Magd. 102.
 Gertner, Anders. 100, 104.
 > Christina Cath. 104.
 Gestrin, Peter. 83.
 Giedda. 95.
 Giersström, Johan Johansson. 83.
 > Niclas. 83, 87.
 Giesecke, Stephanie Fredrique. 63.
 Gillberg, J. 19.
 > J. A. 164, 165.
 Gilljam, släkten. 117.
 Girtztröm, Marg. Tornea. 95.
 Gjers, Gustaf Leonard. 172.
 Gjörwell, C. G. 66.
 Godenhjelm, Carl Frid. 83.
 Goertz, G. H. 125.
 Gosselman, Fredric. 100.
 > Fredrika. 100.
 Govenius, Anna. 105.
 > Carolina. 107.
 > Elisab. Marg. 96.
 > Eric. 83, 100.
 > Johan. 96, 100.
 > Marg. 104.
 Grabp, Jacob. 87.
 Grahn, Maria. 31.
 Gran, Anna Charl. 32, 86.
 > Brita. 86.
 > Elisab. 29.
 > Lars. 83.
 > Maria. 90.
 > Olof N. 83.
 > Seger. 83.
 > Theophilus. 86.
 Grandel, L. 125.
 Granhammar, Abraham. 83.
 > Johan. 83.
 Granström, Brita Ulrika. 89.
 > Sara. 91.
 Grape, Anna Aurora. 108.
 > Brita Christ. 100.
 > Carl Johan. 108.
 > Elisab. 94.
 > Erik. 83.
 > Erik Wilh. 107.
 > Isaac. 100.
 > Johan. 83.
 > Johan Henriksson. 83.
 > Johan Oskar. 108.
 > Johannes. 100.
 > Zacharias. 107.
 Greiner, Anna Magd. 84.
 > Cajsa Marg. 84.
 Greiner, Henrik Matthias. 84.
 > Johan Georg. 84.
 > Johan Matthias. 84.
 > Susanna Greta. 97.
 Grevesmöhlen, C. A. 7.
 Grip, Ebba. 10.
 > Kristoffer Magni. 178.
 Gripsfot, Agneta Torstensdotter. 156, 157.
 > Lasse Torstensson. 156.
 > Marg. Torstensdotter. 156.
 Grop, Esaias. 84.
 > Jean Henrik. 84.
 Gropman, Greta. 90.
 Gropmannin, Brita. 84.
 Groth, Anders. 84.
 > Johan. 84.
 > Johan August. 84.
 > Johanna. 83.
 > Lars Aron. 84.
 > Lars Petter. 84.
 Grundell, Jacob, frih. 34.
 Grysselius, Jan Johan Fredric. 100.
 > Johan. 100.
 > Maria Agata. 100.
 > Olof Gustaf. 100.
 Grönblad, J. M. 108.
 Grönfelt, Hebbla. 157.
 > Kristian. 162.
 > Lydick Mattson. 156, 162.
 Guardes, Cornelia. 16.
 Guldberg. 152.
 Gumse. 95.
 Gunnarsson, Olof. 136.
 Gustaf, hertig. 125.
 Gustaf I. 124.
 Gustaf II Adolf. 124.
 Gustaf III. 38, 125.
 Gustaf IV Adolf. 38, 125.
 Gyldenhielm, Elisab. 125.
 Gyldenstolpe, Carl Edvard, grefve. 26.
 > Christ. Charl. 22.
 > Nils Philip, grefve. 21.
 Gyllengrip. 178.
 Gyllenpistol, Marg. 59.
 Gyllensparre, Jöns Henriksson. 141.
 Gylta, tabell öfver släkten. 142.
 > Alfrid Gunnarsdotter. 141.
 > Bengt. 141.
 > Gunhild. 141.
 > Gunnar. 141.
 > Karin. 141.
 > Kerstin. 141.
 Gölberg, Sophia Agata. 107.
 Göransdotter, Brita. 137.
 > Malin. 137.
 > Märta. 137.
 Göransson, Lasse. 137.
Haartman, Johan. 70.
 Hackzel, Martin. 84.
 Hackzell, släkten. 108.

- Hackzell, Anders. 100.
 » Gustaf. 107.
 Hadorph, J. 39.
 von Hæften, Theodore Anne. 24.
 Hægg, Cath. 99.
 Hæggman, Anna Greta. 104.
 » Brita Greta. 108.
 Hæggström, Erik Abraham. 84.
 » Frithiof. 84.
 Hafstrand, Henrik. 100.
 » M. 100.
 » Michael. 100.
 Halleen, Anna Christ. 84.
 » Johan. 84.
 » Johan Friedrich. 84.
 » Julius. 84.
 Halsius (Hallsius), Gustaf Hans. 84.
 » Johannes. 84.
 » Olof. 84.
 Halvardsson, Knut. 138.
 » Lasse. 176.
 Hamilton, Hugo Diedric, greve. 22.
 » Jakob Essen, greve, med por-
 » trätt. 59.
 Hammar. 106.
 Hammarsköld, P. M:son. 39.
 Hana. 95.
 Hand, Bengt Knutsson. 133.
 » Brita Håkansdotter. 138.
 » Gertrud Håkansdotter. 138.
 » Håkan Pedersson. 138, 139.
 » Kerstin Bengtsdotter. 133.
 » Knut Håkansson. 133, 136, 138,
 » 139.
 Hansdotter, Anna. 51.
 » Bengta. 162.
 » Ingeborg. 137.
 » Maja. 33.
 Hasselrot, släkten. 117.
 von Hauswolff, Ulrika Elisab. 164.
 Heddahl, Anna. 86, 89.
 Hedengren, släkten. 117.
 Hedman, Nils. 101.
 Hedström, Anna Charl. 87, 90.
 » Johan Petter. 84.
 » Johan Samuel. 84.
 Hedvig Eleonora. 38, 124.
 Hedvig Elisabet Charlotta. 38.
 Hegg, Cath. 34.
 Heichell. 107.
 Heideman, Elisabet. 84.
 » Joh. Christoffer. 84.
 » Magnus Carl. 84.
 Heinricia, Christ. Maria. 32.
 Heinrichus, Henrik. 84.
 Heintson, Aquilina Cecilia. 84.
 » Dominicus. 84.
 » Georg Henrik. 84.
 » Georg Wilh. 84.
 Hellander, Adolf. 169.
 » Hans Abr. 101.
 Hellandt, And. 101.
 Hellberg, Apollonia. 100.
 Helmfelt, S. G. 39.
 von Helmstedt, (-stadt), Agnes Marg. 64.
 » Anna Sibylla. 64.
 » Blechert, frih. 64.
 » Filip, frih. 64.
 » Johan, frih. 64, 65.
 » Johan Filip, frih. 64.
 Henrik Guldsmed. 137.
 Henriksdotter, Anna Greta. 95.
 » Brita Christ. 105.
 » Cecilia. 162.
 » Lisbet. 138.
 » Malin. 138.
 » Marg. 99.
 » Maria. 104.
 Herkepæus, Anders Gottlieb. 101.
 » Nils Gustaf. 101.
 » Pehr Math. 100, 101.
 » Sara Charl. 101.
 Hernodia, Elsa. 83.
 Hernodius, Brita Maria. 104.
 Heslenander, Annicka. 36.
 Hierta, L. J. 39.
 Hildebrand, Emil. 174.
 Hildebrandt, Johan Carl. 107.
 Hilleström, P. 39, 125.
 Hindersson, Anders. 84.
 » Petter. 31, 84.
 Hindricius, Johan Hind. 101.
 Hjelm Dahl, Anna. 104.
 » Benyt. 101.
 » Brita. 101.
 » Carl. 101.
 » Cath. Cecilia. 84.
 » Erik. 84.
 » Joh. Henr. 84, 101.
 » Lars. 101.
 » Marg. Elisab. 84.
 » Nils. 101.
 Hjerta, Cath. 106.
 Hjort till Flishult, Anna Ulfsdotter. 136.
 » Beata Ulfsdotter. 136.
 » Ingeborg Ulfsdotter. 136.
 » Karin Ulfsdotter. 136.
 » Knut Ulfsson. 136.
 » Märta Ulfsdotter. 136.
 » Per Ulfsson. 136.
 » Ulf Pedersson. 136.
 Hjulberg, Marg. 103.
 » Olof. 99, 101.
 Hjärne, U. 125.
 Hoffrén, Hedvig. 103.
 Hoffstedt, Josef. 101.
 Hofling (Höfling), Nils. 101, 102.
 Hofvia, Sara Cath. 25.
 Hollming, Johan. 101.
 » Jonas. 101.
 Holst, Adolf Fredrik. 84.
 » Brita Marja. 84.

- Holst, Charl. Sophia. 84.
 > Greta. 88.
 > Johan. 84.
 > Lovisa Ulrika. 84.
 > Marg. 88.
 Horn, C. 125.
 > C. C. 125.
 > Ebba Cath. 34.
 Hortelius, Olof. 84.
 Hougberg, Magnus Johan. 108.
 Huller, Lars Andersson. 85.
 Hultman, Johan. 38.
 Humble, Anna Carol. 101.
 > Carl Johan. 101.
 > Gustaf Adolf. 101.
 > Jan Carl Petter. 101.
 > Jean Jacob. 101.
 > Johan Wilh. 101.
 > Paul. 101.
 > Per Wilh. 101.
 Hus, Sophie. 73.
 Hügrell, B. 39.
 von Hütten, Anna. 64.
 > Eberhard. 64, 65.
 > Marg. 64.
 > Ulrik. 65.
 Hvitlock. 95.
 Hvitte, Birgitta. 101.
 Håkansson, Måns. 138.
 Hård. 106.
 > Gunnil Pedersdotter. 136.
 Hård till Segerstad, Per. 141.
 Häggström. 88.
 > Axel Fr. 85.
 Hågman. 85.
 Hästhufvud, A. Eison. 39.
 Höflare. 95.
 Högquist, Emelie. 125.
 Höjer, Barbru Cecilia. 125.
 > Birgitta Christ. 85.
 > Brita Maria. 30, 85.
 > Cath. Magd. 85, 106.
 > Christ. Eugenia. 100.
 > Daniel. 85.
 > Fredr. Wilh. 85.
 > Greta Stina. 85.
 > Henrik. 85.
 > Jacob. 85, 101.
 > Magd. 86.
 > (Höijer), Marg. 101.
 > Marg. Christ. 85, 104.
 > Michael Eurenus. 85, 91, 178.
 > Nathanaël. 85.
 > Nils. 85.
 > Nils Petter. 85.
 Hök, Sven. 98.
 von Höpken, A. J. 125.
 > Eleonora Wilh. 25.
 Iding, Johannes. 101.
 > Magnus. 101.
 Igelström, Anna Brita. 101.
 > Cath. Lovisa. 101.
 > Eric Joël. 101.
 > Jonas. 101.
 > Jonas Niclas. 101.
 > Maria Christ. 101.
 Ikorn. 106.
 > se äfven Ekorn.
 von Ingelheim, Elisab. 64.
 Ingelman. 173.
 Isaksson, Nils. 135.
 Isberg, Cath. 91.
 > Johan. 85.
 > Karin. 85.
 > Karin Jönsdotter. 31.
 > Marina. 85.
 Jacobsdotter, Lisa. 98.
 > Sara. 87.
 de Jalhea, Marie. 24.
 Jedeur, Marg. 85.
 > Nils Johan. 85.
 Johan, hertig. 38, 124.
 Johan III. 124.
 Johansdotter, Anna. 85, 100, 101.
 > Marg. 84, 98, 104.
 Jolin, J. C. 39.
 Jönsdotter, Maria Helena. 92.
 Jonsson, Edvard. 157, 162.
 > Lars. 157, 158.
 > Peder. 158.
 Jägare. 95.
 Jägerhorn till Storby, Lars Hansson.
 157, 161.
 Järling, Ingeborg. 116.
 Järnbäck, Pähr. 101.
 Jönsdotter, Anna Lisa Jönsdotter. 33.
 > Gustafva Christ. 83.
 > Karin. 31.
 > Marg. 98.
 > Maria. 91.
 Jönsson, Birger. 136.
 Jöransson, Eric. 45.
 Kant, Jonas. 85.
 > Jonas Fredrik. 85.
 Keher, genant Truchess von Henne-
 berg. 65.
 von (Keher?), Anna. 64.
 > Berend, frih. 64.
 von der Keher. 65.
 Keijser, Ulrika Marg. 165.
 Kempe, Elisab. 99.
 Kesel, O. 39.
 Key, släkten. 117.
 Keyser, släkten. 117.
 Kiempe (Kämpe, Kiämpe), Anna. 85.
 > Brita. 85.
 > Christian Ersson. 85.
 > Christina. 34, 85.
 > Johan. 85.

- Kiempe, Karin. 85.
 › Lisbeta. 85.
 › Marg. 29, 85.
 › Maria Samielsdotter. 85.
- Kiil, Per. 136.
- Kiämpe, Anna Christiansd. 85.
 › Cath. 29.
 › Christina Christiansd. 88.
 › Marg. 33.
- von Köhler, Carl Fromhold. 85.
- Kiöning, Margareta. 95.
- Kiöpman. 95.
- Kiöpping (Kiöpping, Kiöping o. Köping),
 Anna Cath. 83, 85.
 › Brita Stina. 85.
 › Carl Fredrik. 85.
 › Erland. 85.
 › Fredrik. 85.
 › Jacob. 85.
- Kjörling, släkten. 116.
- af Klercker, C. N. 39.
- Kling, Hans Adolf. 34, 85, 91.
 › Lisa Maria. 91.
 › Marg. 85.
 › Maria Lisa. 91.
- Klingberg, Conrad. 172.
- Klingenstierna, Sam. 70.
- af Klinteberg, Wilh. 88.
- Klockhoff, Barbara. 30.
- Knutsdotter, Brita. 138.
 › Margareta. 138.
- Knutsson, Bengt. 141.
 › Halvard. 138.
 › Karl. 176.
 › Lasse. 138.
- Kock, Carol. Amalia. 29.
- Kollberg, Jonas. 101.
- Kolström, Emanuel. 85.
- Kore, se Chore.
- Kornalsky. 45.
- Kors. 106.
- Koullnef. 39.
- Krabbe, Anders. 142.
 › Bengt. 141.
 › Kerstin Bengtsdotter. 141.
 › Madelin. 141.
 › Märta Bengtsdotter. 142.
- von Krackewitz, Heinrich. 35.
- von Kraft, D. 125.
- Krafft, P. 125.
- von Krassow, Cath. Hedvig. 35.
- Kreander (Criander), Seraphia. 84.
- Kreüger, släkten. 117.
- Kristiansson, Petter. 163.
- Krok. 106.
- Kron, Amund. 98.
- Krumme m. m., tabell öfver släkten. 142.
- Krumme, Björn Nilsson. 140.
 › Jacob. 140.
 › Nils. 140.
 › Nils Nilsson. 140.
- Kruse, Anna Magd. 86.
 › Paul. 86.
- Kruthenia, Cath. 88.
- Kröger, Gertru Sophia. 105.
 › Henrik. 102.
 › Magd. C. 99.
 › Marg. Christ. 102.
 › Petter Henrik. 102.
- Kugelberg, släkten. 117.
- Kuljander, Elisab. 97.
 › se äfven Culjander.
- Kuylenstierna, J. W. 108.
- Küster, Johan Hartvig. 103.
- Kärling, Anders Olofsson. 136.
- von Königsmarck, Aurora. 70.
 › H. C. 39.
 › O. W. 39.
- Köpping, Fredrik. 99, 102.
 › Johan Fredrik. 102.
 › Maria Cath. 102.
 › Susanna Marg. 102.
- Læstadia, Elsa. 30.
- Læstadius, A. C. 90.
 › Dan. 86.
- Lagerbohm, Anna. 86.
- Lagerborg, Daniel. 86, 107.
 › Gustaf. 95, 107.
 › Wilhelm. 107.
- Lagergren, Helmer. 174.
- Lagerstråle, Henrietta Charl. 24.
- Lake, Harald. 134.
 › Karin Haraldsdotter. 134.
- Landberg, Jöns. 102.
 › Lisa. 102.
- Lander, Anna Elisabeth. 163.
- Landin, Cath. 88.
- von Landschaden, ätten. 65.
 › Agnes. 64.
 › Blechert, frih. 64.
- Landtmätare, Svenska. 170.
- Larsdotter, Anna. 135, 137.
 › Beata. 138.
 › Christina. 83.
 › Marg. 92.
 › Marja. 83.
- Larsson, Göran. 137.
 › Henrik. 46.
 › Jon. 156, 158.
 › Knut. 138.
 › Måns. 162.
- de Latfeur, Jeanne. 12.
- Lathmers, Anna Cath. 34.
- Laurell, Anna Lovisa. 86.
 › Axel Wilh. 86.
 › Carl. 86.
 › Flora. 86.
 › Gustaf Victor. 86.
 › Johanna Wilh. 86.
 › Regina. 86.
 › Samuel. 86.

- Leijel, Henrik. 136.
 Leijonhufvud, Axel Gabriel, frih. 66.
 Leijonhufvud, Knut Henrik, frih. 66.
 Leijonmark, Jacob. 86.
 Leijonsten, Süssanna Leonora. 53.
 Lejonarm. 106.
 Lemon, Elisab. Marg. 96.
 Lenæus, J. C. 39.
 Lenning, Abraham. 86, 102.
 » Brita. 86.
 Le Noir, Christina Albert. 99.
 af Leopold, C. G. 125.
 Leopolt. 114.
 Leps, Anna Greta. 87.
 Lewenhaupt, Ebba. 125.
 » Sten Axelsson, greffe. 10.
 Lidgren, Lovisa. 102.
 von und zu Liebenstein, Albrect, frih. 64.
 » Anna Marg. 64.
 » Burchard, frih. 64.
 » Moritz, frih. 64.
 von Liebenstein, Zisleff Friedr., frih. 64.
 von Lieven, Ulr. Elisab. 25.
 Lifbom, Olof. 86.
 Liljeblad, Jakob Fredrik. 86.
 Liljencrantz, Augusta Maria. 63.
 Lille. 95.
 Lillie, A. 125.
 Lilliehöök, Birger Tuwesson. 136.
 » Ebba. 125.
 Lillje, Cath. 34.
 Lilljehorn, Carl Pontus, m. portr. 74.
 Lind, Cath. 29.
 » Jenny. 125.
 » Sophia Andersdotter. 30.
 Linæus, Carl. 91.
 v. d. Linde, E. Lison. 125.
 von Linden. 79.
 Lindgren, Martha. 84.
 Lindström, Cath. Marg. 101.
 von Linné, Carl. 28, 39, 125.
 Linros, Carl. 108.
 » Maria Ulrika. 107.
 Liten. 106.
 Lithorin, Brita Charl. 107.
 » Brita Greta. 107.
 » Martin. 102.
 Litner, Pehr Reinh. 102.
 Ljungman, Brita Charl. 102.
 Loccenius, J. 125.
 Locknea, Magd. 33.
 Lofman, Sara. 29.
 Lohm. 106.
 Longo-Liebenstein auf Wellenburg und
 Langenstein. 65.
 Loo. 95.
 Loom. 106.
 Lothigia, Clara. 74.
 Lothigius, släkten. 117.
 Lovén, släkten. 117.
 Lovisa Ulrika. 63, 124.
 Ludits, Petter. 86.
 Lund, Anna Brita. 86.
 » Carl. 86.
 Lundberg, G. 19, 22.
 Lundbäck, Anna Greta. 92.
 » Erik. 86.
 Lundeå, Sophia Cath. 85.
 Lundell, Marina. 32.
 Lundgren, Egron. 125.
 Lundström, Samuel. 86.
 Lundvall, Petter. 102.
 Lyckou, Agneta Susanna. 102.
 » Casten. 102.
 » Cath. 102.
 » Hedvig. 102.
 » Johan Petter. 102.
 » Johannes. 102.
 » Maria. 102.
 » Maria Carol. 102.
 » Mauritz. 102.
 Lystig. 95.
 Lythräus, Anders. 102.
 » Anna. 102, 104.
 » Anna Greta. 102.
 » Anna Marg. 102.
 » Henrik. 102.
 » Isaac. 102.
 » Lars. 102.
 » Maria. 101, 102.
 » Sara Ulrika. 102.
 Lärka, Carl. 86.
 Lönnberg, Adam Teodor. 102.
 » And. 102.
 » Anders Erland. 102.
 » Brita Johanna. 102.
 » Eva Sophia. 102.
 Lövenadler, Marta Euphrosyne Sofia. 107.
 » Mauritz Carl. 107.
 » Vilh. Maurits Wolfgang. 107.
Magni, Kristoffer (Grip). 178.
 Magnus Ladulås. 175.
 Malleen, Petter Josias. 102.
 Malmstedt, Diedrich Albrecht. 33.
 » Didrik Albr. 86.
 » Maria. 33.
 von Mamud, Kunigunda. 64.
 Mandelgren, J. 144.
 von Manderscheid, Magdalena. 10.
 Maria Elisabet, hertiginna. 124.
 Markström, Per. 86.
 Martin, J. F. 22.
 Masreliez, L. 125.
 Massot, Adrienne Françoise. 25.
 Mathlein, Marg. Elisab. 101.
 » Sara Cath. 100, 103.
 von Meck, M. 177.
 Meijn, Emil Henrik. 86.
 » E. M. 86.
 de Meinertzhagen, Jeanne Agathe. 24.

- Melberg, Maria. 30, 91.
 Mellenius, Olof. 107.
 › Fredrik. 107.
 Mellin, Maria Marg. 107.
 Merckel, Ad. Fr. 102.
 Mesterton, Johanna. 31.
 Meurlin, släkten. 116.
 Michelsdotter, Marg. 98.
 Michelsson, Blasius. 41.
 Millqvist, Viktor. 169.
 Moberg, Anna Lovisa. 102.
 › Blasius. 102.
 › Hans. 102.
 › Maria Cath. 92.
 Modin, Carl Adolf. 86.
 Molin, Helena. 33, 89.
 › Nils. 87.
 › Sven. 87.
 von Moltzer, Sebastian Andreas. 72.
 Montell, Carl Reinh. 103.
 › Em. 102.
 › Maria Cath. 103.
 Moorman, Christian Johansson. 87.
 › Johannes. 87.
 Moranius, Johan. 87.
 Morath, Carl. 34.
 Morin, Sara Helena. 86.
 de Mouvel, Jacques Marie Boutel. 73.
 Munchtelia, Anna. 29.
 Munselia, Brita. 34.
 Murberg, Anders. 103.
 › Anders Samuel. 103.
 › Brita. 103.
 › Carl Wilh. 103.
 › Erik. 103.
 › Jacob. 103.
 › Johan. 103.
 › Johan Petter. 103.
 › Maria Stina. 103.
 › Petter. 103.
 Murmästare, 95, 106.
 Münchenschreiber, Joh. Henrik Gottfr. 87.
 Myhra. 95.
 › Anna Maria. 87.
 Månsdotter, Ebba. 162.
 › N. N. 157, 162.
 Månsson, Giord. 138.
 › Lars. 137.
 › Peder. 176.
 Måse (Måsa). 95.
 Mäiter, Maria. 103.
 Möller, löjtn. 87.
 Mörner, C. G. H. 39.
 › Ludvig, frih. 72.
 › Sigrid Marg. 59.
 von Mörner, H. G. 125.
 › S. O. 125.
 Mört. 95, 106.
 › Anna. 87.
 › Jacob. 87.
 › Maria. 94.
- Nätrelius, se Nätrelius.**
 de Nassau la Lecq, Isabella Charl.
 Amélie. 24.
 Nathan aus Cassel, J. 165.
 Neglick, Emanuel. 103.
 de Neille, Jeanne. 24.
 Nätrelius, se Nätrelius.
 von Neuberg, ätten. 65.
 von Neuberg(?), Marg. 64.
 Nilsdotter, Anna. 105.
 › Bengta. 136.
 › Brita. 136.
 › Ella. 93.
 › Greta. 92.
 › Helena. 33.
 › Ingrid. 134, 135.
 Nilsson, Anders. 135.
 › Anders, riddare. 141.
 › Knut. 138.
 › Kristoffer. 135.
 › Måns. 156.
 › Nils. 91.
 › Olof. 135.
 › S. 39.
 Nilssons, Olof, släkt. 116.
 Nixen von Ho(h)eneck, Magdal. 64, 65.
 Norbark, Maria. 84.
 Norberg, Brita Stina. 94.
 Nordberg, Carl Gustaf. 103.
 › Gustaf. 103.
 › (Norberg), Maria Elisab. 33.
 Nordbladh, Carl. 103.
 Nordenflycht, H. Charl. 39.
 Nordgren, Anders. 87.
 › Anna Magd. 102.
 › Marg. 89.
 Nordheim, Abraham. 87.
 › Barbru Sofia. 87.
 › Eva. 87.
 › Gabriel. 87.
 Nordin, Georg. 87.
 Nordlin, se Norlin.
 Nordmark, Marg. Johanna. 31.
 Nordquist, Carl Gustaf. 87.
 › Johan. 87.
 › Sara Greta. 87.
 › Ulrika. 87.
 Nordström, Josef. 87.
 Nordvall, Marg. Beata. 102.
 Norell, Anna Sophia. 99.
 Norgren, Marg. 89.
 › Maria. 87.
 Norin, Christ. Carol. 102.
 › Maria Elisab. 102.
 Norlander, Cath. 89, 94.
 Norlin, Holgier. 87.
 › Helena. 87.
 Norlijn, se Norlin.
 Norrström, Helena. 4.
 Nyberg, Johan Niclas. 103.

- Nyman, Anna. 32.
 > Eric. 92.
 > Nils. 87.
 > Sofia. 87.
 Nystedt, Arendt. 103.
 Nyström, Anna Cath. 103.
 > Carl Johan. 172.
 Näfverbäck. 106.
 Nätrelius, Anna Christ. 87.
 > Erik. 87.
 > Helena Charl. 87.
 > Jonas. 87.
 > Olaus. 87.
 Näirin, Birgitta. 87.
Oldenburg, Ulrika Antoinetta. 165.
 Olivölöf, Carolina M. 108.
 Ollon, Ragnhild Persdotter. 157.
 Ollonborg, Johan. 103.
 Ollongren, Hebbila. 157, 162.
 > Nils. 162.
 > Ragnhild Persdotter. 157.
 > Peter. 162.
 Ollonqvist, se Ollongren.
 Olofsdotter, Brita. 87.
 > Greta Cajsa. 83.
 > Karin. 98.
 > Magd. 98.
 > Märta. 88, 140.
 > Sara. 33.
 Olofsson, Blasius. 41.
 > Hans. 136.
 > Märten. 33.
 Olsdotter, Christina. 85.
 Olsson, Bo. 141.
 > Bonde. 140.
 > Gustaf. 135.
 Orre. 32.
 > Cath. 30.
 Oscar II. 38.
 Ottelin, H. W. 108.
 Ottonius, Petter. 103.
 Oxehufvud, Bo Andersson. 141.
 > Jöns Bosson. 138.
 Oxenstierna, A. 39.
 > Axel. 125.
 > B. 39.
 > Eva Christ. 24.
 > G. G:son. 125.
 > J. G. 125.
Pahlberg, Carl Gustaf. 88.
 > Johan. 88.
 > Johan Henrik. 88.
 > Lisa. 88.
 Palm, Cath. 105.
 > Johan. 103.
 > Marg. 99.
 Palmstruch, Charlotta. 103.
 > Johanna Christ. 103.
 > Urban. 103.
 Pantzare. 95.
 Parmentier, Antoine. 12.
 > Antoine Charles, m. portr. 12.
 > Jeanne. 12.
 Pasch, Lorentz, d. ä. 164.
 Pedersson, Augustin. 103.
 > Jon. 158.
 > Knut. 136.
 > Peder. 42.
 Pehrsdotter, Elisabeth. 31.
 Per i Höreda. 136.
 Persdotter, Kerstin. 97.
 Persson, Anders. 139.
 > H. 39.
 > J. 39.
 > Lars. 136, 137, 139.
 > Nils. 134, 136.
 Petersson, Carl Oscar. 88.
 > Christ. Marg. 34.
 > Gustaf Eric. 34, 86, 95.
 > Gustaf Wilh. 88.
 > Gustava Cath. 86.
 > Lars Olof. 88.
 Pettersson, Abraham. 164, 165.
 > Abraham Zacharias. 165.
 > Beata Ingeborg. 94.
 > Daniel. 163.
 > Ernst Abraham. 165.
 > Hans Edvard. 164, 165.
 > Jakob. 165.
 > Karl Wilhelm. 165.
 > Kristian. 163.
 > Ulrika Antoinetta. 165.
 Philip II. 39.
 Philipsson, Claus. 140.
 Piccolomini, O. 39.
 Pihlgren (Pilgren), Johan Aron. 103.
 > Johan Magnus. 103.
 Pijk, Märta Larsdotter. 134.
 Pilo, Carl Gustaf. 143.
 Piper, Gustaf, grefve. 22.
 > Hedv. Charl. 22.
 Pipping, Abraham. 103.
 > Brita. 103.
 > Brita Magd. 103.
 > Christian Henric. 103.
 > Fredrica. 100, 103.
 > Hedvig. 102, 103, 107.
 > Jacob. 103.
 > Johan. 103.
 > Johannes. 103.
 > Olof. 103.
 > Petter. 85, 103.
 > Sophia. 98, 103.
 Pippon (Pipon), Gustaf. 103.
 Pistolkors, Cath. 88.
 Planström, Anna Helena. 88.
 > Eva Cath. 88.
 Plantin, Carl. 88.
 > Zach. 88.
 Planting, And. 88.

- Planting, Israel. 108.
 » Joen. 157, 158, 159.
 » Berglöö, A. 120.
- Planting-Gyllenboga, Erik. 151.
 » Gustaf. 157.
 » Jonas. 157.
 » Klas. 157.
- Platen, Adam. 35.
 » Agnes. 35.
 » C. G. 167.
- von Platen, Adam Erdmann. 35.
 » B. B. 125.
 » B. J. E., grefve. 25.
 » C. 177.
 » Carl, grefve. 63.
 » C. F. 35.
 » Hedvrg Sofia. 35.
 » Joachim Christian. 35.
 » Margaretha. 35.
 » Maria Dorothea. 35.
 » Olof Christoph. 35.
 » Paul Mauritz. 35.
 » Sofia Eleon. Charl. 17.
- Pontin, släkten. 116.
- Porath, Nils. 91.
- Posse, F. 125.
 » Göran Johansson. 1.
 » Knut, frih. 1.
 » Knut, grefve, med porträtt. 1.
- Printz, Marg. Chr. 99.
- v. Psilander, G. 39.
- Pählström, Erik. 88.
 » Lars. 88.
 » Olaus. 88.
- Pävagt. 95.
- Quensel, släkten. 117.
 » Isak Johan. 88.
 » J. J. 95.
- Ram, Agneta Torstensdotter. 156, 157.
 » Lasse Torstensson. 156, 157.
 » Marg. Torstensdotter. 156.
- Ramén, Carl Gustaf. 104.
 » Daniel Olof. 104.
 » Olof. 104.
- Ramström, Lars. 104.
- Rappe, Christof. Joh. 70.
- Rechardt, Abraham. 104.
 » Alexander August. 104.
 » Anders. 102, 104.
 » Anders Gottlieb. 104.
 » Anders Samuel. 104.
 » Anna Elisab. 104.
 » Anna Eriana. 104.
 » Anna Greta. 104.
 » Appollonia. 104.
 » Brita. 104.
 » Brita Greta. 104.
 » Cæcilia. 104.
 » Carl. 104.
- Rechardt, Carl Wilh. 104.
 » Casper. 104.
 » Cath. 96.
 » Christ. Johanna. 104.
 » Daniel Israel. 104.
 » Elisab. 104, 107.
 » Eric Anders. 104.
 » Eric Augustin. 104.
 » Gertrud Sophia. 104.
 » Johan Gottlieb. 104.
 » Marg. 104.
 » Maria. 104, 107.
 » Martin. 104.
 » Martin Henric. 104.
 » Samuel. 104.
- Recklin, Isaac. 104.
- Reenmarck, Apollonia. 103.
 » Jacob. 88.
- Regnell, släkten. 116.
- Rehn, Johan. 88.
 » Lars. 88.
- Renhorn, Cath. 34.
- Renner. 166.
- Rensfelt, Agustin. 88.
- Reslig. 95.
- Ressman, Juliana. 100.
- Reuterkrantz, E. 39.
- Rhedin, släkten. 117.
- Ribbing, Nils Knutson. 134.
- Ribbing till Zernawa, Cath. Charl., frih.,
 med portr. 20.
 Lennart, frih. 20.
- Ridderstråle. 108.
- Ristell, Adolf Fredrik. 73.
- Robertsson, J. 125.
- Rockstadia, Brita. 108.
- von Rohr, Sofia Elisab. 86.
- von Rommel, Cath. 64.
- Roos, A. E. 39.
- Rooth, Elsa. 30.
- von Rosenberg, Marg. 64.
 » Friedrich, frih. 64.
- Rosendahl, Cath. 88.
 » Christian. 88.
 » Hans. 88.
 » Jöns. 88.
 » Jöns Johansson. 88.
- Rosenius, A. 88.
 » Martin Gabriel. 88.
- (Rosenqvist), Sven Andersson Tysk. 135,
 139.
- Rudbeck, Gustava. 38.
 » Olof, d. y. 125.
 » Ulrika. 103.
- Rudenschöld, Magd. 125.
- Rummel. 65.
- Rupa, Elisab. 89.
 » Jöns Olofsson. 88.
 » Margareta. 88.
- Rustfält. 95.
- Rutberg, Albert. 89.

- Rutberg, C. Th. 31.
 › Carl Fredrik. 88, 89.
 › Carolina. 89.
 › Cath. 30.
 › Elisab. Cath. 92.
 › Helena. 89.
 › Israel. 88.
 › Johan Frithiof. 89.
 › Johan Jakob. 88, 89.
 › Josef. 88, 89.
 › Nils. 88.
 › Nils Edgar. 89.
 › Nils Israel. 89.
 Ruth, Anna. 98.
 › Birgitta. 104.
 › Maria. 104.
 Rutström, Anna Cath. 89.
 › Carl. 89.
 › Eric. 89.
 › Is. 87.
 › Johan Jacob. 89.
 › Nils. 89.
 › Nils Isak. 89.
 › Nils Petter. 89.
 › Sara Cath. 89.
 Rydberg, Anna Cath. 85.
 Rydquist, J. E. 125.
 Ryss. 95, 106.
 Rönberg, Abraham. 104.
 › Beata Elisab. 93.
 › Caisa. 104.
 › Jöns. 89, 104.
 › Lisa. 104.
 › Marg. 104.
 Rönbäck, Marg. 92.
 Rönholm, Hans Larsson. 89.
 Rönlund, Elisabet. 88.
 Sabelsköld, släkten. 116.
 von Sack, O. 39.
 Sadelin, Sara Dorotea. 84.
 Sahlbohm, Sara Maria. 104.
 Sahlin, Sigrid. 95.
 Salander, Brita Marg. 89.
 › Erik. 89.
 › Erik Anders. 89.
 › Erik Johan. 89.
 › Erik Reinh. 89.
 › Eva Elisab. 89, 94.
 › Johan. 89.
 › Johan Per. 89.
 › Johan Petter. 89.
 › Johannes. 89.
 › Maja Lena. 89.
 › Marg. Beata. 84, 89.
 › Marg. Helena. 89.
 › Maria Agata. 89.
 › Nils Petter. 89.
 Salin, Sigrid. 34, 95.
 Salmonsson, Torsten. 156.
 Saly. 153.
 Samzelius, anteckningar om släkten. 171.
 › Hugo. 171, 179.
 von Samzopff. 36.
 Sandberg, Cath. 86.
 › Elisab. 93.
 › Sophia Johanna. 32.
 Sandbäck, Brita. 89.
 Sandels, J. A. 125.
 Sandström, Israel. 172.
 Sapff (Zapf), Johan Esaias. 35, 112.
 Sap eller Saph, se Sapff.
 Sarelius, Brita. 104, 105.
 › Olof. 104.
 Sasse, gift von Stierneman. 178.
 Schagerlund, Stina. 101.
 Schedin, Anders. 90.
 › Carl Ferdin. 90.
 › Maria Charl. 90.
 Scheffel, J. H. 163, 164, 165.
 Scheffer, Carl Fredrik. 155.
 Schefferus, J. 39.
 Schelsting, Lars. 104.
 Schildt, Carl Johan. 90.
 › Carl Ulrik. 90.
 › Eva Maria. 90.
 › Johan Petter. 90.
 › Johanna Elisab. 90.
 › Marg. Fredrika. 90.
 Schäl. 95.
 Schmaltz, Abel. 90.
 › Alfred. 90.
 › Bror Daniel. 90.
 › Charl. 90.
 › Clementina. 90.
 › Hilda Sofia. 90.
 › Johan Abrah. 87, 90.
 › Johan Jacob. 90.
 › Johanna. 90.
 › Johannes. 90.
 › Lovisa. 90.
 › Lydia. 90.
 › Maria. 87.
 Schmeer, Kristina Charlotta. 164.
 Schroderus, Anders. 104.
 Schröderheim, E. 39, 125.
 Schumacher. 152.
 Schwarz, Maria Sophia. 39.
 von Schwerin, Fredr. Bogisl., grefve. 73.
 Schönberg, Anders. 178.
 Sebardt, släkten. 117.
 Sehlstedt, E. 39.
 Selberg, Brita. 83.
 Sellström, Johan. 92.
 › Nils. 92.
 Sergel, J. T. 125.
 Serviö, Brita Christ. 97.
 de Sésard, Ph. 114.
 von Seth, Gabriel. 70.
 Sigismund. 38.
 Silfverbrand, Amanda, 90.

- Silfverbrand, Fredrik. 90.
 › Maria. 90.
 › Mathias Ulrik. 90.
 › Mathilda. 90.
 › Ulrik. 90.
 Silfverhielm, Göran Ulrik, frih. 72.
 › Karl Göran, frih. 72.
 Silfverklot, Brita Lisa. 90.
 › Christ. Elisab. 90.
 › Elsa. 32, 98, 104.
 › Joachim. 90, 104.
 › Marg. 84.
 › Olaus. 90.
 › Olof. 90, 104.
 Silfversparre, Per Nilsson. 136.
 Silfverstolpe, F. S. 39.
 Silldans. 95.
 Simonson, Simon. 51.
 Singmarck, Magd. 105.
 Sjöberg, Maria. 84.
 › N. 177.
 Sjöblad, Carl Johansson. 165.
 › Krister. 136.
 Sjödin, Brita. 106.
 Sjögreen, släkten. 117.
 Skume, Lasse. 137.
 Skytte, Johan. 90.
 › Nils, dagbok. 171.
 Snellman, J. W. 125.
 Sofia Albertina. 125.
 Solander, Daniel. 85.
 Sommeliu, G. L. 39.
 Sondell, E. 90.
 Soot (Soth), Brita Maria. 85.
 Soth, Brita Maria. 91.
 › Stina Dordie. 90.
 Sovelius, Beata Lovisa. 103.
 Sparlund, Anna Maria. 90.
 › Carl Gabriel. 90.
 › Pehr. 90.
 Sparre, A. 125.
 › C. 39.
 › Fredrik, frih. 72.
 › Lovisa Ulrika. 25.
 Sparrman, A. 125.
 Spiegelberg, Hans. 176.
 Spelman. 95.
 Sperling, Magd. 94.
 Spetz, Maria. 96.
 Spiegel, Engelbr. 104.
 Spilhammar, Johan Jacob. 90.
 › Johanna Lovisa. 91.
 Splinter, Cath. 84.
 Spolander, Abraham. 91.
 › Carl Oscar. 91.
 › Charl. Albertina. 91.
 › Christina Josefina. 91.
 › Gustafva Wilh. 91.
 › Henrika Johanna. 91.
 › Johan Fredrik. 91.
 › Johanna Maria. 91.
 Spolander, Julius August. 91.
 Spolander, Nils. 90, 91.
 › Nils August. 91.
 › Sofia Magd. 91.
 Spollman, Hans. 90.
 Sprengtporten, J. W., frih. 109, 145.
 › Ulr. Sophia. 25.
 Springfelt. 95.
 Stacke, (Stake), Andreas. 91.
 › Anna Lisa. 91.
 Stackelberg, Hedvig Beata. 24.
 › Marg. 59.
 Stadig. 95.
 Stagnell, J. 164.
 Stanislaus Leczinsky. 38.
 Stappeliu, Casper. 45.
 Stecksén (Steckzén), Daniel. 91.
 Steckzén, Israél. 104.
 Stéenhoff, Ingrid Marg. 165.
 Steinmejer, Johan. 34.
 Stellander, se Stillander.
 Sten, Anders. 105.
 › Brita Gertrud. 105.
 › Jonas Samuel. 101.
 Stenberg, Eric. 108.
 Stenberg, Karl. 73.
 (Stenbock), Anna Gustafsdotter. 134.
 › Anna Olofsdotter. 134.
 › Anund Olsson. 140.
 › Cath. 124.
 › Cecilia. 39.
 › Claus Olsson. 140.
 › G. O. 39.
 › Gustaf Olsson. 140.
 › M. 39, 125.
 › Magnus. 1.
 › Märta. 140.
 › Olof Arvidsson. 139.
 › Olof Jönsson. 140.
 Sterner, Adolf. 105.
 von Stierneman, f. Sasse. 178.
 Stiernsköld, N. 39.
 Stillander, Andreas. 105.
 › Elisab. Cath. 105.
 › Fredric. 105.
 › Gustaf. 105.
 › Helena. 105.
 › Henric. 105.
 › Jonas. 105.
 › Jonas Fredrik. 105.
 › Johannes. 105.
 › Magnus Fredric. 105.
 › Michaél. 105.
 › Ulrica. 105.
 Stjerna, Estrid Persdotter. 135.
 › Måns Persson. 135, 142.
 › Peder Månsson. 135.
 Stjerncreutz, släkten. 116.
 Stjernkors, Hebbla Månsdotter. 161.
 › Hebbla Olofsdotter. 157, 161.
 › Olof Gustafsson. 161.

- Stoor. 95.
 Store, tabell öfver släkten. 142.
 › Anna Nilsdotter. 135, 139.
 › Anna Torsdotter. 141.
 › Arvid Arvidsson. 139.
 › Arvid Jonsson. 134, 139.
 › Arvid Knutsson. 134.
 › Bengt Arvidsson. 134.
 › Brita Knutsdotter. 138.
 › Brita Nilsdotter. 139.
 › Estrid Arvidsdotter. 135.
 › Gustaf Arvidsson. 134.
 › Ingrid Arvidsdotter. 137.
 › Ingrid Knutsdotter. 138.
 › Karin Karlsdotter. 141.
 › Karin Knutsdotter. 139.
 › Karl Tordsson. 141.
 › Kerstin Arvidsdotter. 135.
 › Knut Arvidsson. 134, 139, 141.
 › Knut Nilsson. 137, 139.
 › Märta Arvidsdotter. 135.
 › Märta Knutsdotter. 137.
 › Nils Arvidsson. 139.
 › Thord Björnsson. 141.
 Strand, Elisab. Brita. 101.
 Strandman, Michael. 105.
 Stribäck, Greta. 84.
 Stricker, Johan Kristofer. 164.
 Strickert, Cath. Christ. 100.
 Struensee. 144.
 Stråhlberg, Anna. 83.
 › Brita Cajsa. 33, 91.
 › Brita Lena. 91.
 › Carl Jacob. 91.
 › Erik. 91.
 › Greta Stina. 91.
 › Gustaf Fredrik. 91.
 › Nils. 91.
 › Nils Erik. 91.
 › Nils Fredrik. 91.
 › Nils Peter. 91.
 › Olof. 91.
 › Sophia Cath. 91.
 Stråhle. 95.
 Stråle till Ekna, O. 39.
 Ström, Lars. 105.
 › Pålvel Andersson. 85.
 Strömer, Märten. 70.
 Stuart, A. 39.
 › C. M. 39.
 Stubbe. 95.
 Sture, Carin. 39.
 › Christina. 125.
 › Sten. 176.
 von Styburg, Barbara. 64.
 Styf. 106.
 Styrman. 106.
 Ståhl, Marg. 34.
 Ståhle, Anna Maria. 108.
 Stålarms, Arvid Eriksson. 159.
 › Elin Eriksdotter. 160.
 Stålarms, Hebbbla Johansdotter. 157, 158.
 › 162.
 › Johan Olofsson. 157.
 Stårck, J. P:sn. 39.
 Sund, Maria. 33.
 › Nicolaus Olai. 33.
 Sundbaum, Carl Friedrich. 107.
 › Daniel Wilh. 107.
 › Joh. Fredr. 107.
 › Johan Gabriel. 107.
 Sundberg, Hedvig Johanna. 107.
 › Ingeborg. 33, 86.
 Sundell, Johan. 103, 107.
 › Johan Edvard. 107.
 Sundquist, Magd. Nilsdotter. 83.
 Sundvall, Johan. 98.
 › Christ. Helena. 93.
 Svahn, Marg. 37.
 (Svan), Jöran Jönsson. 136.
 › Marg. Mårtensdotter. 137.
 Svanberg, Ananias. 02.
 › Brita. 105.
 › Carl Fredrik. 91, 92.
 › Carl Johan. 92.
 › Cath. 91.
 › David. 92.
 › Elisab. 91.
 › Eric. 92.
 › Erik Magnus. 91.
 › Esaias. 108.
 › Greta Cath. 92.
 › Gustaf. 92.
 › Helena. 91.
 › Johannes. 92.
 › Jöns. 91, 105.
 › Jöns Nilsson. 28.
 › Lars. 91, 104, 105.
 › Lars Gustaf. 92.
 › Marg. 91.
 › Maria. 91, 92.
 › Maria Cath. 105.
 › Nils. 91, 92.
 › Nils Petter. 92.
 › Olaus. 91.
 › P. 108.
 › Pehr. 91.
 › Per Adolf. 92.
 › Peter. 92.
 › Rikard. 92.
 › Seger. 28, 34, 91.
 › Simon. 92.
 Svanljung, Carl Gustaf. 105.
 › Christian. 105.
 › Eric Olof. 105.
 › Jacob Jöran. 105.
 › Johan Fredrik. 105.
 › Svan Christian. 105.
 › Sven Eric. 105.
 Swebilius, Georg. 17.
 Svedelius, släkten. 117.
 Svederus, Johan. 29.

- Svederus, Maria. 29.
 Svedin, Helena. 29.
 Svensson, Greger. 139.
 Sven i Hofmanstorp, präst. 136.
 Sven i Vestergötland. 136.
 Swedberg, J. 125.
 Swedenborg, E. 125.
 Swensson, A. 39.
 Sylvin, Christ. 32.
 » Erik. 32, 92.
 Sägare. 95.
 Säf, Matthias. 34.
 Säker. 95.
 Sällström, Johannes. 92.
 Söderberg, Anders. 92.
 » Sophia Marg. 92.
 Söderholm, And. Magn. 92.
 Söderman, Marg. 107.
 Söderström, Anna. 102.
 » Per. 92.
 Södervall, Maria. 104.
- T**amminga, Constance Claire. 24.
 Taube, A. J. 31.
 » Anna. 92.
 » Arvid Joachim. 92.
 » Caisa Sophia. 92.
 » Carl Arvid. 92.
 » Carl Reinh. 92.
 » Carol. Charl. 92.
 » Ch. Reinh. 92.
 » Frans August. 92.
 » Fredrik. 108.
 » Fredrika Aurora. 24.
 » Jeanette, 108.
 » Ottiliana Wilh. 92.
 » Otto. 108.
 » Ulrika Charl., grefvinna. 16, 25.
- Taucher, Maria Henr. Math. 107.
 Tegenborg, Maria. 102.
 Tegnér, E. 125.
 Tessin, C. G. 124.
 » Nicodemus. 2.
 Thel, Anna Lisa. 93.
 » Johan Ericsson. 93.
- Thingvall, Alfred. 93.
 » Augustin. 93.
 » Carl. 93.
 » Carl Emanuel. 93.
 » Carl Fredrik. 93.
 » Carl Johan Fredrik. 93.
 » Cath. Helena. 92, 93.
 » Chr. 87.
 » Chrispin. 92, 93.
 » Emanuel. 93.
 » Ferdinand. 93.
 » Florentina. 93.
 » Fr. 87.
 » Frans. 93.
 » Fredrik. 92.
- Thingvall, Fredrika Magd. 93.
 » Gustaf Adolf. 93.
 » Gustaf Emanuel. 93.
 » Johan Adolf. 93.
 » Johan Crispin. 93.
 » Johan Fredrik. 93.
 » Johan Gustaf. 93.
 » Magdalena. 93.
 » Oscar. 93.
 » Per Adolf. 93.
 » Regina. 93.
 » Wilh. August. 93.
- Thomæus, Magd. Maria. 30.
 Thorild, Ivar. 173.
 Thornberg, Christina Henrika (ej Henrietta). 31, 179.
 Thun, Jacob. 105.
 » Nils. 105.
- Thunberg, släkten. 116.
 » C. P. 125.
- Tibelius, Eva Christ. 95.
 » se Tybelius.
- Tillja. 95.
 Tilly, J. T. 39.
 Todén. 28.
- Tollin, F. 39.
- Torbjörnsson, Sven. 136.
- Tornæus, J. 95.
- Tornberg, Henrik. 105.
 » Jacob. 105.
 » Johan. 105.
 » Marg. Anundsdotter. 105.
 » M. C. 105.
 » Olaus. 96, 105.
 » Sigfrid. 105.
- Tornstedt, Olaus Er. 93.
- Tornström, Hennig. 93.
- Torstenson, L. 39, 125.
- Torstensson, Ivar. 157.
 » Lasse. 160.
 » Måns. 157.
- Trana. 95.
- Trinner (Trinder). 95.
- Tropp. 95.
- Trotz, Carolina Gustava. 88.
- Trumpe, Sander. 46.
- Trög. 106.
- Tuderus, Daniel. 93.
- Tun, tabell öfver släkten. 142.
 » Håkan Karlsson. 138, 139.
 » Karl. 139.
 » Kirstin Håkansdotter. 138, 139.
 » Knut Håkansson. 138.
 » Sigrid. 138.
 » Torbjörn Tosteson i Torp. 139.
 » Toste Karlsson. 139.
- Tuné, Carl. 93.
- Tungel, N. 125.
- Tunsdotter, Ingrid. 140.
 » Kerstin. 139.
 » Märta. 139.

- Turdfjäll, Barbara. 101.
 › Eva Barbara. 105.
 › Jacob. 93.
 Tybelius (Tibelius), Anna Cath. 87, 93.
 › Benjamin. 93.
 › Brita Greta. 93.
 › Carl. 87, 93.
 › Cath. 93.
 › Elisab. Maria. 93.
 › Eva. 93.
 › Gabriel. 93.
 › Hans. 93.
 › Jonas. 93.
 › Magdalena. 93.
 › Rebecka. 93.
 › Ulrika. 87, 93.
 Tyselius, E. P. 95.
 Tåman, Ingrid. 30.
 Törner, Cath. 97.
 › Johan. 97, 105.
 › Marg. 102.
 Törnquist, Brita. 105.
 › Carl. 105.
 › Salomon. 105.
Uggla, Anna Claesdotter. 135.
 › Arvid Claesson. 135.
 › Brita Claesdotter. 135.
 › Claes Hansson. 135.
 › Petrus. 4.
 af Ugglas, Samuel, grefve, med porträtt. 4.
 Ulander, And. Pet. 93.
 Ulf, Melcher Atelsson. 136.
 Ulf sax, Anund Jönsson. 141.
 › Berta Jönsdotter. 141.
 › Botill Jönsdotter. 141.
 › Estrid Jönsdotter. 140.
 › Ingrid Jönsdotter. 141.
 › Jöns Pedersson. 140.
 › Per Jönsson. 140.
 › Sizella Jönsdotter. 140.
 Ullberg. 109.
 Ullrich, C. 39.
 Ulrich, släkten. 117.
 Ulrika Eleonora. 38, 124.
 Unæus, Johannes. 34.
 Unberg, Cecilia. 97.
 Unbohm, Cath. Charl. 107.
 Unbom, Cath. Charl. 106.
 › Esaias. 106.
 › Johannes. 106.
Vhaël, Barthold G. 94.
 Vahlberg, Brita. 90.
 Vallerström, Brita Johanna. 94.
 › Caisa Greta. 94.
 › Cath. Marg. 94.
 › Elisab. 94.
 › Greta. 89, 94.
 › Hans Henrik. 94.
 › Henrik. 89, 94.
 Vallerström, Nils. 94.
 › Nils Gustaf. 94.
 › Sara. 94.
 › Sara Henrika. 94.
 › Sara Maria. 94.
 › Stina. 94.
 Verelius, O. 39.
 von Vivian, Jacoba Gysberta Béatrix. 24.
 Vivien, Elisabeth, m. portr. 12.
Wachtmeister, F., grefve. 177.
 › H. 39.
 › Hans. 1.
 › Hans, frih. 64.
 Wacklin, Brita Lovisa. 93.
 › Zackris. 107.
 Wahl, J. S. 144.
 Waksam. 95.
 Wallin, J. O. 39.
 Wallqvist, Maria Cath. 31.
 Walltier, Anna Marg. 94.
 › Anna Sophia. 94.
 › Ebba Cath. 94.
 › Elisab. 94.
 › Erik. 94.
 › Hans. 91, 94.
 › Hans Fredrik. 94.
 › Jacob. 94.
 › Loide Eunica. 94.
 › Magnus. 94.
 › Maria Magd. 94.
 › Maria Marg. 94.
 › Petter Eric. 94.
 › Ulrica. 94.
 Waltzar, Anna Marg. 88.
 Warg. 87.
 Wasa. 95.
 Wasaborg, G. 125.
 Wasserman, Carl Gustaf. 106.
 › Fred. 106.
 › Johan Christoph. 106.
 › Marg. Beata. 106.
 von Wedel, Carl, grefve. 63.
 Wegelin, Johan. 106.
 › Marg. 101.
 Weidemeijer, Johan Bernhard. 34.
 Weidenhielm, släkten. 116.
 Weidh, Johannes. 123.
 Wellandt (Willand, Willandt), Carl. 94.
 › Petrus. 94.
 Wellingh, Otto. 1.
 Weltzin, Carl Fredrik. 172.
 Wenerström, Eva Maria. 98.
 Wennberg, Caisa Sophia. 29.
 Wennman, Carl Nic. 95.
 Wennerström. 94.
 › Carl Bernhard. 94.
 › Henrik Wilh. 94.
 Westberg, Christ. Johanna. 97.
 Westermarck, Jacob. 106.
 Westman, Anna Jacobsdotter. 97.

- Westphal, Hans. 43.
 Westrin, släkten. 116.
 Westring, Anna Marg. 101.
 › Carl Gustaf. 101.
 Wetterbom, Mats. 106.
 Wiander, Cath. Elisab. 90.
 Wibell, Johan Jon. 94.
 › Otto Reinh. 93.
 Widberg, Elisab. 89.
 Widenius, Johanna. 107.
 Widewelt, Johannes. 144.
 Widgren, Abrah. 94.
 › Lars Jacob. 94.
 Widinghoff, Axel Ernst. 94.
 › Ernst Erik. 94.
 Wieselgren, Harald. 174.
 Wijberg, Elisab. 89.
 Wijkander, Carl Oskar. 172.
 Wijkman, S. Cison. 39.
 Wijnblad, Anna Maria. 84.
 › Johan. 106.
 Wikberg, Marta. 89.
 Wiklund, kommin. 94.
 Wikman, Cath. 106.
 Wikner, Marcus. 94.
 › Oscara Josephina. 94.
 › P. 39.
 Wikström, P. M. 178.
 Wikzel, Lovisa. 88.
 Wilhelmsdotter, Malin. 45.
 Winblad (Wijnblad), Brita Christ. 94.
 › Brita Maria. 100, 103, 106.
 › Cath. Helena. 94.
 › Georg. 94.
 › Helena. 105.
 › Jöran Fredr. 93.
 Wittfoth, Carolina. 10.
 Wittlock. 95.
 Wollters, Anna Sophia. 94.
 › Baltzer Wilh. 34.
 › David. 95.
 › Lucia Marg. 34, 85.
 Wrangel, C. G. 125.
 › E. 125.
 › H., grefve. 178.
 von Wrangel (Fall), Berendt Johan Jacob.
 166.
 › Gustaf Magnus. 166.
 von Wright, Vendela Mariana Joh. 25.
 Wårdsberg, Anders. 141.
 Wåltare. 95.
- Wånman, Anna Cath. 95.
 › Carolus. 95.
 Wåstergren, Carl. 101.
 › Carl Jacob. 101, 106.
 › Marg. Cath. 101.
 Wåstring, Christina. 106.
 › Johan. 106.
 › Marg. 106.
- Ylén, H. 108.
 Ytterberg, Henrik. 86.
 › Nils. 91.
- Zapf, se Sapff.
 Zapz, Christian. 35.
 › Christopher. 35.
 › Johan Adam. 35.
 › Johan Christian. 35.
 › Johan Esaias. 35.
 › Olof. 35.
 Zelberg, And. 95.
 › Henrik Larsson. 95.
 › Lars Henrik. 95.
 Zelström, Cath. 90.
 von Sepelin, Johan. 35.
 Ziegler. 35.
 von Zobel, Cath. 64.
 Zobel von Giebelstadt. 65.
- Åberg, Christina. 94.
 Åhström, Pehr. 95.
 Åkerman, Anna Maria. 101.
 Åkesdotter, Ingeborg. 138.
 Åkesson, Hans. 137.
 Årre. 95.
- Öfvermodig. 95.
 Örnberg, Anders Magnus. 95.
 › Anna Birgitta. 95.
 › Axel. 95.
 › Barbara Cath. 34, 86, 88, 95.
 › Carl Jacob. 95.
 › Erik. 95.
 › Hans Olof. 95.
 › Jöran Fredr. 95.
 › Marta Helena. 95.
 › O. 28.
 › Olof. 87, 95.
 › Sara Maria. 95.
 › Sophia Marg. 31, 87, 95.

